

Gizli Saklı
Ebru amur

GİZLİ SAKLI

EBRU ÇAMUR

CİNİUS YAYINLARI

Ömer Avni Mahallesi, Dümen Sokak, No: 11, B1 kat,
Gümüşsuyu/Taksim
Tel: (212) 528 33 14
<http://www.ciniusyayinlari.com>
admin@ciniusyayinlari.com

EBRU ÇAMUR
GİZLİ SAKLI

BİRİNCİ BASKI: Kasım, 2024

ISBN 978-605-127-----

Baskı ve cilt:
Cinius Sosyal Matbaası
Ömer Avni Mahallesi, Dümen Sokak, No: 11, B1 kat,
Gümüşsuyu/Taksim
Tel: (212) 528 33 14

Sertifika No: 52793

© EBRU ÇAMUR, 2024

© CİNİUS YAYINLARI, 2024

Tüm hakları saklıdır.
Bu yayının hiçbir bölümü yazarın yazılı ön izni olmaksızın,
herhangi bir şekilde yeniden üretilemez,
basılı ya da dijital yollarla çoğaltılamaz.
Kısa alıntılarda mutlaka kaynak belirtilmelidir.

Printed in Türkiye

 Cinius Yayınları

Bahtiyar...

O sütlaçları, her akşam üstelik de yemekten hemen sonra yemek artık canıma tak etmişti. Sütlaç sevmiyordum ki ben. Sütün bırakın tadını kokusu bile midemi bulandırmaya yetiyordu. Sırf bütün gece tepemde drdrılanmasın diye her gece hem de her gece bu işkenceyi çekmek zorunda mıyım ben canım?

Zaten akşam yemeğinde tıka basa doyuyorum. Yaptığı yemeklerden birini yemeyeyim hele de fırında yanık sütlacı, maa-zallah küser sonra da bütün gece suratını asar, karşımda homur homur oturur. Yani bu da mide, işkembe değil ki. Yemeği, hadi sütlacı da yedik. Yetmeez! Yeter mi hiç canım? Bir de üstüne çayını ieeğiz, çekirdeğimizi çitleyip meyvemizi de yiyeceğiz. Hem de hepsi sırayla olacak hanımefendinin buyurduğu gibi. Yemleme, pardon yemek sırasını bozarsam midem bulanır mış. Her şeyi de pek bilir, pek!

Ah! Ben gençliğimde filinta gibiydim, şimdi şu hâlime bak, gbeğimden hareket edemiyorum neredeyse. Yedir yedir şişirdi beni. Ben derdini bilmiyorum sanki, o anası yok mu, ah o anası, sıkı sıkı tembihlemişti bunu. Onlar benden gizli gizli konuştuklarını zannederlerken duymuştum. Ben kaçın kurasıyım, benden bir şey gizlenir mi? Beni göremeyecekleri bir yere saklanıp anasının söylediği her bir şeyi duymuştum, hem de noktasına, virgülüne kadar.

Erkek kısmının gözü dışarda olurmuş, onun için baştan yularını yani benim yularımı sıkı tutmalıymış bizim Hayriye. Sanki atız, eşeğiz, bir de sırtıma semer vurun oldu olacak. Gerçi bu yaşıma kadar semer vuran da çok oldu. Baktın o da yetmedi, tak boynuma bir yular, gezdır mahallede hatta ben de ‘ai ai ai’ diye eşeğ gibi anırayım, öyle değil mi? Nasılsa eşeğin nde gide-niydim, karımı böyle tepeme ıkarttığıma göre, haksız mıyım?

Arpamı, suyumu pardon yemeğimi bol tutup şişirmeliymiş beni Hayriye. Peki, niyeymiş efendim? Camış gibi olunca hiçbir kadın bana bakmazmış. Bak bak, kayınvalidemin kızına verdiği akıllara bak hele! İnsan kızına böyle mi nasihat eder kocası için? Kocanı hoş tut, sözünden çıkma, biri bir şey sorduğunda, ben bilmem beyim bilir, diye cevap ver, diyeceğine, “Arpasını, suyunu eksik etme,” de ancak. Oldu olacak bir de arada tımarla, diye nasihat et. Bak onu söylemeyi unuttun Zekine sultan. Herhâlde kendi kocasını da yemliyordu ki kızına böyle kelamlar ediyor. Yalnız elinin ayarını kaçırmış olacak, kayınpeder mide fesadından rahmetli olmuş. Gerçi kayınvalidem, “Rahmetli Safiyettin’im tığ gibi adamdı, yokluktan yiyecek yemeğimiz mi vardı ki yesin? Ah! Ah! Açlıktan öldü gitti,” diye arada dövünse de bana bu hikâyeye hiç ama hiç inandırıcı gelmiyor. Bak benim babama, ne güzel nasihatler etti bana. Adamdı benim babam, adam. Adamın en önde gidene hem de. “Oğlum, kadın kısmının sırtından dayağı, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin,” diyerek büyütmişti beni. Büyük adamdı rahmetli. Annemi öyle bir dövermiş ki ta öte mahalleye kadar annemin çığlıkları gidermiş. Bektaş Ağa dedin mi, herkes hazır ola geçermiş. Gerçi Hatice teyzem, “Eli kırılın onun, döve döve öldürdü ablamı. O babamın ilk nuruydu. Nur parçası gibi diye İlknur koymuştu adını. Ah benim nur yüzlü kardeşçamız!” diye diye az ağlamamıştı. Amma velakin babamın da bir bildiği vardı elbet yoksa annemi niye dövsün hem de eşek sudan gelinceye kadar. Hem kadınlar bire bin katarak anlatmaya bayılırlardı zaten, niye inanırım ki teyzeme ve diğerlerine? Al kayınvalidem, bunun en güzel örneği. Anlattığı her şeye bire bin katardı. Hikâyenin sonunda da kendi kızını haklı çıkartır, beni yerin dibine sokuverirdi bir çırpıda. Allah yukarıda, şimdiye kadar ben bir fiske dahi vurmadım Hayriye’ye. Hakkını yemeyeyim, o da kendini dövdürecek hiçbir şey yapmadı bak. Ama tersim de terstir benim, bir yanlısını

göreyim basarım şöyle afili hem de en afilisinden bir Osmanlı tokadını, yüzünde beş parmağımın izi kalıverir günlerce. Ona göre, beni sinirlendirmesin kimse, hele ki Hayriye, Allah yarattı demem, o kadar.

Anası, Hayriye’ye bana ne yapması gerektiğini anlatırken az kalsın kahkahayı basacak, onları gizli gizli dinlediğimi anlamalarına sebebiyet verecektim. Sonra da benden buca buca kaçacaklar, ben de arkamdan çevirdikleri işlerin ne olduğunu öğrenemeyecektim. Gerçi ben bir yolunu bulup öğrenirdim de o kadar zahmete ne gerek var canım?

“Arpasını suyunu eksik etmeyeceksin, e mi kızım?” diyordu Hayriye’ye anası. Yazık, benim saftirik de, “Anne suyu anladım da ne arpası, onu anlamadım,” diye soruyordu anasına.

Bizim rahmetli kayınvalide de, “Ah benim saftirik kızım, ah! Arpa dediğim yemek, yemek. Kocanın yemeğini eksik etmeyeceksin. Bol bol yedireceksin. Bir güzel kilo aldıracaksın ki hiçbir kadın bunun yüzüne bakmasın. Yaptıklarını yemezse de küseceksin hatta o gün o işi yapmayacaksın. Bak bir de ceketinin iç cebine şu muskayı takıver ki gözü dışarıya kaymasın.” Bizim saftirik yine anasının dediklerini anlamamış ve soruvermişti, “Anne, muskayı anladım da o iş dediğin nedir ki?” “Ah be kızım, ah! Sen bohçacı Rukiye’yle konuşmadın mı evladım evlenmeden önce? Sana gerdek gecesinde yapacaklarını anlatmadı mı?”

“Anlattı anne, anlattı, evet.”

“İşte o iş dediğim, o iş işte.”

“Şimdi anladım ama neden o işi yapmayacaktınız ki?”

“Büyüyünce anlarsın,” deyip konuyu kapatıverdi kayınvalide baktı ki bizim safoşa laf anlatamayacak.

Zekine sultanın benim saf Hayroş’uma kan ter içinde bunları anlatmaya çalıştığını duyunca gizlendiğim yerde az kalsın kahkahayı basıp yerimi belli edecektim. Zor tuttum kendimi vallahi ne yalan söyleyeyim.

İşte o gün bugündür bizim hanım önüme ne koyarsa yemlenip duruyorum. Daha doğrusu yemek yiyip duruyorum ki evde ne bir tatsızlık çıkıp ağzımızın tadı bozulsun ne de binbir çile ile kazandığım paranın bir kuruşunu dahi muskacılara kaptıralım.

Bir ara sütlaç yememek için televizyon karşısında uyuklama numarasını denemiştım. Sağ olsun bizim dairedaki katiplerden Lütfi bu aklı vermişti. Hayriye'nin gazabından bir süre de olsa kurtulmuştım; ta ki benim numaradan uyuduğumu fark edene kadar. Uyurken horluyormuşum bir de osuruyormuşum, televizyon karşısında uyuduğumda ise bunları yapmadığım için uyanmış. Aferin, dedim içimden. Kedi olalı bir fare tuttun, bravo, yalancıkta uyuduğumu anladın. Saftiriktir ama cin gibiymiş benimki ha, cin, hem de ne cin, o gün anladım. Onun hanımı Mükerrerem yenge de benimkisi gibi pabuç bırakmamış bu numaraya. O da anasından sıkı sıkı tembhlendi demek ki, çimdikleyle çimdikleyle uyandırıp dırdırlarına devam etmiş.

Her akşam aynı sırayla ne var ne yok yedirmezse gözüne uyku girmiyor, içi rahat etmiyormuş. Bahaneye de bak! Küçük at da civcivler yesin Hayriye, diyeceğim ama evin huzuru kaçmasın diye susuyordum. Yoksa tersim terstir benim de işte yüce gönüllü bir insanım, ne yapayım. Rab'bim böyle yaratmış beni.

Gerçi Allah var, benim hanımın, Mükerrerem yenge kadar dırdırı yoktu. Dön dolaş yıllardan beri aynı konuları anlatıp, aynı soruları sorup durur. Teyzem niye ona öyle yapmış da, insan gelinine böyle davranır mıymış da, teyzesiymiş, anne yarısıymış, anlıyormuş da, kaynana yokluğunu hiç hissettirmiyormuş da, niye öyle yan bakarmış da, görümcelerinin gözünün üstünde niye kaş varmış da... İlk yıllar tabii daha toyuz, tüm sorularına cevap vermeye çalışıyordum, hem de kan ter içinde. Hele bir cevap vermeyeyim, görün o zaman yaygarayı ve bitmek bilmeyen baş ağrılarını. Çimdiği basıverir, gece de yatakta götünü dönüp osura osura uyurdu. Aynı anasının ona öğrettiği ve tembhllediği gibi.

“Bir de o yılan bakışlı kardeşi Nurhan yok mu? Yılan, yılan! Kendisi evde kaldı tabii, kız kurusu. Kesin büyü yaptıırıyordur bizi ayırmak için. Hele de o küçüğü, küçüğü, Günnur. Günnur senin yatacak yerin yok. Hep nazarda, gözleri çıksın, gözleri. Bana aldığın iki burma bilezikte akılları fikirleri,” diye her gün evi o leş gibi kokan sirkeli sularla siler, bu yetmezmiş gibi kardeşlerimin nazarı çıksın diye her hafta kurşun döktürürdü. Ah o kurşunculara, sirkelere ne paralar döktüm ben, ah!

Ben bunun böyle olduğunu bilseydim alır mıydım? Teyzem, “Oğul, bu kızı sana isteyelim, pek hanım hanımcık, namuslu bir ailenin tek kızı. Daha körpecik. Okulu bitince de evleniverirsiniz,” dediğinde Hayriye daha lisedeydi. Kız sanat okuluna gidiyor, biçki dikiş öğreniyordu. Ah ne güzel, demiştım onu gördüğümde, sakın sessiz, hanım hanımcık, dikişinde nakışında. Cahitlere gittiğimde görüyordum zaten çocukken. Teyzemin dediği kadar da vardı. Ama ben ne bileyim, pazardan bir tane alıp da eve gelince bin tane çıkacağını? Yıllar içinde o sessiz, sakın, mülayım kız gitti yerine dırdırı, soruları hiç bitmeyen sütlaç düşkününü bir kadın geldi. Yahu ben ne sütlaç seviyorum ne de sütü. Anlatamıyor muydum? Ben kesin anlatıyordum da bu saftirik anlamıyordu. Bir de bana sabahları çiğ süte yumurta kırıp vermez miydi gücüm kuvvetim tam olsun diye! Ah bu anası yok mu, anası, neler neler öğretmiş, doğru yanlış. Neyse ki o huyundan kısa sürede vazgeçti her sabah kustumuk temizlemekten yıldığı için. Ancak böyle anlıyor, ben ne yapayım? Yani sabahın köründe daha sigaramı bile içmemişken ne çiğ yumurtası, ne sütü? Haksız mıydım kusmakta?

Allah'tan bizim dairedaki Lüfti ile iş çıkışlarında Sirkeci Garı'ndaki meyhanede iki lakırdı edip bir iki kadeh eşliğinde dertleşebiliyordum. Yoksa çekilir dert değildi Hayriye. Ah bekârlık sultanlıkmış, ah! Daha yeni anlıyordum. Eşek kafam, bok vardı gencecik yaşımda evlenecek! Elimi vermişim artık,

kolumu kurtaramıyordum.

Sirkeci Garı'ndaki meyhanede her zamanki masamıza oturur, birinci kadehten sonra, "Yıldım, yıldım be Lütfi. Her gün aynı ahiret soruları. Takmış teyzeme, bacılarıma. Cevap vermemek için ağzım hiç boş kalmayın da daha az konuşayım diye her gece televizyon karşısında çekirdek çitleyip içtiğim onuncu bardak çaydan sonra üstüne bir tane daha sütlaç yemek artık canıma tak etti," diyerek dertleşirdim Lütfi'yle.

Bir gün yine iş çıkışında gardaki meyhaneye oturup rakla-rımızı söylerken bir yandan da yine dert yanıyordum Lütfi'ye.

"Kardeşim, her gün aynı soruları yanıtlamak için cebelleş-mekten bitap düştüm. Aradan kaç yıl geçmiş hâlâ aynı sorular. Eee ben de aynı sorulara aynı cevapları veriyorum tabii. Bu sefer de hep aynı şeyleri söylüyorsun diye kavga çıkarıyor. Ben ne yapayım Lütfi kardeş? Sen bana bir akıl ver."

"Abi, sen de gülüp geç, haklısın, de ne olacak ki? Her akşam bu ahiret soruları cevaplanır mı böyle? Yazık sana da be abi."

"İşe yarıyor mu?" diye sordum heyecan ve merakla.

"İşe yaramaz mı? Her gece nasıl yırtıyorum zannediyorsun?" diye cevaplamıştı rahmetli.

Allah ondan razı olsun, onun sayesinde bir süre daha idare edebilmişim Hayriye'nin ahiret soruları karşısında.

Baktım bir gün canıma tak etti soruları, babamın dediği gibi bastım tokadı suratına. Aynı babamın, anneme bastığı okkalkı tokatlardan birini. Sonra biraz azaldı soruları. Onlara da çok kulak vermedim. "He, he," dedim geçtim aynı babamın, annemi geçiştirdiği gibi. Gel zaman git zaman birkaç vakit böyle idare ettim hatta öteki tarafa da hazırlık oluyor, diyerek kendimi teselli bile ettim.

Ettim etmesine de tam gelişmeleri Lütfi'ye anlatacağım bizim Lütfi işe gelmez oldu. Her gün ha bugün gelir ha yarın gelir diye umutla işe gelmesini, birlikte gardaki meyhanede sohbet

etmeyi, sıkıntılarımı anlatmayı bekledim. İş çıkışlarında arada bir iki tek atmak pek bir keyifli oluyordu. Başka arkadaşım da yoktu ki onun gibi dertleşebileceğim. Daireden Veysel Bey ve İsmet vardı ama onlar da tam hanım kölüydüler. Birkaç kere gardaki meyhaneye uğramıştım bir iki tek atayım diye. Onlar da oradalardı. Ben masalarına oturduktan sonra iki çift laf etmiştik ki lafımız iki çiftte kaldı. Hanımlar bekler, diye acele acele kalkmışlardı rakı masasından.

Aradan bir ay geçti, Lütfi hâlâ işe gelmiyor, artık merak ettim. Merakımı gidermek için bizim Başkatip Veysel Bey'in yanına gittim. Sordum, "Mesai arkadaşından bir haber var mı?" diye. Hastaymış meğer zavallım. Ertesi gün iş çıkışında Lütfi'yi ziyaret etmeye karar verdim, karar verdim de Hayriye'den izin almadan yapabildim mi? Tabii ki yapamadım. Öyle bir şeye tek başıma karar verip yapabilmem ne mümkün hanımdan desturu almadan yoksa başlardı yine bitmek bilmeyen baş ağrıları, geceleri götünü dönüp yatmaları.

Akşam düşünceli düşünceli eve gittim. "Yarın iş çıkışı geç geleceğim," dememle hanım makineli tüfek gibi saydırmaya başladı. Yahu hazırda bekliyor sanki namussuz. Nasıl olur da kendi başıma karar vermişim de, evliymişiz de, yarın çamaşır günüyümüş de, kendini ayarlamış da, perdeleri de yıkayacakmış da kim asacakmış da... Allah'tan o sırada Atakan geldi de yavrucağı siper ettim kendime. Çocuk Hızır gibi yetişti. İtekledim onu Hayriye'ye doğru. "Hanım, bir dur, sakın ol, Lütfi hasta kaç gündür işe gelmiyor. Hastaymış. Bir gidip ziyaret edeyim, bir ihtiyaçları var mı, sorayım. Hem istersen sen de gel. Mükerrerrem yengeyi de görürsün. Ne zamandır söylüyordun gidemediğini. Atakan oğlum, dolaptan kap iki sütlaç getir. Şöyle hanımım la yemekten önce baş başa yiyelim. Hayriye sen de şu pencerenin yanındaki koltuklarımıza geç bakalım. Senin perdeleri asmanın bir yolunu bulacağım ben. Sakinleş, yapma böyle, harap etme

kendini,” diye diye sakinleştirdim bizim hanımı. Ağzından girdim burnundan çıktım Lütfi’yi ziyaret iznini çıkarttım. Adam bir aydır işe gelmiyordu. Durumu ciddi olabilirdi. Bizimki hâlâ perde derdindeydi, fesuphanallah! Ben ne günah işlemiştim de Rab’bim bana bu akıllı kıt kadını vermişti?

Ertesi gün iş çıkışı vardım gittim Lütfi kardeşime hasta ziyaretime, İnci Eczanesi’nden de İnci Hanım’ın Beyoğlu’nda özel yaptırdığı limon kolonyasından aldım. Hayriye sıkı sıkı tembihlemişti, ne tembihlemesi beynime kazınmıştı; “Sakin elin boş gitme, iş yerinden çıktığında karşı sağ çaprazda bir eczane var, oradan değil, onun karşısındaki İnci Eczanesi’nden kolonya al. Muhakkak oradan. İnci Hanım onları özel siparişe Beyoğlu’nda yaptırıyor. Limon kolonyaları pek güzel. Cimrilik yapma sakın, başka yerden alayım da deme. Mükerrer’den öğrenirim bak. El âlemin ağzına laf verme.” Yahu sanki kenarda paramız kalıyordu da bir de cimrilik yapma diye uyarıyordu beni. Hem tüm bunları nasıl bir solukta söyleyiveriyordu, hâlâ akıl sır erdiremiyordum. Zaten bu dünyada kadınların işine akıl sır erdiren biri evliya olur, evliya. Zorla erdirler adamı bunlar, zorla.

Sanki hanımefendinin ihtiyaçları bitiyordu da cebimizde paramız olsun. Yok güne giderken ayrı terlik giymeliymiş, yok günde görmüş, Dürdane’nin kocası bilezik bozmuş, üstelik İsmet eniştesi -o da benim gibi aynı dairede katipmiş- o alabiliyormuş da ben niye alamıyor muşum? Onun niye sıra sıra burma bilezikleri yokmuş, güne gelenler için ayrı çay tabakları almalıymış, herkesin varmış da onun yokmuş, diye diye her gün yerdı beni, yerdı. Tabii eşeklik bende, bunların ihtiyaç olduğunu hiç anlamamışım. Eşek kafa tabii, kayınvalidem boşuna eşek dememiş bana. Kadın meğer ileri görüşlüymüş, ben anlamamışım, günahını almışım, benimkiler yetmezmiş gibi bir de onunkileri üstüme almışım. Bari işe yaramış olsa da kadın öbür tarafta rahat etse yani cennette. Az yokluk çekmemiş kadıncağız. Bu

dünyanın cefasını çekmişler peder beyle, bari cennetin sefasını yaşasınlar, inşallah! Âmin!

Kuş gibi maaşım la acaba hangi birine yetişecektim? Ev kirasına mı, boğazımıza mı? Tabağı çanağıydı, terliğiydı hiç bitmiyordu. Ha bir de arada tuttururdu perdeleri, koltukların örtülerini değiştireceğim, diye onu da unutmuyayım. Neyse yine kafam dağıldı. Aldım kolonyayı İnci Hanım’ın İnci Eczanesi’nden hanımın buyurduğu gibi. Sonra da Lütfi’ye doğru yola koyuldum.

O da arkadaşıydı hanımın, İnci Hanım. Eczacı mı hafiye mi, belli değildi. Benim hanımın ricası üzerine چراغی Sadullah’a gözetlettirirdi beni. Kaçta işte oldum, kaçta çıktım, çıkarken yanımda kim vardı? Her gün rapor geçerdi Hayriye’ye. Hele o چراغی yok muydu, o چراغی, İnci Hanım onu eczanede çırak olmak için değil de mahallenin kadınların kocalarının hafiyeliğini daha kolay yapabilmek için tutmuş olmalı. Sadullah bir gün elimde kalacaksın, diyordum kendi kendime. Yahu nereye gitsem karşıma çıkıyordu. Bir keresinde ardından bağırdım, “Oğlum, helaya giriyorum, oraya da gel, çekinme,” diye. Hanıma, niye böyle şeyler yaptığını sorduğumda zavallı teyzemi suçlar, bizi ayırmak için bacılarımın büyü yaptığını, şeytana uyup ayaklarımın başka yerlere doğru gidiverceğinden korktuğunu ve benim maazallah zina yapıp günaha girmemi engellemek için yaptığını yine bir solukta söyleyivermişti. Vay anam, vay! Meğer beni yıllardan beri gözetletirmiş. Sanki zina yapacak hâlimiz kalıyor da eşek gibi çalışmaktan. Hay Allah’ım! Günaha sokacak beni.

Yolda bunları düşünürken Sadullah’ın, “Abi nereye gidiyorsun?” demesiyle kendime geldim. La havle, dedim içimden ters ters bakıp. Yüzsüz, soruyor bir de. Tabii ki cevap bile vermedim. İnci Hanım’ın, üzerinde ‘İnci Eczanesi’ yazan kâğıda sardığı kolonyayı koltuğumun altına iyice sıkıştırıp hızlı adımlarla Lütfi’nin evine doğru yürümeye başladım. Peşimde de yaramaz hafiye Sado, onsu olur muydu hiç, nereye gitsem oradaydı.

İş yerinden Lütfilere yürüyerek gelmem epey zaman aldı. Ayaklarıma karasular bastı. Bizim Taksici Memo'ya içimden okkalı okkalı saydırıyordum. Hergele işime lazım olacağı zamanlarda hiç ortalarda olmazdı. Kesin karı kız peşindeydi yine. Aman yahu, ben de ne sinirleniyorsam çocuğa, tabii ki karı kız peşinde olacak, genç adam. Oh! Bekârlık sultanlık tabii. Koş aslanım, koş, biz yapmadık da iyi mi oldu? Şimdi istesem de yapamam, Hayriye bana dünyayı dar eder, dar.

Söylene söylene zile bastım. Bozuktu, çalmıyordu. Kapının tokmağına vurdum birkaç kere. Mükerrerrem yengenin kapıyı açıp, "Abi buyur, hoş geldin," demesiyle kendime geldim. Hâlâ Memo'ya içimden saydırıyordum. "Hoş bulduk," deyip içeri girdim.

Sahanlıkta ayaküstü iki dakika hoşbeş ettikten sonra Mükerrerrem yenge beni Lütfi'nin yattığı odaya doğru buyur etti. Girer girmez de burnumun direğinin kırılması bir oldu. Odaya, ağır hastalık ve ucuz limon kolonyası karışımı leş gibi bir koku sinmişti. O an Hayriye'nin neden ısrarla İnci Eczanesi'nden İnci Hanım'ın Beyoğlu'nda özel yaptırdığı limon kolonyasından almamı istediğini anladım. Odaya çöken korku ve endişe bulutunun ardındaki Lütfi'nin kan ter içinde yatak döşek yattığını görünce pek üzüldüm, pek. Bulutları bir kenara itip burnuma da Hayriye'nin bir gece önceden kolalayıp solak olduğum için sol cebime her sabah bir yenisini yerleştirdiği İnci Hanım'ın Beyoğlu'nda özel yaptırdığı limon kolonyası kokan mendilimi bir çırpıda çıkarıp bir nefeste içime çekiverdim.

"Lütfi, nasılsın kardeşim?" diye sorabildim, kokudan rahatsız olduğumu ve hasta olduğuna üzüldüğümü belli etmemeye çalışarak. Adam bayağı kötü durumda görünüyordu. Yüzünün sarılığına bakılırsa durumu ağır gibiydi. Merak ve endişelerimde haklıymışım.

"Ah be abi nasıl olsun, nerede kaldın be Bahtiyar abi? Gel-

meni bekliyorum," diyebilirdi zar zor nefes alarak.

Ciğerlerinden gelen hırıltıyı oturduğum yerden bile duyabiliyordum. Dağ gibi adam erimiş, bir deri bir kemik kalmıştı. Lütfi yattığı yerden doğrulmaya çalışırken, yenge elinde bir bardak çayla içeriye geldi. "Buyur Bahtiyar abi, sıcak sıcak iç, için ısınır," diyerek çayı uzattı ve konuşmaya devam etti; "Ah abiciğim, dağ gibi beyim, evimin direği eridi, zar zor nefes alıyor," diye yatağın yanına ilişti, hastalıktan bitap bir şekilde yatan adamın yanında ağlamaya başladı.

"Mükerrerrem yenge, yapma gözünü seveyim," dedim telaşla. Hem hastanın yanında yapılacak iş miydi bu canım? Adamın moralini düzelterekken hepten beter edecekti densiz.

"Gel sen böyle pencerenin yanına otur, pencereyi de açayım biraz hava alırsın," dedim.

Bu bahaneyle içerinin mide bulandıran kokusunu da biraz hafifletirim diye düşünerek camı araladım. Lütfi'nin başucundaki komidinde duran kolonyayı bir çırpıda aldım. "Aç ellerini, biraz kolonya dökeyim," deyip hızlıca ellerine ucuz limon kolonyasından dökmeye başladım. Mükerrerrem yenge bir yandan kolonyayı kokluyor bir yandan da hasta bakmanın nasıl zor olduğunu, Lütfi bu hâldeyken işe de gidemediğini, gitmediği için namussuz patronunun haftalığını vermediğini, bu yüzden üç kuruşla evi döndürmeye çalıştığını, Allah'tan tutumlu kadın olduğundan pazar paralarından arttırdığıyla bugüne kadar idare ettiğini, iyi ki kötü günleri akıl ettiğini, çocukların nasıl perişan olduğunu, kadın başına her şeye yetişmeye çalıştığını, bir solukta anlatıverdi.

Bu kadınlarda bir şey vardı. Hayriye de bunun gibiydi. Her şeyi bir çırpıda söyleyiveriyorlardı. Araya girip bir kelam edebilmek mümkün değildi. Mecbur, Fizan'dan kahveyi getirmelerini beklemek gerekiyordu. O lafları nasıl böyle uzatabiliyorlardı, hele onu hiç anlamıyordum.

Lütfi'yi mi ziyarete gelmiştim yoksa yengeyi teselli etmeye mi, anlamamış bir hâlde zor günlerin geçeceğini, Lütfi'nin iyileşip işinin başına geleceğinden emin olduğumu söylüyordum, yengenin nefes almak için durduğu anlarda.

Cebimde iki kuruş fazladan bir şey yoktu ki kadıncağıza verebileyim. Hem olsa ne olacaktı ki? Hayriye beni çiğ çiğ yerd, evimizin rızkını başkalarına verdim diye. Bu verdiğim kişi hasta bile olsa onun için fark etmezdi. Hem daha alınacak tabak çanak, perde, koltuk örtüsü, gün terlikleri vardı. Benim bunu düşünmem, ölüm döşeginde yatan birine yardım etmek istemem asıl eşeklik hatta eşek oğlu eşeklikti. Ah Zekine sultan eminim cennetten bakıp bakıp bana gülüyordur, eee ben dedim damat, diye. Hem de katıla katıla gülüyordur. Ama bak kayınvalide, "Kocam gün yüzü göstermedi, damattan yana da şansımız olmadı," diye buradayken arkamdan konuştuğun gibi konuşma göçtüğün yerde, bozuşuruz. Ben senin günahlarını almasaydım sen o cenneti zor görürdün. Aramızda kalsın, sen de peder beye az çektirmemişsin. Hayriye anlattı. Bak ne güzel seni güldürüyorum buralardan, artık sorgu melekleriyle konuşup yüklü günah hanemi sildirerek damadını yanına alırsın, ha? Senden kaçmaz hiçbir şey, eee arada rakıyı fazla kaçırdığım da oldu Lütfi'yle dertleşirken. Harama sağlam girdik be valide, Allah afetsin beni.

Bir yandan bunları düşünüyor bir yandan da yengenin derdini anlatmasını, aynı Hayriye'yi dinler gibi bir kulağımla dinliyordum. Zaten diğer kulağım hiç duymuyordu. Rahmetli dedem küçükken sağlam bir tokat geçirmiş, sağır etmiş kulağımı. Anam da bu yüzden kayınpederini hiç sevmemiş. Bu sağırlıktan sebep bir kulağımdan girenler bazen diğerinden çıkmaz, beynimin içinde uğultu gibi dolanır, uğultunun sesi çingır çingır çan sesi gibi kulağıma vururdu.

İki şeker attığım çayımı karıştırırken de aynı çınlama sesi

kulaklarımdaydı. İçimden, yenge ne konuştun be, diyerek çayımı üç dört yudumda bitiriverdim. Bir an önce çayımı tazelemeye gitsin, başımdan savayım da şu zavallıyla iki kelam edebilelim diye dilimi yaktım.

Çayımın bittiğini görür görmez yenge konuşmasını birden kesip, "Abi, sana çay getireyim," diye ucuna iliştigi koltuğun üzerinden bir çırpıda kalkıverdi.

"Gerçekten nasılsın be kardeşim?" diye sorabildim yenge mutfığa gitmek için odadan çıktığında.

"Nasil olayım abi?" diyebildi garibim zar zor nefes alarak.

"Doktor ne dedi kardeşim?" diye sormayı ancak akıl edebilmişim. Yengenin derdini dinlemekten kafa mı kalmıştı bende.

"Ciğerlerim sönmüş abi benim," diyebildi öksürükler arasında.

"Ne diyorsun kardeşim, neden olmuş?"

"Neden olsun? İşte yıllardan beri bu kadının dırdırından biraz olsun kurtulup rahatlayayım diye verdim kendimi sigaraya. Sonra da rakıya. Hani gardaki meyhaneye gidiyorduk işten çıktıktan sonra, arada birkaç tek atıyorduk ya..."

"Evet, gidiyorduk. Özledim bak. Bir an önce iyileş de gideyim. Peki sonra, devam et kardeşim sen. Lafını da böldüm bak. Bir bardak da suyundan iç boğazın kurumasın," deyip bardağı uzattım. Birkaç yudum su içmesine yardım ettim.

"Abi, baktım arada sırada gitmek beni kesmedi, son yıllarda her gün gitmeye başladım. Gide gele müdavimi oldum. Arkadaşlar edindim bir de orada. Her gece dertleşir olduk. Rakı, beyaz leblebi, beyaz peynir, bir de kavun derken bir kadeh zamanla oldu bir şişe."

"Ah be oğlum, hiç fark ettirmedin. Zaten sessiz sessiz çalışıyorsun, biz de dairedeki arkadaşlarla seni kendi hâlinde zannediyoruz, dokunmuyoruz hiç. Meğer dertliymişsin be aslanım."

"Kiminle konuştusam dertleri aynı abi, herkes mi karısın-

dan şikâyet eder? Neden bir kişi olsun mutluyum demez. Hatta bizim daireden Veysel, İsmet, alt mahalleden Sünnetçi Mustafa da bizim meyhanenin müdavimleri.”

“Demek siz ondan dairenin koridorlarında gizli gizli konuşuyordunuz. Şimdi anladım. En çok da İsmet’le dertleşiyordunuz, onun da derdi büyük demek. Ne zaman koridora hava almaya çıksam size denk geliyordum. Yahu günahınızı almışım be, ben de işten kaytarıyorsunuz diye size içten içe kızardım.”

“Ah abi, ah! Keşke tek derdimiz işten kaytarmak olsaydı, biz evdeki cehennemden nasıl kurtulacağımızı konuşup dururduk.”

“Affet kardeşim, ben hiç anlamamışım, gizli derdiniz varmış meğer.”

“Ne demek, affetmek ne demek, hepimiz aynı yolun yolcusuyuz. Hayriye yengenin az kahrını çekmiyorsun sen de.”

“Öyle, öyle tabii, çekmez miyim, hem de Allah’ın her bir günü.”

“İşte abi, derdimden içtiğim paket paket sigara, şişe şişe rakı, evde hanımın bitmeyen dırdırı, bir de geçim derdi derken hepsi birleşip içimi çürütmüş. Çürümüşüm be abi!” diyerek katıla katıla ağlamaya başladı Lütfi.

“Doktor ne dedi peki oğlum, tedavi etmiyorlar mı? Hâlâ söylemedin, dur bir hemen ağlama. Anlat bakayım.”

“Doktor ne desin, ‘Hastaneye yatırmamıza lüzum yok, arık çok geç. Allah’tan ümit kesilmez,’ dedi, Mükerrerme söylerken duydum. Bana da, ‘Eve gidin, ilaçlarınızı düzenli için, yorulmayın, üzülmeysin, güzelce dinlenin, canınız ne istiyorsa yiysin. Bu dönemde sağlıklı beslenmeniz çok önemli,’ dedi. Kesti biletimizi. Ben artık son durağa doğru gitmek için bindim trene. Dönüşü yok. Hissediyorum abi bunu.”

Ben daha, aman ne diyorsun, iyileşeceksin, dememe kalmadan, sanki Allah’tan bir kuvvet gelmişti de Lütfi, tüm bunları bir solukta söyleyivermişti.

“Abi, benim bir vasiyetim var sana,” deyip gözyaşlarını üzerine örttüğü yorganın nevreşimine sildi. Yatağın içinde iyice doğruldu. Bir yandan da kapıyı gözlüyordu.

“Buyur kardeşim,” diyebilirdim kekeleyerek. Elimi tuttu, elleri buz gibiydi. Sanki ölümün soğukluğu bedenini çoktan sarmaya başlamıştı.

“Abi, aslında başıma bunlar neden geldi ben biliyorum. Bizim köyde Gülrübağ vardı. Kaçıracaktım, söz vermiştim ona. Ama son anda can korkusu sardı beni, abilerinden korktum, kaçırmadım. İkimizi de kurşuna dizelerdi. Onu yarı yolda bıraktığım için üzüntüden hastalandı, yatak döşek yattı. Gözümün önünde mum gibi eridi. Bir ay sürmedi, öldü gitti. Benim yüzümden abi, benim yüzümden. Oralarda duramadım, sonra tası tarağı toplayıp İstanbul’a geldim. Kısa süre sonra da Bohçacı Rukiye’nin bulduğu Mükerrerme’le evlendim.”

“Sen ondan sebep kızının ismini Gülrübağ koydun, öyle mi?”

“Evet abi, ondan tabii ki, ismini bari yaşatayım diye koydum.”

“Oğlum sen içmeyeceksin de kim içecek? Meğer senin derdin ne büyükmüş!”

“Asıl vicdan azabı kemirip duruyor içimi, hem de yıllardan beri. Abi ben artık son yolcuğuma çıktım. Ne yapıp edin beni onun yanına gömün abi. Burada kavuşamadım, kara toprakta buluşayım gül kokulu Gülrübağ’ımla.”

“Oğlum iyileşeceksin, aklına bunları getirme. Sen ayağa kalkınca mezarını ziyarete gideriz beraber.”

“Yok abi, ben biliyorum, vaktim doldu benim.”

Allah’tan o sırada elinde çay bardağıyla Mükerrerme yenge içeriye girdi de gözyaşlarını oracıkta bırakmadım. Bana çayımı verdikten sonra Lütfi’nin arkasındaki yastığı düzeltti. Kapının tokmağının vurulmasıyla da hızlıca yürüyerek odadan çıktı. O çıkar çıkmaz odanın kapısını kapattı Lütfi. Komidinin üzerindeki ucuz limon kolonyasının yanında duran su bardağını

zar zor aldı, bir yudum daha su içip hırıltılı nefesiyle anlatmaya devam etti.

“Abi, bak ben yandım, benim gibiler yanmasın. Sen okumuş, mürekkep yalamış insansın. Bir çaresini bul, benim gibileri kurtar.”

“Oğlum neyin varmış senin, aslan gibi adamsın. Kızacağım ama ufak ufak.”

“Her akşam iş çıkışında seninle iki tek attığımız meyhanede buluşuyoruz dedim ya bizim dertli arkadaşlarla, bir şehit daha verilmesin, kurtar onları abi, lütfen, lütfen!”

“Oğlum abartıyorsun ama altı üstü karı dırdırı. Höt, dersin susarlar. Baktın susmuyor, patlatırsın okkalı bir tokat, oldu bitti.”

“Abi, sen Hayriye yengenin dırdırını bitirebildin mi?”

“Nerde be oğlum!”

“Ağacı kurt insanı dert öldürür, derler, içime ata ata ne hâle geldim, görüyorsun.”

“İyileşeceksin sen, biraz dinlen, güzelce yemeklerini ye, geçecek. Eskisinden daha iyi olacaksın bak gör.”

“Ben artık mezarımda dinleneceğim abi. Söz mü, söz mü?” derken sıkı sıkı tuttuğu elimi bıraktı. Benim elim bile buz kesmişti. Sonra da başı, sarı renge dönmüş yastığa düştü. Zavallım daha fazla yatağın içinde oturamamıştı. Sanki son gücünü kullanmıştı bana derdini anlatabilmek için. Dediği gibi beni beklemişti bugüne kadar. O hâlini görünce, son kalan canıyla derdini anlatmaya çalışmasından çok etkilenmiştim. Düşünmeden cevabımı söyleyiverdim; “Tamam ulan, söz, kurtaracağım onları.” Göz kırıp gülümsedi. Alabildiğince derin bir nefesi sönmüş ciğerlerinin içine çekti.

“Sağ ol abi, hakkımı helal et,” deyip uykuya daldı. Sanki artık daha rahat nefes alıyor gibiydi.

“Helal olsun aslan kardeşim,” dedim ağlamamaya çalışarak. Mendilimdeki, İnci Hanım’ın Beyoğlu’nda özel yaptırdığı li-

mon kolonyasını kokladım. Odadaki koku gittikçe ağırlaşıyordu.

Belki uyanır diye Lütfi’nin yanında birkaç dakika daha oturdum ama uyanacak gibi değildi. Derin bir uykuya dalmıştı besbelli. Odadan çıktım. Sahanlığa geçtim. Yengenin, Lütfi’nin odasına girerken hızlıca üzerimden alıp duvardaki yamulmuş elbise askısına astığı pardösümü giyindim. Evin sokağa açılan kapısına doğru yürüdüm. Yenge kapıdaydı.

Tenceresini uzatmış, sütçünün bakracından boşalttığı sütün altına doğru tutuyordu. Bir yandan da, “Nerde kaldın, bu saate süt mü kalır, akşam oldu. Bak acele acele döküp ziyan etme güzelim sütü,” diye yorgunluktan dili bir karış dışarı çıkmış çocuğu azarlıyordu.

“Yenge, niye dökeyim? Niye sütümü ziyan edeyim?”

“Valla geçen sefer Asuman’a bakacağım diye tüm sütü döküyordun da o yüzden dedim ablam. Yani bana ne aslında, süt senin para senin. İşte büyüklük bende kalsın. Ustan günlüğünden kesmesin diye laf ediyoruz. Hadi oyalanma doldur çabuk çabuk, misafirin çayını tazeleyeceğim geveze çocuk.”

“Yenge ben ne dedim ki şimdi?” diyebildi yanakları kızarak Çirkin Hakan.

“Sus, bütün gün Asuman’ı göreceğim diye sokaklarda sürt, benim sütümü bu saatte getir, sonra, ‘Yenge ben ne dedim?’”

“Aman yenge sen de nereden çıkarıyorsun böyle dedikoduları?”

“Bak ya hâlâ konuşuyorsun. Oğlum tüm mahalle biliyor bunu. Allah’ın bildiğini kuldan mı saklayacaksın, sanki senin yanıklığını bilmiyoruz.”

“Ah be yenge, ben kim Asuman kim? Benim gibi yetime kız mı verir hacı babası?”

“Hadi oğlum, hadi, yemezler bu numaraları. Elin işte olsun, gözün zaten oynaşta maşallah!”

“Kalbimi kırıyorsun ama bak yengem benim.”

“Ustana şikâyet edeceğim seni de eniştene bırakıp mandıraya nasıl gideyim? Hem yetim çocuksun içim el vermiyor. Sonra ustan seni bir temiz döver, beni de günaha sokarsın yetim hakkına giriyorum diye. Ah işte ana yüreği, kıyamam kimseye ben.”

“Yenge, enişte nasıl oldu sahi?”

“Nasıl olsun, işte zar zor nefes alıyor, her geçen gün daha kötüye gidiyor sanki.”

“Öyle deme be yenge, çıkmadık candan ümit kesilmez derler.”

“Doğru çocuğum, doğru, doğru. Bak üstünü başını getir, yıkayveririm. Lütfi enişten de iyileşsin seni hamama götürür yine. Ustandan Allah razı olsun, mandırada yer verdi sana ama orada ne banyo var ne de başka bir şey. Bir karyola bir döşek. Arada yine gel, bir tas sıcak çorba içersin.”

“Tamam yengem, sağ ol,” derken yine yanakları al al olmuştu Hakan’ın. Yetim kalmıştı küçücük yaşta. Mahallenin elinde büyüyordu. Mahalle evi, mahalledekiler de anası, babası, kardeşi olmuşlardı.

Tam Hakan’a, “Cevriye’yle Kemal küslerdi, barıştı mı, sen bilirsin, tüm mahalleye süt dağıtıyorsun, anlat bakalım,” diye sormuş, mahallenin dedikodularını almaya çalışırken çıkabilmek için, “Yenge bana müsaade,” diyerek sohbetlerini yarıda kestim, yoksa Hakan’ı tüm mahallelinin dedikodusunu almadan bırakmaz, beni de direk ederdi kapıda. Garibimi de Mükerrerrem yengenin elinden kurtarmış oldum.

“Aaa! Bahtiyar abi, otursaydın ya neden hemen gidiyorsun? Bak lafa tuttun beni haylaz, çayını tazeleyemedim misafirin.”

“Çocuğu hiç azarlama yenge. Yeteri kadar çayını içtim, sağ ol. Hem hasta ziyaretinin kısıması makbuldür, çok bile oturdum. Başka zaman içerim çayını.”

“Vallahi neye yetişeceğimi şaşırdım, Lütfi’ye mi, çocuklara mı, çarşı pazara mı? Bir iyileşse de işine gidebilse. Biz de düzenimizi bilsek. Bu Çirkin Hakan da lafa tuttu beni. Eşeğin sıpası.

Hadi bakayım sen doğru ustanın yanına, bir sürü derdim var, bir de mahallede ne olmuş ne bitmiş onu anlatmaya çalışıyor bana.”

“Düzelir düzelir, içini ferah tut. Hakan da çocuk işte, boş ver yenge.”

“Doğru, doğru. Hiç soramadım, kafa mı kaldı, Hayriye ablam nasıl?”

“İyi, iyi, ev işleriyle uğraşılıyor. Bu aralar komşunun kızının gelinliğini dikeyor, pek meşgul. Ondan gelemedi benimle. ‘Düğüne az kaldı, yetiştiremem sen benim selamlarımı ilet,’ dedi. Selamı üzerimde kalmasın.”

“Ne yapsın, kadın olmak zor. Çamaşırı, bulaşığı, temizliği bitmez, bir de konu komşunun her işine yetişmeye çalışır benim yufka yürekli ablam. Allah’tan sizde çocuk yok be abi ama Atakan’ı büyüttünüz, Allah razı olsun sizden.” Sanki çocuğumuz benden sebep olmamış gibi hatamı yüzüme vuran bir ton ve edayla söylemişti sözlerini bahtsız Mükerrerrem yenge. Belki de çocuklarıyla ortada dul kalıverecekti, gerçi kimin kimden önce tahtalı köyü boylayacağını Rab’bim bilir. Görünen köy de kılavuz istemiyordu hani. Hayriye’nin kısır olduğunu bilseler acaba bu dedikoducular ne yaparlardı? Allah’tan doktor benim değil, onun kısır olduğunu söylemişti de ihaleden yırtmıştım yoksa vay hâlime, diye düşünüp içime derin bir nefes çektikten sonra, “Öyle, öyle, çok koşturuyor,” dedim.

Sanki taş taşıyordu Hayriye bütün gün. Sabah kahvaltıdan sonra yalandan etrafı topla, üstten üstten süpür, ardından gün boyu akşama kadar komşu komşu gez. Yaptığı iki tencere yemeği de sonra gel başıma kak. Güya bana saçını süpürge ediyormuş, pehpeh! Ben olsam ben de saçımı süpürge ederim be. Gerçi benim hanımın elinin lezzeti vardır. Bir kuru fasulye yanına da piriçleri tane tane tereyağlı pilav yapar ki parmaklarını yersin. Saat kaç oldu, acıktım tabii. Bir yol verse de eve gidip bir an önce sofraya oturabilsem, diye düşünürken Mükerrerrem yenge,

“Hepimiz dişimizi tırnağımıza takıyoruz işte be abi,” dedi.

“Haklısın, haklısın,” dedim lafı uzatmamak için ama yengenin kapatma düğmesi yoktu ki basayım. Bir yandan yine dert yanyor bir yandan da Hakan sütü rahatça koyabilsin diye yere koyduğu kırmızı benekli beyaz emaye süt tenceresini yerden kaldırıyordu.

Mükerrem yenge anlatmaya devam ediyor, ben de başımı emme basma tulumba gibi sallayıp dinliyormuş gibi yapıyor, adamın ciğerini parçalamışsın be yenge, dırdırınla dağ gibi adam bir deri bir kemik kalmış, diye içimden söylediklerine karşılık veriyordum ki, “Abi kemik mi, ne kemiği?” deyiverdi Mükerrem yenge.

“Kemik mi? Ne kemiği?”

“Kemik dedin ya? Ben de onu soruyorum.”

“Ben mi kemik dedim?”

“Evet abi, dedin ya işte.”

“Demek içimden değil de dışımdan söylüyormuşum.”

“Neyi abi, kemiği mi?”

“Ha evet, evet, Hayriye ablan kasaptan kemik almamı istemişti. Kemik suyuna çorba yapacaktı, ben de unutmuyayım diye kendi kendime tekrarlıyordum.”

“Ah ablam benim, hep seni düşünüyor bak, hastalanma diye nasıl da uğraşiyor.”

“Sağ olsun, sağ olsun, hadi ben gideyim hanım bekler.”

“Abi az bekle, şu sütü şişeye dökeyim de götürüver. Sen süt-lacı seviyorsun, ablam her seferinde söyler. Süt pek bir lezzetli gözüktü gözüme bugün. Bir de kaymak yapar sana.”

“Hay Allah’ım! Zahmet etmeseydin. Hay Allah’ım! Ya tabii hem de nasıl! Hay Allah’ım!” Bırakmıyordu sütlaç beni. Bazen avazım çıktığı kadar bağırarak istiyorum, ne sütlaç ne süt ne de o ağır kaymağı seviyorum, tiksiniyorum hepsinden, diye.

“Ne zahmeti Bahtiyar abi,” deyip göğsünün arasına sıkıştır-

dığı yerden aldığı parayı sütçüye verdi, hızlı adımlarla mutfağa doğru gitti.

Hayır istemem, hiç gerek yok, yolum uzun, dememe bile fırsat kalmamıştı. Mutfaktan gelmesi de elime pazar torbasını tutuştururması de kaşla göz arasında oluvermişti. Kaç kilo süt aldıysa torba pek de ağırdı. “Sağ olası,” dedikten sonra ya sabır çeke çeke evin yolunu tuttum.

Evin köşesindeki dik hem de dimdik Bayıldım Yokuşu’na gelene kadar kuruyemişçi, kasap, bakkal, kahveci, berber, sün-netçi, muhtar, tuhafiyeci, şekerçi, balıkçı, terzi, eczacı, turşucu, pastane, fırın, yoğurtçu, sütçü, taksici, manav, kebabçı, iğneci tüm Bayıldım Mahallesi esnafını tek tek selamladım. Mahallede ne kadar esnaf varsa eksiksiz selamımı verdim. Maalesef başka yol yoktu ki eve giden. Mecbur, her gün bu selamlamayı yapacaktım. Bundan da kaçışım yoktu aynı hanımın dırdırından kaçışım olmadığı gibi.

Yokuşu tırmanmaya başlamadan önce Mükerrem yenge sonradan ortalığı karıştırmasın diye kasaba da uğradım, kemik aldım. Elime tutuşturduğu pazar torbasına kasabın verdiği paketi koydum. Koyarken de fark ettim elimdeki torbanın pembe olduğunu. Hay Allah’ım ya erkek adama bu renk torba verilir mi, diye söylendim. Mahallelinin çıplak geziyormuşum gibi bakıp kıkırdamaları bundanmış demek. Yahu pembe de nedir? Ne çektim ben bu kadın milletinden, diye söylenene söylene kasaptan çıktım. Yaktım bir efkâr sigarası, vurdum kendimi evin dimdik yokuşuna. Bu yokuşun adını kim koyduysa bravo, tam isabet, kesinlikle insanı bayıltıyordu. Tabii yokuşu hızlı hızlı çıkıp bir an önce eve yarmak isteyince nefes nefese kalıyor ve bayılacak gibi oluyordu insan.

Eve vardığımda Hayriye yine penceredeydi. Pencerenin önündeki koltuğa oturup her akşam gelişimi beklerdi. Geldi-gimi görünce hemen kapıyı açtı, elimdekileri aldı. Bir yandan

da Lütfi'nin nasıl olduğunu, İnci Eczanesi'nden İnci Hanım'ın Beyoğlu'nda özel yaptırdığı limon kolonyasından alıp almadığı mı soruyordu. Pek yorgun, daha çok üzgündüm. Lütfi, dediği gibi ölüm döşeğindedi. Renginden, soluk alış-verişinden, eve sinen kokudan belliydi. Hayriye rahat bıraksın diye kısaca olanları anlattım. Elimi yüzümü yıkarken yorgun olduğumu, yemeğimi yiyip hemen yatacağımı söyledim. Hâlimden, tavrımdan ne kadar belli olduysa üzgün olduğum, hiç itiraz etmedi. Hatta yemek boyunca sesini bile çıkarmadı. Yemeğimi hızlıca yiyip, "Allah rahatlık versin hanım, ben yatıyorum," dedikten sonra yatak odasına geçtim. Pijamalarımı giyindim çabucak, kendimi yatağa bıraktım. Gün bir an önce bitsin istiyordum. Hemen gözlerimi kapayıp uykuya daldım.

Sabah, acı acı çalan kapının sesiyle uyandık. Acele acele yatağın başucunda duran terliklerimi ayağıma, damatlık ropdöşambırımı da sırtıma geçirip kapıya koştum. Gelen İnci Eczanesi'nin haylaz çırağı Sadullah'tı. Lütfi'nin ölüm haberini veriyordu tek tek mahallelinin kapılarını dolaşarak. Duyduğum an olduğum yere çöküverdim. Hanım geldi bir koşu yatak odasından, "Ne oluyor sabah sabah?" diyerek tutup kaldırdı beni çöktüğüm yerden. Böyle zamanlarda bizim hanım çok soğukkanlı olur. Önce Sadullah'ı gönderdi. Sonra da beni banyoya soktu gusül abdesti almam için. Muhtemelen cenaze öğle namazının ardından defnedileceği için acele etmeliydim.

Lütfi'nin mezarına bir kürek toprak da ben atayım diye kalabalığın arasından geçmeye çalışırken bir yandan da onu gördüğüm son anları düşünüyordum. Resmen öleceği malum olmuştu da vasiyeti için beni beklemişti. Sağa sola bakındım, daireden arkadaşlar gelmiş mi, diye Veysel Bey ile İsmet'i gördüm. Ne çok seveni varmış, ne kadar da kalabalık cenazesi, diye sevindim. Meğer gelenlerin çoğu Sirkeci Garı'ndaki meyhaneden arkadaşlarıymış.

"Abi, akşam küçük bir anma töreni yapacağız rahmetli için garda, seni de bekliyoruz," diye kulağıma fısıldadı onlardan biri, gizli saklı bir iş yapacaktı gibiydi. Tuhaf geldi. Oysaki ne güzel, arkadaşları düşünmüş, anmak için bir araya gelecekler, diye düşünerek küreği tekrar toprağa sapladım, bolca toprakla doldurdum, merhumun üstüne serptim, içimden, Allah günahlarımı affetsin kardeşim, kara toprakta Gülrübağ'ınla buluşacaksın. Bizim kaynanayı görürsen de söyle, cennetteki yerimi ayarlasın, unutmasın, dedim, ağlamamak için kendimi zor tutarak.

Herkes gittikten sonra imam da son duasını okuyup mezarın başı boş kalınca, Lütfi'nin isminin yazdığı tahtayı sevip, kardeşim, seni Gülrübağ'ının yanına gömdüremedim ama sana söz diğer vasiyetini yerine getireceğim. Gözün arkada kalmasın, erkek sözü, deyip hüngür hüngür ağlamaya başladım. Artık gözyaşlarımı tutamıyordum. Kaç yıldır beraber dirsek dirseğe çalıştığım mesai arkadaşımın böyle bir anda ölmesi, hem de gencecik bir yaşta, çok dokunmuştu bana. Gözyaşlarım sel olup akıyordu göz pınarlarımdan. Kim demiş erkek adam ağlamaz diye. Ağlar hem de nasıl ağlar, insan değil miyiz biz be!

Hayriye'nin omuzuma dokunmasıyla ağlamam kesildi. Gözyaşlarımı elimin tersiyle sildim.

"Hadi yeter artık ağladığın. Ölenle ölülmeyiz. Mükerrerme mevlit yemeğinde yardım etmeye gideceğim. Duruma göre orada kalırım, ilk gece zor olur, biliyorsun," dedi benden orada kalmak için çekinerek izin isterken.

Evli barklı kadının evi dururken başka bir yerde kalması olmazdı da ölüm olunca insanın eli kolu bağlanıyordu. Dırdırı vardı ama yufka gibi yüreği vardı benim hanımın. Dayanamazdı üzgün birini görmeye, hem kalmak için benden izin alırken nasıl da çekiniyordu. "Git hanım, git tabii. Böyle zamanda kalmayacaksın da ne zaman kalacaksın?" dedim.

"Çok ağladın, böyle de aklım sende kalacak."

“Kalmasın, kalmasın, merak etme.”

“Nasil etmeyeyim, aç kalma bak, yumurta bile kıramazsın sen, sakın kırmaya da çalışma, mutfağımı rezil edersin. Her yeri yeni telledim dip bucak. Yağ yaparsın ortalığı şimdi.”

“Ben dolaptan peynir, ekmek bir şeyler alır yerim, merak etme.” İçimden, Hay Allah'ım hâlâ mutfağının temizliği derdindesin, diye söylenip, “Tamam, merak etme sen,” dedim, mezarlığın çıkışına doğru yürümeye başladım.

Arkamdan, “Bey, bey!” diye seslenmesiyle döndüm içimden bir şey tembihleyecek yine kesin diyerek.

“Efendim, hanım mezarlıktayız bağırmasana.”

“Ay, tamam, çok bilen. Sanki duyacak var da hepsi ölmüş gitmiş. Sütlaçları soğusun diye balkona koymuştum. Oradan alır yersin, e mi?”

Ey Allah'ım, al canımı da kurtar beni bu sütlaç çilesinden, burada bile peşimi bırakmadı. “Tamam hanım, tamam.”

Mezarlıktan çıkarken son kez bakmak istedim Lütfi'nin mezarına doğru. Başında bir kadın ve iki küçük çocuk vardı dua eden. Allah kabul etsin ettiğiniz duaları, ne iyi insanlar var, tanımadığı bir insanın başında dua ediyor, diye düşünüp çıkış kapısına doğru yürümeye başladım.

Çıktıktan sonra ne yapacağımı, nereye gideceğimi bilemeden biraz yürüdüm. Canım eve gitmek de istemiyordu. Normalde bu saatlerde işte olurdum. Alışmışım işten eve, evden de işe gitmeye. Cenaze kafamı karıştırmıştı. Arada sırada bir tek atardık ya Sirkeci Garı'ndaki meyhanede Lütfi'yle hanımlardan saklı, bir o vakitlerde ezberimin dışına çıkardım. Ah be Lütfi kardeşim, sen de bıraktın beni, babam gibi sen de erkenden göçtün gittin. O da gittiğinde dünyanın yükünü bırakmıştı omuzlarıma, bir yük de sen ekledin be aslanım. Bir de söz verdik vasiyetin için. Nasıl yapacağım bu işi ben? Onu da deyiverseydin ya keşke.

Lütfi'ye söylenene söylene yürürken bir baktım ki ayaklarım

beni Sirkeci Garı'na kadar getirmiş. Pek yorulmuştum. Bütün gün ayaktaydım. Gasilhane, mezarlık derken bir de üstüne buraya kadar yürümek eklenince ayaklarım zonkluyordu. Her zaman oturduğum bekleme salonundaki ahşap banka oturup ayaklarımı dinlendireyim biraz dedim, ayakkabılarımı çıkardım. “Oh be dünya varmış!” dedim yüksek sesle ki dememle arkamdan gelen bir sesle irkildim. Sanırım biri beni bu hâlde gördü, şimdi dümdüz laf edecek, kardeşim milletin ortasında ayakkabı çıkarılır mı, tarlada mısın, diye düşünerek endişeli bir şekilde başımı sesin geldiği yöne doğru çevirdim.

“Abi, Bahtiyar abi buradayım, gelsene,” diyordu biri. Dikkatle bakınca ne göreyim? Sesin sahibi, mezarlığın başında kulağıma fısıldayan adamdı. Ne yapacağımı şaşırđım. Akşam, Lütfi abiyi anmak için bir araya geleceğiz, dememiş miydi bu bana? Yanlış mı hatırlıyordum? Şuna bak, paravanın arkasına gizlenmiş, gizli gizli beni olduğu yere doğru çağırıyor. Kısık sesiyle de, “Gelsene be abi, hadi,” diyor garip çiroz adam. O kadar telaşlı ve aceleliydi ki hâli ayakkabılarımı bile giyinemedim. Arkalarına basıp neredeyse koşarak yanına gittim.

“Geldim, geldim,” dedim, onun gibi kısık sesle.

“Abi gözünü seveyim sessiz gel,” diye de yine kısık sesle tembih ediyordu bana.

Ona yaklaşmama, kolumdan tutması bir oldu. Beni bir içeriye çekişi vardı ki az kalsın düşecektim. İçeriye geçer geçmez bekleme salonunun oradan girdiğimiz ahşap kapıyı acelece kapattı. Hayret, burada kapı mı varmış? Yıllardan beri bu salonda oturur, trenin gelmesini beklerim oysaki, diye düşünürken, “Bahtiyar abim, buyur böyle,” diyerek başka bir kapıyı daha gösterip oraya doğru yönlendirdi beni, adını bile bilmediğim bu garip çiroz adam.

Bunları yaparken bir taraftan da beni soru yağmuruna tutuyordu. Yalnız mı gelmişim, buraya geleceğimden kimsenin

haberi var mıymış, bekleme salonunda ya da dışarıda beni gören kimse olmuş mudur? Yahu ayağımın ağrısından bekleme salonun penceresinden içeri bakmaya fırsatım mı olmuştu da dışarıda insan var mı yok mu bilecektim.

“Abi söylesene,” diye Hayriye gibi beni dürtünce, “Dur be kardeşim bir soluklanayım, bu ne böyle ahiret soruları gibi art arda soruyorsun? Sanki beni mezara verdiniz be arkadaşım! Ne bu telaş, yangından mal mı kaçırıyorsunuz? Hem sen de kimsin böyle, tanımam etmem seni, yaka paça beni buraya soktun. Bir de dürtüp duruyorsun sürekli.”

“Abi haklısın tabii.”

“Haklıyım tabii. Kimsin, adın ne senin? Önce onu bir söyle de sonra sorularını sor be kardeşim. Ne tuhaf adamsın.”

“Adım Mustafa, Sünnetçi Mustafa.”

“Mustafa, nedir kardeşim bu telaş?”

Sesimi yükseltince birden bir rahatlama geldi bana. Ayaklarımın ağrısını bile unuttum. Yıllardan beri sesimi bir kez olsun yükseltmemiştim, bu ne mümkündü. Babam öldükten sonra evin erkeği olmuşum. Teyzem de ögle severdi beni, evimizin direği, diyerek. Ne teyzeme ne de bacılarıma bir gün olsun ne kötü bir söz söylemiş ne de sesimi yükseltmişim. Çevremdeki kadınlara, babam gibi kötü davranmak istemiyordum. Çalıştığım işlerde de ekmeğimden olurum korkusuyla kimseye bir şey dememiş, diyememişim. Hep yutmuşum diyeceklerimi. Teyzem öyle tembihlemişti. Eve ekmek getiren bir tek bendim. İşten kovulursam tüm nüfus aç kalırdık. İstesem de sesimi çıkaramazdım.

Evlendim. Teyzem yine tembihledi, “Sakın karına kötü söz etme, bağıрма çağırma rahmetli babanın anana yaptığı gibi.” Teyzem bunları boşuna tembihlemişti bana. Sanki Hayriye’ye sesini yükseltmek mümkündü. Terliği fırlatıverirdi kafama, ardından da pek sevdiği İnci Eczanesi’nin limon kolonyalarını

döktüğü o leş gibi kokan tülbentini başına sarardı. Bu yetmezmiş gibi bileklerine de döker evi leş gibi limon kolonyası kokutup inlemeye başladılar. Ah! Ah! Ne mühendisler ne doktorlar istedi de, evin bir tek kızıydım da, niye sana vardım da, ah anamın babamın sözünü dinlemedim eşeklik edip sana vardım da, diyerek inleyip dururdu. Pek inlemek gibi değildi, sanki daha çok anırır gibiydi. Bundan sebep ben hiç ses etmezdim, tövbe etmişim. Bir de beni yataktan kovardı anasının tembihlediği gibi. Affedersiniz, tek mutluluğum o işti, hani gece yatağa yapılan var ya, hani bohçacı Rukiye’nin bizim hanıma anlattığı o iş. Ondan da mahrum kalmamak için yemin etmişim sesimi yükseltmemeye. Kendimi erkek gibi hissettiğim tek vakit, hanımla böyle teşrikimesai yaptığımız zamanlardı. Sesimi çıkarmaktan vazgeçmişim ama ondan vazgeçemedim.

Mustafa’yı, “Hadi oğlum cevap versene?” diye bu sefer ben dürtüklemeye başladım, baktım, hâlâ cevap vermiyor aval aval yüzüme bakıyor, sanki ilk defa kendine bağıran birini görmüş gibi.

“Abi, canımı acıtıyorsun ama bir dakika,” diyebilirdi güç bela. Lütfi Abi’nin dediği kadar varmışsın. Senin için hep ‘çok sert adamdır’ derdi rahmetli.

Kim bilir nasıl sıkıştırmıştım garibin etlerini, üzülüm bir an. Hayriye’den bilirdim bu çimdikleme hadisesini, çok can acıttırdı, gerçi hiç kimse Hayriye’den daha iyi yapamazdı bu işi. Görünen o ki ben de fena değilmişim. Eee ne demişler körle yatan şaşkıncular. Siz bir de onun çimdiklemesini bacılarıma geldiğinde görün. Onların yanında onu hiç savunmuyorum diye basardı çimdikleri sonra kollarım mosmor. Allah’tan gömleğimin altında kalıyordu da dairede kimse görmüyordu morluklarımı. Arada Lütfi görüyordu kısa kollu gömleğimin altından, o da yazdan yazıya.

O vakitler, “Abi yine mi sokak kavgasına karıştın, yapma

böyle şeyler, bir gün başına bir şey gelecek,” diye sitem ederdi tatlı tatlı. ‘Karısından dayak yiyor’ diye adım çıkacağına varsın böyle konuşulsun, diye ses etmezdim Lütfi’nin bu sitemlerine. “Ne yapalım be oğlum, serde delikanlılık var,” der geçiştirirdim. İşin sonunda rezil olmak vardı el âleme. Kadınlara dedikoducu diye laf ederiz ama ben, bizim mahalledeki esnaf ve dairedeki iş arkadaşlarım kadar dedikoducu insan görmemiştim. Kadınlar onların eline su dökemezdi, namussuzlar.

“Abi, bırak artık, canımı acıtıyorsun,” derken Mustafa bir yandan koridorun sonundaki kapının kolunu tutuyor bir yandan da çimdiklemediğim yerin acısını azaltmak için kolunu ovalıyordu. Ah yazık, kendimden bilirdim, acısı pek fenadır, pek. Ben bunları düşünürken kapının kolunu aşağı doğru bastırıp açtı. Açmasıyla beraber içeriden ağır bir anason kokusu geldi, şaşırdım, oysaki Lütfi’yi anacaksak içeriden gelse gelse gül kokusu gelmesi gerekirdi, hani şu mevlitlerde dağıtılan gül kolonyası kokusu. Fesüphanallah, dedim, iyice de işkillenmeye başladım. Üstüne üstlük uğultu ve tabak çanak sesleri arasında inceden bir musiki de iştiliyordu. İçimden başladım besmeleler çekmeye. Merakın yanında ufaktan da korkmaya başlamıştım.

“Abicim ne oluyor?” diyebildim, sesimdeki korkuyu gizlemeye çalışarak. Biraz önceki hâlimden eser kalmamıştı. Yaa öyle delikanlılık yapmakla olmuyordu tabii bilip bilmeden.

“Abi gel, gel,” deyip yine çekti kolumdan içeriye doğru. Arkamızdaki kapının sürgüsünü de bir çırpıda sürüverdi.

Sonra kapının ağzından geniş bir yere çıktık ki bir de ne göreyim, küçük bir meyhane.

“Oğlum, burası neresi böyle, Sirkeci Garı’nda değil miyiz?”

“Evet abi, oradayız.”

“Burası neresi böyle? Kaç yıldır buradan trene binerim hiç görmedim böyle bir yeri.”

“Abi gel, gel sen şöyle otur Hulusi abinin yanına, hepsini

anlatacağız.”

“Oğlum, hemen buz getir Bahtiyar abinin rakısına,” diyerek önümdeki bardağa elindeki şişeden rakıyı boşaltması bir oldu.

“Hah oğlum, getirdin mi buzları, abi kaç tane buz atayım rakına?”

“İki küçük at,” diyebildim, hâlâ çok şaşkındım. Olan biteni anlamaya çalışıyordum. Ulan nasıl anma töreniydi bu böyle? Duvarı şairlerin şiirlerinin çerçevenip asıldığı, inceden musikin çaldığı, beyaz masa örtülü, fosur fosur sigara tüttürüp sohbet ettikleri beş altı masalık küçücük meyhaneydi burası.

Garson, bir koşu getirdiği buzları bardağıma koyar koymaz Mustafa elindeki rakı kadehini kaldırıp, “Haydi bakalım Lütfi abimiz için kaldırıyoruz bu kadehleri. Mekânı cennet olsun. Oradan bizi izliyordur, kesin, ruhuna değsin abim!” dedi.

Mustafa’nın komutunu bekler gibi herkes ellerindeki bardakları kafalarına dikerek son damlasına kadar içip, “Mekânın cennet olsun be abi!” dedikten sonra kadehlerini masaya vurup tabaklarının yanındaki yerlerine koydular.

Ben de onlar gibi bir dikişte bitirmiştim rakımı. Hızlıca damarlarımda yayılan anasonlu üzüm birazcık da olsa rahatlamamı sağladı. Apar topar oturtulduğum sandalyeye geniş geniş yerleştim. Meselenin aslını astarını öğrenmek için biraz daha oturmaya karar verdim bu gizli saklı yerde. “Bir kadeh daha koy bakalım aslanım, iki de buz at içine,” diye garsona seslendim. Gelen rakıdan yudum yudum içerken bir yandan da çevreme şöyle bir alıcı gözle baktım kim var kim yok diye. İki masa yanımdaki daireden arkadaşlarım Veysel Bey ve İsmet’i görünce pek bir şaşırdım. Kadehini kaldırıp masadakileri gösterince çoğunun dairedeki arkadaşlarım olduğunu anlayıp daha da şaşırdım. Rakımdan bir yudum daha içtim hızlıca. Veysel Bey kadehini bana doğru kaldırıp gülümsüyordu. Ben de aynısını yaptım. Sonra da masadakilerle sohbet etmeye devam etti. Mahalleden

Kuruyemişçi Kemal, Şekerci -namıdiğer Harmandalı- Mustafa, Kahveci Hulusi, Balıkçı Taci, Berber Müşir, İğneci Hacı İlhan. Saklı Ocakbaşı'nın sahibi Münheris Usta, Mandıracı Kâmil hatta Muhtar Ali bile vardı. Bu kadar insan ne kadar da çabuk bir araya gelmişti, hayret. İşin tuhafı da hanımlarından ödleri kopan bu kadar adamın buraya, rakılı bir anma törenine gelip rahat rahat oturmalarıydı.

Sessizce onları izlemeye devam ettim. Rakı kadehimden art arda içip konuşulanlara kulak kabarttım. Neler döndüğünü anlamaya çalışıyordum. İşin bir tuhafı daha vardı. Herkeste sanki ben buraya uzun vakittir geliyormuşum gibi bir rahatlık hâli görünüyordu. Hiç yabancılamamışlardı benim varlığımı. Gerçi çoğu tanıdıktı, ondandı büyük ihtimal. Yine de bu gizli saklı yerde bir tuhafık vardı. Bakalım çıkar yakında kokusu, dedim kendi kendime.

Mustafa'nın, "Abi nasılsın, rahatladın mı biraz?" demesiyle irkildim. Az kalsın elimdeki rakı kadehini düşürecekdim, öyle dalmışım etrafi izlemeye.

"Rahatladım, rahatladım da ödümü koparttın. Öyle gizli gizli kapılardan acelece kolumdan çekerek yarı karanlık koridordan geçirdin. Bu gizli saklı küçücük meyhaneye girmek içinmiş tüm bu telaş."

"Kusurumuza bakma abi."

"Bakarım oğlum."

"Haklısın be abi."

"Ben seni ne mahallede ne de dairede gördüm. Kimsin, necisin sen, in misin cin misin?"

"Haklısın abi, ben sünnetçiyim. Lütfi abimle oğullarını sünnet ettirirken tanışmıştık."

"Ne oğlu Mustafa? Sen kafayı buldun rakıları dike dike kafana tabii. Bak izliyorum seni, geldiğimizden beri üç kadehi dikiverdin kafana."

"Abi asıl sen kafayı buldun herhâlde. Ben de seninkileri sayıyorum, beşinci kadehini içiyorsun. Dediği kadar varmışsın Lütfi abimin, 'Sağlam içer, hiçbir şey de olmaz,' deyip dururdu senin için."

"Sen emin misin bunları benim için söylediğine? Karıştırıyor olmayasın."

"Abi nasıl karıştırırım, senin gibisi var mı be, bıçkın delikanlı. Hem sen dairedeki hesap kitap işlerine bakan tek kişi değil misin?"

"Evet benim, başka kimse yok muhasebeye bakan."

"İşte abi, gördün mü demek ki karıştırmıyormuşum."

"Allah Allah! "

"Abi bırak saklamayı, geceleri mahallenin huzurunu bozaları eşek sudan gelene kadar dövdüğünü hepimiz biliyoruz."

"Ben mi?" diyebildim kekeleyerek.

"Evet abi, tabii sen. Her gün kolların mosmor gelirmişsin iş yerine. Bir de arada yüzünde çizikler, gözlerinin altında morluklar olurmuş."

"Tabii, tabii," dedim. Mevzuya uyandım. Bu kerizler benim Hayriye'den yediğim çimdiklerin morluğunu, arada sinirden tırnakladığı yüzümü, en fenası da perde asmaya çalışırken sendeleyip düşmemi sonra da bir hafta ayağımın üstüne basamamamı ve geceleri yediğim sütlacın midemden ağzıma gelip tüm gece uyutmamasından sebep gözlerimin altının mosmor olduğunu tahmin edemezlerdi. Hiç çaktırmadan konuşmaya devam ettim. Bakalım mesele nereye varacaktı, merakım her şeyin üstüne çıkıyordu.

"Oğlum, garın önünde kocaman bir meyhane var zaten, niye buraya böyle sıkış sıkış oturdunuz? Ferah ferah otursanıza kocaman yerde," diye sorup Mustafa'nın içkili ağzından lafları koparmaya çalıştım, bir yudum da rakımdan içtim. İçimden de vay be, dedim demek beni mahallenin kabadayısı zannedi-

yorlar, ha?

“Abi, hah işte üstüne bastın, kaldır ayağını.”

“Ne demek o?”

“Abiii, diyorum ki üstüne bastın kaldır ayağını.”

“Fesüphanallah, bismillah. İçkili ağzımla neler söyletiyorsun, zaten içerek günaha giriyoruz bir de üstüne tuz biber ekleyeceğiz. Neyin üstüne bastım, ne oldu, oğlum?”

“Abicim işte diyorsun ya kendi ağzınla gizli saklı diye.”

“Evet, dedim, eee ne olmuş?”

“İşte ben de diyorum ki tam üstüne bastın.”

“Eh be kardeşim sende de ne çene varmış ha, Hayriye’yle yarışsın maazallah.”

“Abi, affedersin, biraz kafam güzel, Hayriye kim?”

“Allah’ım, ya Rab’bim. Karım, karım Hayriye.”

“Ha Hayriye yenge, tamam.”

“Aslanım sadede gelelim. Ayağımızı üstüne bastık, anladım.”

“Evet abi, doğru oradaydık. Abi, bastığın yeri tanı toprak diye basıp geçme.”

“Oğlum ne alakası var İstiklal Marşı’nın konuyla, abuk sabuk konuşuyorsun.”

Mustafa’nın kafası güzeldi. En fenası da bütün cevaplar ondaydı. Sinirimden bir fırt daha aldım rakımdan o kadar. Sarhoş olmamak için yudum yudum içiyordum. Ayık kalmalıydım. Hem olanları anlamak hem de Hayriye’nin içkili olduğumu fark etmemesi için. Allah korusun, fark ederse ipliğimi pazara çıkarırdı vallahi de billahi de. Ölünün arkasından dua okuyacağınıza içki mi içiyorsunuz kâfirler, diye beni de doğduğuma pişman ederdi. Tek beni değil, mahallenin tüm kadınlarına haber verir, onların da bir güzel kocalarının canlarına okumasını sağlardı.

Ramazanda bir gün orucumu tutamamıştım. Midem çok kötüydü. Malumunuz sütlaçlar. Demediğini bırakmamıştı bana. Cehenneme mi gitmek istiyormuşum da, aklım fikrim ölünce

de ondan ayrı kalmaktaymış da, kendisi cenneteyken benim cehennemde olduğumu bilerek nasıl rahat edecekmiş de, yoksa benim gözüm dışarda mı mıymış da, teyzem yine cadı bacılarımla buluşup ayrılalım diye büyüler mi yaptırıyormuş da, saçını süpürge etmiş yine de ne teyzesine ne oğluna yaranamamış da. Anasını dinlemeyip benimle evlenmiş de. Yengesi gibi dul mu kalacakmış da... Hayriye’nin lakırdıları peş peşe aklıma gelince içime bir sıkıntı çöktü. Baktım Mustafa’nın da hemen cevap vereceği yok. Hazır kafası da güzelken biraz eğleneyim dedim.

“Oğlum sen şu İstiklal Marşı’nın tamamını bir oku bakayım, ‘toprak diye basıp geçme’ deyince aklıma geldi.”

“Vallahi mi abi?”

“Evet tabii,” dedim, nasılsa yapmaz diye. Ya tutarsa, diye ortaya lafı atıvermiştim.

“Dinler misin tamamını?” diye sormaz mı bir de bana.

“Dinlerim, dinlerim, niye dinlemeyeyim, anlı şanlı İstiklal Marşımız.” O ne biçim soru öyle, neden burada olduğumun asıl sebebinin öğreneceksem sabaha kadar dinlerim, diye de içimden geçirdim.

“Abi biliyor musun, okulda hep bana okuturlardı İstiklal Marşımızı. Öyle candan okurdum ki bağıra bağıra sesim kısılırdı. Abi, ben de şehit oğluyum. Babamı Doğu’da görevdeyken vurmuş hainler hem de daha ben doğmadan. Ben babamı hiç tanımadım be abi,” diye ağlamaya başladı bu sefer de. Eğleneceğim derken iş nerelere geldi.

Rab’bim böyle bir günde sabrımı sınıyor sanırım, diye söyledim homur homur. Burnundan gömleğime doğru akmakta olan sümüklerini silmek için telaşla masadaki kumaş peçetelerden birini alıp Mustafa’nın burnuna tutuverdim bir hamleyle. Gece vakti eve gidip tanımadığım bu adamın sümüklerini gömleğimin yakasından temizlemeye hiç ama hiç uğraşamazdım. Hele bir de Hayriye yakalarsa yakardı beni, yakar. Omuzumda ağlayıp

sümüklerini gömleğimin yakasına bulaştıranın bir kadın değil de bir erkek olduğunu nasıl anlatabilirdim ki? Ha diyelim ki anlatabildim, böyle bir hikâyeye ben bile inanmazdım ki Hayriye inansın.

Elin orospularıyla mı yatıp kalkıyorsun, diye her yerimi bir güzel çimdiklerdi vallahi. Bundan daha fenası da İnci Eczanesi'ndeki o haylaz Sadullah'ı artık hiç peşimden ayırtmazdı, nerede ne yapıyorum diye kendisine her bir Allah'ın günü rapor ettirirdi. Yarın gidip İnci Hanım'la konuşacağım ulan. Oranın adını 'İnci Hafiyeye Bürosu' olarak değiştiresin. Eczaneymiş, peh-peh! Hepsini paravan, ben bilmiyor muyum sanki. Okumuş kadının yaptığına bak. Gizli saklı işler çeviriyor. Kesin o eczanenin depo dediği kısmına da bürosunu kurmuştur, hafiyehanesini... Yazıklar olsun, hiç mi utanmıyorsun? O sabiyi de kalfa yetiştireceğim diye yanına aldın. Büyütüp meslek sahibi yapacağım diye anasını babasını kandırdın. Çocuğu hafiyelik işlerinin maşası yaptın, yazıklar olsun sana.

Aklıma ne geldi şimdi, bir süre önce daireden çıkarken Leyla Hanım'la yan yana gelmiştik. Tabii ki hanım olduğu için kapıdan çıkarken ona öncelik vermiştim. Vay arkadaş, haylaz Sadullah artık nasıl bir hızla yetiştirdiyse, ben eve gitmeden haberim gitmişti Hayriye'ye. Kapıdan girer girmez, yok yanlış hatırladım ne kapısı, mahallede yokuşun başına çıkmış avazı çıktığı kadar bağıyordu. Komşu kadınları da almıştı arkasına. "Boyun posun devrilsin Bahtiyar, kör zindanlarda çürüyesin Bahtiyar, elin dul kadınlarıyla halflar karıştırmaya utanmıyor musun Bahtiyar, bir de evli barklı adamsın. Sana yaptığım sütlaçlar haram olsun!" diye ortalığı inletmişti. Üstüne üstlük mahallenin kadınları da koro oluşturup o ne diyorsa ardından tekrarlıyorlardı. Sayesinde mahallede kim var kim yoksa herkese rezil olmuştum. Sakinleştirmek için ne diller döktüm, ne diller döktüm. Bir de söz verdim, yeni perde alacaktım eve, hem de en

beğendiğini yoksa soluğu yan mahallede oturan Leyla Hanım'da alacaktı. "Saçını başını yolacağım!" diye tepinip duruyordu, hem de sanat okuluna gitmesine vesile olan ve kendisine tüm nezaket kurallarını öğretmiş olan Leyla Hanım'ın. İşte o zaman gör sen kepezeliği, rezil olurdu vallahi, rezil. Şükür direktten döndüm. Ucuz atlattım. Altı üstü iki kanat perde alacaktım, tabii ben öyle zannediyordum. Tüm evin perdelerini değiştirtti ya bana zilli.

Bir tek o zaman bana sütlaç yapmamıştı ceza olarak. Ne güzel günlerdi. Boşuna dememişler, her şerden bir hayır doğar, diye. Hak etmişim ben bunu. Artık yalvarsam da sütlaç yapmayacaktı bana. Belki de şansımın bana yeşil ışık yaktığı tek zamandı o vakitler. Ne günlerdi, neredeyse iki ay ağzıma bir kaşık sütlaç koymamıştım; ta ki bana kıyamayıp tekrar yapmaya başlayana kadar. Kör talih işte, yakamı bırakmıyordu ki.

Nerede kalmıştım, ha Leyla Hanım diyordum, kadın zaten eşinin hastalığından çok çekmişti. Adamcağız genç yaşta akciğerlerinden hastalanıp kan kusmuştu. Yazık, ne çekti rahmetli. Kim isterdi gencecik yaşında dul, başsız kalmayı. Bak kan kusmak deyince, rahmetli Lütfi'yi son gördüğümde anlattıkları geldi aklıma. "Çiğerlerimi çürüttü bu kadının dırdırı," demişti. Leyla Hanım da onlardan biri miydi yoksa? Yok, herhâlde olmazdı, Avrupada eğitim görmüş, oturmasını kalkmasını bilen bir hanımefendiydi kendisi. Babası, fakir olduğu için Cahit'le evlenmesine izin vermeyince, babasının servetini bırakıp kaçmıştı Cahit'e.

Cahit, yan mahalledeki yıkılmaya yüz tutmuş eski konakta yaşıyordu. Annesi, bu eski konakta bir gelin odası yapıvermişti Cahit'le Leyla için. Elbet Cahit de isterdi yeni geline ayrı bir ev açmak fakat ne mümkün, para mı vardı, mal mülk mü vardı ki elde avuçta?

Alıştığı eski hayatı yaşayamayınca kendi yaşadığı günleri sıklıkla hatırlatıp bir de evin bütün işlerini hizmetçisi gibi

Cahit'in annesi Vasiye teyzeye yaptırınca işler iyice kötüye gitmeye başlamıştı. Zavallı yaşlı kadın bir gün cam silerken dengesini kaybedip tepe üstü kaldırımına düşüvermişti. Tabii o anda oracıkta can vermiş. Toprağı bol olsun, teyzem pek severdi Vasiye teyzeyi.

Teyzem, "Çocuklarını tek başına büyütüyor, namusuyla hem de bu devirde," deyip peynirli su böreklerinden bir tepsi fazla yapar, her pazar beni onlara, su böreği tepsisini vermeye gönderirdi. "Sıcak sıcak yesin sabiler, bak oyalanmadan git, mahallede kimseye takılma, yersin sonra terlikleri," diye de sıkı sıkı tembih ederdi beni evden gönderirken. Sıcak böreğin kokusunu ben evden çıkarken mi alıyor, diye her seferinde merak ettiğim Cahit, kapının tokmağına vurmamla açiverirdi kapıyı. Annesi içeriye buyur eder, "Hadi bakalım yanına bir de ayran kativerem, sıcak sıcak yiyin böreklerinizi," der küçük Hayriye'ye de "Halasının bi tanesi, hadi bakem sen de gel, diye sesleniverir, sofraya çağırırdı. Bergama'nın köylüsüydüler, pek bir komik gelirdi oraların dili bana. Vasiye teyze konuştuğça kıkır kıkır gülerdim. "Huna bak huna, nasıl da gülüyo çikin şey, hadi bakem gülcene böreğini bitir bakem," diye de tatlı tatlı azarlardı beni. Hey gidi günler hey!

Mustafa'nın, "*Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,*" demesiyle ayağa kalkmam bir oldu, tüm meyhanedekiler gibi. Saygı duruşuna geçmiş, Mustafa'yla birlikte bütün meyhane İstiklal Marşı'nı söylüyorduk. Yıllardan beri böyle coşkuyla İstiklal Marşı'nı okuyan birini ne görmüş ne de duymuştum. Mustafa dediği kadar vardı. Ne de candan okuyordu marşımızı! "*Sen şehit oğlusun, incitme yazıktır atanı,*" dediğinde Mustafa'nın gözünden yaşlar tekrar akmaya başladı. Hem hıçkırma hıçkırma ağlıyor hem de okumaya devam ediyordu. O ağladıkça ben de ağlamaya başladım. Baktım yan masadakiler de ağlıyor, hem de hıçkırma hıçkırma. Mustafa'nın okuması bittiğinde hepimiz ağlıyorduk.

Arka masadan bizim Berber Müşir, "Abilerim, Lütfi abimiz

ve tüm şehitlerimiz için iki dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum," dedi. Der demez herkesin sesi kesildi. Meyhanede kim varsa saygı duruşuna geçtik. İçkili ağzımızla ruhlarına Fatiha okuyamıyoruz madem, saygı duruşumuzu yapmış olduk cümleten. Mustafa, teşekkür anlamında sağ elini kalbinin üstüne koyup herkesi selamladığında sürenin bittiğini anladık. Yerlerimize oturduk.

Mustafa, "Eee nerede kalmıştık abi?" diye bir çırıpıda yanıma oturuverdi. İki dakika önceki hâlden eser kalmamıştı.

"Bastığın yer, diyordun."

"Abi şu peçeyi uzatsana, burnumu sileyim. Aşk olsun abi bir peçete uzatmadın bana ha ağlarken, üstüm başım yaş olmuş. Neyse olur öyle bugün hiçbirimizin akli başında değil."

"Tabii, haklısın, işte benim eşekliğim," dedim, "Düşünemedim." Sanki omuzunda ağladığı ben değilmişim gibi, tövbe tövbe!

"Abi."

"Efendim Mustafa, efendim."

"Müsaadenle."

"Bu sefer ne oldu?"

"Ben bir ayak yoluna gidip geleyim. Hem elimi yüzümü de yıkayım peçeteyle silmekle olmayacak."

"Git Mustafa, git, gidip de dönüşün olmasın inşallah, şişirdin beni bu gece be oğlum," diye mırıldandım.

"Abi bir şey mi dedin?"

"Yok oğlum, senden sonra da ben gideyim," dedim.

"Tamam abi, ben çok sıkıştım hemen gideyim, çabuk çıkarım."

"Yahu hâlâ konuşuyorsun, hadisene be oğlum, hadi."

Mustafa gidince bir yudum daha aldım rakımdan. Masada duran temiz peçeteyi alıp gözyaşlarımı sildim. Lütfi'yi düşündüm, yerin altında yatan mesai arkadaşımı...

Elinin ıslaklığını gömleğine sürerek yanıma oturmaya çalışırken Mustafa'ya, "Havlu yok muydu?" diye soruverdim. Sarhoş olmuştu besbelli. Götünü nereye koyacağını düşünüyordu. Ben de o sırada Hayriye'yi düşündüm. Bizim hanım, iş çıkışında eve gelip elimi yüzümü yıkarken başımda tertemiz havlusuyla beklerdi. Yıllardan beri bir gün bile havlumunu eksiltmedi benim. Adabı muaşeret kurallarını da çok iyi bilirdi. Öyle ıslak ellerimi orama burama sürmeme hiç izin vermezdi. Rahmetli Cahit'in karısı Leyla Hanım ona tüm nezaket kurallarını öğretmişti. Vasiye teyze, "Kız kısmı okumaz, başına fenalıklar gelir. Bubası bana emanet etti. Bi şey olursa kardeşime ne derim ben? Safiyettin canıma okur valla duyarsa," der, okula da göndermezdi. Leyla Hanım ağzından girmiş burnundan çıkmıştı kaynanasının da Hayriye'yi kız sanat okuluna yazdırmıştı. Acaba haksızlık mı ediyorum Hayriye'me? Bir fırtına daha çektim rakımdan.

"Mustafa, ben de bir su döküp geliyorum," diyerek masadan sendeleyerek kalktım. Kafam fena olmuştu ama çaktırmıyordum. Meselenin aslını öğrenmeden şuradan şuraya gitmeyecektim. Gerekirse de fıçı fıçı içecektim.

"Aman abi, dikkat et kendine, sen bize lazımsın," diye seslendi Mustafa arkamdan.

Tuvalete gitmeden önce servis masasındaki katlanmış beyaz kumaş peçetelerden birini yanıma aldım, madem havlu yok, Hayriye de yok, mecbur havlu yerine peçete kullanacağız. Ellerimiz ıslak ıslak gezecek değiliz ya köylü gibi.

Ayak yolundan çıkar çıkmaz hızlıca Mustafa'nın yanına yürüdüm ve kendimi sandalyeye bırakıverdim. "Evet Mustafa, artık şu işin aslını astarını anlat bakalım aslanım. Kaç saattir buradayız, henüz hiçbir şey anlamadık."

"Abi, biz burada gizli saklı buluyoruz."

"Nasıl gizli saklı, siz kimsiniz, ne işler çeviriyorsunuz? Böyle pat diye söylenir mi bu?"

"Abi sakın ol, sen öyle sert sert söyleyince çekindim. Biliyorsun, senden önce namın geldi buraya."

"Lütfi'yi anacağız diye geldik, başımıza ne işler geldi be böyle?"

"Abi dur, bir iş geldiği falan yok."

"Amma da uzattın," deyip ayağa kalktım, "Ben gidiyorum artık yetti. Karı gibi dırdırdır. Oğlum, kısa kessene."

"Abi otur, ayakta bile duramıyorsun, Allah korusun düşersin falan, sen bize lazımsın abi."

"Ne diye duracağım, beni kimse tutamaz artık, ona göre."

"Abicim haklısın, sen de şaşırdın, otur, bak daha rakını da bitirmemişsin."

"Aaa doğru vallahi, bitirmemişim, doğru."

"Tabii abicim, biz hep doğruyu söylüyoruz da işte anlayana, otur şöyle."

"Rakımı bitirene kadar vaktin var, anlattın anlattın. Heyt! Sadece o kadar. "

"Abi, o rakı hemen biter, sana bi de yolluk söyleyeyim ben. Oğlum, abine yolluk getir."

"Yolluk mu?"

"Tabii abi, ilgilenemedik seninle. Hepimizin kafası dağınık, kalbi paramparça. Lütfi abinin rahmetli olması hiç iyi olmadı. Tam da 'Gizli Saklı'yı kuruyorduk. Nasip değilmiş ne Gizli Saklı'yı kurmak ne de Lütfi abinin başkan olması. Rab'bimin vardır bir bildiği ama işte insanız, çiğ süt emmişiz, bazen biz de isyan ediyoruz."

"Ne Gizli Saklı'sı oğlum, ne başkanlığı? Hem Lütfi kim başkanı olmak kim? Bak rahmetlinin arkasından konuşturuyorsun kötü kötü beni. Günahı senin boynuna. Cehenneme gidersem Hayriye beni mahveder. Oraya da gelir bulur beni. Cehennem de cehennem eder bana."

“Abi, anlıyorum, Lütfi abi biraz pısrık gibi dururdu, toprağı bol olsun.”

“Evet, doğru. Dairede de hiç sesi çıkmaz, hiçbir şeye karışmaz, fikrini beyan etmezdi. Varsa yoksa koridorlarda fısır fısır dedikodu yapsın. Kaç kez dairenin müdürü azarlamıştı onu, ‘Lütfi Bey, hiç mi fikri olmaz insanın?’ diye. O vakitler çok üzülürdüm ona. Bir de bunu diğer mesai arkadaşlarımızın önünde yapardı. Onlar da sonra inceden dalga geçerlerdi onunla, arkasından değil, yüzüne yüzüne hem de. Kimsede adap kalmadı.”

“Abi ne pısrığı, Lütfi abi bizim liderimizdi. Oadaki güç, kararlılık, irade hiçbirimizde yoktu.”

“Ne diyorsun sen? Bizim Lütfi’den bahsediyoruz, değil mi? Bugün toprağa verdiğimiz Lütfi’den, hani Mükerrerem yengenin kocasından.”

“Tabii ki bizim Lütfi abiden bahsediyoruz. Onun gibi bir insan bu dünyada yoktur herhâlde. Ah be Lütfi abimle ne hayallerimiz vardı. Bahtiyar abi, hadi Lütfi abimiz için, reisimiz için içelim. Bak yolluğun da geldi. Cennetten bizi izliyordur.”

“Allah Allah! Mustafa, reis mi diyorsun bir de?”

“Evet abi. Sadece ben değil hepimiz diyoruz.”

“Siz kimsiniz yahu?”

“Burada gördüğün herkes abi, tabii bir de gelemeyenler var. Onlar ayrı. Karılarından izin koparamayanlar, anlırsın.”

“Sen bana bir yolluk daha söyle, şu işin aslını astarını tam olarak bir anlayayım. Battı balık yan gider.”

İçimden de Hayriye’nin bu gece eve gelmemiş olması için dua ediyordum, tabii bir de haylaz eczacı çırağının olan biteni bir yerlerden gözetlemiyor olmasını...

“Tabii abim, hemen. Oğlum Hakan, bak buraya hemen.”

“Aaa Hakan, oğlum senin burada ne işin var, sütçü değil miydin sen?”

“Abi işlerim bitince garsonluk öğrenmek için buraya geliyo-

rum. Çalışıyorum. Üç beş de harçlık atıyorlar.”

“Aferin lan sana. Atakan’ı da al yanına, o da iş öğrensin.”

“Olur abi alırım da Münheris abi bırakmaz ki kebabçı ustası yapacakmış onu.”

“İyi bari, aferin size. Çalışın böyle. Hadi koş bakayım bir tane daha yolluk getir bana.”

Yollukların biri geldi biri gitti. Konu konuyu açtı, diğer masadakiler de sandalyelerini çekip yanımıza geldiler. Lütfi’yi anlattılar sabahın ilk ışıklarına kadar. Neden burada gizli saklı buluştuklarını, ne yapmaya çalıştıklarını, benden ne istediklerini...

Eşlerinin yaptıkları baskılardan, onların dırdırından bıkan erkekler ‘Gizli Saklı’ ismini verdikleri gizli bir dayanışma içerisine girmişlerdi. Buraya gelip birbirlerine içlerini döküp, içlerine düştükleri cehennemden nasıl çıkabileceklerinin yollarını arıyorlardı. Kadınlara, kendilerine çektirdikleri azabın aynısını hatta katbekat fazlasını çektirmek de istiyorlardı, Lütfi’nin bu amaç etrafında onları nasıl topladığını ve var gücüyle çalıştığını birbirlerinin sözünü keserek büyük bir heyecanla anlatıp durdular.

Garip Lütfi’nin ömrünün bu mücadele için yetmediğini, son olarak da mücadelelerini kaldıkları yerden sürdürebilmeleri için benim başlarına geçmem gerektiğini söylediler.

Lütfi, dairede ona nasıl sahip çıktığımı, karımı nasıl idare ettiğimi ballandıra ballandıra anlatıp durmuş meğer. “Bir gün benim başıma bir şey gelirse yerime Bahtiyar abi geçsin, vasiyetimdir,” deyip durmuş rahmetli.

Tüm konuşmaları sabaha kadar zar zor dinleyebilmişim. En sonunda, “Bire ayyaşlar, hangi Bahtiyar’dan bahsediyorsunuz, benden mi? Emin misiniz?” diyebilmiş, kafamı masanın üstüne bırakır bırakmaz sızmıştım.

...

Bahtiyar, gardaki saklı meyhanede sabah ederken, Hayriye de Mükerrerem'in evinde etmişti sabahı. Gözü çıksın hepsinin, erkek değil mi? Hepsi aynı bokun soyu, demekten bitap düşmüş, daha fazla dayanamamış başını mutfak masasının üstüne bırakiverip uykuya dalmıştı.

...

Hayriye...

Mezarlıkta Bahtiyar'dan ayrıldıktan sonra arkasından gidişini izledim. Çocuk gibiydi, kendine bir tas çorba bile ısıtamazdı. Eşek kadar adamdı bunu yapamayacak ne vardı, yıllardan beri anlamamıştım ama o kadar kusur kadı kızında da olur, sağlığı yerinde olsun, benim başımda olsun da her zaman çorbasını kaynatırdım. Bahtiyar'ın arkasından bakarken Memo seslendi.

“Abla hadi gidelim. Sen herkesi topla gel.”

“Tamam, geliyoruz.”

“Abla, yalnız arabada yer yok.”

“Ne yeri oğlum, beş kişiyiz ya seninle gelecek. Saymayı da mı bilmiyorsun sen?”

“Abla dur, hemen kızma, Lütfi abinin mezarının başındaki çocuklu abla da gelecek sandım.”

“O kimmiş oğlum? Tanıdık herkes çoktan gitti.”

“Ben nereden bileyim be abla?”

“Tamam, gevezelik etme. Uzaktan da gözüm görmüyor ki kimmiş o dua eden ama tanıdık olsa gelirdi yanımıza. Bak ne insanlar var, tanımadığı insan için bile mezarının başında dua ediyor.”

“Tabii ya, insanlık öldü mü?”

“İnsanlık öldü mü ölmedi bilmem ama Lütfi abin öldü. Dünya kadar iş var yapılacak evde. Yürü gevezelik edeceğine, yemekler için eksik malzemeleri alalım mahalleden ve bir an önce eve gidelim.”

“Abla nohutlu pilav yapacaksın, değil mi?”

“Yapacağım tabii.”

“Peki helvayı fıstıklı mı yapacaksın sade mi?”

“Koyun can derdinde kasap et. Oğlum tek derdimiz helvanın fıstığı mı şimdi?”

“Abla tamam, kızma soruyoruz işte ne var bunda?”

“Hadi oğlum, hadi, ağzın değil elin iş yapsın, dünya iş var yapılacak.”

“Tamam, tamam, hadi geç bakalım ön koltuğa, yanıma. Belki yolda verirsin cevaplarımı Hayriye abla, fıstıklı mı fıstıksız mı, ha?”

Memo, mahallenin esnafından yemek yapmak için aldıkları öte berileri arabasının bagajına özenle yerleştirip herkesi sağ salim Mükerrerem’in evine getirdi. Mahalledeki her bir yeri karış karış bildirdi Memo da bu ev onun için farklıydı. Bu eve, rahmetli için kaç kere doktor getirip götürmüştü. Memo, aldıklarını mutfağa taşıırken bir dakika olsun gözyaşı dinmeyen Mükerrerem’i, “Yenge başın sağ olsun, bir ihtiyacın olursa haber edin, bir koşu gelirim,” diyerek kendince teselli etmeye çalıştı. Genç yaşta dul kalmış Mükerrerem’in güzelliğine tüm mahalleli hayrandı, Memo da. Bir gün olsun başını kaldırıp yenge bildiği bu kadına bakmamıştı ama içten içe de yanık Mükerrerem’e. İmkânsız aşktı onunki; ta ki Lütü ölene kadar. Lütü ölse ne olacaktı ki? Anası, dul, bu yetmezmiş gibi iki çocuklu kadını almasına hayatta izin vermezdi. Ne sütünü ne de hakkını helal ederdi. Bu hayatta ona rahat vermez, burada vermediği gibi, Allah geçinden versin öbür tarafa göçse, oradan da iki yakasını bırakmaz, zehir ederdi yaşamayı Taksici Memo’ya. Velhasıl imkânsız aşktı onunkisi.

Hayriye, “Oğlum Memo, nereye daldın öyle? Hadisene daha dünya kadar işimiz var. Çabuk çabuk getir şu aldıklarımızı,” diye seslendiğinde kendine geliverdi daldığı âlemden.

“Tamam yenge, getiriyorum hemen, emrin başım üstüne!”

Komşular, çocuklara bakmak için çoktan gelmiş, yemekleri bile ocağa koymuşlardı. Hayriye’nin elinin lezzetini tüm mahalleli bildiğinden helva ile tereyağlı tavuklu pilavı pişirme işini ona bırakmışlardı.

Hayriye, eve girer girmez terliklerini ayağına geçirip mutfaktaki işlerine koyulacaktı ki kendi gün terliklerini almak için eve

uğramadığına hayıflandı. Ne zor aldırıştı o terlikleri Bahtiyar’a. Efendim ne gerek var da, terlikmiş işte de, ne fark edermiş de, zaten kıt kanaat geçiniyorlarmış da, burası baba evi değilmiş de, orada gördüklerimi o veremezmiş de. Ah bir terlik için neler demişti bana. Kenarda köşede iki kuruşum da yoktu ki kendime istediğim şeyi istediğim zaman alabileyim. Artık yapacak bir şey yok tabii, iş işten geçti. Mükerrerem’in ayağı da küçüktü. Ona iki numara küçük gelen bu ev terliklerini mecbur giyinecekti.

Aslında ben bunları neden söylediğini biliyorum, ah Bahtiyar, ah! Elim kolum bağlı, bir şey yapamıyorum. Çocuğum olmadı, kısırim diye bir kamyon dolusu laf ediyorsun bana yoksa üç kuruşluk terlik için bu kadar laf edilir mi? Ben bu muameleleri yutar mıydım kısır olmasam, kaderim böyleymiş, ne yapayım, diye söylendi. Kendisi mutfağa geçerken Mükerrerem’in ayağına da ev terliklerini verip, çoktan gelmiş olan mevlit okuyacak hoca hanımın yanına oturması için salonuna gönderdi.

Mutfakta Hayriye bir yandan pişmekte olan yemekleri kontrol ediyor bir yandan yapacağı yemekler için malzemelerini hazırlıyor bir yandan da kadınlara yapmaları gerekeni söylüyordu. Mahallenin kadınları o ne derse dinler, yaparlardı. Doğal bir lider gibiydi, sözünden neredeyse hiç çıkmazlardı. Ne vakit dertleri olsa yanına gider onunla dertleşirler, sen lise bitirmiş kadınsın, okumuşsun bize akıl ver, yol yordam göster, diyerek dertlerine çare ararlardı.

Sadece lezzetli yemek yapmak değil, Hayriye’nin elinden her iş gelirdi; dikiş, nakış, süsleme... Kız sanat okulundan mezundu ne de olsa. Kaç tane kıza gelinlik, kaç tane oğlana da sünnet kıyafeti dikmişti. Bununla da kalmazdı Hayriye. Herkesin düğününe, sünnetine, kız istemesine, doğumuna, cenazesine de gider elinden gelen yardımı yapar, elinin çabukluğuyla her işi çabucak yoluna koyardı. Mahallenin tüm kadınları hayrandı Hayriye’ye. Onun bir dediğini iki etmezlerdi. Bilirlerdi ki o ne söylerse vardır

bir bildiği, kendilerinin bilmediği ve anlayamadığı.

Münevver'in, "Abla bir baksana," demesiyle, Hayriye'nin yapılacak işlerle ilgili etrafındakilere verdiği talimatlar bölündü.

"Ne var kız, ne oldu?"

"Abla bi bakıversene kapıya," diye sessizce yanına geldi.

"Kızım ne oluyor, buyur etsene içeri. Kimse gelen gelsin, diğer mahalleden senin tanımadığın biri olabilir."

"Evet, olabilir."

"Tamam, al misafiri içeri, Mükerrer'in yanına iki üç tane sandalye koyun, hemen oraya oturtuverin. Maşallah ne seveni varmış, ev doldu taşı. İnşallah yemekleri yetiririz. Dürdane sen bi koşu bakkala gidiver de biraz daha şekerle un al, helva yetmeyecek gibi. Biraz da fıstık al parana kıy da. Şöyle fıstıklı mis gibi bir helva yapalım rahmetlinin anısına. Memo'nun canı fıstıklı istemişti. Garibim bütün gün direksiyon sallıyor. Onun da gönlü olsun. Bir yeri de şişmesin çocuğun. Kız Münevver, sen de ne dikilip duruyorsun tepemde, alsana kapıdakileri içeri, hâlâ ne bekliyorsun?"

"Ablaaa, sen bi gelsene."

"Aaa görmüyor musun kızım, pirinç ayıklıyorum. Biraz daha pilav yapacağım, erkeklere de gönderelim kahveye, sadece biz yemiş olmayalım. El âlem laf eder sonra, ne helvasını ne de pilavını yedik, diye. Milletin ağzı torba değil ki büzesin. Konuşurlar ölünün arkasından."

"Aaa abla, amma uzattın ha, gel dedim ya sana."

"İyi, tamam geliyorum. Her şeye ben koşturacağım, anlaşıldı. Hadi yürü, ayakta kazık ettin insanları, ayıp."

"Buyur hoş geldin, geç ablam geç, hadi çocuklar siz de, yazık sabiler buz kesmişler kapıda. Kız Zühre, sobaya biraz daha kömür atıverin, donmuş çocuklar, baksana kuzuma sümükleri akmış. Harlayın ateşi çabuk."

Çocuklar annelerine baktılar içeri girmek için. Hayriye,

çocuklara hiç dayanamazdı, kollarından tutup çoktan içeri çekmişti bile onları.

"Hadi gülüm geçsene içeri sen de. Hadi çocuklar, hadi. Sobanın üstüne tarhana çorbasını yeni koydum, şansınıza sıcak sıcak içersiniz."

Hayriye, kapıda duran kadına bir kere daha, "Hadisene ablam geç buyur içeri," dedi olan bitenden habersiz. Çocuklarının sobanın başında ısınmak için dikildiğini görünce çekinerek içeriye doğru adımını attı Güldane. O da çocukları gibi soğuktan tir tir titriyordu.

"Kız iyice şaşkın oldunuz ha, şuradan bir terlik uzatsanıza kadına. Donmuşlar kapıda, her yerleri buz kesmiş, yüzü kıpkırmızı olmuş baksana. Ablam, üstünüz de ince, niye böyle çıktınız ki soğuk havada diyeceğim ama insanda akıl mı kaldı? Rahmetli aniden gidiverdi. Hadi, hadi geç, geçin şöyle sobanın yanına, kızlar size sıcak çorbadan koyuversin," diye öyle bir lafa tuttu ki ortalığı ne Münevver gelenin ne de Güldane kendisinin kim olduğunu anlatabildi Hayriye'ye.

Hayriye, sobanın yanındaki masada bir yandan pirinçleri ayıklamaya devam ediyor bir yandan çocukların iştahla yemek yemelerini izliyor bir yandan da kadınlara hâlâ ne yapacaklarına dair talimat veriyordu.

Münevver bir yandan Güldane bir yandan olan biteni şaşkınlıkla izliyorlardı. Münevver arada, "Abla, abla gel bir şey diyeceğim, önemli, gelsene şu odaya," diyebiliyordu ama her seferinde ağzına lafı tıkıveriyordu Hayriye.

Hayriye, "Münevver, belli çocuklar çok acıkmış, tavuklu pilav da ver sabilere yesinler," dediği sırada Mükerrer tuvalete gitmek için oturduğu yerden kalkmıştı. Tanımadığı bu yüzleri görünce ağlamaktan yorgun düşmüş ve kısılmış sesiyle, "Hoş geldiniz," dedi.

"Hoş bulduk Mükerrer abla," diye karşılık verdi Güldane.

“Kusura bakma çıkaramadım seni, hangi akrabasının Lütfi’nin acaba? Kafamı mı kaldı bende, kusura kalma, e mi?”

“Ablacım...” diye duraksadı Güldane.

“Uzaktan akrabası mısın? Daha önce hiç görmedim seni.”

O sırada Ömer, “Anne, babamın İstanbul’daki evi burası mı?” diye sordu Güldane’ye. Herkes neye uğradığını şaşırды o anda. Mükerrerem bayılmak üzereydi ki düşmesin diye kardeşi Münevver tutmak için zor yetişti. Her zaman her şeye bir diyeceği olan hazırcıevap Hayriye elinde ayıkladığı pirinçlerle kalakaldı, tepsiyi bile bırakamadı.

Sorusuna yanıt alamayınca oğlan bir daha sordu, “Burası babamın evi mi?” diye. Ortamdaki gerginliği hisseden dört yaşındaki Naci de, “Baba!” diye ağlamaya başladı. Tüm bu karmaşanın içinde herkes bir süre öylece kalakaldı.

Güldane’nin, “Yapma, dur, çekme saçımı,” diye can havliyle bağırmasıyla herkes kendine geldi. Latife cin gibi bir kızdı. Çoktan mevzuyu anlamış, “Seni gidi orospu!” diye Güldane’nin saçına yapışmıştı.

Latife’nin babası, o küçücükken annesinin üstüne kuma getirmişti. Annesiği üzüntüden verem olup ölmüştü. Analığı da başkasının çocuğuna bakmam diye babasının ağzından girip burnundan çıkmış, Latife’yi yatılı okula göndermeye ikna etmişti. “Zaten bana düşman, ne yapsam üvey anayım, yarana-mam, maazallah evden kaçıp sokaklara düşer kötü kadın olur da namusumuzu peş para eder,” diye diye üstelik en uzak şehirdeki yatılı öğretmen okuluna göndertmişti. “Bari iki kuruş eve para getirirsin,” diye de söylenip durmuştu kızcağıza. Latife, okulu tatile girdiğinde evine gelebiliyordu ama analığı geldiğine pişman ediyordu. Evin ne kadar ağır işi varsa ona yaptırıyor, babasına da kendi yapmış gibi anlatıp duruyordu. Zavallılık da babası üzülmeyin diye ona gerçekleri anlatamıyordu. Tek hayali vardı, öğretmen olur olmaz onlardan uzağa tayinin çıkması ve orada

kendisine ait bir odasının olmasıydı. Güldane’nin saçını eline dolamış, analığından ne kadar hırsı varsa çıkarmak istercesine çekiyordu. Bu yetmezmiş gibi saçını bırakıp, “Seni gidi orospu, el âlemin adamını ayartmaya utanmıyor musun?” diye boğazını sıkmaya başlayınca olayın şokunu atlatan Hayriye kadıncağızı kurtarıvermişti Latife’nin elinden. Sonra bağırды odadakilere; “Yahu durun, bir sakın olun. Önce şu çocukları bir susturun, korktu sabiler. Siz de Mükerrerem’i içeri alın.”

Evin salonundaki kadınlar, Güldane’nin çılgılığıyla masanın başına toplaşivermişlerdi. Böylece herkes, rahmetlinin bir kuması ve ondan iki tane oğlu olduğunu mahallenin dedikoducusu Bohçacı Rukiye’den önce öğrenivermişti.

Hayriye, her zamanki otoriter ses tonuyla, “Kızlar hadi bakalım yerlerinize, dedikoduya mı geldiniz mevhit dinlemeye mi? Hadi bakalım herkes yerlerine,” deyip önce masanın başında toplaşıp kendi aralarında konuşan kadınları yerlerine gönderdi. “Dürdane sen de Mükerrerem ablanı yatak odasına götür, azıcık uzansın, bileklerini güzelce ovala kolonyayla. Çocukları da arka odaya götürün, helva koyuverin. Madem çocuklarıymış babalarının helvalarını yiyiversinler. Münevver sen de hoca hanımın suyunu tazele, kadının dili damağı kurumuştur. Sonra da herkese çayla, helva dağıt. Aaa cenaze evinden başka her şeye benzedi burası. Güldane Hanım, sen de gel bakalım yukarı konuşalım sakın sakın.” Gıcırdayan tahta merdivenlerden çıkarken, “Latife’yi de evine gönderin bir kaza çıkmadan,” diye kızlara başıyla kapıyı işaret ediyordu. Ardından devam etti; “İki çay da bize getirin bir iki parça limonla, hadi bakalım, hadi, aval aval bakınıp sallanmayın.”

Hayriye’nin görev dağıtımının ardından her şey kaşla göz arasında, evin Güldane gelmeden önceki hâline gelivermişti. Bir tek farkla, Mükerrerem yattığı odadan, “Boyun posun devrilsin, bana bunları da mı yaşatacaktın? Ah yaktın ciğerimi Lütfi!” diye

ağlamasıyla tüm evi inletiyordu.

Hayriye, “Geç Güldane Hanım, geç şöyle. Çok acıdı mı canın?” diyerek saçlarını düzeltti Güldane’nin. Bir yandan da elindeki bardaktan su içirmeye çalışıyordu, korkudan ne yapacağını bilemeyen Güldane’ye. “Ah, elin kırılınsın senin e mi Latife, kadıncağız korkudan tir tir titriyor. Kız Münevver nerede kaldınız, iki çay getireceksiniz?” diye de aşağı kata doğru seslendi merdivenin başından.

“Geldim, geldim,” dedi mutfaktan çay tepsisiyle çıkmakta olan Münevver.

“Hadi çabuk akşamı ettiniz ha!”

“Geldim abla, geldim!” diyerek Münevver hızlıca merdivenleri çıktı.

Merdivenin başında bekleyen Hayriye’ye tepsiyi verdi. Koşturarak aşağıya, mutfaktaki işinin başına gitti. O giderken de, “Kulağın burada olsun bak, çaylar bitince sesleneceğim,” diye arkasından seslendi Hayriye.

Hayriye, çaya iki şeker koyup karıştırdı, bardağı Güldane’nin eline tutuşturdu.

“Hadi bakalım iç sıcak sıcak, elinin ayağının titremesini alır, bir dilim de limon atayım içine.”

Karşılıklı sessizce çaylarını yudumladılar. Güldane, biraz sakinleşince anlatmaya başladı. O sırada üçüncü bardak çaylarını içiyorlardı. Hayriye de tam içinden, içim dışım çay oldu. Hadi be kızım anlatacaksan anlat, cenaze evinde olmasak ben yapacağımı bilirdim de neyse, şeytana uymayayım, diye söyleniyordu.

“Abla,” diye başladı konuşmaya Güldane. “Lütfi benim çalıştığım gazinoya geliyordu. Orada şarkıcılık yapıyordum ben. Sakin, kendi hâlinde biriydi, ondan dikkatimi çekmişti. Gazinoya sürekli gelenlere de benzemiyordu. Kendi kendine küçük rakısını söyler, azıcık mezesini yer, iki üç şarkı dinler giderdi. Bir gün bir peçeteyle istek yazıp gönderdiğinde çok şaşırılmış-

tım, ‘Benzemez kimse sana, tavrına hayran olayım,’ şarkısını istemişti. Ben söylerken de ilk defa gözümün içine bakmıştı. O gün kalbime bir ateş düştü abla, her gün yolunu gözler oldum. Ayda yılda bir gelen Lütfi artık her hafta, bazen de haftada iki üç kez gelir olmuştu.”

Hayriye bir yandan Güldane’yi dinliyor bir yandan da Mükerrerem’in söylenmelerinin ne kadar haklı olduğunu anlıyordu. Meğer, mesaiye kalıyorum, dediği günler gazinolarda karı kız peşindeymiş namussuz.

“Eee sonra?”

“Sonra işte tanıştık, bana olan aşkını anlattı, ilişkimiz ilerledi. ‘Evinin kadını olacaksın,’ deyip beni gazinodan aldı, imam nikâhı kıydı.”

“Bak şu bizim pısrık Lütfi’ye, pavyondan kız da kaldırmış meğer,” diye mırıldandı Hayriye.

“Nikâhtan sonra kasabadaki eski evlerine yerleştirdi beni. Evli olduğunu hiç saklamadı benden. Beni oradan kurtardı ya ondan Allah bin kere razı olsun. Arada gelir, birkaç gün kalıp yine dönerdi İstanbul’a. Gelemediğinde de bir yolunu bulur bana para, erzak gönderirdi.”

O anlatırken Hayriye, hay Lütfi Efendi, demek hafta sonları hamallık yapıyor olman bundandı. Biz de ne gurur duyardık seninle. Ailesi için ne fedakârlıklar yapıyor diye. Meğer kumana para yetiştiremiyormuşsun, vay be, diye düşünüyordu.

“Bir gün olsun ne benim ne de evlatlarımızın bir dediğini iki etmedi, hiçbir şeyimiz eksik değildi. ‘Gülrübağ’ıma yapamadım, yaşatamadım onu, sana ne istersen alacağım,’ derdi.”

“Etmez tabii, kaz gelecek yerden tavuk esirgenir mi? Gülrübağ da kimmiş kız yoksa başka kuması da mı varmış?”

“Yok abla, kasabadan bir kızmış Gülrübağ. Kara sevdaya düşmüşler. Gülrübağ’a onu kaçıracağına dair söz vermiş ama sonra can korkusuna düşmüş. Abileri hem onu hem de kendini

öldürür diye. Vazgeçmiş kaçırmaktan. Gülrübağ yatak döşek hastalanmış. Bir ay içinde de kara sevdadan Hak'ın rahmetine kavuşmuş. Kasabaya geldiği zaman önce onun mezarını ziyaret ederdi. Mezarlıktan geldikten sonra da bana çilingir sofrası kurdurup ne kadar yanık şarkı varsa sabaha kadar söyletirdi.”

“Bak sen Lütfi'ye ne yere bakan yürek yakanmış meğer.”

“Abla, bir süredir ne kendisi ne de haberi gelince onların dairesinde çalışan İsmet abiyi aramak zorunda kaldım. ‘Hasta, yatak döşek yatıyor,’ dedi. Başımdan aşağı kaynar sular boşaldı. İsmet abi, sağ olsun, yıllarca gizledi sırrımızı. Gizli kapaklı iş çevirdiğini Dürdane abla duymasın diye de yeminler ettiriyordu bize. ‘Bir duyarsa çocukları da alır gider, bir daha da yüzlerini göstermez, aman Lütfi sen de kimseye bir şey anlatma boş bulunup,’ diye de benim herifi tembihliyordu.”

Bu sırada Hayriye içinden, tabii şıracının şahidi bozacı. Dürdane'den biliyoruz tabii kırdığı cevizleri, çocukları için göz yumdu o da hep garibim.

“Abla, bir şey mi dedin?”

“Yok, yok söylemedim,” dedikten sonra, “Sırrınızı başka bilen var mıydı?” diye içini kemiren soruyu soruverdi Hayriye, Bahtiyar'ın bu işe karışıp karışmadığını öğrenmek için.

“Yoktu abla, yoktu. Kasabada zaten hiçbir akrabası kalmamış. Geçim derdine İstanbul'a göçmüşler. Kalan üç beş yaşlı kasabalı da bizi akraba sanıyordu.”

“Tabii, kumam, diyecek hâli yok ya,” dedi Hayriye sinirli sinirli. Bir öğrenseydi Mükerrerem, çocuklarının yüzünü zor görürdü Lütfi Efendi bir daha.

“Haklısın abla,” diyebildi mahcup mahcup Güldane.

“Kusura bakma, üzüntüden ne dediğimi biliyor muyum ben? Ne diyordun, ha İsmet abi diyordun.”

“İsmet abiyi yine aradım. Kaç zamandır içim içimi yiyordu. ‘Hastalığı çok ağır, hazırlıklı olmak gerek,’ demişti bir önceki

konuşmamızda. Lütfi'nin ‘rahmetli oldu’ haberini alınca da dayanamadım yola çıktım, bari son görevimi yapabileyim diye.”

“Demek mezarlıkta dua eden çocuklu kadın sendin.”

“Evet abla, uzaktan da olsa cenazesini görebildim. Herkes gidince mezarının başına gittik çocuklarımla. Sonra da sora sora mahalleliye geldim buraya kadar. Bundan sonra ne yapacağımı ben de bilmiyorum.”

* * *

YILLAR SONRA

Hayriye...

O gün bugündür Hayriye düşünüp dururdu. Bir şey yapmalıydı. Kadınlar olarak kendilerini güvence altına almaları gerekiyordu. Yıllarını verip saçlarını süpürge ettikleri, evimin direği dedikleri kocaları, hayatlarını her an alt üst edebilirdi. Ne gidecek bir baba evi ne de para kazanabilecekleri birer meslekleri vardı.

Sütlacını ocağın üstünde kaynatırken arada aklına gelir düşünürdü, Mükerrerem'in başına gelenler benim başıma gelse ne yapardım, diye. Kısırdı ve kocası yıllardan beri çocuk özlemiyle yanıp tutuşuyordu. Evlerine aldıkları Atakan da olmasa kim bilir neler yapardı? Belki rahmetli Lütfi gibi çoktan kuma getirirdi üstüne. Hatta belki o da Mükerrerem gibi acıyıp yanına alırdı. Kardeşler birlikte büyüsün diye Güldane'yi evine almıştı zavallı. Belki de adam kendi öz çocukları olsun istiyordu, kavun karpuz değildi ki Bahtiyar içinı açıp bakasın.

Bu düşünceler aklına geldiğinde, benim kocam yapmaz, diye savuştururdu. Böyle böyle yılları geçmişti Hayriye'nin, hem de her şeyin yolunda olduğunu düşünerek; ta ki Bahtiyar'ın, konsolun üstündeki içinde düğünlerinde dans ederlerken çekilen fotoğrafın bulunduğu çerçevenin altına bıraktığı notu bulana kadar. "Ben gidiyorum, dönmeyeceğim. Beni bekleme," yazıyordu notunda. O an sanki Hayriye'nin canı bedeninden çıkıvermişti. Görünmez bir el sanki boğazını sıkıyordu. Nefessiz kalmıştı. Tüm kanının ayak uçlarından başının tepesine kadar çekildiğini hissetmişti o an. Ruh herhâlde böyle çıkıyor candan, diye düşündü.

Titreyen elleriyle tuttuğu notu okurken düşürdü, yerden alıp tekrar okudu.

"Ben gidiyorum, dönmeyeceğim. Beni bekleme."

Sadece iki cümlecik.

Gittiği yerden dönüş yoktu sanki... Otuz yılı iki cümlecikle bitirivermişti.

Cehennem dibine gitmişsindir inşallah, diye geçirdi içinden. Oysaki sevdiği gibi iri taneli pirinçten ne de güzel sütlac yapmıştım sana, kör olası. Ayaklarım şişti o pirinçleri bulacağım diye, nankör adam. Tüm pazarı dolaştım elimde kaç torba yükü. Şöyle üstüne fındıkları, tarçınları serpip pencerenin önündeki koltuklarımıza oturup kaşık kaşık yiyecektik sütlaclarımızı. Böyle bir günde insan karısını terk eder mi? Ama ben sana yapacağımı biliyorum. Ben ne Güldane'ye ne Mükerrerem'e ne de o dul Leyla'ya benzerim, deyip yıllardan beri sütlac kaynatırken kafasında evirip çevirdiği planını devreye sokmak için üvey oğulları Atakan'ın karısını yani gelinleri Nevriye'yi aradı.

"Şimdi sana söylediklerimi güzelce yaz, bırak şimdi, anne ne oldu, demeyi de yaz. Sonra da mahalledeki tüm kadınların telefonuna mesajla gönder. Kimseyi unutma sakın. Yaz bak harfi harfine söylüyorum, aldın mı eline kâğıdı kalemi?"

"Aldım anne, aldım. Ne oluyor böyle anlamadım ki?"

"Bırak şimdi soru sormayı da yazmaya başla;

"Bu dünyada hep erkekler mi haklı? Yuvayı dışı kuş mu yoksa eşek gibi çalıştıklarını iddia ederek sürekli bunu kafamıza kakıp duran erkekler mi? Eğer bu soruları kendine soruyor ve artık yetti, bitsin artık bu çile, diyorsan bize katıl. Rumuz: Sütlac."

Yazdın mı kızım, oku bakayım."

"Yazdım anne, bir dakika, okuyorum."

"Hah tamam, olmuş. Şimdi herkese mesaj at. Neydi, nasıldı diye merak edenlere de cevap yaz; 'Mahalle pazarının kurulduğu perşembe günü öğlen ikide İnci Hanım'ın İnci Eczanesi'nin önüne gelin,' diye."

"Anne, neler oluyor böyle yoksa bana anlattığın şeyi mi

yapmaya başlayacaksın?”

“Evet kızım, aynen öyle, kadınlar için ‘Öz Gizli Saklı’ operasyonunu başlatıyoruz.”

“Ay çok heyecanlandım.”

“Bak benim saftirik kızım, sakın Atakan’a bir şey çaktırma, tek tek yolarım vallahi o saçlarını.”

“Yok anneciğim, çaktırır mıyım?”

“Tamam, hadi bakalım Allah rahatlık versin, iyi geceler.”

...

Bahtiyar...

Evi terk ettiğim o gün artık canıma tak etmişti. Ben de Lütfi gibi acılar içinde ölmek istemiyordum. Yıllar içinde Hayriye’nin sadece dırdırları değil kısırlığından sebep korkuları da artmıştı. Benim de Lütfi gibi başka kadından çocuk sahibi olacağımı düşünüp günlerimi zindana çevirir olmuştu. Oysaki Lütfi’yle aramızda bir fark vardı. Ben Hayriye’yi gördüğüm ilk andan beri seviyordum. Onun üstüne gül koklayamazdım ki. Cahit, Hayriye, ben nasıl da kıkırdaya kıkırdaya böreklerimizi yerdik. Çocukluğumdan beri seviyordum Hayriye’yi. Bir de teyzem biz büyünce, “Bu kızı sana alalım,” dediğinde nasıl da mutlu olmuştum. Birazcık analık duygusunu tatmin etsin diye Atakan’ı eve yerleştirmiş, bakımını üstlenmiştim. Sırf analık duygusu tatmin olsun, birazcık mutlu olsun diye. Amma velakin bunu ona anlatmanın mümkünatı yoktu ki. Bir yandan da yıllardan beri Lütfi’nin vasiyetini gerçekleştirememiş olmanın vicdan azabını çekiyordum. Hepsi bir araya gelince bir de her akşam yemem gereken sütlacı artık midemin kaldıramıyor olması da üstüne eklenince, artık vakit geldi, dedim. Aldım elime kâğıdı kalemi, “*Ben gidiyorum, dönmeyeceğim. Beni bekleme,*” diye yazıverdim. Notu yazdığım kâğıdı da konsolun üstündeki ikimizin düğünde dans ederken çekilmiş fotoğrafımızın olduğu çerçevenin altına kıştırıverip küçük valizimle beraber kendimi sokağa atıverdim. Oradan da iki tek atmak için Beyoğlu’na gittim. Tabii artık Sirkeci Garı’ndaki meyhane kalmamıştı. İstasyonlardan içkili yerler kaldırılalı çok olmuştu. Her zaman gittiğim Balık Pazarı’ndaki Agop’un Meyhanesi’ne gidip oturdum. Hemen lakerdamı, beyaz peynirimi, leblebimi getirdi çocuklar. Artık Hayriye de yoktu. İstedğim kadar oturabilirdim.

Rakımı yudumlarken istasyondan ayrıldığım o sabahı düşündüm. “Abi, Lütfi abinin boşluğunu ancak sen doldurabilirsin,

gözünü seveyim bir düşün,” diye ne çok ısrar etmişti çocuklar, hele de Mustafa. En çok o ısrar etmişti aralarında. Hatta arada demlenmek için Saklı’ya gittiğimde bile ısrar etmeye devam etmişti. Ah eşek kafam, o vakitler hiç bulaşmak istememiştim. “Beni yengenizle uğraştırmayın, huzur içinde yaşamak istiyorum,” demiştim, bir de masamıza gelenleri tersleyip başımdan savmıştım. İyi bok yemişim, hem de çok iyi. Bir süre sonra ısrarlarından sıkılıp ayağımı bile kesmiştim Saklı’dan. Lütfi’nin kıldığı cevizin ortaya çıkması tuz biber olmuş, evde sıkıyönetim başlatmıştı Hayriye. Bu yetmezmiş gibi tüm mahallenin kadınlarına da akıl vermişti. Sayesinde kimse kocasına göz açtırmıyordu. Benim başımı yaktığı gibi mahalledekilerin başını da yakmıştı. Ah Hayriye, ah! Biz seninle neden hiç anlaşamıyoruz be Hayriye? Ah bir de eczacı çırağı Sadullah’ı peşimize takmıştınız hafiyelik için. Ama bizde çareler tükenir miydi? Ağzımızın tadıyla iki kadeh bir şey içip lakırdımızı rahat yapabilelim diye iki kuruş sıkıştırdığımızda istediğimizi söyletiyorduk Sado’ya. Ah siz kafanızı gömdüğünüz kumdan kaldırıp da bir bilseniz kiminle dans ettiğinizi!

Ben böyle ahlar vahlerken peş peşe rakıları da içmiş, bir güzel sarhoş olmuşum. Niyetim Lütfi’nin kasabadaki evine gidip yerleşmekti. Anahtarını Mükerrerrem yenge bana vermişti, “Kadın başıma ben uğraşamam Bahtiyar abi, sen arada gider kontrol ediverirsin evi,” diyerek. Fakat bende oraya gidecek hâl falan kalmamıştı. Bizim oğlanın ocakbaşı restoranının bahçesinde bulunan asmanın altındaki sedirde uyumak istedi canım, hem orası buraya iki adımdı. Çabucak giderdim.

Sabah, Atakan’ın, “Baba! Baba!” diyen sesiyle uyandım. Önce ağzımdan akan tükürükleri elimin tersiyle temizledim bir güzel. “Ne var oğlum, baba baba?” diye tersledim Atakan’ı.

“Baba burada ne işin var?”

“Ne demek ne işim var?”

“Sedirde baba.”

“Sabah sabah niye tepemde bağıryorsun oğlum?”

“Ya baba, ne işin var böyle burada? Üstün başınla yatmışsın. Leş gibi de rakı kokuyorsun.”

“Ne işim olacak oğlum yıldızların altında uyuyordum.”

“Nasıl uyuyordun baba?”

“Hay baba baba diye taş düşsün başına.”

“Annem nerede, bir şey mi oldu yoksa?”

“Ona bir şey olur mu hiç oğlum?”

“Sana mı bir şey oldu yoksa? Baba söylesene!”

“Hay babana da sana da anana da!”

“Yahu bir şey söylesene, ne oldu baba?”

“Azrail gibi tepemde sabah sabah!”

“Sen de bir şey söylemiyorsun ki!”

“Çekil tepemden önce elimi yüzümü yıkayayım. Sen de çayı koy, anlatacağım.”

“İyisiniz ama değil mi? Annem de sen de yani benden sakladığınız bir şey yok?”

“İyiyiz, merak etme.”

“Tamam o zaman kahvaltıyı da hazırlayayım.”

“Hadi bakalım bahçeye kur masayı. Şöyle asmanın altına çek masayı. Bal kaymak da çıkar.”

“Bal kaymak mı? Annem yasaklamadı mı şekerine iyi gelmiyor diye?”

“Oğlum koy, kutlama yapacağız bugün.”

“Hayırdır baba, ne kutlaması?”

“Hâlâ konuşuyor, hadisene oğlum.”

“Tamam baba, tamam, hemen hazırlıyorum.”

Atakan, babasının ne anlatacağını merak ederek çabucak kahvaltıyı hazırladı. Bir kuş sütü eksikti. Bahtiyar iştahla masada ne var ne yok yedi. Ballı kaymaklı son dilimini de midesine indirdikten sonra, “Oğlum ben ananı terk ettim. Lütfi’nin kasabadaki

evine yerleşeceğim. Şurada sayılı vaktimiz kaldı zaten. Emeklilik yıllarımı huzur içinde yaşamak istiyorum,” dedi.

“Baba, senin ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu? Ne terk etmesi ne kasabaya yerleşmesi?”

“Evet oğlum, duyuyor. Aklım ancak başıma geldi. Hem artık senin de bana ihtiyacın kalmadı. Güzel gelinim pek güzel bakıyor sana. İşin de iyi gidiyor maşallah. Münheris Usta'nın toprağı bol olsun, ne güzel yetiştirdi seni. Dediği gibi de bir usta oldun. Mahallede senden daha iyi kebabçı yok.”

“Baba olur mu öyle şey, benim her zaman sana ihtiyacım var. Hem bak siz beni evinize almasaydınız, öz evladınız gibi bağrınıza basmasaydınız ne işim ne de yuvam olurdu.”

“Olurdu evladım, olurdu. Bizler senin bu günlere gelmene vesile olduk sadece.”

“Olur mu baba öyle şey?”

“Olur, olur ama seninle bir işimiz var.”

“Hayırdır baba, neymiş?”

“Sen git kâğıt kalem getir bakayım. Dediklerimi aynen yazacaksın.”

“Tamam baba ama neden?”

“Of! Anası kılıklı soruları, nedenleri, nasılları hiç bitmiyor ki. Oğlum sen git getir kâğıdı kalemi. Çok soru sorma.”

“Tamam baba, getireyim.”

“Ha şöyle, aferin. Kısa, öz, çabuk hareketler.”

“Evet baba, ne yazıyorum?”

“Hep kadınlar mı haklı? Yuvayı gerçekten dışı kuş mu yapar yoksa eşek gibi çalışıp eve ekmek getirmek için canla başla çalışan biz erkekler mi? Eğer bu gibi soruları kendine soruyorsan ve yetti artık bitsin bu çile diyorsan bize katıl. Rumuz; Sütlaç.”

“Yazdım baba.”

“Aferin, oku bakayım yazdıklarınızı eksik var mı?”

“Tamam baba, okuyorum.”

“Olmuş, tamam. Şimdi bu yazdıklarınızı mahalledeki tüm erkeklerin telefonuna mesaj olarak yazıp gönder. Kimseyi unutma. Nerede, nasıl diye soran olursa, pazarın kurulduğu ilk perşembe akşamı saat sekizde buraya gelmelerini söyle.”

“Baba bunları neden yapıyoruz ki?”

“Bu bana rahmetli Lütfi'nin vasiyeti oğlum. Yıllardan beri vicdanımın üzerinde taşıdığım bu kayayı yerinden oynatmanın vakti geldi.”

“Hatırladım baba, hep anlatıyordun, emin misin peki?”

“Eminim. Bak senin ağzın gevşektir, sakın Nevriye'ye ötmeyesin. Kırarım bacaklarını.”

“Yok baba, olur mu, söylenir mi böyle bir şey? Hem bir de annem bu işe karıştığımı duyarsa kemiklerimi tek tek kırar.”

“Ha işte, ananı tanımışsın, aferin. Artık biraz babanın oğlu olacaksın. Bu hanım köylülüğü bırakacaksın. Korkma kapı gibi baban var arkanda.”

“Baba tamam da annem duyarsa çok üzülür.”

“Üzülmez, üzülmez. Allah Allah! Oğlum ben senin baban değil miyim? Kötülüğünü ister miyim hiç? Bir düşün.”

“İstemezsin tabii baba.”

“Aferin benim akıllı oğlum. Şimdi bize iki kahve söyle Hulusi'den. Çirkin Hakan da getirir. İki çift laf ederiz, onunla da azıcık gırgır şamata yaparız.”

“Peki baba, umarım ne yaptığımı biliyorsundur.”

Çirkin Hakan, ‘*Bu yediğimiz elma değil ayva,*’ diye bir şarkıyı mırıldanarak bahçeden içeri girdi.

“Hop Atakan, oğlum neredesin, kahveleri getirdim.”

“Geliyorum, sen bir tanesini babama ver.”

“Babalık al bakalım közde kahveni, afiyetle iç,” diyerek çar dağın altına doğru gittiğinde Bahtiyar'ın içi çoktan geçmişti. Yıllardan beri taşıdığı vicdani yükten kurtulmak için ilk adımını atmıştı ne de olsa, mışıl mışıl uyuyordu.

Ooo babalığın götünde sinekler uçuşuyor. Çoktan uyumuş bile. Oh bu saatte de şekerleme yapmak ne güzeldir be. Ben de şuraya kıvrılısam biraz uyusam ne güzel olur. Sabah namazından beri ayaktaım. Asuman'ın hacı babasına sabah kahvesi ikram edip kaleyi içten fethedeceğim diye gözümün ferisi söndü. Hem Osman da gelmiştir çoktan dükkâna. Hulusi baba yokluğumu fark edene kadar ben çoktan dönmüş olurum. Babalık, şuraya da ben uzanayım bakayım, şöyle asmanın altında birazcık kestireyim.

Atakan mutfaktan geldiğinde ikisini de sedirlerde uzanmış mışıl mışıl uyurken bulmuştu. Kahveler de mis gibi kokuyordu. Hemen telefonu eline alıp Nevriye'yi aradı. "Koş kız kahveler soğumadan gel. Şöyle hatunumla birer keyif kahvesi içelim karşılıklı," dedi.

Nevriye de tuhafiyeye dükkânını henüz açmış, çırağı, rahmetli Lütü abinin büyük kızı Gülrübağ'a yapacaklarını anlatıyordu. Atakan aradığında hem onunla konuşuyor hem de ona laf yetiştiriyordu. Kahve var, deyince de Gülrübağ'ın yapacaklarını bir çırpıda söyleyip kardeşi Sezen'i de yardıma çağırmasını tembihleyip koşturarak kocasının yanına gitti. Kahve soğursa bir şeye benzemezdi. Bahçeden içeri girdiğinde soluk soluğaydı.

"Vallahi hanım tebrik ederim. Soğumadan yetiştin."

"Atakan, yetiştim de hayırdır, babamın ne işi var burada sabah sabah? Hakan'ı biliyoruz. Yine sabah namazında hacı amcaya kahve yapacağım diye açtı kahveyi. Şimdi de iki seksen yatıyor. Bari namaza da gitse, iki rekât kılıp sevap kazansa."

"Aman boş ver onu. Onda o akıl nerede, akli fikri Asuman'da. Vallahi sabah başlıyor Asuman diye akşama kadar. İnşallah hacı babanın gözüne girer de muradına erer arkadaşım."

"İnşallah! Eee söylesene babamın burada ne işi var?" diye sordu Nevriye sanki evi terk ettiğinden haberi yokmuş gibi.

"Canı beni görmek istemiş, gelmiş."

"Allah Allah! Emekli adam, başka zamanı kalmamış da sabahın köründe mi görmek istemiş canı?"

"Yahu zamanı mı var bu işlerin? İnsan oğlunu ne zaman isterse gelir görür."

"İyi o zaman, annemi arayım o da gelsin. Daha sabah kahvesini içmemiştir hem. Hep beraber içeriz."

"Nevriye, yapma canım."

"Neyi yapmayayım?"

"Bırak o telefonu elinden."

"Allah Allah! Ne oluyor ya sabah sabah? Annemi arayamaz mıyım?"

"Arama canım, arama, ölümü gör arama."

"Ya ne oluyor, sen bir şey mi saklıyorsun yoksa benden?"

Atakan'ın kıvrandığını gördükçe iyice sıkıştırıyordu. Bakalım babasının evi terk ettiğini söyleyecek mi, diye.

"Ya söyleyemem, babama söz verdim."

"Demek benden bir şey saklıyorsunuz, hem de baba oğul. Aşk olsun! Merak da ettim şimdi. Annemi arayıp sorayım ona. Nasılsa o her şeyden haberdardır."

"Yapma, yapma, tamam anlatacağım. Ama bak yemin ver, anneme bir şey söylemeyeceksin."

"Tamam ya söylemem, hem karı koca arasında sır olmaz. Anlat bakalım ne oldu, babam niye burada sabahın bu saatinde?"

"Bak ölümü gör söylersen."

"Ya tamam, söylemeyeceğim dedim ya. Sözüm söz."

"Babam dün gece evi terk etmiş. Annemin dırdırına daha fazla dayanmayacakmış, kalan ömrünü huzurla geçirmek istiyormuş. Lütü abinin kasabadaki evine yerleşecekmiş. Üstelik babam bahçeyi çapalarken annemin Hıdırellez'de yazıp gül ağacının altına gömdüğü dilek mektubunu bulmuş, tabii okumuş."

"Eee ne yazıyormuş ki mektupta?"

"Mektupta,

'Bu Hıdırellez'den dileğim; Bahtiyar'ın artık benden sütlaç yapmamı istememesi. Sütlaç yapmaktan nefret ediyorum, sırf o mutlu olsun diye yapıyorum. Yıllardan beri her gün, her gün sütlaç yapmaktan bıktım usandım artık yeter,'

yazıyormuş.”

“Deme, gerçekten mi?”

“Sabah kahvaltı ederken gösterdi babam mektubu. Annemin el yazısıydı.”

“Eyvah, eyvah!”

“Bunu da okuyunca öfkesi iyice kabarmış. Bardağı taşıran son damlada da bu mektup olmuş. Beni böyle kandıran yalancı bir kadınla bir dakika daha aynı evde kalmam, deyip yazmış iki satırlık veda mektubu, konsolun üstündeki fotoğraf çerçevesinin altına iliştirivermiş. Küçük valizini de eline alıp evi terk etmiş. Oradan da doğru bizim Agop amcanın Balık Pazarı'ndaki meyhanesine. Küfelik oluncaya kadar içmiş. Sabah bir geldim ki bahçede sedirin üstünde uyuyor.”

“Ya çok yazık. Bu yaşta adamın yaşadıklarına bak!”

“Ben de çok üzüldüm.”

“Atakan, benim sana söylemem gereken bir şey var ama nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum.”

“Yoksa, yoksa hamile misin?”

“Yok be değil.”

“Eee ne utanıp sıkılıyordun karşımda o zaman geldiğinden beri?”

“Şey Atakan...”

“Ne şeyi Nevriye?”

“Şey işte...”

“Allah'ım delirteceksin, ne oldu söylesene. Anası kılıklı diyeceğim ama valideyi ne sen gördün ne de ben. Pedere çamur atacağım ama onu da görmedik. Rahmetli Leyla annen evlat edinmeseydi ben de göremeyecektim seni.”

“Ya şimdi konu nereden analığıma geldi? Bir de kadınlar çok konuşur, diye dert yanıp durursunuz. Tamam söylüyorum.”

“Yahu sabahtan beri 'şey' deyip duran sensin. E hadi anlat kısaca, derdin nedir? Bak saat kaç oldu, ben daha hiçbir işe elimi sürmedim. Naci de Ömer de daha gelmedi. Paşalarım uyanamamışlardır uykularından henüz. Ah! Ustam görseydi bunların bu saatte dükkâna gelmediklerini önce ne biçim çırak yetiştiriyorsun diye beni eşek sudan gelene kadar döver, sonra da onları bir temiz döverdi vallahi. Bir gelsinler ben onlara ne yapacağımı biliyorum. Alabilirse alsınlar benden izin bu hafta. Halı saha maçına gönderir miyim eşek sıpalarını, görsünler.”

“Ay Atakan başladın yine kendi derdini anlatmaya. Senden bana fırsat mı kalıyor da bir şey anlatabileyim.”

“Ya ne yapayım hanım, bütün gün akşamın bir vaktine kadar mahallenin ne kadar erkeği varsa geliyor, derdini anlatıyor. Biliyorsun, şişede durduğu gibi durmuyor içtikleri, kebab da rakısız olmuyor. Onlar anlattıkça da benim içim şişiyor. Ne bitmek bilmez dertleri varmış karılarından be! Bir gün bahçenin ortasında soyunup, yeter ulan şikâyet etmeyi bırakın, mutsuzsanız boşayın ulan karılarınızı, devivereceğim. Ben derdimi sana anlatmayacağım da kime anlatacağım limon çiçeğim benim?”

“Haklısın, haklısın be kocişim. Al benden de o kadar. İğne, iplik, dikiş nakış malzemesi alayım diye geliyorlar güya dükkâna. Bir bakıyorum benim tuhafıye oluyor bir kadın yuvası. Gelen anlatıyor giden anlatıyor. Bizim yan dükkândaki terzi Gülten abla var ya, onun yan dükkânındaki kuaför Şukufeler de aynı dertten mustaripler. Bazen ben de diyorum, valla mahallenin meydanına çıkıp avazım çıktığı kadar bağıracağım, yeter anlatmayın artık, diye. Yahu bu kadar şikâyetçiysen aç boşanma davanı, kurtul. Tabii söylemesi kolay bizim için, bizim işimiz gücümüz var. Onlar, adamların eline bakıyorlar, nasıl dava açabilecekler?”

“Bak yine konu dağıldı. Söyle bakalım limon çiçeğim, sen

benden ne saklıyorsun?”

“Dün akşam annen beni aradı. Babamın onu terk ettiğini söyledi.”

“Bak kız dünden beri saklıyorsun demek benden.”

“Valla yeminler verdirdi bana, annemi bilmiyorsun sanki.”

“Bilmez miyim hiç.”

“Ne dedi peki babamın onu terk etmesine.”

“‘Cehennem olsun gitsin,’ dedi ne diyecek?”

“Nasıl yani? Üzülmemiş mi?”

“Bayağı işte, annem bir gün evi toplarken babamın günlüğünü bulmuş.”

“Okumuş mu peki?”

“Annemden bahsediyoruz Atakan, tabii ki okumuş.”

“Eee, çabuk çabuk anlatsana ya.”

“Yazılanları okuyunca şaşırmış tabii. Daha çok da öfkelenmiş.”

“Yoksa babam, annemin en korktuğu şeyi mi yapmış? Annemin üstüne kuma mı getirmiş?”

“O sıkar biraz.”

“Ne yazmış peki babam günlüğüne?”

“Daha fena bir şey yapmış baban.”

“Yahu daha fena ne olabilir ki?”

“Yıllardan beri sütlaç yemekten içinde pirinç ağacı çıkacağını, annemin ne kadar kötü sütlaç pişirdiğini ballandıra ballandıra yazmış. Sütü de sütlacı da sevmediğini yazmış. Bunu okuyan annemin de dünyası başına yıkılmış. O da meraklı değilmiş meğer baksana sütlaç pişirmeye. Babam, ‘Oh! Hanım harika olmuş, eline sağlık, vallahi her gün yap yerim bıkmadan,’ diyerek iştahlı iştahlı sütlaçları yiyince, kocasını mutlu etmek için yapmış kadıncağız. Bunları da okuyunca babamın evi terk ettiği gün son kez sütlaç pişirmiş. Yüzüne karşı, bana yalan söyleyen bir adamla bir dakika daha aynı evde kalmam, deyip evi terk

edecekmiş ki baban önce davranmış.”

“Eyvahlar olsun! Annem ilk hamleyi yapmadan babam mı yapmış, dünyanın sonu geldi demektir.”

“Vallahi öyle. Bir de bana mahallenin tüm kadınlarının telefonuna göndermem için mesaj yazdırıp mesajları da bir güzel göndertti.”

“Aaa! Babam da bana mahallenin tüm erkeklerine mesaj yazdırıp telefonlarına göndertti.”

“Ya nasıl, oku bakayım ne yazdın?”

Atakan yazdıklarına okuduktan sonra Nevriye, “Eee ben de bunun nerdeyse aynısını yazıp gönderdim,” dedi.

“Mesaja cevap verip ‘Nerde nasıl buluşuyoruz?’ diyenlere de; ‘Perşembe akşamı sekizde buraya gelin,’ diye cevap verecekmişim.”

“Aaa! Annem de aynı gün aynı saat ikide İnci Eczanesi’nin adresini verdi.”

“Allah Allah! Bunlar ne işler çevirecek acaba?” diyerek meraklı gözlerle birbirlerine bakarken Bahtiyar yattığı yerde sağa sola dönmeye başladı.

“Hadi babam uyanmadan ben gideyim. Perşembe günü nasılsa ne olduğunu öğreneceğiz aşkım.”

“Haklısın papatyam, akşama evde görüşürüz.”

Bahtiyar’dan önce Çirkin Hakan uyandı.

“Aşk olsun Atakan, niye uyandırmıyorsun beni? Senin yüzünden ustadan kalayı yiyeceğiz şimdi.”

“Bak sen! Benim yüzümden yiyeceksin kalayı öyle mi? İş saatinde gelip burada horul horul uyuduğun için değil yani?”

“Aman be her şeye de cevabın var, anası kılıklı. Azıcık şu adamdan efendilik öğreneseydin böyle konuşmazdın.”

“Hadi oğlum, hadi işine. Meşgul etme ortamı.”

“Tamam be, ne kıymetli sedirin varmış senin de iki dakika uyuduk diye kafamızı ütüledin.”

“Yahu ne iki dakikası, tam yarım saattir uyuyorsun.”

“Ah! Sen sevdadan ne anlarsın ki be kazma. Sen de benim gibi karga bokunu yemeden uyanıp sevda mesaisine başlasaydın anlardın bu kardeşini. Biraz daha uyu kardeşim der, üstümü örterdin.”

“Aman gözünü seveyim, hiç Asuman diye başlama bana, başladın mı susmazsın. Dünya kadar işim var. Çıraklar da gelmedi daha. Eee sana çıraklık edenler de bu kadar olur.”

“Ayıp ediyorsun Atakan.”

“Valla hiç ayıp etmiyorum Hakan, Allah’tan çocukları senin elinden kurtarabildim. Hâlâ ustam da ustam diyorlar senin için niyeyse artık?”

“Derler tabii.”

“Derler, derler tabii. Yan gel yat, ustan da görüp ses etmesin. Ben de böyle ustayı bırakmak istemem oğlum.”

“Ya amma da kafa ütüledin sabah sabah be. Anladık. Gidiyoruz işte.”

“Bahtiyar baba, hadi sen de uyan be, beraber gidelim kahveye. Ustam azarlamaz seni yanımda görünce.”

“Oğlum ne oluyor ya, sabah sabah bu kadar gürültüyü niye çıkarıyorsunuz? Ne güzel uyuyordum.”

“Baba, kahven soğudu diye Hakan, ‘Gel de dükkânda yapayım kahveni, sıcak sıcak içersin,’ diyor.”

“Arkadaşım bizim ağzımız dilimiz yok mu, kendimiz söylemiyor muyuz?”

“Oğlum senin ağzından Asuman’dan başka bir şey çıkıyor mu ki söyleyeceksin?”

“Ya babalık şu oğluna bir şey söylesene. Tabii onun tuzu kuru, kapmış yengeyi. Biz de gariban, sevda peşinde koşup duruyoruz.”

“Hadi bakalım didişmeyi bırakın. Sen bana yolda anlat bakalım bu Asuman’ı hacı babası sana neden hâlâ vermiyormuş?”

“Ah! Yarama parmak bastın Bahtiyar amca, kaldır da daha

fazla acımasın.”

“Basarım ben öyle.”

“Yapma be Bahtiyar amca, bu da can.”

“Oğlum takılıyorum sana.”

“Ama çocukluğumdan beri bana takılıyorsun sen de.”

“Takılırım ben, hadi düş önüme.”

“Tamam, öyle olsun.”

“Atakan sen de oğlum arkadaki depoyu boşalttır çocuklara. İki üç tane de masa sandalye taşıttır. Perşembe akşamına kadar hazır et orayı.”

“Babalık hayırdır, ne iş?”

“Öğrenirsin yakında sen de, boş ver. Sen bana Asuman’ı anlat bakalım,” diyerek Saklı Ocakbaşı’nın bahçe kapısından çıktılar. Atakan da yemekleri öğlen servisine yetiştirmek için hummalı bir çalışmaya girişti.

Onlar işlerinin başına giderken mahallenin diğer ucundaki bir evde oturan Kaya da çoktan gözünü açmış, kendi kendine derin düşüncelere dalmıştı, hem de sabahın kör karanlığından beri...

Kaya...

Sabah uyandıgımda bu parçamı kesip atmaya karar vermiştim, pipimi. Bu sabahın diğerlerinden farkı mutsuzluğumun dayanılmaz bir hâl almış olmasıydı. Artık dayanamıyordum. Daha fazla taşımak istemiyordum. Sadece kurtulmak istiyordum. Bir sabah daha bu daralmayı ve sıkıntıyı yaşamak istemiyordum. Kararlıydım. Sadece dayanmam, kafamı toplamam ve bu işin içinden nasıl çıkacağımı bulmam gerekiyordu. Bir yol vardı, muhakkak vardı ve ben o yolu bulacaktım.

Tüm bunları düşünürken her sabah uyanır uyanmaz yaptığım gibi yatağın başucundaki komodinin üzerinde duran sigara kutusundan aldığı bir sigarayı hızlıca yakmış hatta derin bir nefesi de çoktan içime çekmişim bile.

Uyanık kalmak benim için ne kadar da zordu. Elimden gelse hiç uyanmayacaktım. Keşke böyle bir şansım olsaydı, keşke bu hayatta bir şansım daha olsaydı. Eğer bir şansım daha olsa neler yapacağımı düşünürken ikinci nefesimi de çektim içime, bu sefer daha derine. Evlenmezdim. Bir şansım daha olsaydı evlenmezdim ulan. Meğer bekârlık sultanlıkmış, ben bilememişim kıymetini. Ne güzel günlerdi, nerede akşam orada sabah. Bir şansım daha olsaydı babamı dinlemezdim, evlenmezdim, o kadar.

Evlenmemiş olmak fikri beni biraz rahatlattı. Sanki sabah gözümü açtığımda hissettiğim efkârım dağıldı. Hızlıca kalktım yataktan, sigarımı da söndürdüm. Pakize ile uzun zamandan beri ayrı odalarda uyuyorduk. İlk zamanlar ne de çok ağırıma gitmişti bu durum ama sonra hoşuma gitmeye başlamıştı. Yatağın istediğim tarafında uyuyor, uykumda kaçırdığım osuruklar için azarlanmıyor, istediğim gibi rahat rahat yatıyor, 'yorganımı aldın üşüyorsun' serzenişlerini de duymuyordum. Sanki bile isteye çekiyordum yorganı uykumda, insan değil miydim, ben de üşüemez miydim? Uykumda osuramaz mıydım? Kendisi

yapınca, ne var canım, olamaz mı, uykudaydım ne yapabilirim, diye söyleniyordu ama bana gelince, erkeksin sen osuramazsın, üşüemezsin geceleri... Kardeşim doğuştan defoluyuz, kaderimize sıçayım.

Bir de nedenini yıllardan beri çözemediğim meşhur anlayışsızlığımdan dolayı trip üstüne trip yiyordum. Bunlar yetmezmiş gibi üstüne de bitmeyen baş ağrısı nöbetlerine maruz kalıp halvetten mahrum bırakılıyordum. Halvetle bunların nasıl bir bağlantısı var, hiç mi hiç anlayamıyordum. Birine küstüğün, kızdığın ya da kırıldığın zaman tuvalete gidilmiyor mu, susadıysan su içilmiyor mu, acıktıysan yemek yenilmiyor mu? Hanımefendinin birazcık canını sıktık mı hemen vetoyu alıyorduk.

Bazen de diyorum ki acaba benim maaşlı çalışan biri olduğumu unutup fabrikatör mü zannediyor? Bitmek tükenmek bilmeyen isteklerinin üstüne bir hatta bin tanesini daha ekleyip duruyor. Hasbelkader ağzımı açıp bunları söylediğimde de, "Yazıklar olsun, sana ben saçımı süpürge ettim, kariyerimden, hayatımdan, tüm zevklerimden vazgeçtim. Ne var ne yok yuvam, eşim, çocuklarım, dedim, gençliğim, güzelliğim gitti. Şimdi kalkıp bana neler diyorsun, erkek değil misin sen? Bana ne, ne yaparsan yap, nereden bulursan bul. Bunlar lazım," deyip kendini odasına kapatır, saatlerce ağlardı. İşte o zamanlarda, "Hay erkek olmaya da erkeklige de diye bağırap evin içinde kestireceğim ulan kestireceğim, o zaman göreceksin Hanya'yı Konya'yı. Zaten işemek dışında bir şey için kullandığım yok maazallah. Bari sırtımdaki bu kamburdan kurtulayım, yetti be!" diye söylenip kapıyı çekip çıkardım. Kızlar koltuğun arkasına saklanıp bizim kavgamızı izlerdi. Küçük kızım, "Abla babam neyini kestirecekmiş?" diye sorar büyük kızım da, "Sus, ayıp öyle şeyler sormak," diye küçüğü tersler, babasının gerçekten pipisini kestireceğini düşünen küçük kızım, daha ben kapıdan çıkmadan, "O zaman sana da anne mi diyeceğiz baba? İki tane mi annemiz olacak,

ben babasız kalmak istemiyorum,” diye ağlanıp tepinirdi.

Kapıyı çekip çıkmamın ardından beş dakika var yok bir de mesaj atardı bana hanımefendi, “*Bu gece eve gelme!*” diye. Emredersiniz hanımım, demek gelirdi içimden o vakitler. Sanki gidecek başka bir evim varmış ya da otele ödeyecek ekstra param varmış gibi emirler yağdırıyor ya, zıvanadan çıkartıyordu beni. İnsanın kendi evinden kovulması ağırına gidiyor. Bir keresinde, “İstersen annenlere git, değişiklik olur,” demiştim de dünyayı başıma yıkmıştı. Vay efendim annesine ne dermiş, her şeyin parasını ben ödüyorum diye onu kolayca kovabiliyormuşum, vay efendim götündeki donu bile ben alırken her şeyi yapabiliyormuşum, kenarda üç kuruşu dahi yokmuş... Sanki ben parayı saklıyormuşum gibi konuşup durmuştu. Kendini kötü hissetmesin diye kira ve faturalardan arta kalan tüm parayı zaten onun hesabına gönderiyordum. İçinden kendime ayırdığım sadece sigara ve çay paramdı. Ona da söylenirdi sanki hakkım yokmuş gibi. Ne yapsam ne desem memnun edemezdim. Kadınları memnun eden biri varsa bu dünyada, gidip elini öpeceğim o adamın. Hay sokayım böyle işe!

İşte o daralmayla kalktığım o günün sabahı, yattığım odada rahat rahat sigaramı tüttürdükten sonra hızlıca duşa girdim. Karar vermiş olmanın rahatlığıyla şarkı söylemeye bile başladım. Duşa girmeden önce tuvalete oturdum, önceki günün gazetesini aldım elime. Her gün gazete almıyordum artık, alamıyordum. Pakize’nin dırdırından bıkmıştım. “Gazete parası çok gidiyor, aç internette oku, ne diye çöpe veriyorsun bu paraları?” diye söyleniyordu. Ama sabahları tuvalette gazete okumanın zevkini nasıl anlatabilirdim ki Pakize’ye? Neyse bu sabah sinirlenmeyecektim. Kangrenden kurtulacaktım artık. Kesecektim ve bu iş bitecekti. Duştan çıktım, çabucak kurulandım, parfümümü bile sürdüm, o kadar keyfim yerindeydi.

Odasına baktım, Pakize uyuyordu hâlâ. Ah! Ah! Her şey

nikâhı bastırana, tapumuzu alana kadar, dedim içimden, eskiden kahvaltımı hazırlardı, beni, “Kocışşş, kahvaltın hazır,” diyerek öpücüklerle uyandırdı. Kızarttığı ekmeğimin üstüne tereyağını sürer, “Bir ısırık al hadi bakalım,” diye cilve bile yapardı. Kapıdan çıkarken de dudağıma bir öpücük kondurur, “Bugün kendini çok yorma, gece ben seni yoracağım,” deyip, “Akşama ne yemek istersin aşkoş?” diye de sorardı.

Şimdi ne kociş, ne aşkoş ne de sabah öpücükleri kaldı. Tabii biz para makinasız sadece artık. İşe git gel, evi geçindir. Para, para, para! Başka bir şey yok duyduğum. Darphaneyiz sanki, para basıyorum ya ben. Hatta parayı sıcıyorum basmak yerine. Neyse, dedim az kaldı, ya sabır. Tren istasyonuna doğru yürümeye başladım. Bir sigara daha yaktım. O sırada telefonuma bir mesaj geldi.

“Hep kadınlar mı haklı? Yuvayı gerçekten dişi kuş mu yapar yoksa eşek gibi çalışıp eve ekmek getirmek için canla başla çalışan biz erkekler mi? Eğer bu gibi soruları kendine soruyorsan ve yetti artık bitsin bu çile diyorsan bize katıl. Rumuz; Sütlaç”

Allah be, dedim. Sanki birileri beni duymuştu. Hemen mesaja cevap yazdım. “*Oğlum Atakan, katılıyorum ulan ben.*”

Atakan da hemen cevapladı sağ olsun; “*Abi tamam, perşembe akşamı sekizde benim dükkâna gel.*”

(Bu arada Atakan da ardı arkası kesilmeyen mesajlara cevap yetiştirmeye çalışıyordu.)

Oh be hem de ocakbaşındaymış buluşma, bir iki tek de atarız. Bizim çocuklara da haber vereyim. Yıldı bir erkek erkeğe ocakbaşına gidiyorduk toplaşıp zaten. Eskiden haftada birdi, sonra baktık Pakize’nin ve diğerlerinin eşlerinin dırdırı bitmiyor ayda bire indirdik, sonra da yıldı bire kadar geldik işte. Ben de kaç yıldır gitmiyordum. Daha doğrusu gidemiyordum. Bir maç keyfim vardı. Ona da Pakize, “Çok gürlütlü oluyor, dayanamıyorum, başım şişiyor,” diye söylenip zehir etmişti. Maç izlemi-

yordum artık evde yeter ki çenesi kapansın. Kahveye gitsem maç izlemeye, ona da kamyon dolusu laf. Öyle mala bağladım işte ben de. Gel, diyor geliyorum, git, diyor gidiyorum. Ne maç ne ocakbaşı ne meyhane var artık hayatımda. Hepsi yasak. Ben bir mahkûmum, Pakize de gardiyanim. Allah'tan kızlarım var bu hapishaneye tek dayanabilme nedenim yoksa çoktan firar ederim, çoktan.

Kendisi günlere, ev gezmelerine gidince bir şey olmuyordu da ben yılda bir erkek erkeğe bir kadeh içmeye gitsem ooo neler neler! Çocukların rızkını içkiye mi yatırıyormuşum, oradan da karı kıza mı gidiyormuşuz toplaşıp? Evli adamın meyhane köşelerinde ne işi varmış, ya konu komşu görseymiş oralarda, 'kocasını elinde tutamamış' derselermiş, onu da el âlemin ağzına sakız mı yapacaktım? Aman bir sürü gevezelik işte. Kendisi ev gezmelerine gidiyormuş. Benim gibi sokaklarda buluşmuyormuş... Otomatige bağlayıp konuşuyordu. Geçen bir hesap yaptım da benim şöyle ağız tadıyla içtiğim içkiden daha pahalıya geliyordu bunların evdeki günleri. Birbirlerine hava atacaktım diye ne var ne yok pişiriyorlardı. O ay market faturasını şişirince, öbür ay nereden kısacağı diye taklalar atıyordum. En sonunda da çareyi yine bizim biraderden borç almakta bulurdum. Benim aslan kardeşim akıllıydı. Evlenmedi. Böylece hep borç verecek parası olurdu. "Abi," derdi Tunç, "Âdem'i cennetten kovduran Havva değil miydi? Kadın değil mi işte, bu da aynı soydan gelmiyor mu? Şeytan bu kadınlar, şeytan abi. Senin hâlini görünce de tövbe evlenmem. Kaya gibi sağlam, adın gibi bir adamdın be abi, höt, deyince ortalığı inleten. Şimdi o hâlimden eser kalmadı," diye de noktaları cümlesini. Ne okkalı bir noktaydı o. Tokat gibi gelirdi bana her bir sözü. Gerçi kelimelerin ne suçu vardı ki bunlar gerçeklerdi. Âdem'i cennetten kovdurup bizim bu dünya cehennemine gönderilmemizin ve elma değil ayvayı yememizin tek suçlusu işte bu kadın milleti. Kardeşim haklıydı

ettiği kelimelerde, hem de her bir kelimesinde. Düşünüyorum da ben bu hâle nasıl gelmişim, cevabını bir türlü bulamıyordum. Kadın ne yaptıysa hafızamı silmişti sanki, ruhsuz ruhsuz dolaşıyordum etrafta. Ah o dırdırı yok mu, o dırdırı. Rab'bim bunlara o dili erkeklere işkence yapsınlar diye vermiş sanki. Bunların yatacak yeri yok.

İşte anlamadık be kardeşim. Düşük bir bataklığa her gün batıyoruz bu balçık çukuruna. Ah şu kızlarım olmasa ben yapacağımı biliyorum da... Hele biraz büyüsünler, elleri ekmek tutsun. İşte ben o vakit ne yapacağımı biliyorum, o vakte kadar da şafak saymaya devam.

Bunları düşünürken tren geldi. Sirkeci'ye gitmek için bindim trene Eminönü'nden dükkân için malzeme alacaktım. Babamı da şunları internette almaya bir türlü ikna edememişim. Tutturmuş, Eminönü daha ucuz, diye. Bir de eşek gibi sırtlanıp dükkâna kadar taşıyorum aldıklarımı. Bana hiçbir yerde rahat yok. İş yerinde babamın, evde de hanımın ve çocukların istekleri bir türlü bitmiyor.

Atakan'ın telefonuma gönderdiği mesajı bir daha okudum. Gelirim, dedim Atakan'a ama içime de bir suçluluk çöktü. Acaba çoluğumun çocuğumun rızkını içki masalarında mı harcayacaktım gerçekten Pakize'nin dediği gibi? Sonra Pakize'nin dırdırlarını düşündüm, kendime geldim. Yıllardan sonra arkadaşarımla buluşup bir kadeh de mi içemeyecektim yahu? Eşek gibi çalışıyorum, benim de hakkımdı. Kendimi haklı çıkaracak cümleler kuruyordum içimdeki suçluluk duygusunu bastırmak için.

Trendeki sesli anons sistemin 'Sirkeci' diye vardığımız durağın adını söylemesiyle kendime geldim. Çoktan gelmiştik, az kalsın durağı kaçıracaktım. Malzemeciye giden dik hem de dimdik Bayılta Yokuşu'nu çıkmadan önce sigaramı yaktım. Hızlı hızlı içtim. Ya Allah bismillah, dedim vurdum yokuşa kendimi. Çabuk çabuk işlerimi hallettim. Yükledim sırtıma aldıklarımı,

trene binip mahalledeki durakta indim. Tren istasyonunun yanındaki büfeye oturdum. Elimdekileri de yanıma, gözümün önüne koydum. Bir çay söyledim kendime bir de sigara yaktım. Çayımı içerken Atakan'ın gönderdiği mesajı tekrar okudum. Bir çay daha içtim. Hesabımı ödeyip dükkânın yolunu tuttum.

Düşünceli düşünceli girdim içeri. Babam çoktan dükkânı açmış, ikinci bardak çayını bile içmişti her sabah olduğu gibi.

“Bir gün de sen erken gel be oğlum, aç şu dükkânı. Nerdeee, ah nerde bizim oğlan kalkacak da gelecek de benden önce dükkânı açacak? Kime benzediyse bu çocuk, hiç bilmiyorum.”

“Baba nasıl senden önce açabilirim, Eminönü'ne malzeme almaya gönderdin ya beni.”

“Ne malzemesi almaya göndermişim?”

“Baba, ‘Kuruyemişleri koyacağımız paketler bitti, yarın sabah git al,’ dedin ya dün akşam dükkânı kapatırken.”

“Oğlum ben ne dediğimi hatırlamaz mıyım? Senin gibi mankafa mıyım?”

“Ya baba!”

“Ne ya babası? Millet uzaya gidiyor, her şeyi internetten yapıyor. Sen hâlâ malzeme alacağım diye Eminönülere git. Oğlum niye internetten sipariş vermiyorsun?”

“Baba istemiyorsun ya, ‘Orası pahalı,’ diyorsun ya.”

“Allah Allah! Niye istemeyeyim. Hiç de pahalı değil. Hem kapına kadar getiriyorlar. Sen eşek gibi yük taşımak istiyorsan ben ne yapayım?”

“Baba peki ben de onu söylüyorum ya yıllardan beri sana.”

“Tamam, çok bilen söylüyormuş. Git çay söyle Hulusi'den hadi, söyle o şerefsize sıcak olsun. Çay yaparken de karbonatı az koysun, az.”

“Baba, Hulusi amca getiremez çayları. Sonra bağırıp çağırıyorsun niye dediğimi yapmıyorsunuz diye.”

“Niye getiremezmiş canım?”

“Hulusi amca çok yaşlandı. Dükkâna bile gidemiyor neredeyse. Hakan'a devretti ya işlerini.”

“Ne Hakan'ı ya? Bak sen benim dediğime karşı mı çıkıyorsun? Hulusi getirsin diyorum, o kadar.”

“Tamam baba, tamam, Hulusi getirsin.”

Çayları söylediğimiz megafona bastım. “Hakan, oğlum, iki çay kap gel dükkâna. Osman'la gönderme bak. Sen getir. Babamın yine ayarları bozuldu. Kafası gitti yine. Sen ona ayarını verirsin.”

“Tamam, anlaşıldı,” diye yanıtladı Hakan.

“Kemal babamın çayları geldi, hooop nerde babalık?” diye çay tepsisiyle dükkândan içeri girdi Hakan.

“Buradayım, buradayım,” diye seslendi kasanın arkasından.

“Hooop geldi tavşan kanı çaylar.”

“Oğlum niye sen getirdin çayları? Hulusi niye getirmedi?”

“Özellikle ben getirmek istedim Kaya çayların siparişini verince, bizim babalığı da göreyim, dertleşeyim,” dedim.

“İlla kendi dediğinizi yapacaksınız haylazlar. Madem dediğimi yapmadın içmiyorum çayını da. Marka falan da yok, vermiyorum. Kessin Hulusi haftalığından.”

“Ah be baba, ne yaptın sen böyle?”

“Ne yapmışım be sabah sabah?”

“Gönlüme ateş düşürdün be.”

“Hadi be oradan, nereden düşüreceğim?”

“Zaten gönlümüzde sevdanın ateşi yanıyor. İki odun da sen attın be Kemal baba. Girme yetimin hakkına, al iç şu çayı da kesmesin usta paramızdan.”

“Sana bir şey diyende kabahat. Yandık, yine Asuman'ı anlatacaksın, değil mi?”

“Ah be nasıl da dertten anlıyorsun, büyük adamsın. Eee eski topraklar böyle tabii, hâlden anlarlar.”

“Anlarsınız, anlarsınız da bir bizim eşek oğlanın derdini anlaya-

madık.”

“Ne oldu be babalık?”

“Ne olacak hanım köylü olması yetmedi, bir de internetten alışveriş yapmıyor, malzeme almaya gidiyorum diye kim bilir nerelere gidiyor? Bazen düşünüyorum bizim eşek dost mu tuttu diye, hani bizim rahmetli Lütfi gibi.”

“Ooo amma da yaptın be babalık sen de. Artık dost tutmak mı kaldı bu devirde. Millet bir kadına yetişemiyor, ikincisine yetişmek ne mümkün? Fiyatlara el değmiyor, her şey çok pahalı.”

“Öyle mi diyorsun, sen dürüst çocuksun, sana inanırım.”

“Tabii babalık, kafası karışmıştır, unutmuştur Kaya abim.”

“Bu çocuğu doktora mı götürsek acaba diyorum, her şeyi karıştırıyor, unutuyor?”

“Götürürüz babacım sen rahat ol. Serhat’ın dükkânından macunlardan alırsın ona. Akli başına gelir, sen merak etme. Aramızda kalsın onun derdi başka, anlarsın ya.”

“Neyi anlarmışım?”

“İşte anlarsın ya babalık o işi.”

“Ne işi oğlum, açık açık söylesene?”

“Hani Hulusi babanın karısı Bohçacı Rukiye’nin kızlara gerdek gecesi için anlattığı o iş var ya, o işte.”

“Ha tamam, tamam, anladım şimdi.”

“Ha işte.”

“Demek bizim hergelenin eli işte akli başka yerinde. Ondan böyle dalgın dalgın gezinip duruyor. Her şeyi unutuyor. Ben de Pakize’yle araları iyi değil zannediyordum.”

“Yok be babalık her evlilikte olan şeyler işte. Senin Cevriye teyzemle olmadı mı hiç anlaşmazlığın?”

“Olmaz mı? Ama gönlümü almayı bildi hep benim Fosforlu Cevriye’m. Bizim gelin hiç öyle değil. Sanki bizim oğlanı biraz üzüyor gibime geliyor.”

“Yok be babalık, devir değişti sadece. İnsanlar eskisi gibi

sabırlı değiller artık.”

“Öyle, haklısın be oğlum. Baksana bizim zamanımızda internetten alışveriş mi vardı?”

“Yoktu tabii.”

“Bak bizim küçük oğlan Tunç, baba mesleğini yapmak istemedi, başka meslek edindi. Tüm yükü de kardeşinin sırtına bıraktı. Bizim zamanımızda böyle şeyler ayıptı be oğlum. Kendi işin dururken başka yerde çalışmak, aileyi yalnız bırakmak hoş karşılanmazdı.”

“Öyle de babalık, herkes istediği mesleği yapmakta özgür. Bak ne güzel mühendis oldu oğlum.”

“Haklısın, iyi de oldu. Bırak şimdi bizim oğlanları Asuman’la durumlar nasıl bakalım, onu anlat sen.”

“Ah be ciğerimin sol köşesi yüzüme bakmıyor, hiç pas vermiyor ki bana.”

“E tabii oğlum kız evi naz evi. Kim bilir kaç kişi koşuyordur kızın peşinde?”

“Deme öyle, dağlama yüreğimi be babalık.”

“Ne yapalım oğlum, bir kız bin kişi ister bir kişi alır.”

“Bak babalık, geçenlerde ne yaptım ben, benim ateş parçam kırmızı Chevrolet’im var ya, onu bizim Rüzgâr abinin dükkânına götürdüm. Efê’ye bir harçlık attım. Gıcır gıcır yıkadı benim kızımı, çiçek gibi yaptı. Ben de kaportamı düzelteyim diye Sıraceddin’e gittim. Sinek kaydı bir tıraş olayım dedim. Mahsun abimi ne çok sevdiğimi bilir. Saç sakal tıraşımı aynen onunki gibi yaptı. En parlak takım elbisemi giyindim. Makosenlerimi de çektim ayağıma, aynı Mahsun abim gibi. Hem ben hem de kızım parıl parlıyorduk.”

“Eee sonra ne yaptın?”

“Ne yapayım babalık, her sabah olduğu gibi hacı babasının sabah namazından sonraki kahvesini dükkânda ikram ettikten sonra...”

“Senin dükkânın mı var, nerede?”

“Haydeee! Yine arızaya bağladı. Kahvem var ya babalık benim. Asuman’ın evinin tam karşısında hani, Hulusi baba devretti ya bana orayı.”

“Hayırlı olsun oğlum. Yeni mi aldın?”

“Ya ne yenisi be Kemal baba? Yapma böyle üzülüyorum ama.”

“Ne bileyim oğlum yeni mi eski mi, soruyorum işte öğrenmek için.”

“Eski, eski, senden bile eski. Kahvenin bahçesindeki çınar ağacından bile eski.”

“Oğlum senin aklın yok mu? Hiç eksi dükkân alınır mı? Onun işi hiç bitmez.”

“Yaptık bir eşeklik işte.”

“Neyse, olur öyle gençlikte.”

“Oluyor işte, kan deli akıyor, hatalar yapıyoruz.”

“Eee Asuman diyordun oğlum, bir anlatamadın sen de. Dünya kadar işimiz var, hadi kısa kes.”

“Hooop, babalığın ayarları düzeldi. Nerede kalmıştım. Ha, hacı babanın kahvesini içmesiyle arabama atladım, Mahsun abimden de ‘Onun arabası var, şarkısını açtım. Asuman’ın apartmanın kapısından çıkmasını bekledim. Gönlümün prensesi, beyaz elbisesi üzerinde süzüle süzüle çıktı kapıdan. Ah bir de saçlarını savurması vardı ki saçlarının rüzgârı sevdamin ateşini yelliyor, harlıyordu içimdeki ateşi. Harıl harıl yanıyordum be babalık.”

“Eee çabuk çabuk anlat oğlum heyecanlı oluyor.”

“Tabii sen de gençlik günlerini hatırladın, değil mi? Az koşturmadı peşinden seni Cevriye sultan.”

“Ah oğlum biz de Fosforlu Cevriye diye arkasından az şarkı söylemedik. Atakan, oğlum aç bakayım ‘Karakolda ayna var, şarkısını dinleyelim. Belkız’dan aç ama onun sesi daha yanık.”

“Tamam baba, açıyorum. Atakan değil baba, Kaya adım,

Kaya.”

“Sesini biraz daha aç, annen de duysun yukardan, çiçekleri suluyordur, balkondadır şimdi.”

“Ooo babalık, sen de az romantik değilmişsin hani.”

“Tabii oğlum, sen gelip bana soracaksın bu işleri. Yeni yetmeler ne bilsin sevdalığı?”

“Ah be babalık sen daha önce neredeydin be?”

“Oğlum nerede olacağım, buradayım, hem de kırk senedir.”

“Biliyoruz, biliyoruz be babalık.”

“E ne soruyorsun o zaman? Devam et bakalım sen anlatmaya, şarkının sesini açsaydın bari biraz.”

“Açtım, açtım da açmamla birlikte Asuman ters ters baktı.”

“Aaa neden ki?”

“Neden olsun, saati gösterdi, sabahın körü tabii, ben bangır bangır açmışım şarkıyı, ‘Onun arabası var, güzel mi güzel,’ diye mahalleyi inletiyorum.”

“Eee olmaz tabii millet uyuyordur, ayıp.”

“Bende çareler tükenir mi?”

“Eee ne yaptın?”

“Hemen şarkıyı değiştirdim. Açtım bir tango Esin babadan.”

“Hangisini açtın peki, ben hepsini bilirim.”

“Papatya gibisin’i açtım.”

“Aferin güzel tangodur o.”

“Böyle inceden inceden çalarken yollarına papatyalar attım.”

“Aferin ulan çok iyi yapmışsın.”

“Değil mi babalık? Kim böyle ince bir şeyi akıl eder, değil mi?”

“Senin gibi bir geri zekâlı tabii.”

“Aaa ne oldu şimdi, yine ayarlar mı bozuldu?”

“Bütün kazandığını çiçekçiye mi gömdün?”

“Ha anladım senin derdini. Yok be babalık, nerede bende o para?”

“Yoksa çaldın mı bizim Çiçekçi Feride’den? Yazık, zavallı kız kar kış demeden sokakta tezgâh açıyor.”

“Ooo babalık, orada frene basacaksın. Bizim boğazımızdan haram lokma geçmez.”

“Doğru, doğru çocuğum. Boşluğuma geldi. Söyleyiverdim.”

“Kır bayır tepelere çıktım, oralardan topladım papatyaları. Toplarken de her yerimi dikenli çalılar çizdi.”

“Kollarındaki, yüzündeki çizikler ondan mı be oğlum? Kaya’da da çizikler görünce sokaklarda serserilik yaptınız, kavga ettiniz sandım.”

“Yok be, yalnız Kaya’nınki aramızda kalsın başka şeyden olmuş.”

“Yoksa o mu kavgalara karışıyor? Bu aralar akli bir karış havada zaten, bir hâller var bu çocukta.”

“Bak aramızda kalsın, söz mü?”

“Söz, söz, benden laf çıkmaz söyle bakayım.”

“Pakize yenge ile bu aralar sık kavga ediyorlarmış. O da tırnaklarıyla cırmıklıyormuş.”

“Bak sen bizim geline, bizim oğlanı mı dövüyormuş?”

“Sorma babalık, sorma.”

“Oh eline sağlık, iyi yapıyor.”

“Babalık ne diyorsun, oğlunu dövüyor, diyorum.”

“İyi yapıyor, dinsizin hakkından imansız gelir. Anası bir fiske vurdurmadı. Kız gibi yetiştirdi oğlanların ikisini de. Al işte bu da sonucu. Daha çok dayak yer o karısından, çok.”

“Deme öyle, yazık Kaya abime.”

“Yazık falan değil, öyle öyle öğrenecek karısını yönetmeyi. Oğlum, biz kırk senedir nasıl evli kaldık sanıyorsun? Kadın milletini idare etmezsen böyle tepene çıkar. Kocasını rezil de eder, vezir de eder, dayak da atar.”

“Galiba haklısın be babalık.”

“Haklıyım tabii oğlum, kırk yıllık tecrübe konuşuyor burada.

Peki Asuman ne yaptı, sen papatyaları yollarına serince?”

“Ne yapsın benim papatyam? Önce gülümsedi sonra yerden bir papatyaya aldı. Seviyor-sevmiyor, diyerek papatyaların yapraklarını koparttı.”

“Eee?”

“En sondaki namussuz yaprak ‘sevmiyor’ çıktı.”

“Yapma be!”

“O da, ‘Sevmiyormuşsun!’ diyerek elinde kalan kısmı suratıma fırlattı. Hatta, ‘Baba hadi ama bekliyorum seni,’ diye de babasına seslendi.”

“Bak, cilvelere bak.”

“Ya ne cilvesi, hacı baba görseydi beni öyle kızının peşinde bacaklarımı kırardı.”

“Kırardı tabii. Haklı da adam.”

“Allah’ım delireceğim, takip etsem bir türlü etmesem bir türlü.”

Elindeki işleri bitiren Kaya, kasanın başında sohbet eden Hakan’la babasının yanına doğru geldi, “Baba, annem çağırıyor seni,” dedi.

“Ne yapacakmış annen beni?”

“İlaç saatinmiş, ilaçlarını verecekmiş.”

“Ya ben çocuk muyum da bana ilaçlarımı verecekmiş!”

“Unutuyorsun diye baba.”

“Yahu bir unutkanlık tutturdunuz.”

“Babalık, teyzem seni görmek istemiş ilacı bahane ediyor gibime geldi.”

“Bak doğru söylüyorsun, romantik hergele seni.”

“Tabii, bizde yalan olmaz.”

“Çıkayım o zaman eve. Kaya dükkâna iyi sahip çık.”

“Çıkarım baba, merak etme sen.”

“Kaya ben de dükkâna gidiyorum. Hadi görüşürüz.”

“Tamam Hakan, sağ ol be abi. Kurtardın beni yine.”

Kaya, perşembe akşamını düşünerek dükkândaki işlerine daldı.

...

Atakan babasının istediği gibi 'Saklı' için ocakbaşının deposunu düzeltiyordu. Hayriye, gelinini aramış İnci Eczanesi'ne gitmesini, İnci'yle konuştuğunu, arkadaki depoyu düzenlemek için gideceğini bildirdiğini anlatıyordu. Perşembe sabahına her şeyin hazır olması gerektiğini sıkı sıkı tembihlemişti. İki üç masa ve sandalye alıp koymayı unutmamasını da. Orada olması gereken her şeyin listesini mesaj atacağını da ekleyip telefonu kapadı.

Ertesi sabah Kaya dükkânı babasının istediği gibi erkenden açtı. İçinde büyük bir mutluluk vardı. Bugün işte o gündü. Kurtuluş günü! Sadece bir bahane bulmalı, akşam sekizden önce dükkândan çıkmalıydı. Tunç'a bir mesaj attı, "*Birader bu akşam birkaç saat dükkâna benim yerime bakar mısın?*" diye. Tunç, abisinden aldığı böyle mesajlara alıştı. Kaya arada kaçamaklar yapıyordu. Halı saha maçları, arada gittiği Balık Pazarı'ndaki Agop'un Meyhanesi... Onlardan biri zannetti, "*Tamam, ayarlarız,*" diye cevap yazdı. Kaya, sonra da Pakize'ye bir mesaj yazdı. "*Akşam geç geleceğim, arkadaşlarla birkaç kadeh içeceğiz,*" diye. Kaya işin en zor kısmını yani Pakize'ye mesaj atma faslını halledince daha da rahatladı. Omuzlarındaki yükler bir bir kalkmış oldu. Artık akşam için hiçbir pürüz kalmamıştı. Dükkândaki işlerine koyuldu. Heyecanlıydı. Ne de olsa aylar sonra hapishaneden dışarı çıkacaktı.

Babası yine aynı saatte dükkâna indiğinde, onun her gün kurduğu cümleyi bu sefer Kaya kurdu, "Ooo paşam, dükkâna teşrif ettiniz mi, öğlen oldu da?"

"Ya başlatma şimdi paşandan. Kedi olalı bir fare tutmuşsun."

"Aaa baba sana da yaranılmıyor!"

"Bir gün dükkânı benden önce açtığın diye madalya mı takacağım oğlum sana?"

"Baba ama siz dükkânın üstünde oturuyorsunuz. Sen erkenden gelip açarsın tabii."

"Sıpayı bak sanki sen Fizan'dan geliyorsun. Bir sokak arkada oturmuyor musunuz oğlum siz de?"

"Oturuyoruz baba."

"Başlatma şimdi babandan. Git çay söyle Hulusi'den. Söyle tazesinden göndersin, karbonatsız olandan."

"Tamam baba."

"Bak söyle çayları Hakan'la değil Osman'la göndersin."

"Neden ki baba?"

"Bu sabah kafam hiç yerinde değil, Asuman'ı dinleyemem."

"Hayırdır, neyin var?"

"Ne bileyim be oğlum, tansiyonum inip çıkıyor herhâlde. Annen bir dil altı hapı verdi, bakalım."

"Düzelmezsen doktora götürürüm seni."

"Yok be oğlum ne doktoru, çıkar eve dinlerim. Hadi bakalım işinin başına."

"Tamam baba, tamam."

"Çıraqları da çağır bakayım onlara da iki çift lafım var."

"Baba, ben söylerim ne söylenecekse. Sonra ben sözümü dinletemiyorum."

"Bak sıpayı adam oldu da laf dinletecekmiş, sen git önce karına lafını dinlet sonra çıraqlara dinletirsin."

Hay başlıcam, dedim içimden. Çayına da çıraqlara da sana da hanım köylülüğümü de... Sanki kendisi değil, annemin dediğini bir yapmasın bakalım, neler neler oluyor hepsini gördük, biliyoruz da işte babamız diye bir şey söylemiyoruz saygımızdan.

"Bak hâlâ duruyorsun oğlum, hadisene, söylesene çaylarımızı, çıraqları da çağır. Her yer toz içinde hâlâ paspas atmamışlar dükkâna."

"Tamam baba, tamam, söylüyorum," diye kös kös çaycıya sipariş verdiğimiz megafonun düğmesine bastım. "İki çay Ha-

kan,” dedim.

Çıraklarla birlikte günlük paparımızı yedikten sonra işlere koyuldum. Bütün gün dükkânın içinde bir alt kat bir üst kat, indir kaldır canım çıktı. Ama akşam içeceğim rakının hayalini kuruyordum, bir de arkadaşlarla gırgır şamatanın. Yorgunluğumu orada atacaktım buz gibi rakının eşliğinde.

Saat yediye doğru biraz erken çıkayım dedim. Tunç’un telefonuna mesaj attım, “Ben çıkıyorum,” diye. Ancak sekizde orada olurdum.

Babam, “Ooo hayırlı işler oğlum, bu saatte nereye böyle?” dedi.

“Pakize, biraz erken gelmemi söylemişti baba,” deyiverdim, aklıma ilk o geldi. Arkadaşlarla birkaç tek atacağız, desem o ayki maaşımdan keserdi. Madem sen çoluğunun çocuğunun rızkını meyhaneye köşelerinde harcayacaksın hiç kazanma oğlum, diye de söylenirdi. Kaç kere pişman etmişti beni gittiğime.

“Ooo tabii, tabii, gelin hanım erken çağırdıysa ne diyelim, emir demiri keser oğlum. Hemen çık, hemen. Sonra sizin ne suratınızı ne de kavganızı çekelim. Artık sen ıslah olmazsın oğlum, büyüdün. Seni küçüklükten eğitemedim ben. Hepsi ananın suçu. Hanım köylü yaptı seni. Tamam, gözlerini belirtip bakma bana öyle, kaybol gözümün önümden, defol.”

Büyük bir mutlulukla dükkândan defolup çıktım. Artık mutluluğuma hiçbir şey gölge düşüremezdi. Sabahları içime çöken, kalbimi ağrıtan o sıkıntı da olmamıştı bu sabah. Her sabah canıma kıymayı düşünürdüm üstüne üstlük. Bıkmıştım Pakize’nin dırıldırından. Günah olduğunu bilmesem kıyıverecektim canıma da Pakize’den sebep cehennemlik olmaya değmezdi. Bu sabah bunu da düşünmemiştim hatta bu gencecik yaşında altmış yaşındaki bir adam gibi gözükmemi de...

Yaktım yine bir sigara kendimle konuşa konuşa Saklı’ya doğru yürüdüm. Tam sekizde oradaydım, Atakan’dan telefonuma

gelen mesajda yazıldığı gibi.

Atakan beni görünce bir koşu geldi yanıma.

“Ooo Kaya abim, hoş geldin. Gelebilmene sevindim.”

Allah Allah, dedim içimden, sanki ne zor şartlar altında geldiğimi biliyormuş gibi konuşuyor.

“Hoş bulduk, hoş bulduk. Vallahi dükkânda işler çok yoğun, son ana kadar gelemiyordum da kaç yıl oldu dedim, gideyim.”

“Tabii, anlıyorum Kaya abiciğim, işler yoğundur.”

Sesinde de garip bir ima vardı. Ulan, dedim alnımda mı yazıyor acaba Pakize’den izin koparamadığım için bir yere gidemediğim?

“Abi hadi gel, masaya geçelim.”

“Hadi geçelim.”

Masaya bir geçtik, saymadım ama neredeyse kırk kişi var. Çoğu bizim mahalleden de gerisini tanımiyordum. İlk defa gördüğüm yüzlerdi. Atakan bunu da anlamış gibi, “Abi yeni arkadaşlar katıldı soframıza,” deyiverdi telaşlı bir ses tonuyla sanki bir şey vardı da anlamamdan çekiniyor gibiydi.

“Mesajda yazamadım abi soframız kalabalık diye, ayıp olmadı inşallah.”

“Ne ayıbı oğlum ama keşke söyleseydin, baş başa birkaç tek atıp dertleşeceğiz sanıyordum,” dedim yavaşça.

“Abi, herkesin derdi aynı, sen merak etme, bu gece bol bol dertleşeceğiz.”

“Peki aslanım. Bir rakı koy bakalım, başlayalım demlenmeye.”

Arkada inceden Türk Sanat Müziği çalıyordu, hem de Müzeyyen Senar’dan en sevdiğim şarkı; ‘*Fikrimin ince gülü*’... Ah be, dedim, yandım ben, yandım. Yaktın beni Pakize, dedim, rakımı sakın sakın yudumlarken. Bahçede asmanın altında oturuyorduk, püfür püfür de esiyordu. Yanan yerlerime de iyi geliyordu bu rüzgâr. Kafamı kaldırıp masadakilere baktım iki

muhabbet edelim diye. Masada hiç kadın yoktu. Cennet böyle bir yer olmalıydı be mübarek. “Hadi bakalım oturmaya mı geldik?” dedim, tokuşturduk masadakilerle kadehleri. Mezeler, kebaplar gelip gidiyordu. Keyfimize diyecek yoktu.

Benim bildiğim normalde içtikçe neşelenilir, değil mi, burada işler tersine gidiyordu, içtikçe herkesin yüzü düşmeye başlamıştı. Sigaralardan derin derin nefesler çekiliyor, kadehler tokuşturulup kadehteki bir kerede içiliyordu. Kimse kimseyle konuşmuyordu.

Masaya bir efkâr çöktü ki sormayın. İnceden çalan musiki gitmişti, yerine Müslüm Baba’dan *‘İtirazım var,’* peşinden de İbo’dan *‘Bir kulunu çok sevdim,’* çalmaya başlayınca, ulan dedim, hay benim kör talihime sıçayım. Bir rahatlamaya geldim ocakbaşına burada da rahat yok be bana. Pakize’nin ahı tuttu herhâlde. Sabah yazdığım mesajıma, *“Cehenneme kadar yolun var,”* diye yazmış cevap olarak. Ortam ufaktan cehenneme dönmeye başlamıştı bile.

Hem şarkılar hem de rakının etkisiyle en çok da sabahları basan sıkıntımın saklandığı yer neresi ise çıktı geldi olduğu yerden yine kalbimin üstüne oturdu. Ah ulan, ah! Ben bilseydim böyle olacağını tövbe evlenir miydim, tövbe, deyip bardağımda kalan rakımı diktim kafama. Gözümünden bir damla yaş süzüldü. İkincisi de akacaktı ki tuttum, akıtmadım. Erkek adam ağlar mı, dedim içimden, kendine gel. Amına koyayım insan değiliz biz çünkü hayvanız, hayvan. Hayvanlar bile ağlıyor be. Niye ağlamak bile yasak bize? Kesip kurtulacağım bir gün vallahi, ne zor bir şeymiş erkek olmak be?

O sırada Atakan bir peçete uzattı, “Abi al, sil.”

“Neyi oğlum?”

“Abi!” dedi gözümü göstererek.

“Ha gözüme duman kaçtı, ver sileyim. Atakan, oğlum sen bizi niye çağırdın buraya? Bize katılın falan yazmıştın. Bunun için

miydi? Toplaşıp toplaşıp karı gibi gün yapıp ağlamak için mi?”

“Abi sakin ol, sinirlenme.”

“Sinirlenirim oğlum. Eve gidince bir araba laf yiyecek olan benim.”

“Abi bir dakika, ben sana şöyle güzel bir kahve yaptırayım. Kendine gelirsin.”

“Kahve falan istemiyorum, kendimdeyim ben.”

“Peki abicim, öyle diyorsan.”

“Evet, öyleyim.”

“Tamam abi, biraz müsaade o vakit bana.”

Atakan, çatalla kadehlere vurup, “Arkadaşlar buyurun içeri geçelim artık,” dedi.

Sanki herkes bunu beklemiş gibi birden ayağa kalktı. Hava biraz soğudu, herhâlde bu sebeple içeri geçelim, dedi diye düşündüm. Baktım herkes geçiyor, üşümüyorum ama çoğunluğa uyayım, ortamı bozmayayım diye ben de içeri doğru yürüdüm. Bir tuhaflık vardı. Kimse oturmak için içerideki masalara doğru gitmiyordu. Dolabın arkasında bir kapı vardı, o kapıdan başka bir yere giriyorlardı. Allah Allah, dedim.

“Atakan, oğlum, ne oluyor böyle?”

“Geç abi, geç, güven bana.”

Kafam da bayağı güzeldi.

“Tamam, peki,” dedim.

Dar bir koridordaydım. Önümü göremiyordum. Cep telefonumun ışığını açtım. Sıvaları dökülmüş hafif de rutubet kokan bir yerdeydik. Sendeleyerek önümdekileri takip ettim. “Depo gibi bir yere gidiyoruz sanırım,” dedim önümdekine. Kimsenin de sesi çıkmıyordu. Kurbanlık koyun gibi sıralanmış, bilinmeze doğru yürüyorduk. Ulan, dedim bu Atakan bizi kesip ocakbaşının mangalında pişirecek mi acaba? Geldiğimden beri bir garipti zaten. Fısıf fısıf telefonda konuşup duruyordu. Bir de fotoğraflarımızı çekiyordu. Bu yetmezmiş gibi telefonun kame-

rasından bizi göstererek birisiyle görüntülü konuştu. Ulan yoksa Atakan seri katil miydi? Rumuzlu mumuzlu bir mesaj da atmıştı. ‘Sütlaç’ diye rumuz mu olur? Erkek adam dediğin ‘Rambo’ falan gibi rumuz koyar. Anam, garip anam yoksa Pakize’ mi attırdı o mesajı? Diğerlerinin suçu neydi peki Pakize’ m? Tabii kurunun yanında yaş da yanardı. Hep dediğin gibi, su testisi su yolunda kırılır. İçeriden de bir kadın sesi geliyor. Aaaa ama Muazzez Abacı’nın sesi bu, ‘Sensiz cennet bile sürgün sayılır’ı söylüyor. Demek o da işin içinde. “Pakizeem, çiçeğim, ‘Seninle cehennem ödülüdür bana.’ Yapma, kıyma canıma!” diye karanlığa bağırırken arkamdan Atakan seslendi; “Abi ben sana kahve söylüyorum, şöyle en sertinden, iyi gelir.”

“Oğlum Atakan, sen ne işler çeviriyorsun lan? Yengen mi gönderdi oğlum seni?”

“Abi sakın ol, hiçbir alakası yok Pakize yengenin konuyla.”

“Bak beni kandırmıyorsun, değil mi?”

“Yok abi, kandırmıyorum.”

“Ah sen bilmezsin, bu kadınlar şeytandır, şeytan. Âdem’i bile cennetten kovdurdular oğlum. Bize her şeyi yaparlar. Korkuyorum Atakan!” deyip, Atakan’ın boynuna sarıldı ve ağlamaya başladı Kaya.

“Abi gözünü seveyim sakın ol. Hadi iki adım daha attın mı içeridesin bak.”

“Neyin içindeyim?”

“Kurtuluşun abi, kurtuluşun.”

“Mesajda yazdığın gibi ha Atakan?”

“Evet Kaya abi. Hadi sil gözyaşlarını, kendine gel.”

“Tamam aslanım, kurtulacağım, değil mi?”

“Evet abi.”

“Hem de bir yerimi kestirmeden.”

“Abi nereni kestireceğini bilmiyorum ama tahmin edebiliyorum. Ona hiç gerek yok. Seni kestirmeden, kısa yoldan huzura

kavuşturacağız.”

“Oğlum bak yine garip garip konuşmaya başladın. Huzur dediğin ancak ölünce olur. Yoksa sen bizi kesecek misin oğlum? Doğruyu söyle, ölümü gör, gerçi kesince göreceksin ölümü.”

“Abi ya vallahi pes! Hayal dünyanın ne büyükmüş.”

“Büyük tabii oğlum, bizim her şeyimiz büyük. Kalbimiz de sikimiz de.”

“Ooo Kaya abi sen iyice dağıttın.”

“Yok dağıtma falan, iyiyim ben.”

“Peki abi, hadi bakalım girelim içeri o vakit.”

Depo gibi gözükken yere girdik. Duvarlarda panolar, posterler vardı. Panolarda;

Erkeğe şiddete hayır!

Baskılar bizi yıldırılmaz!

Erkek doğmak suç mu?

Kadın şiddetine karşı omuz omuz...

gibi yazılar yazıyordu.

Daha çok yazı vardı da okuyamayacak kadar kafam güzeldi. Bir kürsü, kürsünün arkasında ‘Gizli Saklı’ yazan ışıklı tabela, Atatürk’ün cephede çekilmiş fotoğrafı, Çanakkale Savaşı’nda şehit olmuş askerlerin fotoğrafları, Lütfi’nin çerçevesiz fotoğrafı vardı. ‘Saklı Yemini’ yazan uzun bir yazı da çerçevelerin arasındaydı. Masaların üzerinde bilgisayarlar, görüntü ve ses kayıt cihazları, uzun mesafeyi görebilen dürbünler, ses geçirmez süngerlerle kaplanmış duvarlarda not yazmak için siyah tahtalar. Giriş kapısı da ancak parmak iziyle açılabilirdi. Atakan her şeyi babasının istediği gibi hazırlamıştı.

Kafam güzel yanlış mı görüyorum, diye şöyle bir gözlerimi ovaladım. Atakan çoktan kürsüde yerini almış bir yandan, “Abi, hadi otur bir yere,” diye sesleniyordu. Boş bulduğum ilk yere oturdum şaşkınlıkla. Atakan’ı dinlemeye başladım.

“Arkadaşlar tekrar hoş geldiniz. Bugün birinci toplantımız

için buradayız.”

Herkes pek şaşkındı, Atakan'ı alkışladılar.

“Erkek olarak doğduğumuz için bize yüklenen her türlü sorumluluğa ve şiddete ‘hayır’ demek için buradayız. Erkekler ağlamaz, erkek adam gülmez, erkek adam evini alır, erkek adam evine bakar, erkek adam el kaldırmaz, erkek adam ev işi yapmaz, çocuk bakamaz, erkek adam şu işleri yapabilir şunları yapamaz. Erkek adam kadınların dırdırını çekmek zorundadır. Kadınları alttan almak zorundadır. Artık bunlara ‘dur’ demenin vakti geldi.”

Herkes ayağa kalktı alkışlamaya başladı. Kimi de ıslık çalıyor, zılgıt çekiyordu.

Atakan, babasının söylemesini istediği her şeyi söyleyerek konuşmasına devam etti.

“Artık yalnız değilsiniz. Dertlerinizi dinleyeceğiz kader arkadaşlarınızla bir aradasınız. Erkekler olarak içinde bulunduğunuz bu zulümden nasıl çıkabileceğinizin yollarını birlikte bulacak ve uygulayacağız. Artık zulüm günleri bitti.”

Herkes yine alkışladı, mutluluktan ağlayarak birbirlerine sarılanlar oldu.

Atakan devam etti; “Gizli saklı buluşmak yerine dertlerimizi saklanmadan, gizlenmeden anlatabileceğimiz günlere arkadaşlar, gazamız mübarek olsun!”

Tüm konuşmaları deponun duvarına açtığı gizli pencereden dinleyen Bahtiyar, konuşma biter bitmez müziği son sesine kadar açtı. Bu sefer hoparlörlerden yayılan müzik ne sanat musikisi ne de arabeskti, mehterden Hücum Marşı çalıyordu.

Marş bitince Atakan herkesi başta Gizli Saklı'nın kurucusu Lütfi olmak üzere tüm şehitler için saygı duruşuna davet etti. Herkes tak diye ayağa kalktı. Saygı duruşu bitince Bahtiyar İstiklal Marşı'nı açtı. Hoparlörlerden gümbür gümbür İstiklal Marşı çalıyordu. Gizli Saklı'daki herkes de eşik ediyordu, en

çok da Mustafa. Hulusi, Başkatip Veysel ve İsmet de oradaydı. Hem söylüyor hem de gözyaşlarını siliyorlardı. Marş bittikten sonra, “Bugünleri de gördük şükür!” diye birbirlerine sarıldılar. Ardından gaza gelip, “Ya istiklal ya ölüm!” diye bağırıp kendilerini alkışladılar.

Onlar bağırınca Gizli Saklı'dakiler de bağırıyorlardı. Kendilerini alkışladılar.

Atakan'ın kürsüden seslenmesiyle herkes sakinleşti.

“Arkadaşlar, şimdi yerlerimize oturalım. Anlıyorum, hepiniz çok heyecanlısınız. Her şeyi tek tek anlattığım Gizli Saklı'nın tanıtım kitapçığını ve kurallarımızın yazdığı kâğıtları çıkarken hepinize vereceğim. Kurallara harfiyen uymanız, en önemlisi de ‘kurtuluş’ operasyonumuzu kadınlardan gizli tutmanız çok önemli. El mi yaman bey mi yaman, hepsi görececek, hiç merak etmeyin.”

Atakan bunu der demez alkışlar, ıslıklar koptu bir anda. Herkes çoktan ayağa kalkmıştı bile. Kimse yerinde duramıyordu. Bahtiyar tüm olanları büyük bir mutluluk içinde izliyor, sen de göreceksin Hayriye, el mi yaman Bahtiyar mı yaman? Muma çevireceğim seni, muma, diye de söyleniyordu.

“Evet arkadaşlar, sizden oturmanızı rica ediyorum. Bu gece buraya zar zor gelen bir kardeşimiz var. Şimdi kürsüye onu davet etmek istiyorum. Bizlere içini döksün ve biz de derdine derman olmanın yollarına hep birlikte karar verelim. Şimdi kürsüye karısından, hem de psikolog olan karısından dayak yiyen Saygın kardeşimizi çağırıyorum.”

Saygın kürsüye doğru yürürken Saklı tayfası da, “Yazıklar olsun, yuh be, bir de psikolog olacakmış yuh!” diye bağıra çağıra konuşmaya başlamışlardı. Saygın kürsüye çıkınca herkes sesini kesti ve ağlayarak derdini anlatan Saygın'ı dinlemeye başladılar. Konuşması bitince kürsüdeki yerini Hamza'ya bıraktı. O da karısından nasıl şiddet gördüğünü anlattı. Böyle böyle on kişi

kürsüde içini döktü.

Onlar içini dökerken Bahtiyar da yandaki gizli odasından onları dinliyor, kurduğu kamera sisteminden içeriği izleyip yapacaklarını not alıyordu. Vereceği taktikleri daha sonra düşünecekti.

Bütün olanları nutku tutularak izleyen Kaya, ne kulaklarına ne de gözlerine inanıyordu. Nereye düşmüştü? Ağlasa mı gülse mi, onu da bilemiyordu. Bu bir şaka mıydı Pakize'nin tezgâhladığı? Yoksa bunlar da kendisi gibi aynı dertten mustarip erkekler miydi? Acaba sonunda aradığı çıkış yolunu bulmuş muydu?

O gece yatağına yattığında kendine sorduğu bu soruları düşünüyordu. Hadi Atakan kandırıyordu da Harmandalı Mustafa, Sünnetçi Mustafa abi, Hulusi abi, Müşir abi onlar da mı işin içindeydiler? Yok, olamazdı. Gerçekten kurtuluşunun yolu açıldı, diye düşünerek mışıl mışıl uykusuna daldı. Uzun zamandan beri böyle rahat uykuya dalmamıştı.

...

Erkekler Hücüm Marşı'yla gaza gelip birbirlerini alkışlarken, kadınlar çoktan 'Öz Gizli Saklı'yı kurmuş, 'Öz Kurtuluş' hareketini başlatmış, başkumandandan çoktan emirlerini almışlardı. Üstüne üstlük sıcacık yataklarında huzur içinde osura osura uyumaktaydılar ve erkekleri nasıl muma çevireceklerinin rüyasını bile görüyorlardı.

Atakan ve Nevriye, çarşamba gecesi yani toplantı gününden bir önceki gece, tüm hazırlıkların eksiksiz olup olmadığını gözden geçirmek için evlerindeki yemek masasına dağılmış notların üzerinden geçiyorlardı. Her ikisi de anne ve babasının talimatlarına göre Saklı'nın toplantılarının yapılacağı yeri, tanıtım ve kurallar kitapçığını hazırlamışlardı. Yanlış yaparlarsa annesi de babası da canlarına okurdu. Atakan'la Nevriye, annesiyle babasını nasıl barıştıracaklarının yollarını bulmuş olmanın mutluluğu

içerisindeydiler. Böyle saçma sapan bir işe kalkışmaktan bir süre sonra sıkılacaklar, vazgeçip bir araya geleceklerdi.

Perşembe sabahı, Mutlu Apartmanı Pakize'nin sesiyle inledi âdeta.

Yaktım seni Kaya, yaktım! Beyimiz akşam geç gelecekmiş, arkadaşlarıyla birkaç kadeh içecekmiş. Ah! Dinlemedim ki annemi, ne doktor ne mühendis taliplerim vardı. Ah eşek kafam, gittim buna vardım. Tutturdum da tutturdum Kaya diye. Hay kafama kaya düşeymiş, altında kalıp canım çıkaymış da varma saymışım buna. Gençliğim, güzelliğim gitti.

Sabahları kalk çocukları okula gönder, bütün gün ev işi, yemek. Çocuklar okuldan gelince yedir içir ve ödevlerini yaptır. Akşam beyimiz gelsin, akşam yemeğini hazırla. Ha tüm bu yorgunluğum yetmezmiş gibi bir de gece mesaisi. Ondan sonra gecenin bir vakti kalk ojeleri çıkar, duşa gir. Çarşafı değiştir. Banyoyu temizle. Hiç bitmeyen iş, hem de hiç; ta ki ölene kadar. Bir de bitmek bilmeyen sütlaç sevdası. Ben yapmaktan bıktım da bu yemelere doyamadı. Bak hele şuna, tüm bunlar yetmezmiş gibi üstüne çoluğunun çocuğunun rızkını içki masalarında yiyen bir koca müsveddesi. Oradan bir de karı kıza gider. İki gün sonra da dost tutar. Rahmetli Lütfi amcanın Münevver teyzeye yaptığı gibi. Oh biz burada cefasını çekelim, dostu da sefasını. Yıka, yedir içir dostuna gönder. Tabii kariya hava hoş. İki oynaş iki cilve bitti. Benim salak ağında. Hay Allah'ım delireceğim ya. Yok, yok, bu iş böyle olmayacak. Bu yaşta çocuklarla her yerim sarkmış, beş parasız kalıp dul dedirtmem kendime. Bak Hayriye ablaya, evde yalnız başına kalıverdi kaç yaşında. İki cümle yazıp bırakmış Bahtiyar enişte, terk edip gitmiş kadıncağızı. Gidiş o gidiş. O gün bugündür ses seda yok.

Kadın, yazık, Bahtiyar enişte sütlaç yemeyi seviyor diye bir umut her gün sütlaç yapıyor taze taze yesin diye. Adam dönecek de sütlaç yiyecek diye mahalleliye süt bırakmıyor kadın ayol.

Gerçi mahallede bir dedikodu dolaşüyor ama ben inanmadım. Meğer Bahtiyar enişte ne süt ne de sütlâç severmiş de yıllarca söyleyememiş. Seviyorum, diye yalan söylemiş Hayriye ablaya. Yazık, kadın yıllarca aynı yastığa baş koyduğu kocasının yalan söylediğini hiç anlamamış. Ama ben buna inanmadım. Hayriye abla cin gibidir, cin. Leb demeden leblebiyi anlar yani onun gözünden öyle bir şey kaçmaz. Bahtiyar eniştem sevmese şıp diye anlardı mevzuyu.

Yazık, garibim, pişirdiği sütlacın tadı nasıl olmuş diye tadına bakayım derken ölümlerden bile dönmüş. Az kalsın hık diye gidiverecekmiş öbür tarafa, hem de boğazına tıklan bir kırık pirinç tanesinden sebep. Kimin aklına gelirdi ki sütlâç yerken bir insanın öleyazacağı? Ay Allah korumuş, tahtaya vurayım. Zavallı bütün gün camın önünde adamın gelişini bekliyor elinde sütlacı. Ay tövbe, deli gibi öyle.

Yok, yok, bu böyle olmayacak, sonum Hayriye abla gibi olmayacak. Hem bak Müge Anlı'ya kimler kimler çıkıyor, neler neler oluyor. Adamlar dost tutmayı bırakıp bir de dostunu eve getiriyor kuma gibi, hem de bu devirde. Ben bu Kaya'nın canına okumazsam bana da Pakize demesinler. Onun anasından emdiği sütü burnundan getirmesem, işte şuraya yazıyorum, onu muma çevirmesem benim adım da eli maşalı Pakize değil.

Geçen sefer günde bir kadın vardı, mahalleye yeni taşınmış, dul. Yazık, beş çocukla bırakıp kaçmış köpek kocası. Bu yetmezmiş gibi boşanma kâğıdı göndermiş, ben evleneceğim, diye. Kadını bir güzel boşamış, gitmiş başka bir kadınla evlenmiş, ondan da iki çocuk peydahlamış. Huyu suyu düzelmiş. Ne kazanıyorsa gidip kadının eline sayıp veriyormuş. Ne kadınlar var! Adamı muma çevirmiş, muma, helal olsun. Bu Ayten'e de zırnık koklatmıyormuş. Çocuklarını doyurmak için kadıncağız temizlik işlerine, bulaşığa, çamaşıra ne iş bulursa gidiyormuş. O gün bir toplantıdan bahsetmişti de çocukların gürültüsünden

anlayamamıştım. Bizim Şükran bilir, ona gideyim de öğreneyim.

Pakize, kapının önünde duran sokak terliklerini hızlıca ayağına geçirip bir alt kata indi. Zili çaldı, Şükranların evinden bağırış, koşuşturma sesleri geliyordu.

"Geldim, geldim," diye seslendi Şükran içeriden. Bir yandan da, "Ay durun! Yavaş, yavaş, üzerime çıkacaksınız," diye çocuklarına laf yetiştiriyordu.

Kapıyı açınca ocakta pişen yemeğin kokusu geldi kapıya kadar.

"Kız, mis gibi kokuyor ne pişiriyorsun?"

"Bizimkinin canı patlıcan dolması istemiş. Hatay usulü yapıyorum. Şimdi de Hatay usulü çıktı başımıza abla. Bir yerlerden duyup duyup geliyor şöyle yap böyle yap diye. Sanki lokantada aşçıbaşıyım. Dünya kadar işimiz yokmuş gibi beyefendinin özel istekleriyle uğraşıyoruz bir de. Bütün gün canı çıkıyormuş işte, ben tüm gün boş boş oturuyormuşum, ne varmış yapsam, elime mi yapıştırmış... Ay abla biliyorsun işte, aynı bela senin başında da var. Bütün gün boş boş çene çalıyoruz ya biz onlara göre. Ay ben yine daldım kendi derdime, sana sormadım. Kafa mı bıraktı bende Hayri. Buyur, geçsene içeri."

"Yok. Kız Şükran, hani geçen güne gittik ya orada Ayten diye bir kadın vardı."

"Evet abla, mahalleye yeni taşınan."

"Onun numarası var mı sende?"

"Ne oldu ki abla, ne yapacaksın?"

"Ay sana ne, ne yapacaksam yapacağım."

"Abla ya ne var söylesen, ölür müsün? Hem böyle kapıda ayakta kaldın, gelsene içeri bir kahve yapayım. Ben de bütün gün içmedim, başım ağrıyor vallahi. Sabahtan bana yemekleri yaptırdı. Sonra bir mesaj attı paşam, *'Akşam geç geleceğim, arkadaşlarla takılacağız'*, diye. Akşamdan beri uğraşıyorum dolma yapacağım diye. Tüm sinirlerim tepemde. Hem içeri gir de

başına şu tülbenti bağla sıkı sıkı. Birazcık da inci Eczanesi'nin limon kolonyasından dökelim tülbentime, abla iyi gelir.”

“Aaa, deme! Benim it de akşama teşrif etmeyeceğini söyledi.”

Kapıda terlikleri çıkarıp hızlı hızlı içeri girdi, Pakize'nin hep telaşı vardı. Kafasında sürekli bitirilmesi gereken işlerin listesini tutuyordu. O işleri yapmadan yatarsa sabaha kadar sağa dön sola dön gözü uykuya tutmazdı.

“Hadi kız çabuk koy kahveleri. Evde dünya kadar işim var. Daha çocukların ödevleri bitmedi, sonra da okula hazırlayacağım. Anam benim işim biter mi!”

“Tamam abla, hemen yapıp getiriyorum, şekerliydi değil mi senin ki?”

“Evet, bol şekerli.”

Şükran kahveleri ve tülbenti getirdi. Pakize, tülbente İnci Eczanesi'nin limon kolonyasından döktü. Şükran'ın alnını sıkı sıkı tülbentle sardı. Karşılıklı oturdular, kahvelerinden birer yudum aldılar. Sohbet etmeye devam ettiler.

“Demek seninki de akşam geç gelecekmiş. Benimki de bana mesaj atmış. Tabii korkusundan arayıp da söyleyemez. ‘Cehennem dibine git,’ diye mesaj attım ben de. Hırısından çatlayacağım. Biz yapsak, akşam geç geleceğim arkadaşlarla takılacağız, desek dünyayı dar ederler. Kadın başımıza dışarıda ne işimiz varmış da, evin suyu mu çıkmış da dışarılarda buluşuyor muşuz da, it kopuk doluymuş dışarıda da...”

“Valla ya abla doğru söylüyorsun. Bu dediklerin hiç aklıma gelmedi. Beni kapı dışarı göndermiyor. Yani altın günlerimiz olmasa burnumu çıkaramayacağım evden. Oraya gittiğimde de rahat mı veriyor sanki? Saat başı görüntülü arıyor, ne yaptın, diye sormaya. Ben de kısırları, dolmaları, mercimek köftelerini gösteriyorum telefonda, artık canıma tak ettiriyor. Üstüne bir de, ‘Bir tabak da bana getir, akşam yerim,’ diyor. Ölü müşün, öldürür müşün?”

“Ama sen görüntülü arayınca açmıyor, değil mi Hayri enişte?”

“Yok abla açmıyor, rahatsız ediyordum onu. Geçen gün, söylemesi ayıp, bir gecelik aldım biraz değişiklik olsun diye. Bir filmde gördüm. Öyle şeyler yapınca pek bir hoş davranıyorlar karılarına. Aramızda kalsın üç aydır tık yok benimkinde. Hep bir yorgunum, yorgunum. Bir zoruma gidiyor ki sorma. İşte giyindim geceliği, kırmızı rujumu da sürdüm. Kociş, diye görüntülü arayayım dedim, açmadı. Bir de mesaj yazdı bana, ‘İşteyim, ne arıyorsun görüntülü’ diye. Ay abla bu beni aldatıyor olmasın, bak bir de bu aralar en az haftada bir eve geç geliyor. Üstünü başını çıkardığında kokluyorum, saç falan var mı diye bakıyorum, sadece leş gibi sigara kokuyor. Ay abla pavyona falan mı dadandı acaba rahmetli Lütfi abi gibi? Gerçi Güldane abla iyi kadın, işinde gücünde. Bak ne güzel turşular yapıp satıyorlar Mükerrerem yengeyle.”

“Ne yapsın kadın? Evde dört tane çocuk. İki Mükerrerem yengede iki de onda. Mükerrerem yenge kötürüm oldu ya mecbur beraber oturup beraber çalışıyor iki kuma.”

“Evet abla, neden olmuş o?”

“Kız, Hayriye yenge anlatmış ya. Rahmetlinin cenazesinin kaldırıldığı gün Güldane iki çocukla çıkıp gelince kadının yüzünün sağına felç inmiş şoktan, bir gecede saçlarının hepsi beyazlamış.”

“De me ya, yazık kadına.”

“Vallahi bilmiyorum, benimki de yıllardan beri bir yere gitmiyordu. Pat diye yazınca şok oldum.”

“Bilmiyorum ki abla.”

“Kız yoksa bunlar bir olup Hayri enişteyle pavyona mu gidiyorlar acaba? Bana bak kız, senin kocan benimkini yoldan mı çıkarıyor yoksa?”

“Ay abla aşk olsun! Benimki beş vakit namazında. İmam Murat'ın peşinden ayrılmıyor. Ödünü kopar öyle şeyler yapmaya.”

Yuva yıkmaktan hele, tövbe de.”

“Kız ne bileyim aklıma değişik değişik şeyler geliyor.”

“Abla, sen Ayten’i ne yapacaksın, onu de bakalım bir bana.”

“Geçen ay altın gününde, yanındaki kadınlarla konuşuyordu. Çocuklara laf yetiştirmekten tam dinleyemedim kadını. Eşek gibi evde çalışıp beş kuruşu ve güvencesi olmayan bizim gibi kadınlar için dernek gibi bir şey varmış. Nasıl SGK yaptıracığımızı ve kendimize maaş bağlatacağımızı da anlatıyorlarmış. Saklı mı neymiş adı, merak ettim, onu soracağım.”

“Abla, dernek mernek başın belaya girmesin.”

“Kız zevzek misin sen ne belaya girecek?”

“Niye gideceksin ki abla, onu anlamadım. Aç mısın açıkta mısın?”

“Hay Allah’ım! Kızım sen televizyon seyretmiyor musun?”

“Seyretmez miyim abla? Vallahi bütün gün açık. Bir yandan iş yapıyorum bir yandan dinliyorum.”

“Maşallah, dinliyorsun da nerenle dinliyorsun acaba? Kızım her gün televizyona çıkmıyor mu evli barklı kadınlar?”

“Evet abla, çıkıyor.”

“Eee bu kadınlar neden çıkıyorlar televizyona, bir dertleri var, değil mi?”

“Evet abla, var, var.”

“Ay içim şişti. Bunların kocaları aldatıyor, üstüne eve sevgililerini getiriyorlar. Aynı evde yaşayacaksınız, bu kadın elini hiçbir işe sürmeyecek, deyip bir de geceleri yatak odanda yerini alıp sabaha kadar seslerini dinletiyorlarmış ya boyu posu devrilesiceler?”

“Ay evet abla, doğru, geçen gün izledim, ne üzüldüm kadına ne üzüldüm.”

“Hay benim salağım. El âleme üzüleceğine otur kendine üzü. Kızım adam ya bir kadın getirse üstüne ya da seni bırakıp gitse Ayten ablanınki gibi ya da Hayriye yengeninki gibi? Bak kadın

elinde sütlaç her gün pencerenin önünde dikilip Bahtiyar enişteyi bekliyor. Onlar gibi mi olmak istiyorsun yoksa? Ne kenarda üç kuruş paramız var ne de mesleğimiz.”

“He, tövbe de abla. Benimki yapmaz öyle şeyler.”

“Nereden biliyorsun yapmayacağını? Bak senden dolma yapmanı istemiş, ortalıkta yok. Nereye gitti, kimlerle, biliyor musun? Eskiden böyle şeyler yapıyor muydu? Tabii artık heveslerini aldılar bizden. Çocukları doğurunca kaportamız da bozuldu. İkinci ele düştük, yüzümüze bakmazlar. Ah! Ah! Dinleyecektim anamı varmayacaktım bu şerefsize.”

“Abla ya gerçekten yaparlar mı?”

“Valla ben her şeyi beklerim bu erkek milletinden. Kız kalk bak şu kadının numarasına hemen.”

Kapının çalınmasıyla sohbetleri bölündü. Gelen Pakize’nin çocuklarından Pelinsu idi. “Anne acıktık,” diye kapıdan sesleniyordu. Pakize, çabuk çabuk kahvesini içti. Şükran’ın numarayı yazdığı kâğıdı alıp yeleğinin cebine koydu ve evine çıktı. İçeri girerken de kızına, “Kız Aşşenur, neden kardeşini aç bırakıyorsun? İki dakika rahat yok sizden bana,” diye çocukları azarlıyordu.

Kaya seviyor diye kırk yılın başında içinden gelmişti, kıymalı börek açmıştı. O da eve geç geleceğini söyleyince çok bozulmuştu. Bizim için çalışıp çırpınıyor, tüm dükkânın yükünü sırtlıyor diye de hayıflanmıştı hamuru açarken. Eski günlerini düşünmüştü. Ne kadar heyecanlanıyordu onu göreceği günler. Sabahı zor ederdi. Heyecandan uyuyamaz, sabahları da bir lokma atamazdı ağzına. Erkenden hazırlanmaya başladılar. Bir pastane vardı meşhur, oraya götürürdü Kaya onu. Bol fıncıklı sütlaç yerler, üzerine de çaylarını içip deniz kenarı boyunca yürüyüş yaparlardı el ele. Hey gidi günler hey!

Pakize, börek tepsisini fırından çıkardı, birkaç dilim kesip tabağa koydu. Dolaptan ayrıntı da çıkardı, birer bardak koyarak çocukları masaya çağırdı.

Çocuklarını yemek yerken izlemek onu çok mutlu ediyordu. Şükür, diyordu içinden, bugün de doydular. Yemeklerini yedikten sonra okul için hazırlanmalarına yardım etti. “Allah zihin açıklığı versin!” diyerek onları okullarına uğurladı.

Çocuklar gider gitmez yeleğinin cebine sokuşturduğu kâğıdı çıkarıp hızlıca Ayten’in numarasın tuşladı. İlk çalışta açtı Ayten telefonu.

“Alo, buyurun!”

“Ayten abla, ben Pakize.”

“Hangi Pakize?”

“Geçen gün gittiğimiz altın günündeki Pakize.”

“Ay evet, evet, kusura bakma. Numaran kayıtlı olmayınca şaşırdım. Ben de telefon bekliyordum bir işten. Oradan aradılar sandım. Temizliğe gidecektim, yeni bir yer buldum. Buyur Pakize, ne oldu böyle sabah sabah?”

“Ayten abla, sen konuşurken tam dinleyemedim çocukların gürültüsünden, sen dernek gibi bir şeyden bahsediyordun, Saklı mı ne? Onu merak ettim.”

“Yok dernek değil o, toplantı gibi bir şey.”

“Abla her neyse işte ben onu merak ettim.”

“Bak şansına bugün ilk defa toplanacağız. Sen de gel.”

“Tamam abla, geleyim. Kaçta, nerede?”

“Dur ben sana konum atayım, İnci Eczanesi. İkide oraya gel.”

“Tamam abla, konuma gerek yok, biliyorum ben orayı.”

“İyi o zaman ikide orda ol.”

Saatine baktı. Evdeki işlerini bitirmek için vakti vardı. Hızlıca işlerine koyuldu. Hazırlandı, evden çıkıp Şükran’ın kapısının ziline bastı. Şükran her zamanki dağınık hâliyle kapıyı açtı.

“Buyur abla.”

“Şükran benim birkaç saat işim var. Okuldan geldiklerinde çocuklarla ilgilenir misin? Fırında kıymalı börek var. Ondan veri verirsin. Dolapta da ayran.”

“Ay abla sanki benim evimde yemek mi yok, bir koca tencere dolmam var ya. Aşk olsun abla yoksa sen benim yemeklerimi mi beğenmiyor musun?”

“Yok ya, nerden çıktı şimdi bu?”

“Ne bileyim abla, öyle aklıma geldi.”

“Her aklına geleni söylemesen şaşarım, dilin kemiği yok tabii. Kızım, evde yemek var, anlamında söyledim. Hadi oyalama beni. Geç kalıyorum.”

Hep bir telaşı olan Pakize hızlı adımlarla İnci Eczanesi’ne doğru yürümeye başladı. Yürürken, Allah’tan yürüyerek gidebileceğim bir yerde, diye içinden geçirdi. Eczanenin olduğu yere gelince orada olmadığını görünüş şaşırdı. Kapının önünü süpüren yandaki esnaf lokantasının çırağı Barış’a sordu.

“Oğlum burada İnci Eczanesi vardı?”

“Taşındı onlar çoktan be teyze.”

“Görüyoruz taşındığını zevzek çocuk. Nereye diye soruyorum?”

“Ha teyze desene öyle.”

“Çüş oğlum, çüş ne teyzesi?”

“Niye ki teyze?”

“Oğlum ben teyze yaşında mıyım? Ablayım ben daha, abla.”

“Tamam be teyze, kızma, abla derim.”

“Aferin. Oğlum niye soracağım peki sana, İnci Eczanesi vardı, diye.”

“Teyze, ay, abla o soru muydu, anlamadım ki ben.”

“Allah’ım! Oğlum senin Şükran’la bir akrabalığın mı var?”

“Hani Şükran, abla?”

“Kasap Hayrı’nin karısı Şükran.”

“Evet abla, var, nereden bildin? Amca çocuklarının çocukları biz.”

“Belli, belli. Hadi oyalama beni, tarif et bakayım.”

“Bilmiyorum ki ben yeni yerini.”

“Allah Allah! Oğlum o zaman niye söylemiyorsun bilmediğini?”

“Sormadın ki abla, teyze.”

“Oğlum onu da mı soracağım? Kim bilir peki?”

“İbrahim ustam bilir.”

“Eee ne duruyorsun oğlum çağırırsana ustanı, sorayım ona.”

“Tamam abla, teyze çağırayım.”

“Zevzek, hadi koş çabuk, acelem var.”

Demek aynı bokun soyu diye boşuna dememişler. Al Şükran'ı vur buna, diye söylene söylene İbrahim ustanın tarif ettiği yeri bulmaya çalışıyordu. Bir yandan da, hay Allah'ım herhâlde kimse ilaç alamaz diye saklı gizli bir yere açmışlar bu dükkânı, diye söyleniyordu. Ancak iki buçukta İnci Eczanesi'nin önüne varabildi. Asma yapraklarının sarktığı sundurmanın altındaki masada oturan Ayten'i görünce sevindi. Ayten de ona, gel gel, diye işaret etti.

“Gel, gel, otur yanıma.”

“Abla kusura bakma, anca bulabildim burayı. Ne kadar da gizli bir yermiş burası. Ara ara canım çıktı. Bir de önce eski yerine gittim. Keşke senden konumu isteseymişim.”

“Öyleymiş, ben de ancak buldum.”

“Abla neden eczanenin bahçesinde buluştuk, hayırdır bir hastalığın mı var yoksa?”

“Eee mesajda öyle yazıyordu.”

“Hangi mesajda abla?”

“Nevriye'nin gönderdiği mesajda.”

“Bana göndermemiş demek ki.”

“Mahallenin tüm kadınlarına gönderdiğini söylemişti.”

“Gerçi haklı, evdi, çocuklardı, pazardı derken kadınlığımız mı kaldı? Abla baksana bıyıklarımı buracağım yakında, fırsat bulup bir ağda süremedim.”

“Aman be takılma, hepimizde aynı dert.”

“Öyle abla.”

“Yalnız ben dulum, unumu elemiş duvara asmışım artık. Sen evli barklı kadınsın, azıcık bak kendine. Bu erkeklerin gözü çıksın. Hepsinin gözü dışardadır. Abla tavsiyesi sana, kulağına küpe olsun.”

“Ah ablacığım, ah! Haklısın tabii. Bak benimkine, sabahın köründe mesaj atmış bana, akşam arkadaşlara içmeye gideceğiz diye.”

“Kim bilir nereye gidiyordur, meyhaneye diye?”

“Boyları posları devrilsin hepsinin. Yıllarca saçını süpürge et, sonra da kariya kıza gitsinler.”

“Ah! Ah! Bilmez miyim, benim başıma da geldi. Cefasını ben çektim, sefasını elin karısı çekiyor.”

“Değil mi abla, değil mi?”

“Sen arada süsüne püsüne dikkat et. Yularını sağlam tutmak lazım bu erkek milletinin.”

“Ah ablam sağ ol, ne güzel akıllar veriyorsun da süslenmeye vaktim mi var benim?”

“Bilmem vallahi, benden söylemesi.”

“Eee abla, Nevriye başka bir şey yazmış mı mesajda?”

“Yok, yazmamış. Dükkânının camlarını silmeye gittiğimde sordum, ne yapacağız, ne olacak, diye. Çok işi vardı, bir şey anlatamadı. Dernek gibi bir şey deyiverdi. Daha önce de böyle bir dernek toplantısına gidecektim de inşaat temizliği işi gelince gidememişim.”

“Demek bugüne kısmetmiş.”

“Öyle tabii, her şey nasip kısmet işi bu dünyada.”

Onlar hararetle hararetle konuşmaya dalınca saatin kaç olduğunu fark etmemişlerdi. Ayten'in telefonun sesiyle bölündüler. Nevriye, “Abla nerede kaldın?” diye soruyordu.

“Geldim ben, Pakize'yle sundurmanın altında oturuyoruz.”

“Ah be abla, ben de seni bekliyorum. Hadi gelin siz bu tarafa

doğru.”

“Hangi tarafa doğru?”

“Sundurmanın bittiği yerde bir bahçe kapısı var. Hemen sağınızda, oradan giriverin. Rüya’yı göreceksiniz zaten kapıda.”

Nevriye’nin dediği bahçe kapısından girdiler. Çalı ırpıyla kaplı çamur içindeki daracık yoldan yürüdüler. Yolun sonunda derme çatma depo gibi bir kulbecik vardı. Rüya kapısında bekliyordu. Onu görünce hızlandılar.

Rüya, Nevriye’nin tembihlediği gibi, onlar gelir gelmez sağına soluna baktı, ortalarda başka biri var mı diye? Olmadığından emin olunca Ayten’le Pakize’yi içeri aldı. Onlar içeriye girince, başka kimse yok, anlamında kapıya dışarıdan  kere vurunca da Nevriye parmağını kilide basıp kapıyı içeriden kilitledi. Nevriye, içeri girmeden önce, kulübenin girişine bekçi olarak bıraktıkları Rüya’yı daha sonra yapacakları hakkında sıkı sıkı tembihlemişti; “Ne olur ne olmaz, erkek milletine güven olmaz. Kapıyı içeriden parmak izimle kapadığımda bir ses gelecek. O sesi duyunca şuradaki tel dolabı kapının önüne ek. Kapıyı güzelce sakla, e mi? Seni dışarıdan biri görür, bir şey sorarsa da böğürtlen toplama geldiğini falan söylersin. Uydur işte bir şey duruma göre.”

Nevriye, Hayriye’nin tembihlediği gibi içeriye hazırlamıştı. Duvarda ‘z Gizli Saklı’ yazan bir tabela, krs, Atatürk’ün cep-hede çekilmiş bir fotoğrafı, Çanakkale Savaşı’nda erkek kılığına girip savaşan kadınların olduğu bir fotoğraf, Lütfi’nin kumasını öğrenince üzüntüsünden yüzüne felç inen Mükerrem’in fotoğrafı ve Saklı Yemini vardı.

Duvarlarda;

Erkek zulmüne hayır!

Erkeklere karşı omuz omuza!

SGK maaşı bizim de hakkımız!

Saımız da uzun aklımız da!

Dven değil seven koca istiyoruz!

yazan pankartlar da vardı.

Türk bayrağı, pencere pervazlarında begonviller, renkli perdeler, üzerine dantelli masa örtülerinin serildiği bilgisayarlar, video kameralar, uzun mesafeyi gören dürbünler ve kayıt cihazlarının olduğu masalar, yerde iekli halılar, yazı yazmak için ses geçirmeyen süngerlerle kaplanmış duvarlara asılmış kara tahtalar, fiskos koltukları, mermer sehpaalar, yani yok yoktu.

Kadınlar kendi aralarında konuşuyorlar, ne olduğunu, neden burada toplandıklarını anlamaya çalışıyorlardı. Pakize ise şaşkındı. Ayten’le bir derneğin lokalinde buluşup çay içip çekirdek itleyerek dertleşeceklerini zannederken, gizli s gibi bir yere gelmişlerdi. Yazılanları tek tek okudu. Ne oluyor burada, diye düşündü. Biraz da korktu. Televizyonda çeşit çeşit haberler izliyordu. Belki de bunlar bir eteydi de böbreklerini alacaklardı. Kesip bieceklerdi onu bir güzel diye düşünürken Nevriye’nin kürsüdeki mikrofondan gelen sesiyle irkildi.

“Hepiniz hoş geldiniz! Bugün burada neden toplandığımızı hepiniz merak ediyorsunuzdur.”

Herkes meraklı gözlerle bakıp anlaşmış gibi bir ağızdan, “Evet,” dedi.

Nevriye, elindeki kğıttan Hayriye’nin yazdırdıklarını harfi harfine okuyordu. İlk toplantı önemliydi. Okurken bir şeyi atlamasın diye kulağına da mikrofon yerleştirmişlerdi. Mikrofonun ucundaki telsizin başında ise kendisi için kurduğu gizli odadan ‘z Kurtuluş’ hareketinin kurucusu Hayriye vardı. Nevriye heyecanlanıp teklediğinde, ona söylemesi gerekenleri telsizinden okuyordu.

“Bugün, z Kurtuluş hareketini başlatmak için buradayız. Hepiniz, komşumuz Mükerrem teyzenin ve onun gibi nicelerinin hikyelerini biliyorsunuzdur. Onların düştükleri durumlara düşmemek için haklarımızı erkeklerden sike sike pardon söke

söke alacağız.”

Nevriye, ‘sike sike’yi okurken, ah be anne böyle şeyler yazılır mı ne kadar ayıp, diye içinden geçiriyordu. Kadınların hepsi ayağa kalktı. “Evet alacağız, hem de sike sike,” diye tekrarladılar. Nevriye’yi alkışlamaya başladılar. Islıklar, zılgıtlar havada uçuşuyordu.

Nevriye, gizli odanın olduğu yere doğru bakıp içinden, ah be anne ettiğine bak, böyle şey yazılır mı, hem bizim sikimiz mi var ki sikeceğiz diyoruz, illa babamla yarışacaksın, deyip devam etti konuşmasına.

Kalabalığı sakinleştirmek için “Hepinizi bu uğurda ölmüş bütün kadın kardeşlerimiz için iki dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum,” dedi, “Ardından da ruhlarına Fatiha okuyacağız,” diye ekledi.

Saygı duruşundan sonra herkes ellerini açıp hem Fatiha okudular hem de kocalarını dize getirmek için dualar... Üstüne de Saklı Yemini ettiler.

Duaların bittiğini içeriye yerleştirdiği kameralardan gören Hayriye, müziğin sesini sonuna kadar açıp içeriye şenlerdi. ‘Senden koca olmamış’ şarkısının başlamasıyla birlikte herkes oturduğu yerden kalktı ve göbecikleri atmaya başladı.

Müzik bitince, Nevriye mikrofonu eline alıp kürsüye çıktı tekrar.

“Bacılarım, teyzelerim, ablalarım, yengelerim, sizin için ‘Öz Gizli Saklı’yı’ anlatan broşürler ve kurallar listesi hazırladık. Çıkarırken onları almayı unutmayın. Aman ha gözünüzü seveyim kocalarınızdan saklayın. Görevlerinizi, ‘Sütlaç’ rumuzuyla her birinizin telefonuna göndermeye başlayacağız. Kocalarınızın eline geçmesin, dikkat edin. Gazamız mübarek olsun, Allah bu yolda bizi utandırmasın!”

Nevriye herkesi gönderdikten sonra Hayriye’nin olduğu gizli odaya geçti. Toplantının değerlendirmesini yaptılar ve ilk hare-

ket planının ne olacağıyla ilgili konuştular. Hayriye, kocasının ne mal olduğunu bildiğini için çoktan peşine Osman’ı takmıştı, Osman, Hayriye’nin hafiyesiydi. Bahtiyar içinse Hayriye’nin gözcüsü...

Hayriye, “Attığı her adımdan haberim olacak bak Osman,” diye sıkı sıkıya tembihlemişti. “Hapşırса haberim olacak bak,” diye de etlerini bir güzel çimdiklemiş, dediklerini yapmazsa Rüya’yı ancak rüyasında göreceğini de söyleyivermişti. Hayriye, erkeklerden bir değil beş adım daha önde gidiyordu. Muhbirini çoktan erkeklerin arasına sokmuş ve Osman’ın anlattıklarından hain Bahtiyar’ın gizli bir oluşum içine gireceğini çabucak çözmüştü. Bahtiyar’ın dediği kadar vardı. Cin gibiydi, cin. Erkekler, aynı günün akşamı kendi Saklılarını kurarken Hayriye işin aslını astarını öğrenebilmek için içeriye nasıl sızacağını yolunu çoktan bulmuştu.

Toplantıdan çıktıktan sonra dönüş yolunda Ayten, “Gel biraz Neboş’un kafesinde oturalım, iki çift laf ederiz,” dedi Pakize’ye. Pakize’nin her zamanki gibi acelesi vardı. “Ablam, ben de Neboş’un kafesine gelmek isterim ama çocuklar okuldan gelecek, onlara yetişmem lazım. Sen, Neboş’a benden selam söyle,” diyerek koştura koştura evin yolunu tuttu.

Şükran’a kapıdan uğradı. “Kız Şükran sana anlatacaklarım var. Yarın sabah kahveye geleceğim,” deyip çocukları aldı, evine çıktı. Şükran’da yemek yedikleri hâlde çocuklara yine yemek yedirdi, sonra ödevlerini yapmalarına yardım etti ve ardından banyoya soktu. Güzelce yıkadı pakladı. Pijamalarını giydirip yatırdı, üzerlerini örttü. Alınlarından öpüp, “Allah rahatlık versin kuzucuklarıma,” dedi. Odalarının ışığını kapatıp kapıyı da hafifçe aralıklı bırakarak kendine yorgunluk kahvesi yapmak için mutfağa doğru yürüdü.

Pakize kahvesini yapıp salona gitti. Fincanını mermer sehpanın üzerine koydu, ışıkları da televizyonu da kapadı. Kaya’dan

gizli gizli içtiği sigara paketini sakladığı yerden çıkarıp bir tane yaktı. Sonra da geçti yola bakan pencerenin önündeki koltuğa oturdu. Bir yandan kahvesini yudumladı bir yandan sigarasından tüttürdü bir yandan da Saklıdaki toplantıyı düşündü. Kaya'nın gelişini bekleyip ıssız sokağı izlerken de içi geçti, uyuyakaldı.

“Pakize, Pakize kalk, kalk,” diyen Kaya'nın sesiyle hopyarak uyandı.

“Ay uyuyakalmışım,” dedi.

Kaya, “Hadi yerine yat böyle her yerin tutulur,” deyince, “Of be leş gibi rakı kokuyorsun. Burnumun direği kırıldı. Neredesin sen, saat kaç?” diye sordu.

Kaya, “Hadi çok uzatma,” dedi hafif sert bir tonla. “Kalk yerine yat. Neredeysem neredeydim.”

Pakize, “Peki, peki, tamam,” dedi çekinerek, biraz da korkarak. Terliklerini alelacele ayağına geçirip yatağına doğru gitti.

Sabah mutfaktan gelen seslerle uyandı Pakize. Ay ne oluyor böyle, diyerek apar topar sabahlığını üstüne geçirdi. Terliklerini bile giyinmeden mutfığa doğru koştu çocuklara bir şey mi oldu, korkusuyla. Bir baktı mutfakta Kaya, çaydanlığın altını yakmak için ocakla uğraşiyor.

“Ne oluyor böyle sabah sabah tangur tungur?”

“Hanımefendiyi güzellik uykusundan mı uyandırdık, pardon!”

“Hayırdır ya Kaya sabah sabah?” diye hafif sert bir ses tonuyla cevap verdi Pakize.

“Hayır olacak sen hiç merak etme. Çay koymaya çalışıyorum. Kahvaltı edeceğim. Her gün işe aç gidiyorum. Anam da olmasa kimsenin beni düşündüğü yok. O hazırlayıp dükkâna getiriyor da öyle karnımız doyuyor. Baktım senin de hazırladığın yok, bunu da ben yapayım bari dedim. Seni de uykundan uyandırdım, kusura bakma.”

“Ay dur, her yeri dağıtacaksın şimdi. Bırak ben yaparım,” dedi Pakize. Sesinde hafif telaşlanmış bir hâl vardı.

“Sen bilirsin ister hazırla ister hazırlama, bundan sonra ben başımın çaresine bakacağım, senli ya da sensiz.”

“Sabah sabah bu ne ya?” diye tersledi Kaya'yı.

“Hiç çekemem seni sabah sabah. Orada bir dur bakalım Pakize Hanım. Yoldan simit alır yerim her sabahki gibi, sonra da annemin hazırladıklarını.”

Kaya, evde karımız var, biz sokaklardan simit alıp doyuruyoruz karnımızı, ne günlere kaldık! Ah eşek kafam, güzelliğine kandım, diye kendi kendine söylene söylene ayakkabılarını giyip evden çıktı.

Bu sırada Pakize, önceki gün açtığı kıymalı böreği ısıtmaya yeltenmişti. Arkasını döndü, Kaya yoktu. Tuvalete gitti herhâlde diye düşündü, gidip baktı orada da yoktu. Pencereye baktı bir koşu, Kaya çoktan çıkıp gitmişti. Şaşkın şaşkın mutfığa gitti. Allah Allah, bu adama ne oldu böyle, diye endişeyle söylenerek çayı koydu.

Çay demlenirken salona geçip televizyonu açtı. Çocuklar henüz uyanmamıştı. Televizyonda sabah programlarından biri başlamıştı. Aldatılan bir kadınla röportaj yapıyorlardı. Yazıklar olsun, diye diye izledi. Yok dedi, yok, bu böyle olmayacak. Benim adamda da bir hâller var. Başıma böyle bir halt gelmeden tedbirimi almalıyım. Dur ben şu Nevriye'yi bir arayım bakalım, diye telefonunu eline aldı ki Nevriye'den çoktan mesaj gelmişti bile. “*Yarın sabah kocalarınızı işe gönderdikten sonra Saklı'ya gelin. Rumuz: Sütlaç.*”

Pakize, Nevriye'nin mesajını okur okumaz, mahalledeki arkadaşlarının olduğu WhatsApp grubuna, “*Kızlar yarına işimiz var. Sabah kocalarınızı gönderdikten sonra Neboş'un kafesinde buluşalım,*” diye mesaj yazıp gönderdi. Kaya Efendi bana öyle sabah sabah atar yapmak neymiş göreceksin, diye de

söyleniyordu hırsla bu mesajı yazarken. Üstelik tek sen değil, bu mahallede ne kadar adam varsa hepsi görecek. Ben, bizimkileri toplayım da yarına Saklı'ya götüreyim bakayım. Uyuyan dev uyardırdın be Kaya. Senden hakkımı sike sike değil, ciğerlerini söke söke alacağım Kaya. Bundan sonra bu dünyada sana rahat yüzü yok Kaya.

Pakize söylenirken çocuklar uyanmış, çay da çoktan demlenmişti. Çabucak kahvaltı sofrası hazırladı. Çocukları okula gönderdikten sonra da önceki gün toplantıda olanları anlatmak için Şükran'a indi.

Karşılıklı kahvelerini içerlerken toplantıda olanları ballandıra ballandıra anlattı. O anlatırken Şükran da kahve içtiklerini gösteren fotoğrafı Instagram hesabından paylaştı, altına, "Pakize ablamla kahve keyfi, hadi çıkın gelin," yazdı. Fotoğrafı gören mahallenin kadınları, yarına kadar bekleyemeyiz, Pakize ne anlatacak bakalım, diye sokak terliklerini çabucak ayaklarına geçirip soluğu Şükran'da aldılar. Ev doldu taşı. Pakize her gelene Saklı'yı ballandıra ballandıra anlattı. Artık mahallenin geri kalan kadınları da Öz Kurtuluş hareketine katılmaya, haklarını sike sike değil, erkeklerin ciğerlerini söke söke almaya hazırды...

Şükran'a gelemeyen mahallenin kalan kadınları, ertesi sabah kocalarını işe gönderdikten sonra Pakize'nin mesajında yazdığı gibi Neboş'un kafesine geldiler. Pakize onlara da hızlıca Saklı'yı anlattı. Herkes bir keyfe gelmişti. Höpürdete höpürdete kahvelerini içtiler. Pakize, "Görsünler bakalım geceleri âlemlere gitmek, üzerimize kuma getirmek, bütün gün evde sigortasız eşek gibi çalışıp kuruş para ödememek, hele dayak atmak neymiş? Burunlarından değil götlerinden fitil fitil getireceğiz onların!" diye kadınları iyice galeyana getirdi. Neboş gelip uyarmasa daha devam edecekti.

"Kız, bahçenin ortasında yapmasana dikkat çekeceğiz. Az sabret toplantıya kadar. Hem biliyorsun orası ses geçirmez.

İstedüğimiz kadar kudururuz orada."

"Neboş abla, doğru söylüyorsun. Bizim Camgüzeli Dilan'ın gözünü böyle morarmış görünce tutamadım kendimi. Eli kırılın o Hüsamettin itinin. Kadını bütün gece dövmüş. Bu salak da karakola gitmeyi akıl edememiş."

O sırada kadınları mahalleden toplamak için gelen Nevriye konuşulanları duyup, "Pakize abla, işte tam da bu sebeple Saklı'yı kurduk ya. Artık bu kadınlar sesini çıkaracak. Dayak yediği zaman hemen karakola gidecekler. Bugün Berna da gelecek toplantıya, Avukat Berna. Sağ olsun işlerini ayarladı. Haklarımızı anlatacak bize. Vallahi kılıç gibi keskindir o da, erkekleri hukuki yollarla nasıl kıtır kıtır keseceğimizi öğretecek bize," diye kısa açıklama yaptı.

"Hah, iyi akıl etmişsin kız. Bilelim tabii haklarımızı da Berna kimdi?" diye sordu Pakize.

"Yeni taşındı mahalleye, hacı amcanın apartmanına. Garibim o da yeni boşanmış, dul kalmış bu yaşta."

"Deme, gencecik kız."

"Kocası el kaldırıncı basmış boşanma davasını, göndermiş iti evden. Gönderirken de donuna kadar almış."

"Aferin kıza, bu Berna'yı sevdim ha ben."

"Hadi daha fazla oyalanmayalım, toplantımızı yapalım. Erkeklerden önce evde olmamız lazım. Biliyorsunuz, hiçbir şey anlamamaları lazım. Yalnız abla, böyle hep beraber bir yere gidersek dikkat çekeriz. Parça parça gelin."

"Tamam, haklısın. Bu erkekler şeytandır, şeytan. Hem kendileri bin kere, sakın yeme bak cennetten kovulursun, diye tembih edilen elmayı yesinler, tabii nefislerini tutamazlar, sonra da aman Havva yedirdi diye ortalıklarda mıyır mıyır gezsinler. Hep suçlayacak birini bulurlar zaten."

O sırada Şükran lafını böldü Pakize'nin, "Vallahi abla, diyelim ki Havva uzattı elmayı, yemeyeydi o da, hiç mi iraden yok,

Allah Allah!”

“Kız Şükran aferin sana, görüldüğün kadar salak değilmişsin, doğru söylüyorsun.”

“Abla aşk olsun! O kadar televizyon izliyorum, öyle eğitiyorum ya kendimi.”

“Aferin kız, alık alık izlemiyormuşsun meğer.”

“Yok ablam, yok. Eda abladan çok şey öğreniyorum. O da hep, ‘Bacılarım haklarınızı koruyun, sigortanızı yaptırın kocalarınıza, almayayım sizi ayağımın altına, diye öğüt veriyor.’”

“Eda bacım bir tanedir bir be.”

Nevriye’nin, “Abla hadi ama toparlanın,” demesiyle, Pakize, “Hadi kız Şükran kısa kes, lafa tuttun beni, düş önüme hadi,” diyerek Şükran’la olan konuşmasını bitirdi.

Kadınların bir kısmı dikkat çekmemek için Neboş’un kafesinde ona yardım ediyor gibi davrandılar. Sarılacak sipariş dolmaları vardı. Hep beraber çabuk çabuk sarıp tencereyi doldurdular. Sipariş de el çabukluğuyla hazırlanmış oldu.

Nevriye, bir saat sonra Saklı’daki toplantıyı, gizli odadan Hayriye’nin talimat vermesiyle, “Hoş geldiniz hanımlar!” diyerek başlattı. Onlar gelmeden Hayriye çoktan iş başı yapmıştı bile. Gizli odasında harıl harıl dansöz kıyafetleri dikiyordu. Osman’ı çoktan ayarlamıştı. Ortalarda kimse yokken Saklı’nın toplantı salonuna dinleme cihazı yerleştirtmiş, ocakbaşının bahçesindeki güvenlik amaçlı konulan kameraların bağlı olduğu görüntülü sistemin internet şifrelerini de Nevriye’nin, Atakan’dan almasını sağlamıştı. Şimdi her şey kontrolü altındaydı. Bir yandan kurduğu gizli odadaki televizyon sisteminden erkekleri izliyor bir yandan toplantıdaki kadınları izliyor bir yandan da dikiş dikiyordu.

Hayriye, ilk taarruzlarını erkeklerin kalelerine yaptıracaktı. Düşmanı daha iyi tanıyabilmek için kim var kim yok iyice bir öğrenecekti ki her bir düşmanıyla ilgili ayrı bir plan yapabilsin,

eşlerine de uygulatabilsin.

Erkeklerin, Saklılarını zırlı ve parmak izi basarak açılabilen bir kapıyla koruduklarını Osman’dan öğrenmişti. Osman’ı da gözcü olarak dışarda tuttuklarından içeriye giremiyordu. Hayriye de içeriye sızmanın başka yolunu bulmuştu. Kızlara kılık değiştirtip dansöz kılığında onları içeri sokacaktı. Nasılsa dansözleri gören erkekler ağzı açık ayran budalası gibi onları izlerler. Kızlar da o sırada kim var kim yok fotoğraflarını çekip, becerebilirlerse videoya kayıt edip Hayriye’ye bilgi getireceklerdi.

Hayriye için işin kolay kısmıydı bu ama bu kadar kadını kısa sürede dansöz gibi kıvırtmayı nasıl becerecekti, hiç bilemiyordu. Bunun için mahallenin spor salonunda öğretmenlik yapan Tuğra’yı aradı. Meğer o da mahalleye yeni taşınan Avukat Berna’ya vurulmuş, onunla Neboş’un kafesinde bir çay randevusu ayarlarsa kadınların hepsini Türkiye’nin değil dünyanın en iyi dansözü yapacağına söz verdi. Hem de kısacık zamanda. “Arada Nesrin Topkapı abla da geliyor dans dersi vermeye. İkimiz ne yapıp edip hallederiz Hariye teyzem,” sözünü de verdi. O sözünü verince, Hayriye de Tuğra’ya, Berna’yla çay randevusu ayarlayacağı sözünü verdi. Bakalım duvarlarınıza, ‘Buraya tek bir dişi sinek bile giremez,’ diye yazmak nasıl oluyormuş. Ben o lafınızı size hem de çiğ çiğ yedirmezsem benim adım da Hayriye değil, diye söylenip emektar dikiş makinasının pedalına yüklendi.

Hayriye bir yandan hırsıyla dikiş makinesinin pedalına basıp kıyafetleri dikiyor bir yandan içerideki toplantıyı takip ediyordu. Nevriye, toplantıdaki kadınlara ilk taarruzda yapacaklarını anlatıyordu.

“Kızlar, anlaşılmayan bir yer kalmadı, değil mi? Spor kıyafetlerimizi alıp her gün, Tuğra ve Nesrin hocanın derslerine gideceğiz. Sonra da erkeklerin kalesine ilk baskınımızı yapacağız. Bakalım arkamızdan ne işler çeviriyorlar kendi gözlerimizle göreceğiz.”

Kadınlar alkışladılar, ıslık çaldılar, zılgıt çektiler.

“Şimdi Avukat Berna’yı kürsüye çağırıyorum. Erkeklerin şiddetine karşı neler yapabileceğimizi ve yasalar karşısındaki haklarımızı anlatacak.”

Pakize bu sırada oturduğu yerden kalktı. “İyi dinleyin kızlar, kulağınızı dört açın. Kimse hakkımızı elimizden alamayacak artık. Kız, Camgüzeli Dilan, en çok da sen dinle. Bak bakalım o köpek sana bir daha el kaldırabilecek mi?”

“Ben Avukat Berna. Hele bir kaldırsın, kaldırmasıyla onu içeri sokturmam bir olur. Kızlar, şimdi size tek tek yasal haklarınızı anlatacağım. Herkes kalemini kâğıdını çıkarsın, not alsın. En başa da benim telefon numaramı yazın. Başınıza bir şey gelirse hemen beni arayın. Alim Allah onların analarından emdiği sütü burnundan getirmeyi bilirim ben.”

Berna, kadınlara haklarını anlatırken Hayriye dans ders saatini çoktan ayarlamıştı. Nevriye toplantı sonrası Hayriyeyle konuşup Saklı’nın kadınlarına dans dersinin ertesi gün kaçta olacağını yazarak yeni kurdukları ‘Sütlaç’ adlı WhatsApp grubuna gönderdi.

Ertesi sabah mahallenin spor salonunda herkes Tuğra hoca-nın karşısında ip gibi dizilmişti. Yardımcısı Gökçe hoca, bunun için en az bir saat uğraşmıştı. Kadınlar daha ip gibi dizilmek nasıl olur, bunu beceremiyordu. Tuğra hoca, Gökçe’nin kan ter içinde nasıl uğraştığını görünce işinin görüldüğü kadar kolay olmadığını düşündü. “Hadi bakalım kızlar, ilk dersimize başlıyoruz,” diye ellerini çırpı, “Göbek atmayı Nesrin Topkapı’dan öğreneceksiniz, şanslısınız ama önce sizi, onun derslerine hazırlaman lazım,” diyerek antrenmanı başlattı.

Dersler birkaç hafta ancak sürebildi. Kurs boyunca da hocaların analarından emdikleri sütü burunlarından getirdiler. Dans hocaları Nesrin, kadınların dırdırına daha fazla dayanamayıp kursun altıncı dersinden sonra, “Kızlar artık hazırsınız,” diyerek

bunları gaza getirip başından gönderdi. Pek tamam olmasalar da zorlu çabalamalar sonucu Mezdeke grubu gibi dans etmeyi öğrenebilmişlerdi. Erkeklerin toplantısında dans edebilecek kadar iyi dans ediyorlardı artık. Zaten altın günlerinde attıkları göbeciklerden hepsi de dans konusunda tecrübeliydi.

Sütlaç grubuna, “İki gün sonra, saat tam gece yarısı on ikide, erkeklerin kalesine çıkarmamızı yapıyor, ‘Külkedisi’ koduyla Öz Kurtuluş hareketimizi başlatıyoruz. Gazamız mübarek olsun!” mesajının gelmesiyle kadınlar son hazırlıklarını yaptılar.

...

Saklı’nın erkekleri iyice zıvanadan çıkmış, neredeyse haftada üç gecelerini Saklı Ocakbaşı’nın bahçesinde kurulan rakı masalarında geçiriyorlardı. O gecelerin birinde saat tam gece yarısı on iki olduğunda, erkekler de kafaları iyice güzelleşip rakılarını tokuşturarak kadınlar hakkında atıp tutarlarken Osman önce ışıkları kıstı. Kadınların dans dersleri alırken prova ettikleri şarkıyı ayarlayıp, inceden çalan sanat müziğini değiştirdi. Erkekler mevzuyu çakmasınlar diye sis makinasını çalıştırdı, ortamı biraz buğulu hâle getirdi.

Osman can korkusuna her şeyi en ince ayrıntısına kadar büyük bir dikkatle yapıyordu. Bir gün öncesinde Hayriye, Osman’ın etlerini çimdikleyip çimdikleyip, “Bak bizim kim olduğumuz ortaya çıkarsa seni yakarım. Rüya’yı bir daha göremezsin. Ona göre ayarla her şeyi,” diye Osman’ı sıkıca tembihlemişti.

Tam erkekler, yahu ne oluyor, diye söylenmeye başlarken içlerinde Pakize’nin de olduğu, yüzleri peçeli kadınlar, huriler gibi dans ederek içeri girdiler. Kadınlar sahneye ilk adımlarını atarken, ya bizi tanırlarsa diye biraz endişelenseler de erkekler, peçenin arkasındakilerin eşleri olacağını hayal bile edemezlerdi. Zaten hayal edecek hâlleri de yoktu, çoktan zil zurna sarhoş olmuşlardı.

Kadınlar dans etmeye başlayınca önce hepsi gözlerini ova-

ladılar, ulan doğru mu görüyorum, diye. Sonra birbirlerini dürterek, “Abi, abi, doğru mu görüyorum, bunlar cennetten gelen huriler mi? Ulan Atakan bak sen büyük adamsın ha, neşemiz yerine gelsin diye dansöz çağırılmışsın. Kral adamsın be Atakan Başkan!” deyip birer kadeh daha tokuştururlar. Sonra da müziğe ve sahnedeki dans şova bıraktılar kendilerini. Alkışlar, ıslıklar... Kimi de kalkıp göbecikler atmaya başladı. Bunlardan biri de Kaya’ydı. Bir yandan da, “Oh! Oh! Sefam olsun, Pakize çatla da patla,” diye bağırıp Pakize’nin tam karşısında gerdanını kırarak göbek atıyordu.

Olanlardan habersiz olan Atakan şaşkınlık ve hayretle izliyordu ki cebindeki telefonun titremesiyle kendine geldi. Mesaj Nevriye’den geliyordu. “*Aşkım, şovu beğeniyor musun?*” diye yazmıştı. Saate baktı on ikiyi on geçiyordu. Nevriye bu saatte çoktan uyurdu. Hayret uyumamış, diye düşündü. Sonra saçmalama Atakan, tüm bunları bilmesine rağmen hiç haber bile vermedi sana, diye kendini uyardı. Oysaki hiç böyle anlaşmamışlardı. Nevriye’nin mesajına cevap yazdı hızlı hızlı. “*Aşk olsun aşkoş, hani her şeyi haber verecektin kocişine?*” Nevriye hemen cevap yazdı. “*Hani sen tanışma yıl dönümümüzü ömrünün sonuna kadar hatırlayacaktın kocişim?*” Atakan o an anladı devirdiği çamı. Üzgün surat emojileri ekleyip, “*Ama aşkım çok işim vardı,*” diye cevap yazdı. Nevriye de bunun üzerine, “*Ama aşkım benim de çok işim vardı. Sahneye baksana böyle bir dans şovu hazırlamak kolay mı? Ben de sana haber vermeyi unuttuğum,*” yazıp üzgün suratlı emojileri de ekleyip kıs kıs gülererek Hayriye ile birlikte kahvelerini hüpürdete hüpürdete içerek Saklı’nın gizli odasındaki televizyon ekranından, ocakbaşının bahçesindeki kameranın incir ağacının yapraklarının kapatmadığı yerinden görebildikleri kadarıyla kızların dans şovunu izlemeye devam ettiler.

Bir yerden gelen ‘Pakize’ sesiyle irkildi Pakize. Eyvah fark edildik mi acaba, diye telaşlandı. Sese doğru baktı ki boyu posu

devrilesice Kaya bahçenin ta öbür ucuna gitmiş ordan laf atıyor. Bir de göbek atarak yanına doğru geliyor. Tam ne dediği de anlaşılmıyordu. Aşırı derecede sarhoştı. Kaya ile birlikte göbek atmaya, gerdan kırmaya başladı. Kaya iyice koyuvermişti kendini. “Oh! Oh! Sefam olsun, Pakize çatla da patla!” diye naralar atmaya devam ediyor, Pakize de, ben sana sefanı göstereceğim Kaya, hiç merak etme, diye söyleniyordu. Pakize Kaya’nın karşısında onunla birlikte gerdan kırarken bir yandan da dans eden diğer kadınlar, toplantıda kim var kim yok hafızalarına kaydetmeye çalışıyorlardı ama içerisi çok kalabalıktı, akılda tutacak gibi değildi. Pakize yardımcı diye getirdikleri Şükran’a kaş göz edip, ‘fotoğraf çek gizli gizli’ diye işareti verdikten sonra nasılsa canlarına okuyacaklardı onların, hele şu rezillik bir bitsin, hayırlısıyla.

Sahneye çıkan diğer kadınlar da kalabalığın arasında kendi kocalarını bulmuşlardı. Kasap Hayri, Kobra Talha, Sıraceddin, Bakkal Hakkı, Müşir, Çirkin Hakan mahallenin tüm esnafı oradaydı. Müziğin ritmine kendilerini bırakmış, göbek üstüne göbek atıyorlardı.

Kadınlar, çalan birkaç şarkıyla daha dans ettikten sonra selam verip içeri geçtiler. Ancak erkekler, “Bir daha, bir daha!” diye ıslık çalıp alkış tutunca rezillik çıkmasın, tezgâhları anlaşılmasın diye tekrar sahneye çıktılar. Pakize bu sırada gizlice içeriyi gözlüyordu, ısrar edenlerin arasında Kaya da var mı, diye. Kendi kendine, yoktur, yoktur, benim kocam o kadar sapıtmaz, derken Kaya’nın en önde alkışlayıp ıslık çaldığını gördü. Hay senin boyun posun devrilsin Kaya, ben sana ne yapacağımı bilirim, hele bu geceyi bir atlatayım, deyip göbek atarak sahneye çıktı. O sahneye çıkınca kadınlar onun arkasına ip gibi sıralanıp tempo tutmaya başladılar. Onlar tempo tutunca erkekler de tuttular.

Şükran, sahnenin arkasından bastonu getirdi. Pakize, Nesrin Hanım’ın öğrettiği baston dansını yapmaya başladı. Dansına

eşlik etmesi için eliyle işaret ederek Kaya'yı da sahneye çağırıldı. Kaya şaşırıp çok heyecanlandı. "Ben mi?" diye sordu sahnedeki dansöze. Pakize kendi kendine, tabii sensin dangalak, kocam dururken kimi çağıracağım, diyerek başıyla 'evet' anlamında cevap verdi. Kaya da koşarak sahneye çıktı. Karşılıklı dans etmeye başladılar. Pakize, baston dansındaki figürleri dans figürü gibi yapıp herkesin önünde elindeki bastonla Kaya'nın kaba etlerine vura vura onu bir güzel dövdü. İçinden de, bugünün işini yarına bırakmayacaksın, diye söylendi. Kaya, Pakize'nin karşısında sopadan kaçmak için kıvırtırken bir yandan da yahu ne oluyor böyle, dans mı ediyoruz dayak mı yiyoruz, diye söylenerek erkeklige bok sürdürüp arkadaşlarına rezil olmamak için Pakize'nin karşısında hem dayak yemeye hem de kıvırmaya devam etti.

Kaya'nın hem söylenmeleri hem de canının acısı artınca Pakize kıyamadı, baston dansını bitirdi, bitirdi de hıncını tam olarak alamamıştı. Kızlara bir işaret yaptı, öyle olmaz Kaya Efendi böyle olur, diye diye yaptıkları halkanın içine aldıkları Kaya'yı hep birlikte çimdikleyle çimdikleyle danslarını bitirip sahneden koşarak ayrıldılar.

Sahnedeki inen Pakize, Şükran'a, "Kız, çektin mi herkesin fotoğrafları?" diye sordu.

"Abla az kalsın yakalanıyordum. Son anda fark ettim ama herkesin fotoğrafını çektim bir güzel."

"Aferin kız sana, becereceğinden pek emin değildim ama iyi iş çıkardın."

"Abla niye öyle söylüyorsun ama aşk olsun!"

"Şükran, başlama yine niyelere, nasıllara, hadi kim olduğumuz anlaşılmadan çıkalım şuradan."

Herkes hızlı hızlı eşyalarını topladı. Arka kapıdan Osman'ın ayarladığı minibüse binip derhal oradan uzaklaştılar.

Sarhoş olduğu için sahnede yere kapaklanan Kaya'yı kal-

dırmak için kimse elini bile uzatmadı. Zaten kimsenin Kaya'ya bakacak hâli de kalmamıştı. Göbek atmaktan kan ter içinde kalmışlardı. Osman, kadınları ocakbaşının arka kapısından çıkarabilmek için hemen bir şarkı daha açmıştı, 'Seni anan benim için doğurmuş...' Şarkıyı işiten erkekler, "Allah be! Bu dansözleri anaları bizim için yaratmış be!" deyip göbek atmaya başladılar hatta iyice zevke gelip piste çıkarak göbek atmaya devam ettiler. Fakat Harmandalı Mustafa sahneye çıkınca hepsi yerlerine geçip onu izlemeye başladı. Harmandalı Mustafa'nın öyle her zaman oynamak içinden gelmezdi. Geldi mi de ortalığın boşalması şarttı, sahnede biri varken hayatta oynamaz. O gece onun da kadınlardan sonra keyfi iyice yerine gelmişti, kendini sahneye atıverdi. "Haydi bre efeler, haydi bre Mustafa abim!" tezahüratları ve ıslıkları eşliğinde Harmandalı Mustafa sahnede efeler gibi heybetli heybetli oynadı.

Harmandalı Mustafa'nın dansından sonra sahneye kemençesiyle Taci Kaptan çıktı, چراغی Naci de mikrofonu eline alıp söylemeye başladı. Bu sefer de herkes horona durdu.

Bu sırada Malatyalı Selo davulcuyla zurnacıyı çoktan çağırılmıştı bile Saklı Ocakbaşı'na. Kemençeden sonra sahneye davulla zurna geldi, Malatya halayına başlarlar. Sonrasında davulcu, 'Delalım' türküsünü çalmaya başlayınca erkekler iyice koptu, "Allah allah! Kadınlara hücum!" diyerek tüm erkekler halay çekmeye devam ettiler.

Saklı'daki davullu zurnalı gecelerini bitip evlerine döndüklerinde saat sabahın dördü olmuştu.

Pakize, Kaya gelmeden önce apar topar eve gelmişti. Çocukları, ayağına dolanmasınlar diye sabahtan annesine gönderdiği için içi rahattı. Kendi kendine, aferin akıllı kadınısı ha, deyip hemen sıcacık duşun altına girdi. Yorgunluktan tüm kasları ağrıyordu. Duştan çıkınca hızlı hızlı geceliğini, el örgüsü yeleğini giyip ayaklarına patiklerini geçirdi. Başına da bir tülbent bağladı

ıslak saçları çabucak kurusun diye. Sonra pencerenin kenarına geçip tüm sokağı görebildiği berjerlerden birine oturdu. Kaya'nın gelişini beklemeye başladı. Çok da yorulmuştu, gözleri kapanmak üzereydi, beklediği koltukta bir uyuyor bir uyanıyordu. Kapının önündeki sesle kendine geldi. Duvardaki saate baktı, dörttü. Çüş be, saat dört olmuş. Ah! Ben senin burnundan getirmezsem bu saatlerde eve gelmeyi, diye söylene söylene apar topar yatak odasında gidip yattı, uyuma numarası yaptı.

O sırada Kaya kapıyı açmaya çalışıyordu. Anahtarı, deliğine bir türlü tutturamıyordu. Bir yandan, "*Yanayım yanayım, ateşlerde yanayım, o kırmızı dudağından bir öpücük alayım,*" diye şarkı söylüyor bir yandan da Saklı'dan çıkarken yolluk diye aldığı rakı kadehinden bir yudum daha içmeye çalışıyor, ağzının yerini tutturamıyor, döküp saçıyordu.

En sonunda anahtarı deliğe sokmak için kapının önüne oturdu, biraz daha uğraştı, sonunda kapıyı açabildi. Kapının açıldığını fark edemediği için antreye düştü. Sesleri duyan Pakize, bizi konu komşuya rezil edecek köpek, diye hemen yataktan kalktı. Kaya hâlâ şarkıyı söylemeye devam ediyor, döke saça yolluğundan içmeye çalışıyordu. Kaya'yı o hâlde görünce iyice sinirlendi Pakize. Zaten sınırları tepesindeydi. Cebinden paraları çıkarıp çıkarıp dansöz sandığı karısına takmaya çalışıyordu.

"Bu ne hâl Kaya, ne bu rezillik?"

"Canikom, pembe çiçeğim, kırmızı dudağından bir öpücük alayım mı?"

"Sen merak etme ben vereceğim sana öpücük, hiç merak etme. Önce seni bir yatırırım da..."

"Verecek misin gerçekten pembe çiçeğim?"

"Tabii ki vereceğim, vermez miyim kocişim. Öyle böyle değil sana yandım anam dedirtecek kadar, hiç merak etme sen."

"Gerçekten mi canikom?"

"Tabii kocişim, sen ne istedin de ben yapmadım?"

"Erkeğim ben ulan, ben ne istersem yapacaksın o kadar."

"Tabii kocişim, tabii. Yapacağım, sen istersin de ben yapmaz mıyım?"

"O kadar, yapacaksın!"

"Önce yatağımıza gidelim, öyle değil mi kocişim?"

"Nasıl yatağımıza gidelim?"

"Bayağı işte, rahat rahat yatağıımızda vereceğim sana öpücüğü hem de kırmızı dudağıımdan."

"Yatağıımızda değil miyiz ki zaten? Hadi öp beni mucuk mucuk."

Pakize, kendini öpmeye çalışan Kaya'yı yatağa taşımaya çalışıyor, sinirinden de Kaya'nın etlerini çimdikliyordu. Kaya, yatağa gitmemek için ısrar ediyor, biraz daha göbek atalım, diye tutturuyordu. "Sussana be adam, yetmedi mi attığın göbekler, komşular uyanacak gürültünden," diye söylenerek ayaklarından sürüye sürüye Kaya'yı yataklarına taşıdı. Üstünü başını çıkardı. Leş gibi sigara ve içki kokuyordu. Pijamalarını giydirmeye hâli kalmamıştı artık. Kaya'yı öylecene bırakıp üstünü örttü. Tüh yazıklar olsun, diyerek oturma odasına doğru yürüdü.

Birkaç saat sonra Kaya gözlerini açtı. Sabah olmuştu. Baş ağrısından çatlayacaktı. "Neredeyim ben?" diye sağına soluna bakındı. Yatak odalarındaydı. Hızlıca etrafa baktı. Pakize de yanındaydı üstelik. İki de çıplaktı. Şok içindeydi. En son olanları hatırlamaya çalıştı. Toplantıda kadehleri kaldırıp, "Bundan sonra biz ne istiyorsak kadınlarımız onu yapacak, o kadar!" deyip bir dikişte içmişlerdi rakılarını. Pakize'yi de yanında görünce hem de çıplak, gururla gülümsedi. Kurtuluş hareketi başarısına ulaştı demek, diye.

Pakize ise sabah oluncaya kadar düşünmüş. Ben sana ne yapacağımı biliyorum. Ah! Dinlemedim ki anamı, eşek kafam, deyip sabaha kadar plan yapmıştı.

Kaya'nın uyanacağı saate yakın bir zamanda soyunup yatağa

girmiş ve uyanmasını beklemişti. Yatakta kıpırdanıp uyandığını anlayınca gülümseyerek Kaya'ya doğru dönüp yeni uyanmış gibi esneyip, "Koçışimmm günaydın, aslan parçam benim. Valla her yerim ağrıyor. Gece sen bana neler neler yaptın öyle?" diye cilveli cilveli konuşmaya başladı.

"Ben, ben mi?" diyebildi Kaya. Hâlâ olanların şaşkınlığı içerisindeydi.

"Hayvan seni, tabii sen, kim olacak? Ay bakıyım bir yerim morarmış mı?" diye göz kırpıp dudağına da bir öpücük kondurdu.

"Ben, ben miyim hayvan?" diye kekeleyerek konuşmaya çalıştı Kaya.

"Ay şaka mı yapıyorsun aslan parçam benim, tabii ki sensin. Hadi işe geç kalacaksın. Kalk yıkan güzelce, guslünü al. Ben de kıyafetlerini çıkarayım, bir de koçışime güzel bir kahvaltı hazırlayayım. Aç aç gitmesin işine benim aslanım, erkeğim benim."

Kaya, yatağın içinde şaşkınlıkla oturup rüyada olup olmadığını anlamak için gözlerini ovuşturdu. Bu sefer kendi kendini çimdikledi. Çarşafı kaldırdı. Gerçekten de çıplaktı. Vücudunda da morluklar vardı. Demek gece oldukça haşın geçmişti. Bunun rüya olmadığına inandı. Belli ki gece çetin geçti, belli, belli, diye düşünüp gülümsedi, keyiflendi. Duşa girdi, çabucak guslünü aldı. Duştan çıkıp hızlıca kurulandı. Dudağında çapkın bir gülümsemeyle parfümünü sıktı. Pakize'nin hazırladığı kıyafetleri giydi. Kahvaltısını etmek için mutfağa geçti. Pakize mükellef bir masa hazırlamıştı. Tam da sevdiği gibi; sucuklu yumurta, kızarmış ekmek, bal, kaymak... Bir kuş sütü eksikti. Pakize, Kaya'yı eliyle yedirmeye başladı. Arada da lokmaları ağzına üst üste tıkmayı ihmal etmiyordu. "Pakize, ne yapıyorsun boğacaksın beni?" deyince ancak yaptığının farkına vardı.

"Aslanım, boğar mıyım beni seni hiç, aşk olsun! Al bir yudum çayından içiver aşkoşum," deyip çay bardağını Kaya'ya uzatırken

bir yandan da kendi kendine söylendi; seni boğacağım ben, hiç şüphelen olmasın Kaya Efendi, hem de hiç.

"Pembe çiçeğim, bir şey mi söyledin?"

"Yok bir şey aslanım, yarasın, dedim benim aslan kocama." Bir taraftan da söylenmelerini Kaya'nın duymadığına emin olmaya çalıştı.

"Çocuklar kalkmadı mı daha?"

"Aşkım sana sormadan, izin almadan çocukları annelere gönderdim dün. Birkaç gün baş başa kalalım diye, kızmadın değil mi bana aşkım?"

"Kızmadım, kızmadım da bir dahaki sefere bana sormadan, başına buyruk davranma böyle, bozuyoruz bak," diye hafif sert çıkıp çapkın gülümsemesini de dudaklarına kondurarak cevapladı Pakize'nin sorusunu.

"Tamam, tamam aşkım, sözünden çıkmam, sen ne dersene o. Ben bilmem beyim bilir."

Pakize, ekmekten bir dilim daha kesmek için bıçağı ekmeğe sapladı. Keserken, ben sana beyim biliri de göstereceğim Kaya, diyerek kalın bir dilim ekmek kesip üzerine bal kaymak sürdü hızlı hızlı. Sonra da ısırması için Kaya'nın ağzına soktu.

"Ye aslanım, ye, sana güç kuvvet lazım."

Gülümseyerek ağzına tıklan ekmeği yemeye çalıştı Kaya.

Kahvaltıları, Kaya'nın ballı kaymaklı ekmeği zar zor yemesiyle bitti. Kaya, elini ağzını yıkadıktan sonra işe gitmek için evin kapısına doğru yürüdü. Kapıdan çıkarken Pakize, Kaya'nın ceketini tutarak giydirdi. Yanağına öpücük kondururken de kulağına hırlayarak fısıldadı, "Aslan parçam, akşama geç kalma, bekliyorum."

Kaya gururla gülümsedi. "Sen de çok yorma evde kendini, akşam yorulacaksın zaten," diyerek merdivenlere yöneldi.

Pakize, alelacele evi topladı. Üstünü değiştirdi, çantasını alıp evden çıktı. Aşağı kata indi, zile bastı. Şükran açtı kapıyı.

“Kız bu ne hâl böyle?”

“Abla nasıl bu ne hâl?”

“Bayağı ne bu hâl? Soruma soruyla cevap verme Şükran, bu huyun beni öldürecek. Söylesene, ne oldu?”

“Abla kapıda mı konuşacağız? Girsene içeri bir kahve içelim önce.”

“Gitti mi senin ki?”

“Çoktan gitti.”

“İyi bari gireyim ama bir kahve içip çıkalım. Oyalanma. Toplantıya geç kalmayalım.”

“Tamam abla. Geç buyur.”

“Hadi ben kahveleri yapayım, sen de hazırlan bir yandan, geç kalmayalım. Şekerliydi değil mi?”

“Normalde şekerli içerim de bugün şekersiz yap abla. Kafam çatlıyor. İyi gelir sert bir kahve bana.”

“Tamam, tamam, hadi gevezelik yapma hazırlan. Bir yandan da anlat ne oldu dün gece?”

“Abla, namazında niyazında adamı yoldan çıkardılar, ne olacak? Bir eve geldi ki zil zurna sarhoş.”

“Aaaa deme!”

“Vallahi abla, ben de şaşım kaldım.”

“Kâfirler adamı yoldan çıkarmışlar. Zaten ben dün Hayri enişteyi orada görünce şaşırdım. Namazında niyazında olan bir adamın böyle içki masalarında ne işi olur, diye.”

“Sabah kalkmış, günaha girdim diye nasıl ağlıyor çocuk gibi, bir görsen.

“Ah! Boyları posları devrilsin. Buldular tabii saf adamı.”

“Bir şey olacak diye çok korktum. Bizimki alışık değil. Sabaha kadar başında bekledim. Gözüme uyku girmede.”

“İyi yapmışsın Şükran.”

“Eee nasıl olmuş peki, hatırlıyor mu?”

“Hatırlıyor, hatırlıyor. Bunlar, su diyerek susuz rakıyı içir-

mişler benimkine. Bünye alışık değil tabii, hemen çarpılmış.”

“Ah! Ah! Kendileri günaha giriyor, yetmiyor, adamı da so-kuyorlar. Yatacak yerleri yok bunların.”

“Abla hani sen dediydin ya, bu adamların ne yapacağı belli olmaz, diye.”

“Evet, dedim.”

“Vallahi haklıymışsın. Bizimkinin huyları iyice değişmeye başladı.”

“Bir şeyden mi şüpheleniyorsun kız yoksa?”

“Vallahi bayağıdır değişik değişik huylar edindi. Bu Saklı’ya gidiyor ya, ondan sonra değişmeye başladı iyice.”

“Anladım gülüm. Aklımıza gelen başımıza geliyor galiba.”

“Abla deme öyle.”

“Hadi kalk, kahveler bitti. Yürü, toplantıya gecikmeyelim.”

“Tamam abla.”

Kol kola girip Saklı’ya doğru yürümeye başladılar. Geldiklerinde neredeyse herkes oradaydı. Neboş, “Hadi kızlar, az laf çok iş,” deyip saklı odaya buyur etmişti kızları. İçeriye girdiklerinde bir de ne görsünler, duvarlarda gece ocakbaşında kimler varsa büyük boy fotoğrafları asılmış, üzerine de ‘hedeflerimiz’ yazılmıştı. Kadınlar şaşkınlık içinde etraflarına bakarken bir yandan da kendi kocalarının fotoğrafını bulmaya çalışıyorlardı asılanların arasından.

Nevriye ise çoktan kürsüdeki yerini almış, kadınların yerlerine oturmalarını bekliyordu.

“Evet kızlar, duvarlarda eşlerinizin fotoğraflarını gördünüz. Gördüğünüz gibi yüreğin erkeği dişisi yoktur. Bir mert olanı bir de namert olanı vardır.”

Nevriye, bunları söylerken tam karşısında duran, Atakan’ın dansözlerden birinin göğsüne para takarken çekilmiş dev boy fotoğrafına bakıyordu.

“Evet kızlar öcümüzü nasıl alacağız, duymak isteyen var mı?”

diye sorarak toplantıyı başlattı.

Kadınlar, “Evet! Evet!” diyerek bağırmaya ve alkışlamaya başladılar.

Nevriye, “İşte bu, cephede savaşan fedakâr Türk kadının ruhudur. İşte bu, görmek istediğimiz Türk kadınıdır,” diyerek kendisi de diğerlerini alkışlamaya başladı.

Hayriye, içerideki odasından şaşkınlıkla gelinini izliyor, kendi kendine, bizim geline bir şeyler oldu, çıkar yakında kokusu, diyerek Öz Kurtuluş hareketinin ikinci taarruz planını yapmaya devam ediyordu.

Kaya, o sabah da yine Eminönü’ne dükkân için gerekli malzemeleri almaya gidecekti. Babasının internetten almak yerine yine Bayılta Yokuşu’nun en sonundaki malzemeci dükkânına göndermesine bile sinirlenmedi. Trene doğru yürürken bir sigara yaktı. Bu sefer, acele acele değil de keyifle yaktı sigarasını. Şöyle derin bir nefes çekti içine, dumanın içinde dolanmasını hissetti. Sonra yavaş yavaş verdi nefesini dışarıya. Pakize’nin kapıdan çıkarken kulağına hırlamasını, ardından da, aslan parçam, akşama geç kalma, bekliyorum, dediği anı düşündü. İçi ürperdi. Bu sırada tren geldi, bindi. Akşam, Pakize’ye neler yapacağını hayal etti. Bu akşamı zor edeceği belliydi. Telefonun çalmasıyla kendine geldi. Arayan Atakan’dı.

“Ne var oğlum sabah sabah, rüyada mı gördün beni?” Telefon çaldığında tam da Pakize’yi boynundan öpmeye başladığını hayal ediyordu.

“Abi keşke öyle olsaydı.”

“Oğlum, şifreli mi konuşuyorsun yine anlamıyorum ki?”

“Abi ne şifresi, ne şifreli konuşması?”

“Oğlum söylesene ne var? Amına koyayım ya, kırk yılın başında keyfimiz yerinde, sen de gel onun içine et, e mi mi?”

“Abi, ne keyfinden bahsediyorsun sen?”

“Sana ne oğlum, ne keyfisiyle ne keyfi? Mahrem diye bir şey

var, değil mi?”

“Abi, olanları öğrendikten sonra işte o mahrem de kalma-yacak, onu demeye çalışıyorum.”

“Sana da anlatmana da... Oğlum söylesene ne var, ne oldu?”

“Abi, kapatmam lazım. Akşam sekizde Saklı’ya gel.”

“Oğlum, ben gelemem bu akşam, işim var, Allah Allah!”

“Abi, iptal et, gel. Ölüm kalım meselesi. Ben herkesi tek tek arayacağım şimdi, kapatıyorum.”

“Oğlum, dur kapatma, neymiş bu ölüm kalım meselesi ya?”

Hay amına koyayım, tam da gününü buldular toplantı yapacak! Ne olabilir ki ölüm kalım meselesi, diye söylenirken tren Sirkeci İstasyonu’na çoktan gelmişti. Ulan hayal bile kuramadan geldik ya Sirkeci’ye, diyerek trenden hızlıca indi. Yolda yürürken sigarasını yaktı.

Malzemeci dükkânına giden Bayılta Yokuşu’nu tırmanmadan önce, hadi aslanım çıkarsın bu yokuşu hem de akşama antrenman olur, diye kendi kendini motive etmeye çalışıyordu. Yokuşu tırmanmaya başladı, bu sefer yokuşa küfürler yağdırmadı. İçinden, oğlum bak iyice saldın kendini, biraz kas yapman lazım. Biraz daha hızlı çık bakalım şu yokuşu, hem ter atarsın, iyi olur, diye söyledi içinden. Ama şu meret nefesimi kesiyor. Azaltmam lazım. Hem Pakize’m de sevmiyor kokusunu, diyerek yokuşu kan ter içinde tırmanmaya devam etti. Dükkâna vardığında dili neredeyse bir karış dışarıdaydı. Malzemeleri alıp dükkâna döndüğünde babası gördü perişan hâlini.

“Oğlum, bu ne hâl böyle?” dedi.

“Yok bir şey baba, biraz sıcakladım.”

“Belli belli, yüzün eşeğin bir tarafına benzemiş. Kan ter içindesin.”

“Baba ne yapayım, yokuştan oldu böyle.”

“Yokuştanmış, hep çıktığın yokuş. Oğlum, sen niye internette almıyorsun da ta oraya kadar gidiyorsun? Bir türlü

anlamıyorum.”

“Evet baba, sen söylüyorsun ama ben unutuyorum oradan almayı. Alışkanlık işte.”

“Bugün niye böylesin söyle bakayım?”

“Yok bir şey baba.”

“Bana bak yoksa sen bir halt mı işledin?”

“Ne haltı işleyeceğim sabah sabah?”

“Bak doğruyu söyle, yoksa peşinde birileri mi var?”

“Baba kim olacak peşimde?”

“Sanki peşinden biri koşmuş gibi bir hâlin var da ondan.”

“Baba yok öyle bir şey ya.”

“Vallahi ben bilmem, hanım köylülüğün yetmezmiş gibi, bir de itinle kopuğunla uğraşamam.”

“Baba, lütfen ama!”

“Girme böyle dükkâna, leş gibi de kokuyorsun. Bereketini kaçıracaksın dükkânın. Cenabet misin nesin anlamadım ki?”

“Ne yapayım baba girmeyeyim de?”

“Bak ya bir de cevap veriyor. Bu aralar sana bir şeyler olmaya başladı ya, dur bakalım çıkar kokusu.”

“Kaybol gözümün önünden, eve çık. Bir abdest al. Annen de sana temiz atlet gömlek versin benimkilerden. İnsana benze öyle gel dükkâna. Çok da oyalanma.”

“Emredersin patron!”

“Bak ya ne biçim değişik laflar ediyor bana sabah sabah.”

Çırağına, “Oğlum Salih, bana bir çay söyle şuradan,” dedikten sonra, eşek sıpasına bak patron diyor bir de bana, diye kendi kendine söyle söylene kasanın arkasındaki masasına doğru yürümeye başladı. Çırak seslendi, “Ustam söyledim, çayını hemen getiriyorlar.” Masasına geçip oturdu Kemal. Bu oğlan niye böyle oldu, diye derin düşüncelere daldı.

Kaya'nın annesi Cevriye, “Benim paşam gelmiş!” diye karşıladı oğlunu. Yıkandıktan sonra gömleğini giymesine yardım

etti. Hâlini hatırını sordu. Ana-oğul karşılıklı birer kahve içtiler. Sonra Kaya dükkâna indi.

Babası müşterilerle ilgileniyordu. Kaya'yı görünce, “Oğlum şuradan hemen abinlere birer çuval ceviz, kuru üzüm bir de incir hazırlayın,” dedi. Kaya sağına soluna bakındı, Salih yine ortalıklarda yoktu. Usta ben iki çay kapıp geleyim, diye dışarı çıkar, ortalıktan kaybolurdu eşek sıpası. Erhan zaten hiç görünmezdi. Baktı ki iş başa düştü, babasına, “Tamam,” deyip siparişleri müşterinin arabasına yükledi.

Akşam yedi olunca çıkmak için hazırlandı, babası yine laf sokacaktı ki, “Arkadaşlarla buluşacağız, halı saha maçımız var,” deyiverdi. Babası da futbol düşkünüydü. Gençliğinde mahal- lenin takımında top koştururdu. Hoşuna gitti hergelenin top peşinde koşması. Karı kız peşinde koşacağına, top peşinde koşsun, diye düşünüp, “İyi, hadi bakalım,” dedi sadece.

Kaya, babasının ters bir şey söylememesine şaşırıldı. Galiba artık rüzgâr tersten esmiyordu. Sabah Pakize, şimdi de babası. Rüyada olmadığını anlamak için kendini arada çimdikliyordu. Bir sigara yaktı, kendini Saklı'ya doğru saldı yokuş aşağı. Tam sekizde Saklı Ocakbaşı'ndaydı. Bu akşam işi olduğunu, toplandıya katılamayacağını söyleyecekken Atakan telaşla yanına geldi, hızlı hızlı konuşmaya başladı.

“Abi biliyorum bu akşam işin var ama durum vahim.”

“Oğlum onu anladık. Sabahtan beri aynı şeyi söylüyorsun.”

“Abi içeri geçelim, orada konuşalım. Kimsenin duymaması lazım.”

Saklı odaya geçtiler, diğerleri de yerlerini aldı. Atakan kürsü- ye geçti. Barkovizyona, Nevriye'nin kendisine cep telefonundan gönderdiği dansözün göğüs arasına para sıkıştırırken çekilmiş fotoğrafını yansıttı.

“Arkadaşlar hoş geldiniz. Lafı uzatmadan konuya gireceğim. Aramızda bir ispiyoncu olabilir. Burada olanları kadınlara haber

uçuran biri yani bir köstebek, casus.”

Atakan'ın ekrana yansıttığı görüntünün ardından ortalık karıştı. Her kafadan bir ses çıkmaya başladı. Herkes öfkeli ve şaşkıncı. “Kim bu kaypak?” diye aralarında konuşup duruyorlardı.

Osman, olanlardan habersiz kapıda nöbet tutmakta ve Hayriye'nin söz verdiği gibi Rüya'yla onu buluşturacağı gün neler yapacaklarının hayalini kurmaktaydı.

Bahtiyar da çoktan Rüya'yı aramış, Osman'a kavuşmak istiyorsa kararını bir an önce vermesini ve kadınların attığı her adımını ona haber verip vermeyeceğini sormuştu. Ölmek var dönmek yoktu. Bu casus kimdi bulacaktı, hem de eliyle koymuş gibi...

...

Ertesi gün mahallenin kadınları, Nevriye'nin talimatıyla Neboş'un kafesinde buluştular. Madem can boğazdan gelirdi, o yediklerini boğazlarından değil götlerinden getirteceklerdi. Neboş'un dükkânında hummalı bir çalışmaya koyuldular. İşe kocalarının sevdiği yemekleri yapmakla başladılar.

Pakize, Şükran, Sütlaç Hayriye, Kuaför Şukufe, Ayten, Terzi Gülten, Rüya ve Saklı'nın diğer kadınları ortalıkta bir oraya bir buraya koşturuyorlardı. Kimisi mantı açıyor kimi börek kimi mercimek köftesi yapıyor kimi de yaprak sarıyordu. Canhıraş, kocaları hangi yemeği seviyorsa onları hazırlıyorlardı.

Pakize, Kaya'nın mantıya düşkünlüğünü biliyordu. Bir kaşığa kırk tane sığacak kadar küçük kapatıyordu mantıları. Kapatırken de söyleniyordu, inşallah boğazında kalır bu mantılar senin. Boyun posun devrilsin Kaya. Bir de beyimiz seviyor diye minicik minicik yapıyoruz. Bir yandan da çocukları Ayşenur ve Pelinsu'ya, bir kaşığa kırk tane mantı sığabiliyor mu diye saydırıyordu.

Şükran, Kasap Hayri'nin ete düşkünlüğünü bildiği için kuru patlıcan dolması dolduruyordu etli etli. Bu sefer Hatay usulü değil, Siirt usulünü deniyordu. Daha önce hiç yapmadığı bu

tarifi tutturabilmek için terler döküyor, dolmaları doldururken Pakize'ye sorular sormayı da ihmal etmiyordu.

“Abla.”

“Efendim Şükran.”

“Biz niye evde değil de burada yapıyoruz yemekleri?”

“Ne demek niye burada yapıyoruz?”

“Abla evimiz dururken neden Neboş'un kafesinin bahçesinde yapıyoruz, diye soruyorum.”

“Kızım sen beni bir gün öldüreceksin ha.”

“Abla ne dedim ki ben şimdi?”

“Kızım geçen toplantıda sen yok muydun?”

“Vardım.”

“Eee?”

“Ne eeesi abla?”

“Eee oradaysan niye soruyorsun bu soruyu bana?”

“Ay abla, söyleyiversen ne olacak ki?”

“Elinin körü olacak.”

“Abla ya içim geçmiş benim o toplantıda.”

“Kızım sen uyumaya mı geliyorsun oraya, hakkını almak için mi?”

Pakize'nin yine sınırları tepesine çıkmaya başlamıştı.

“Abla ya ne oldu iki dakika içim geçtiyse, sanki bilmiyorsun bütün gün canımız çıkıyor. Gündüz ayrı mesai, gece ayrı. Çocuklar olmayınca, içerisi de ne güzel sıcacıktı, anlatılanlar ninni gibi geldi, uyuyuvermişim.”

“Tamam, tamam, kısa kes. Başlama yine masal anlatmaya.”

“Tamam, anlatmam. Peki söyleyecek misin sebebini?”

“Hay Allah'ım ya! Geçen toplantıda karar aldık. Bunlar bizim aramıza ispiyoncu sokmuşlar ama kim olduğunu henüz bulaamadık. Herkes kocasının sevdiği yemekleri yapacak, ağzından laf almaya çalışacak. Can boğazdan gelir, biliyorsun. Sevdikleri yemekleri görünce yelkenleri suya indirirler bunu da biliyorsun.

Biz de burada hazırlayalım dedik, hem planlarımızın üstünden bir daha geçelim bir şey çakozlamasınlar hem de ispiyoncunun kim olduğunu bulmak için çevreyi rahatlıkla gözetleyelim.”

“Ha tamam abla, anladım. Peki ben ne sorayım Hayri’ye?”

“Sen hiçbir şey sorma, aman diyeyim, aman. Eline yüzüne bulaştırırsın sonra iyice karışır ortalık. Sen sadece güzel bir sofraya hazırla o kadar, e mi?”

“Tamam abla, olur. Sen ne dersen onu yaparım. Üzerime kuma getirmesin de başka bir istediğim yok.”

“Hah aferin, böyle. Sen dediklerimi yap. Kuma muma gelmez üstüne.”

Bir yandan da kendi kendine söyleniyordu Pakize, zaten Hayri senin gibi safını bulamaz, neyse, biz tedbirimizi alalım, diye.

“Bir şey mi dedin abla? Aferinden sonrasını duyamadım. Çocuk bir şey sordu da kusuruma bakma.”

“Yok, bir şey demedim, hadi tutma beni çenebaz, işimize devam.”

Neboş, bahçede dolaşıp kadınların bir ihtiyacı olup olmadığını soruyordu.

Sütlaç Hayriye de ordaydı. Mahallenin kadınları anlamasın diye o da gelmişti. En iyi yaptığı sütlaç bahçede kurulan ateşin üzerindeki tencerede kaynatıyordu dalgın dalgın. Bir taraftan da düşünüyordu acaba Bahtiyar nereye gitmişti, ne yiyor ne içiyordu? Osman daha, Bahtiyar’ın nerede yaşadığını bulamamıştı. Bakalım Atakan’ı takip ediyor çocuk, elbet babasını görmeye gidecektir. O zaman saklandığın ininin yerini öğreniriz Bahtiyar Efendi, diye düşündü sütlaç karıştırırken.

Hayriye her gün, evine döner, umuduyla mahalleye gelen sütçünün elindeki tüm sütleri alıp sütlaç yapınca Saklı’daki toplantıların birinde kadınlar karar almıştı. Bahtiyar enişte dönene kadar, Hayriye sütlaç yapmaya devam edecekti. Neboş da onları, Hayriye’nin konu komşuya bedavaya dağıtmasındansa,

kendi kafesinde satacaktı. Böylece Bahtiyar enişte gelene kadar kadına harçlık olacaktı. Hem de her Allah’ın günü Hayriye sütlaçları dağıtmak için evlerine geldiğinde kadınlar dön dolaş aynı hikâyeyi dinlemek zorunda kalmayacaktı.

Oysaki asıl hikâye bambaşkaydı. Hayriye her gün tüm sütleri alıp, gözün kör olmasın Bahtiyar, bu yaşta beni mahalleye rezil ettin. Kimse çevirdiğim dolapları anlamasın diye yokluğunda bile sütlaç pişirtiyorsun bana. Boyun posun devrilsin, yediklerin haram olsun diyerek sütlaçları pişiriyordu. Hepsini bitiremeyeceği için de komşularına dağıtıyor bir yandan da aynı hikâyeyi anlatıp duruyordu ki kadınlar kendisiyle aynı duruma düşmemek için Saklı’daki görevlerinden vazgeçmesinler, dört elle sarılsınlar başlattıkları Öz Kurtuluş hareketine.

Terzi Gülten, Bakkal Hakkı’nın en sevdiği yemek olan yaprak sarmasını yapıyordu, hem de koca bir tencere. Bol kuş üzümü, tarçın, bol limonlu. Kuaför Şukufe, Malatyalı Manav Selo’nun sevdiği içli köftelerden yapıyordu. Nevriye, Atakan’a karniyarık yapmak için patlıcanların karnını yarıyordu. Asuman, kendine yanık olduğunu bildiği Çirkin Hakan’ı iyice kızıştırmak için hanım göbeği tatlısının hamurunu açıyordu.

Ayten, Kaptan Taci’ye yanıktı. Dul olduğu için konu komşu laf eder diye ilgisini belli edemiyordu ama pek bir yanıktı Taci Kaptan’a. Kaptan babacan bir adamdı. O da yanıktı Ayten’e. Onun çocukları için verdiği yaşam mücadelesini görüyor, hayranlığı her geçen gün artıyordu. Erkek gibi kadın, diye düşünüp bıyıklarını buruyordu. Arada miçosu Naci’yle bir kılıfına uydurup hamsi gönderiyordu evlerine. Ayten de kabul etmeyip geri gönderiyordu. En sonunda bir gün Taci Kaptan, “Ayıp oluyor ama Ayten Hanım böyle. Komşu değil miyiz biz? Bir gün bize şöyle güzel bir hamsi buğulama yaparsın, biz de afiyetle yeriz, ödeşiriz,” dedikten sonra anlaşmışlardı. Ayten de Taci Kaptan’a verdiği sözü tutup memleketinin meşhur hamsi buğulamasını

kuzine sobada ağır ağır pişirmek için hazırlıyordu.

Neboş da Harmandalı Mustafa'nın sevdiğini bildiği mercimek köftesi ile kısır yapıyordu. İkisi de duldu. Neboş, bazı sabahlar dükkâna gitmeden önce, kafeye lokum alma bahanesiyle Mustafa'nın şekerçi dükkânına uğradı. Mustafa da onu dükkânın kapısının önünde karşıladı.

“Nebahat Hanımcığım, hoş geldiniz, şerefler verdiniz dükkânıma,” diye içeriye buyur eder, hemen lokumlarından ikram etmek için etrafında fır dönerdi.

“Ama böyle olmaz, lokum kahvesiz yenmez,” diyerek iki tane de sade Türk kahvesi ister Çirkin Hakan'dan, çırağı Osman'ın kahveyi çabuk getirmemesi için de sıkı sıkı tembihlerdi. Hakan o zaman anlarda ki Harmandalı Mustafa ince iş peşindeydi.

Nebahat Hanım, “Ay Mustafa Beyciğim, bu kahveler de nerede kaldı? Dükkânda çok işim var,” diye serzenişte bulunur, “Herhâlde Fizandan geliyor,” diyerek cilveli cilveli gerdan kırıp sorduğu soruyu kendisi cevaplardı.

Harmandalı Mustafa da her zaman verdiği cevabın aynısını verirdi, “Sormayın Nebahat Hanımcığım, kaç kere kerataya söyledim, beni mahcup ediyorsun oğlum, Osman'ım, bak böyle olmaz, seni ustana şikâyet edeceğim, diye ama işte akli bir karış havada. Biliyorsunuz, Rüya'ya âşık bizimki,” diye söylenip kendisinin de Nebahat Hanım'a olan duygularını açacak bir yol bulmaya çalışırdı.

“Mustafa Beyciğim sormayın, ben de size bir sır vereceğim, aramızda kalsın, rica edeceğim. Bizim Rüya da yanık Osman'a ama işte annesini biliyorsunuz. Şukufe istemiyor. ‘Ben kızımı çaycı çırağına mı vereceğim,’ deyip duruyor. Bir de yanına aldı kızını iş öğrensini diye. Okuldan kalan zamanlarında da yanından ayırmıyor, dükkânda çalıştırıyor. Zengin muhitlerin birinde kuaför salonu açacaklarmış kızına. Ay işte Mustafa Beyciğim, ateş bacayı çoktan sarmış gençler arasında,” deyip eliyle sıcak

basmış gibi kendini ferahlatmaya çalışarak bir yandan da kahvesinden bir yudum alıp göz süzerdi Mustafa Bey'e.

Birbirlerine göz süzerek hüpürdete hüpürdete kahvelerini içtikten sonra Neboş, kahve fincanının yanındaki lokumu da ağzına atıp, “Tatlı yiyelim tatlı konuşalım, değil mi Mustafa Beyciğim?” diyerek iyice cilve yaparak dükkândan ayrılırdı. Mustafa da Neboş'un arkasından iç geçire geçire bakakaldı.

Mustafa, akşamı zar zor eder, dükkânı kapatır kapatmaz soluğu Neboş'un kafesinde alırdı. Neboş, hazırladığı yemekleri Mustafa'nın masasına yerleştirirken, “Yalnızlık zor, evde yemek pişirenimiz de yok ki!” diye Mustafa iç geçirir, “Buyurmaz mısınız, karşılıklı beraber yiyelim,” diye Neboş'u masasına davet eder, bütün gece uzun uzun sohbet ederlerdi.

Şukufe, içli köftenin kıyması yetmeyince, Rüya'yı Kasap Hayri'ye gönderdi. Gönderirken de, “Bak sağda solda çok oylanma gebertirim. Yarım kilo kıyma alıp gel. Sallanma bak!” dedi.

“Tamam anne, tamam,” diyerek Rüya sevincini belli etmemeye çalışıyordu bir yandan da. Osman'ı görürdü belki mahallede.

“Kız, pişmiş kelle gibi ne sırtıp duruyorsun? Dünya kadar işim var. Daha dükkâna gidip saç boyayacağım. Müşteri gelecek. Çabuk git gel.”

“Ay anne, tamam ya anladık.”

“Bak bir de cevap veriyor. Geliyor terlik bak!”

“Ya anne ne terliği kocaman kız oldum, hâlâ beni terlikle korkutuyorsun.”

“Ay bu kız beni delirtecek!” diye bağırırken Pakize seslendi;

“Abla gel de bir kahve yapalım. Rüya gidip gelene kadar içeriz. Biz de biraz dinlenmiş oluruz, hem de planımızın üstünden geçeriz.”

“Tamam, geliyorum. Bu kız beni delirtecek. Maşallah dil pabuç gibi. Boşuna dememişler kızını dövmeyen dizini döver

diye. Babası, ‘prensesim, prensesim’ diye büyüttü, bak şimdi maşallah dili bir karış oldu.”

“Ah! Benim küçük kız da öyle. Hep bu Kaya yüzünden. Kızı nasıl şmartıyor bir görsen. Kız Şükran, sen güzel yapıyorsun kahveyi. Hadi bize bir kahve yapiver. Kızlara da sor bakalım başka isteyen var mı?”

“Tamam abla, yapayım.”

Bu sırada Rüya çoktan bahçeden çıkmış, neredeyse koşarak kasaba doğru gidiyordu. Çirkin Hakan’ın kahvesi hemen kasabın yanındaydı. Kasaba gitmişken Osman’ı da görebilirdi. Tabii Hakan bir yere göndermediyse. Babası durdurmasa çoktan kasaba varmış olurdu.

“Kızım nereye böyle koştura koştura?”

“Şey baba ben.”

“Ne şeyi kızım?”

“Şey, şey baba...”

“Ne şeyi, gevelemesene.”

“Şey işte.”

“Bak yine bir işler mi çeviriyorsunuz arkamdan?”

“Yok, yok baba ne işi?”

“Vallahi bilmiyorum, senin bu şeylerin hayra alamet değil.”

“Yok babacığım bir şey.”

“Söyle anana, sakın arkamdan iş çevirmesin. Bir tanecik anam var. Ona taktı, illa gönderecek bu mahalleden.”

“Yok babacığım, annem hiç öyle bir şey yapar mı? Babanemi çok sever, bilmiyor musun?”

“Ya sever, sever. Bak ana-kız bir iş çevirmeyin arkamdan vallahi yakarım.”

“Yok babışkom, ben yapar mıyım öyle bir şey?”

“Yapmazsın değil mi prensesim?”

“Yapmam babışkom.”

“Kıyma almak için Hayri abiye gidiyordum. Annem çabuk

git gel deyince koşayım dedim.”

“Ha tamam o zaman. Al bakalım sana en kırmızısından bir elma.”

“Teşekkür ederim benim bir tane babacığım.”

“Hadi bakalım acele et, anneni kızdırma.”

Rüya, koşmaya kaldığı yerden devam etti. Bir yandan da Osman’ı görme ümidiyle etrafa bakıyordu ki dükkândan içeri girerken Osman’la kapıda çarpıştı. Osman boşları almak için kasaba uğramıştı. Çarpışınca bardaklar yere düştü ve kırıldı. Kırılanları toplamak için birbirlerinin gözlerine bakarak yere eğildiler ve kırıkları toplamaya başladılar.

Rüya kırıkları toplarken bir yandan da, “Kusura bakma benim hatam,” diye özür dilemeye çalışıyordu.

“Olur mu? Ben geri geri çıkıyordum dükkândan. Arkamı görebilmem lazımdı,” diye cevap verdi Osman.

“Ay olur mu öyle şey?” diye Rüya gülümseyerek cevap verdi Osman’a.

“Tabii ki benim hatam,” diye tekrar etti Osman.

O sırada Hayri seslendi, “Haydi, haydi toplayın ortalığı, müşteriler giremeyecek içeriye, gevezelik etmeyin. Rüya kızım, gel bakayım sen ne istiyorsun söyle bana? Osman sen de acele et, ustana da selamımı söyle, senden kesmesin kırılanların parasını.”

İkisi de aynı anda ‘tamam’ dedi. Birbirlerine bakmaya ve pişmiş kelle gibi gülümsemeye devam ediyorlardı.

Hayri tekrar seslendi, “Hadi kızım Rüya, söyle ne lazımdı? İşim gücüm var, oyalama beni.”

“Şey Hayri amca, beş kilo kıyma?”

“Kızım beş kilo kıymayı ne yapacaksınız?”

“Hımmm, şey, annem istedi.”

“Annen beş kilo kıymayı ne yapacaktı ki? Sen geç otur bakayım şöyle bir soluklan.”

Rüya, Osman’ın kırılanları toplayışını hayran hayran izlerken

Kasap Hayri de Şukufe'yi aradı.

“Alo yenge, benim, Hayri. Beş kilo kıymayı ne yapacaksın yenge? Ha tamam, anladım, anladım. Yarım kilo istedin. Tamam yenge, ben hazırlıyorum hemen, Rüya'yla gönderiyorum.” Hay Allah'ım ya şimdiki gençleri de anlamak mümkün değil. Yarım kilo kıyma siparişini bile akıllarında tutamıyorlar, diye söyleyerek kıyma paketini hazırlamaya koyuldu.

O sırada Osman ortalığı topladı. Son kez Rüya'ya baktı. Hayran hayran gülümsedi. Rüya da ona. Çaylar için markaları alıp çıktı.

Rüya bir gün Osman'la beraber olabileceklerinin hayalini kurup arkasından onu izlerken Hayri'nin sesiyle irkildi; “Rüya, Rüya kızım, hangi rüyalardasın kim bilir? Hazır kıyman. Annen, ‘Çok çabuk gelsin, yemeği ateşe koyacağım,’ dedi, oyalanmadan git eve.”

“Tamam, Hayri amca, tamam,” deyip, rahatça hayal bile kurdurmadınız be, diye kendi kendine söylenerek kıyma paketini alıp dükkândan çıktı.

Yol boyunca da Osman'ı düşündü. Ne yapıp edip bir yolunu bulup Osman'ına kavuşmalıydı. Kendisi hiç istememesine rağmen annesi onu kuaför olarak yetiştirmek istiyordu. Annesi, vakti zamanında kendi çektiği dertleri kızı çekmesin diye onu zengin biriyle evlendirmek istiyordu. Her gün evde, ben gün yüzü görmedim, kızım bari görsün, diye söylenip dururdu. Annesi, babasının fakirliğini böyle yüzüne vurdukça babasının da başı öne eğilirdi. Rüya, babasının mahzunlaşmasına, iki çift laf edememesine de çok üzülürdü. Fakir de olsa Osman'ı seviyordu. Hem Osman'ın da hayali aynı onunki gibiydi; masallardaki gibi mutlu olabilecekleri bir yuva kurabilmek. Evet, evet, Osman'ına kavuşmasını kimse engelleyemeyecekti. Bu düşünceler içinde öfkeyle söylendikten sonra telefonunu eline aldı. Annesi beş kere aramış, bir de “Nerede kaldın kız?” diye mesaj atmış,

mesajın sonuna da kızgın suratlı emoji eklemişti. Bunların hiçbirini umursamadı. Her zamanki annesiydi işte. Rehberden numarayı buldu. Hızlıca tuşa bastı. Birkaç kere çaldıktan sonra karşı taraftan yaşlıca bir ses cevap verdi.

“Alo!”

“Alo! Alo! Bahtiyar enişte ben Rüya. Anlaştık bundan sonra kadınların yaptığı her şeyi sana önceden anlatacağım. Konuştuğumuz gibi ama sen de benim Osman'la bir araya gelmemi sağlayacaksın.”

Bahtiyar, şimdi yaktım çıranızı, diye düşünürken keyifle cevap verdi; “Tabii ki kızım, sözüm söz, erkek sözü.”

“Bahtiyar enişte, kadınlar bu akşam için planlar yapıyor,” diye kadınlardan yarım yamalak duyduğu ne varsa hepsini anlatmaya başladı.

Rüya, akşam kadınların erkekler için hazırlayacakları mükellef sofranın haberini Bahtiyar'a uçurunca, o da Atakan'ı arayıp tüm erkekleri uyarmasını, akşam hazırlanacak mükellef sofradan bir lokma bile ağızlarına almamalarını, hiçbir şekilde yelkenleri suya indirmemeleri gerektiğini anlatmasını istedi. Ortalıkta gözükmemek için biraz daha kasabada kalacağını, oğluna yüzde yüz güvendiğini bir solukta söyleyip telefonu kapattı.

Tüm bunları söylerken bir yandan da Hayriye'nin kurduğu mükellef sofraları düşündü... Bir kuru fasulye yapardı ki parmaklarınızı yerdiniz. Yanına tane tane yaptığı tereyağlı pilavı, kütür kütür hıyar turşusunu, üstüne de nar gibi kızarmış bol fındıklı tel kadayıfını. Of! Of!, diye söylenip ağzını şapırdattı. Hayriye'nin sütlacını bile özlüyordu. Bekârlık sultanlıktı da her gün her gün de yumurta kırıp yemek olmuyordu. Neyse, dedi, kendine geldi. Bir komutan asla yelkenleri suya düşürmemeli, zor şartlar altında bile olsa hedefine dörtnala koşmalıydı. Ordusunu cesaretlendirmeliydi.

Haydi bakalım tam yol ileri, hedef banyo, yığınla çamaşır

var yıkanacak.

Makine bozulmuş, usta da üç haftadan önce kasabaya yolunun düşmeyeceğini söylemişti. İş başa düşmüştü. Savaş şartlarında bir asker her zorlukla mücadele edebilmeli, diyerek plastik leğene doldurduğu sıcak suya çamaşırları basmış, bir kalıp beyaz sabunu eline almış, çamaşırları çitilemeye çalışıyordu. Bir yandan da söyleniyordu, görürsün sen Hayriye bu akşam, can boğazdan gelir miymiş gelmez miymiş? Beni düşürdüğün hâllere bak. Koskocaman muhasebe kâtibinin düştüğü hâllere bak. Ah! Amcamı dinlemedim, o gün pastanede sütlaç yerken göz süzmelerine kandım. Buldun tabii çakı gibi oğlanı, düşürdün ağına beni. Şeytan bunlar, şeytan. Âdem'i cennetten kovduran Havva'nın soyundan bunlar, ah! Ama ben elma diye Âdem'e verdiği o ayvayı yemeyeceğim arkadaşım, ben de o göz var mı hiç?

Bahtiyar, kendi kendine söylenip hırslı hırslı çamaşırları çitilerken aşağıdan gelen bir kadın sesiyle irkildi. Eyvah, burada da mı buldu beni Hayriye, diye gayriihtiyari kapının arkasına saklandı. Gelen sesi dinledi, Hayriye'nin sesi değildi. Derin bir nefes alıp 'oh' diyerek apar topar alt kata indi. Ne olur ne olmaz deyip, kim geldi penceresinden dışarıya baktı. Gelenin Hayriye olmadığından emin olunca kapıyı açtı. Kapı açılınca, tavanda asılı olan çan da çaldığından, çan sesi bitince Bahtiyar, "Buyurun," dedi kapıdaki kadına.

"Merhaba!"

"Birine mi baktınız?" diyebildi, telaşlı telaşlı kapıda duran hoş hanıma. Bir yandan da sağa sola baktı.

"Evet, size baktım."

"Bana mı?"

"Evet, size."

"Nasıl?"

"Nasıl, nasıl?"

"Yani emin misiniz bana baktığınıza?"

"Ay çok yaşayın, e mi, evet size baktım yoksa neden gelip kapınızı çalayım?"

"Doğru ya, buyurun, neden bakmıştınız bana?"

Bahtiyar'ın sesinde de bir telaş vardı. Hayriye yerini buldu mu, arkasından iş çevirdiğini, Saklı'yı kurduğunu öğrendi mi diye? Yoksa, ah, ah yoksa koynumda yılan mı beslemiştim, yoksa Atakan anasının yaptığı açma su böreğine dayanamayıp ötmüş müydü bülbül gibi? Hamur kafalı oğlum benim. İşte, besle kargayı oysun gözünü. Kesin, kesin öttü bu çocuk. Yoksa bu kasabada böyle etekli döpiyesli, makyajlı, bakımlı bir hanımefendi ne arasın? Kesin beni tuzağa düşürmek için bir kumpas bu. Ama ben Saklı ordusunun kumandanayım; Bahtiyar Mustafa Paşa'yım ben. Yer miyim ben? Kimin torunuyuz biz?

"Beyefendi, beyefendi, almaz mısınız?" diyen kadının sesiyle bölündü Bahtiyar'ın düşünceleri.

"Neyi almaz mıyım?"

"Yemek tepsisini. Kuru fasulye ve pilav yapmıştım, hıyarrr turşumdan da koydum. Bir de benim sütlacım meşhurdur, bol fındıklısından bir kâse koydum tepsiye."

Kadın, 'hıyar' derken bastıra bastıra 'r'yi uzatarak söylüyordu.

"Niye zahmet ettiniz, ne gerek vardı," dedi ama artık iyice emin olmuştu, kesin Atakan ötmüştü, anası da en sevdiği yemeği yapmış, ağzından laf alması için bu kadınla göndermişti. Bir de şunun hıyar demesine bakın. Kimse beni hıyar yerine koyamaz kardeşim. Ah Hayriye! Kırk yıllık kocanı hiç tanımamışsın, hem de hiç!

"Ne zahmeti beyefendiciğim? Kasabaya yeni bir bey geldi deyince konu komşu, hem meraktan hem de görev icabı bir gelip tanışmak istedim."

Al işte kendi kendine itiraf etti, görev icabı, dedi. Hayriye'nin arkamdan çevireceği iş de bu kadar olur ancak. Gönderdiği ajan hemen ötüverdi. Ben yer miyim be? Öyle bir bakarım ki gözüne

daha hiçbir şey yapmadan çözümlüverir dili işte böyle.

“Sağ olun, sağ olun, zahmet etmişsiniz. Ben de özellikle hıyarr turşusunu pek severim. Malum olmuş demek ki size de.”

“Olur mu ne zahmeti, komşuyuz hem biz. Ben de karşı konakta oturuyorum.”

Yok artık, dedi içinden Bahtiyar. Bir de karşımdaki eve yerleşip orada üs kurdurmuş kadına. Allah’tan perdeleri sıkı sıkı kapalı tutuyorum da içerideki savaş planlarımı ve düşmanlarımızın fotoğraflarını görmüyor. Ah be oğlum ne yaptın! Yaktın hepimizi. Neyse bir komutan hemen çaresizliğe düşmez. Düşmanını tanı Bahtiyar, düşmanını tanı.

“Demek öyle komşusunuz, ne kadar şanslıyım,” diye kinayeli kinayeli cevap verdi.

“Vallahi ne yalan söyleyeyim ben de öyle. Bütün gün evde otur, sokağı gözle dur vakit geçmek bilmiyordu. Siz geldiniz de iyi oldu. İki çift laf ederiz.”

Bak bak, bir de kendisi söylüyor beni gözleyip durduğunu, diye söylenirken, kadın, “Bir şey mi söylediniz beyefendiciğim?” dedi.

“Yok, yok, ne güzel, ne güzel diyordum.”

“Vallahi şahane oldu buraya taşınmanız.”

“Değil mi, değil mi?”

“Tabii efendim, hem de nasıl!”

“Biz tanışmadık, isminizi bahşeder misiniz bana?”

“Ay heyecandan unuttum kendimi takdim etmeyi. Mahallenin eski muhtarı Letafet Günzade.”

“Memnun oldum efendim, ben deniz de Bahtiyar Tanrıverdi.”

“Ben de memnun oldum. Yemekler soğumadan yiyin lütfen. Çok tuttum sizi ayakta böyle, kusura bakmayın. Daha çok görüşeceğiz zaten.”

Ne kusuru efendim, olur mu? Siz bu kadar zahmet etmişsiniz. Elinize sağlık. Tabii, tabii! Daha çok görüşeceğiz Letafet

Günzade Hanım, düşman listesine sizi de yazdım, hiç merak etmeyin, diye de içinden söyleniyordu.

“Bir şey mi söylediniz Bahtiyar Beyciğim?”

“Ne kadar güzel kokuyor, mis gibi diyordum tam. Tekrar teşekkürler.”

“Afiyet bal şeker olsun, yarasın efendim.”

Bahtiyar, kim geldi penceresinden Letafet’in hangi eve girdiğine baktı. Tam da karşı konağa girmişti. Dediği doğruydu kadının. Tam da karşısında oturmaktaydı.

Tepsiden gelen yemeğin kokusu ağzını sulandırdı. Üzerindeki örtüyü kaldırdı. Allah be, dedi, en sevdiğim yiyecekler! Sabahtan beri de bir lokma koymamıştı ağzına. Hızlı hızlı mutfağa gitti. Çabucak tepsiyi mutfak masasının üstüne koydu. Ekmeklikten köy ekmeğini çıkardı, eliyle büyük bir parça kopardı. Tam kuru fasulyenin suyuna bandıracakken kendine geldi. Ah be Hayriye, sen kiminle savaştığının farkında değilsin, yer miyim ben bu oyunları be? Kesin şap da koydurmuşundur bunun içine sen. Yok, yok, yapmaz benim karım öyle şeyleri. Yahu kırk yıllık karım benim, kıyamamıştır bana, yemek yapmaktan anlamadığımı da bilir. Uğraşmış bak o kadar yemekler yapıp göndermiş bana. Yoksa o süslü Letafet Hanım ne anlar yemek yapmaktan, karşımda kıpır kıpır yaylanıp durdu zaten. Her yeri ayrı oynuyor. Bir de muhtarım diyor. Yalana bak, kadından muhtar olduğu da nerede görülmüş? Bari başka yalan bulsalar. İşte kadın akli bu kadar olur. Ellerin hamuruyla erkek işine karışmaya çalışıyorlar. Böyle olur işte elinize yüzünüze bulaştırırsınız. Siz kim erkeklerle boy ölçemeye çalışmak kim? Hem Hayriye şapı nereden bilecek? Hayatında duymuş mudur, o bile şüpheli. Bu sırada eli birkaç kere tabağa gidip geldi ekmeğini fasulyenin suyuna bandırmak için. Sonra dayanamadı, yok, yok, ben kırk yıllık karımı tanımaz mıyım, diye koyuverip bandıra bandıra kuru fasulyeyi yemeye başladı. Beraberinde turşuları da ağzına

sokuşturdu. Kaç gündür yumurta kırıp yiyordu. Kıtlıktan çıkmış gibi saldırmıştı yemeklere. Ardından da fırın sütlacı hemen indirdi midesine. Yemek yedikten sonra üzerine bir rahavet bir burukluk çöktü. Hayriye'nin sütlaçlarını bile özlemişti.

Bu arada Neboş'un kafesinde kadınların akşam için hazırladıkları yemekler pişmişti. Etraftan dikkat çekmemek için tencerelerini saklayarak evlerine gittiler. Akşam için hazırlık yapmaları gerekiyordu, hepsinin acelesi vardı.

Bir taraftan da Atakan, akşamki kumpasın haberini herkese çoktan uçurmuştu. Tabii ki Osman'a da aynı haber uçmuştu. Osman, hemen Hayriye yengeyi aradı, olanlardan haberdar etti. Hayriye, bir muhbirleri olabileceğini düşünüyordu, kim olduğundan emin olamıyordu. Osman'dan gelen bu telefonla içlerinde bir ispiyoncu olduğundan emin oldu. Peki bu kişi kimdi? Kim olduğunu bulur bulmaz saçını başını yolacaktı. En çok saftirik Şükran'dan şüpheleniyordu. Ama kimsenin günahını alıp kendi günahlarına eklemek de istemiyordu. Onunkiler ona yeterdi. Günahlarını temizleyip cennetlik olmak istiyordu. Şu Şükran'ı ben biraz daha takip edeyim bakalım diye söylenip gelini Nevriye'nin telefon numarasını çevirdi. Gerçi arada ondan da şüpheleniyordu, Atakan'a her şeyi anlatıyor mu acaba, diye ama büyük yemin verdirmişti, yapamazdı.

Nevriye de annesinden çok korkardı. Hem işin ucunda ailesinin dağılması söz konusuydu ve ailesi için yapamayacağı yoktu. Arada tabii türlü türlü oyunlarla Atakan, tüyo almak istiyordu. Ama Nevriye Nuh diyor, peygamber demiyordu. "Vallahi söylersem Hayriye annem öbür tarafa gitmeden bana cehennemini yaşatır. Hiç kayınvalidemle aramı bozamam. Çok merak ediyorsan git annene kendin sor, o söylesin sana," diyordu. Atakan da, "Pışık, ben o toplara girer miyim kızım? Annemle babamın arasına girer miyim? Çatışma hattı gibi onların arası. Vallahi aralarında kim vurduya giderim. Boş ver güzel karıcı-

ğım ne yaparlarsa yapsınlar," deyip karısına sarılır, "Gıdından bir öpücük ver," bakayım diye de oynaşmaya başlarlardı.

Nevriye, Saklı'daki tüm kızlara Hayriye komutanın emirlerini iletmiş, anladıklarından da emin olmuştu.

Akşam herkes tam vaktinde evlerinde oldu. Çocuğu olanlar çocuklarını akrabalarına göndermişlerdi bile. Kimse çocuklarını savaş hattında bırakmak istemiyordu. Erkekler de Atakan'dan Bahtiyar komutanın emirlerini almışlardı. Düşmana taviz vermek yoktu. Ya istiklal ya ölüm, biz kimin torunlarıyız, diye söylene söylene evlerine gelmişlerdi.

O akşam için kadınlar özel olarak süslenmişlerdi. Fazla dikkat çekmemek için de süslerini abartmamışlardı. Bütün gün giydikleri pijamalarıyla değil de altın gününe giderken giydikleri kıyafetlerini giyinmişlerdi. Öyle tembih etmişti Nevriye.

Kaya eve gelince kapıyı açan karısına (aldıkları talimat gereği), "Hayrola Hanım, gün mü vardı bugün?" dedi.

"Yok, yoktu."

"Ne bileyim böyle görünce seni bu saatte günden geldin sandım."

"Ne günü kocişim, hem gün olsa ben sana haber vermez miyim?"

Pakize, bunları söylerken bir yandan da (aldıkları talimat gereği) Kaya'nın ceketini çıkarıyor, ev terliklerini ayağına uzatıyordu.

"Doğru, o da var tabii. Tabii ki kafana göre iş yapmazsın, yapamazsın yani," diyerek gerim gerim geriliyordu Kaya.

"Geç kocişim, geç içeri. Hadi hemen elini yüzünü yıka da sofraya oturalım. Neler neler yaptım sana bir bilsen."

"Ben o zaman bir su dökünüp geleyim. Bütün gün dükkânda indir kaldır, leş gibiyim."

"Tamam kocişim, ben sana hemen temiz havlu çıkarayım. Sen çıkana kadar da sofranın eksiklerini tamamlarım."

“Çocuklar nerede, sesleri çıkmıyor hiç?”

“Anneme gönderdim, aslanım, anlarsın ya.”

“Anladım, anladım,” deyip yüzüne çapkın bir gülümseme yerleştirerek banyoya doğru gitti Kaya.

Yelkenler hafif hafif suya inmeye başlamıştı bile.

Pakize, akşam için muhteşem bir sofraya hazırlanmış, evin içini yemek kokuları sarmıştı. Masa; beyaz peynir, kavun, haydari, abugannuş, çoban salata, fava, sarma ve dolmalarla donatılmıştı. Tam bir rakı masasıydı. Amaç da tam olarak buydu. Erkekleri içirip sarhoş ederek bülbül gibi öttürmek. Sıcak kalması için fırında bıraktığı el açması kıymalı su böreği tepsisi, patatesli tavuk, ocağın üstünde de bir kaşığa kırk tane sığan mantı ve arabaşı çorbası vardı. Pakize, ortamı iyice ısıtmak için Türk Sanat Müziği açmış, masadaki mumları yakmış, kırmızı rujunu sürmüş Kaya'nın duştan çıkmasını bekliyordu.

Kaya, tam parfümünü sıkmış banyodan çıkmak üzereyken Atakan'dan gelen mesajın sesiyle irkildi. “*Aman abi, aman sakın, konuştuğumuz gibi,*” yazıyordu Atakan'dan gelen mesajda. Hemen okuyup acele acele sildi mesajı. Kendine çeki düzen verdi. Omuzlarını yukarı aldı, sırtını dikleştirdi, çenesini de yukarı alıp hazır ol pozisyonunda aynada kendine bakarak, bir de asker selamı çaktıktan sonra banyodan çıktı. Telefonunu da kapattı. Cephede savaşırken dikkatini dağıtacak hiçbir şey olmamalıydı.

Pakize yemeği mutfaktaki değil de salondaki yemek masasına hazırlanmıştı. Kaya mutfaka gelip, “Hadi yemiyor muyuz?” deyince, “Aaa kocişim, olur mu? Kırk yılın başında fırsat bulup baş başa kalıyoruz. Olur mu öyle mutfakta yemek?” derken Kaya'yı elinden tutup salona götürdü. Masanın baş köşesine oturttu. Kaya, masayı görünce yutkundu. Misafir yemek takımları içine konulmuş mezeler, dolmalar sarmalar, kavun, beyaz peynir... Rakısı bile konulmuştu ehlikeyfin içindeki kadehine, hem de tam istediği ölçüde.

“Karıcığım, niye bu kadar zahmet ettin, yorulduğun,” dedi yalancıkta. “Bak böyle sofraya hazırlarsan her gün isterim. Sonra çocuklarla aramı bozarsın, artık onlarla içmeye gitmeyeceğim için.”

“Koçuşim sen iste, yaparım tabii ki. Sana sofralar hazırlamaya da kime hazırlayacağım ben,” diye cilveli cilveli cevap verdi Pakize. İçinden de, bak bakalım sen bir daha o âlemci arkadaşlarının yüzünü görebilecek misin, diye söylendi. Arkadaşları küsermiş! Meyhane köşelerinde çoluğumun çocuğumun rızkını harcayıp duruyor, bir de arkadaşları küser diye hayıflanıyor. Gerçi tek o değil tabii, diğerleri de zor göreceklere meyhaneyi artık. Hele şu akşamı atlatalım, biz size ne yapacağımızı çok iyi biliyoruz.

Pakize, Saklı'nın kızlarına da operasyonun başladığına dair işareti verebilmek için, Instagram'a sofranın fotoğrafını koyup, “*Koçuşime ellerimle hazırladığım sofraya*” yazıp bol bol da pembe renkli kalp emoji ekledi. Diğer kızlar da peş peşe sofraya fotoğraflarını sosyal medyalara yüklemeye başladılar. Onları sosyal medyadan takip eden Hayriye de aralarındaki haini bulmak için tek tek beğenenlerin hesaplarına girip çıkıp araştırmaya başladı. Yerin dibine saklanmış da olsa aralarındaki o haini bulacaktı.

Pakize fotoğrafı çektikten sonra Kaya, “Eee o zaman hadi başlayalım. Kurt gibi açım,” diyerek mezeden bir çatal aldı, rakısından da bir yudum içti. Atakan tembihlemişti; sakın yememezlik etmeyin. Az da olsa her şeyin tadına bakın ama abilerim anlaşılmasın planlarından haberimiz olduğu.

“Ye aslanım benim, ye. Niye öyle azar azar alıyorsun misafir gibi? Sana güç kuvvet lazım bu gece, hırrr! Aslanım benim.”

“Ama böyle yalnız içilmez ki sen de bir kadeh koy karşılıklı içelim.”

“Ben de mi içeyim ama ben içmiyorum, biliyorsun. En son içtiğimde neler olduğunu hatırlarsın.”

“Yahu bir şey olmaz, o gün çok içmiştin ondan oldu. Benim de kalabalık masada gözümünden kaçtı. Bir tek koyacağız sana. Bütün gece içersin. Maksat bana eşlik etmek olsun.”

Kaya, Pakize’yi sarhoş edip bülbül gibi konuşturmak istiyordu, Pakize de Kaya’yı sarhoş edip bülbül gibi konuşturmak...

“Eee seni mi kıracağım, koy bir kadeh koçışım,” dedi Pakize. Sonra da kadehleri tokuşturup ufak ufak içmeye başladılar.

Kaya, yemek yememekte direniyordu. Karnında ziller çalıyor ama dayanmalıydı. Açlığını bastırsın diye rakısını hızlı hızlı içiyordu, bir yandan da Pakize’yi zorluyordu, sen de benimle iç yoksa küserim diye. Pakize, baktı ki baş edebilecek gibi değil ikinci kadehini de koydu. İçki içmeye alışık olmadığı için çarçabuk sarhoş oldu. Kaya zaten çoktan sarhoş olmuştu.

“Ama kocişim sen benim yaptığım yemeklerden niye yemiyorsun, beğenmiyor musun yoksa?” diye ağlamaya başladı Pakize.

Pakize’nin ağlamasına ve açlığına dayanamayan Kaya, “Olur mu aşkım, beğenmez miyim?” diyerek yelkenleri salıp masada ne varsa saldırmaya başladı.

Pakize’nin ağlaması Kaya’nın yemek yemesiyle beraber durdu. Hatta elleriyle dolmaları Kaya’nın ağzına sokuşturmaya bile başladı. Kaya yemeklerin de lezzetiyle iyice zevke geldi. Dansözlerle geçirdiği gecenin tadı damağında kalmıştı.

“Hanım, hadi şöyle bir dans et de izleyeyim seni,” diye ısrar etmeye başladı.

Pakize de artık sarhoştur ama Kaya kadar değildi.

“Ay kocişim seni mi kıracağım?” diyerek kabul etti dans etmeyi, “Ama müziği sen açiver oradan, daha yakınsın,” diye de ekledi. Bir şekilde Kaya’nın ağzından laf almalydı.

Kaya, bir süre müziği ayarlamaya çalıştı. Pakize salonun ortasında göbecikleri atmak için hazır bekliyordu. Müzik çalmaya başladı. Mezdeke’den bir şarkıydı hatta o gün dansöz kılığında

aralarına sızdıklarında sahneye çıkış şarkılarıydı. Pakize kendine gelir gibi oldu ama kafasını bir türlü toplayamıyordu. Kaya el çırpmıyor, “Hadi ama hadi bana dansöz gibi dans et,” diye tuttu ruyordu.

“Ay Kaya, ben ne anlaram dansöz gibi dans etmekten?” diye çıkıştı Kaya’ya.

“Anlarsın, anlarsın!”

“Nereden biliyorsun anlayacağımı?” diye ağzından laf almaya çalıştı.

“Anlarsın işte, sen biliyorsun nereden anlayacağını.”

“Ay nereden bileyim ben Kaya?” diye yine söylendi, sesinde artık bir telaş vardı. Hah işte yakalandık, diye kıpkırmızı olmaya da başlamıştı. Zaten rakıdan ateş basmıştı, harareti daha da artırıyordu.

“Ya aşkım anlarsın tabii, geçen gün videosunu izlemiyor muydun, bunlar nasıl dans ediyor diye?”

“Evet, evet, izliyordum,” deyip derin bir ‘oh’ çekti.

“Aşkım işte oradaki gibi yapacaksın o kadar. Hadi bakalım. Otmaya mı geldik?” diye bir kadeh rakıyı kafasına dikip Pakize’nin karşısına geçip gerdan kıvırmaya başladı.

Her şeyin yolunda olduğundan emin olan Pakize de ipleri saldı ve o gece sahnede dans ettiği gibi dans etmeye başladı. Evlerinin salonunda karşılıklı göbek attılar. Dans etmekten yorgun düşünce kendilerini yatağa atıp sarılarak sızıp kaldılar.

Kaya, sabah gözünü açtığında Pakize’yle aynı yataktaydı. Yüzüne bir mutluluk gülümsemesi yayıldı. Artık yasaklar kalkmış, karı koca hayatını yaşayabilmeye başlamışlardı. Ama onu rahatsız eden bir şey vardı hem de sabah sabah. Bu ne ki diye hareket etti yatağın içinde. Üzerlerindeki örtüyü kaldırdı. Bir baktı ki ikisi de giyinik, onu rahatsız eden de fazla sıktığı pantolonunun kemeri. Neler oluyor yahu, diye geçirdi içinden. Gece olanları düşündü. Çok içki de içmemişti geçen seferki gibi, yemek yiyip

yatmışlardı, hem de cilveleşerek. Bu da ne böyle, peki neden ikimiz de giyiniğiz, diye düşünürken bağırsaklarından gelen seslerle doğru tuvalete koştu. Zor yetişti. Pakize, Nevriye'nin tembihlediği gibi yemeklerin içine ishal ilacı koymuştu. Eser miktarda da şap serpiştirivermişti mezelerin üzerine, ne olur ne olmaz, şeytan doldurur diyerek. Bütün günün yorgunluğu üstüne bir de gece mesaisiyle uğraşmak istemiyordu. Zaten bütün gün oradan oraya koştur, canı çıkıyordu.

Kaya, tuvaletteki işlerini bitirip işe gitmek için hazırlandı. Pakize, o sabah ne kahvaltı hazırladı ne de kocişim diyerek kapıdan uğurlayıp kulağına hırladı. Kaya, hayır olsun, diyerek evden çıktı. Acaba yine eski hâllerimize mi döneceğiz, diye de endişelenip bir sigara yaktı. Oysaki Pakize uyuyakalmıştı, telaşla uyandı. Evi dolaştı Kaya çoktan evden çıkmıştı. Oyununun anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak için hemen aradı Kaya'yı, "Kocişimmm günaydın, uyuyakalmışım. Seni uğurlayamadım, iyi misin?" dedi hafif endişeli bir ses tonuyla.

"İyiyim, iyiyim," diye ciddi bir ses tonuyla cevap verdi Kaya. O sırada işe gitmek için yoldaydı ve bağırsakları çok hareketliydi. Tuvalete gidebilmek için kıvranıyordu.

"Aşkım, niye öyle konuşuyorsun? Canikom, pembe çiçeğim, demedin bana," diye serzenişte bulundu, Kaya'da bir tuhaflik olduğu, oyununun ortaya çıkmış olabileceği konusundaki gerginliği artmaya başladı.

"Yok bir şey, iyiyim, işe gidiyorum," deyip telaşla telefonu kapatarak Kaya, bulduğu ilk tuvalete kendini attı.

Telefonu yüzüne kapanan Pakize'nin içini bir endişe sardı, işlerin yolunda gitmediğini düşünmeye başladı. Hemen terliklerini giyinip Şükran'a indi. Dün gece onlarda neler olduğunu hemen öğrenmeliydi. Başka türlü merakı da endişesi de geçmeyecekti.

Kaya, neredeyse iki saatini tuvalette geçirdi. Birazcık da olsa

rahatladı ancak bağırsaklarındaki ağrı bir türlü geçmiyordu. Yok bu böyle olmayacak, diyerek mahalledeki sağlık ocağına gitti. Apar topar hemşire Asuman'ı buldu.

Asuman o sırada, Bayıldım Mahallesi Sağlık Ocağı'nın önünde hasta numarası yapıp sıraya giren mahallenin çapkın bekârlarıyla ilgilenmekteydi. Sıraları gelip uydurdukları şikâyetlerini söylediklerinde, işi hiç doktora bırakmayıp hepsine tek tek uzun ve kalın uçlu iğnelerden yapıyordu. Sırada bekleyenlerden biri de her sabah işe giderken aynı şarkıyı bangır bangır çalan Çirkin Hakan'dı. Sırada beklerken de aynı şarkıyı mırıldanıyordu; "*Ne kadar ayıp, yap bir pansuman, kalbimi kır-dın kalbime yap bir pansuman, ne kadar ayıp be Asuman,*" diye.

Asuman, her sabah olduğu gibi Çirkin Hakan'ı hiç duymamış numarası yaptı. Fakat kendi kendine işveli işveli gülümsemeyi de ihmal etmedi. Hakan, sırası gelince, "Şikâyetiniz ne?" diye soran Asuman'a, "Kalbim kırıldı," diye yanıt verdi.

"Öyle mi ilk defa duyuyorum bu şikâyeti? Ne zamandan beri böylesiniz?"

"Onu ilk gördüğüm günden beri."

"Kimi, anlayamadım?"

"Papatyamı."

"Allah Allah! Papatya görenin kalbinin kırıldığını da ilk defa duyuyorum."

"Ah! Ah! Hemşire hanım, kalbim nasıl kırık bir bilseniz? Bir gülürse bana papatyam, iyileşecek kalbim de işte bana bir gülücük bile atmıyor."

"Beyefendi, sağlık ocağını boşuna meşgul ediyorsunuz. Bizde böyle bir hastalığın ilacı yoook! Do you understand?"

"Buyur papatyam, anlayamadım? Duyuandırstend mi?"

"Hakan Bey, lütfen, bakın hastalar sırada bekliyor."

"İyi de hemşire hanım, benim derdimin ilacı ne olacak?"

"Bir yapıştırıcı alıp yapıştır kalbini, ne diyeyim. Hadi, hadi!"

Allah şifa versin, görmüyor musun dünya kadar hasta sırada bekliyor, la havle!”

Asuman, Hakan’ı hastane muayene odasından kolundan tuttuğu gibi çıkarıp, “Kaya abi sen gelir misin, neydi şikâyetin?” diyerek, beklerken durduğu yerde kıvranan Kaya’yı çağırırdı.

Hakan, müşahede odasının kapısından, “Ne kadar ayıp, bir pansuman yapmadınız be Asuman Hemşire!” diyerek hâlâ bir umut Asuman’a sesleniyordu.

Kaya, baktı ki Hakan hâlâ rahat vermiyor. Asuman’ın ‘deli çocuk’ diyerek gülümsemesine aldırmadan, “Oğlum burada da mı kızı rahat bırakmıyorsun? İşinden edeceksin. Sonra ölsen de hacı babası kızı sana vermeyecek. Bir de ömür boyu senin pişmanlığımı dinleyeceğiz. Yürü git işinin başına. Devletin sağlık ocağını da memurunu da meşgul etme böyle gönül meselelerinin için,” deyip kapının ağzından Hakan’ı azarlamaya başladı.

“Ah be abi, sen de hiç dertten anlamıyorsun. Keyfimize gel-medik buraya, ilaç yazdırmaya geldik. Biz de hastayız, değil mi?”

“Ya siktir git, hastaymış, zaten fenayım.”

“Hayırdır, neyin var Kaya abi?” Çirkin Hakan, tam kapanmayan kapının aralığından kafasını sokmuş, meraklı bir hâlde hem soruyor, göz ucuyla da Asuman’a bakıyordu.

“Neyim olacak götümü tutamıyorum. Buraya zar zor attım kendimi. Gelene kadar da mahallede sıçmadık tuvalet bırakmadım.”

“Hay Allah, geçmiş olsun abi. Ben yavaştan topuklayım o zaman Asuman da sana baksın.”

“Hadi oğlum, hadi sonra cilveleşirsiniz. Altımıza sıçacağız burada ya!”

Asuman, kapının aralığından, oh oldu sana, yedin paparayı, der gibi Çirkin Hakan’a ters ters bakıp, “Gel, Kaya abi, neyin varmış bir bakalım,” diyerek Kaya’yı alıp, “Hıh!” deyip saçlarını eliyle savurduktan sonra müşahede odasının kapısını pat diye

kapatıverdi.

Çirkin Hakan, ah be Asuman, yapmadın bir pansuman şu yaralı kalbime be, bir gülüversen ölür müsün be bu garibe, diye dertlene dertlene sağlık ocağının çıkış kapısına doğru yürüdü.

Kaya, “Asuman, ben çok fenayım, gözünü seveyim bir şey yap,” deyip hemen oturdu muayene masasına.

“Neyin var Kaya abi?”

“Hakan’a anlattım ya Asuman, götümü tutamıyorum diye, duymadım mı?”

“Onu duydum abi. İshal var mı peki?”

“Eee abicim ishal olmayacak da ne olacak? Altıma sıçacağım, dedim ya.”

“Tamam abi, bizde alışkanlık, her şeyi tekrar soruyorum. Hakan kafa mı bıraktı mı bende, çirkin şey.”

“Vallahi Hakan bir tek sende değil tüm mahalledekilerde kafa bırakmadı. Sabah Asuman akşam Asuman!”

“Ya, gerçekten mi?”

“Ya gerçekten tabii.”

“Başka neler anlatıyor Kaya abi, anlatsana.”

“Kahve de vereyim mi yanına Asuman şöyle bol köpüklü-sünden?”

“Vallahi iyi olur, hastalardan daha sabah kahvemi içemedim.”

“Değil mi ya, şöyle karşılıklı içer dedikodu da yaparız, ha?”

“Vallahi iyi olur Kaya abi, iyi dedin.”

“Kızım şimdi kahvenin, Hakan’ı anlatmanın vakti mi? Altıma sıçacağım, fenayım diyorum.”

“Karın ağrısı var mı peki abi?”

“Hem de nasıl!”

“Peki dün ne yedin yemekte?”

“Söylemesi ayıp fırında tavuk, kıymalı börek, mantı, zeytin-yağlı yaprak sarması, birkaç çeşit yoğurtlu meze, biraz da içtik yengenle.”

“Aaa Kaya abi, her şeyi de yemişsin, ağırır tabii bağırsaklar, sonra da gel beni azarla burada.”

“Ne yapayım Pakize donatmıştı masayı.”

“Gıda zehirlenmesi gibi duruyor ama bir de Doktor Levent Bey baksın. Daha çok mide fesadı gibi ama hadi neyse. Gel seni doktorun odasına götürüyüm. Altına sıçma ama bak, doktor bey öyle şeylere çok kızıyor.”

“Ya Allah Allah! Götümüzü tutamıyoruz diye geldik, ben de meraklı değilim altıma sıçmaya. Aman be Asuman ettiğin laf mı?”

“Ama Kaya abi, kızıyor doktor bey ben ne yapayım?”

“Hadi oyalanma sıçacağım bak altıma. Canım burnumda zaten.”

Asuman, Kaya’yı doktorun odasına götürdü. Doktor muayene edip birkaç test yazdı. Test sonuçlarından sonra tekrar gelmesini tembihledi. Ortalıkta bir yerlere sıçmamasını, tuvalete yakın bir yerde beklemesini de sıkı sıkı tembihledi. “Hademe sıkıntısı yaşıyoruz, tek kişiyle idare etmeye çalışıyoruz, hâlâ ikinci bir eleman tayin edemediler. Bu kadar işsiz insan dolaşüyor ortalıkta, bunlar da çalışacak insan bulamıyoruz diye şikâyet edip duruyorlar,” diye de söylendi. Kaya’da, “Haklısınız doktor bey, bu devletin işlerine akıl sır ermez,” diye yanıt verip Doktor Levent’in odasından çıktı. Doktor, diğer hastalarıyla ilgilenmek üzere koridora doğru, “Asuman Hemşire, sıradaki hastayı gönder,” diye seslendi. Kaya, ne güçlü sesi varmış be doktor beyin, tüm koridoru çınlattı. Kesin götümün açık musluğunu kapatacak bir ilaç yazacak bana, diye kendi kendine konuşup nefes almak için Bayıldım Mahallesi Sağlık Ocağı’nın bahçesine çıktı.

Bir sigara yaktı, iki nefeste bitirdi. Beklerken bol bol sigara içti. Doktorun istediği test sonuçlarını anlatabilmek için Asuman, Kaya’yı çağırduğunda neredeyse bir paket sigarayı bitirmişti. Kaya, test sonuçlarını beklerken Saklı’daki erkeklerle konuşmuş,

onlarda da benzer sağlık sorunları olduğunu öğrenmişti. Sağlık Ocağı’nın gece nöbetçisi olan Doktor Kenan gece onlara, gıda zehirlenmesi olabileceğini özellikle de tavukta bununla karşılaşmalarını söylemişti. Onun ishalinin sebebi de tavuk olabilirdi. Zaten bir garipti tadı.

Asuman, sağlık ocağının bahçeye açılan kapısından, “Hadi Kaya abi, doktor bey bekliyor, sinirlendirmeyelim,” diye sesleniyor, eliyle de ‘gel gel’ diye işaret ediyordu. Kaya, telefonu kapattı. Elindeki sigarasından bir nefes daha çekerek kalanını yere atıp üzerine basarak söndürdü. Koşarak Asuman’ın yanına geldi.

Asuman, “Kaya abi aşk olsun, yerlere izmarit atılır mı, yazık, bizim hademe Emine ablanın canı çıkıyor onları toplayacağım diye,” dedi sitem ederek.

Kaya, “Haklısın be Asuman, ben de başkası yerlere atınca çok sinirleniyorum. Arkalarından da, babanızın uşağı mı var, buraları temizleyecek, diye de bağıriyorum hatta. Şimdi dalgınlığıma geldi. Bir koşu çöpe atıp geliyorum,” dedi.

“Olur abi öyle, sen de haklısın,” dedi.

Kaya, izmaritini çöpe attıktan sonra birlikte doktorun odasına doğru yürüdüler.

Doktor Levent, Kaya’nın rahatsızlığın basit bir gıda zehirlenmesi olabileceğini, tam emin olmak için daha kapsamlı testlerin yapılması gerektiğini, isterse onu büyükşehir hastanesine sevk edebileceğini söyledi. Kaybettiği su için serum takılacağını, kendisini rahatlatacağını da söyledi. Bu sabah benzer şikâyetlerle gelen kaçıncı hasta olduğunu sordu Asuman Hemşire’ye. “Çok garip,” diyerek reçetesini yazdı. “Kenan da dün geceki nöbetinde benzer şikâyetle gelen hastaları yazmış muayene defterine. Hepsi de aynı mahalleden. Oğlum siz bir yerde toplu yemek mi yediniz de hepinizde aynı şikâyet var?” dedi başını yazdığı reçete defterinden kaldırarak. “Bir de bak kanında halk arasında şap olarak bilinen ilacın yan etkilerini bulduk, bu aralar

dışarıdan yemek yeme, dikkat et. Bizim bildiğimiz şap bir tek askeriye de olur,” diye de babacan babacan tembihte bulundu. Doktor Levent, kaçın kurasıydı. Böyle kaç tane hasta gelip geçmişti elinden. “Hadi bakalım Asuman Hemşire sana bir serum taksın, şu yazdığım ilaçları da al iç, akşama bir şeyin kalmaz,” deyip Kaya’yı gönderdi. Arkasından da, hadi bakalım azgın teke, demek karın seni dizginlemek için bu yolu buldu, diye söylenip kendi kendine kıs kıs gülererek hasta defterine Kaya için verdiği tedaviyi not etti ve, “Sıradaki!” diye koridora doğru seslendi. Sırada, mahallenin erkeklerinin geri kalanı vardı, koridora dizilmiş, dertlerine çare bulsun diye bir an önce doktorun odasına girmek için sabırsızlanıyorlardı.

Doktor Levent, oturduğu yerden bahçenin sonuna kadar uzayan sırayı görünce, kendi kendine, şimdi anladım neden burayı helaya çevirdiğinizi. Osuruklarınızın kokusu buraya kadar geliyor, burnumun direğini kırdınız be, diyerek İnci Eczanesi sahibi İnci Hanım’ın Beyoğlu’nda özel olarak yaptırdığı özel limon kolonyasından eline bolca boşaltıp derin bir nefes çekti içine.

Kaya, Asuman’ın peşinden şaşkınlığını ve sinirini belli etmeye çalışarak müşahede odasına geçti. Serumunu kolundayken dün gece olanları tek tek detaylı düşündü. Pakize, ilaçların kutularını atmayı unutmuştu. Kaya, dolapların arkasına sakladığı cinsel gücü arttırıcı ilacını ararken tanımadığı ilaç paketlerini görmüş, Pakize’nin yine bir tarafı ağrıyordur da yeni ilaçları deniyordur diye düşünüp önemsememişti. Pakize içeriden çağırınca kendi ilacını da bulamayıp bu yeni ilacın içeriğine bakamamıştı. Şimdi taşlar yerine oturuyordu.

Apar topapar Atakan’ı aradı, olağanüstü toplantı talep etti. O akşamüstü derhal Saklı’da toplandılar. Hepsinde benzer problemler vardı. Evlerine gidip herkesin araştırma yapmasını, tanımadıkları ilaçların ne olduğunu sormak için eczacı kalfası

Sadullah’ı aramayı kararlaştırıp olağanüstü toplantılarını sonlandırdılar. O gece nöbetçi olan Sadullah’ın telefonu neredeyse hiç durmadı. Mahallenin tüm erkekleri şaplanmıştı. Anlaşılan o ki ishal ilacı olarak da müşhil kullanmışlardı.

Bu olağanüstü toplantının hemen ertesi akşamı mahallenin erkekleri Saklı’da buluşup Bahtiyar’ın yeni planının detaylarını konuştular. Üstelik bu sefer ispiyoncu Osman da ortalıkta yoktu, Bahtiyar arıyor ve ulaşmıyordu. Ona ulaşamayınca ustası Hakan’ı aradı.

“Oğlum, Osman nerede?”

“Hayırdır abi ne işin var Osman’la?”

“Yahu ne işim varsa var sana ne?”

“Olur mu Bahtiyar abim, benim çırağım o, attığı adımdan haberim olacak.”

Bahtiyar içinden, evet, evet, olacak. Çırağını Bahtiyar komutanın gözcüsü yaptık, haberin yok. Siperde düşman gözetliyor. Sen, ayakta uyuyorsun. Aklını Asuman’la bozmuşsun. Asuman aşağı Asuman yukarı. En iyisi ben bu çocukla bir güzel konuşayım bekârlık sultanlıktır diye de aklı başına gelsin, diyordu.

“Oğlum haklısın, işte öte beri verecektim. Çocuğun kimsesi yok, biliyorsun, ondan nerede diye soruyorum.”

“Allah razı olsun be Bahtiyar abi. Herkesi de düşünürsün. Tek Atakan’a değil mahalledeki tüm kimsesiz çocuklara kol kanat geriyorsun. Cennetlik adamsın be sen.”

“İşte oğlum kıymetimizi bilen yok.”

“Kimmiş bilmeyen? Hemen gidip konuşayım.”

“Aman boş ver be oğlum.”

“Abi, sen nerelerdesin hiç gözük müyorsun, ne zamandır arayıp sormak istiyorum ama hep bir iş giriyor araya. Hayırdır hasta mısın yoksa?”

“Yok be oğlum yengenle azıcık tartıştık, kasabadaki rahmetli Lütfi’nin evine geldim. Bak aramızda klasın kimse bilmiyor

burada olduğumu ha.”

“Atakan da mı bilmiyor abi? Ona göre ağzımızı sıkı tutayım. Biliyorsun onunla aramızda gizli saklı yoktur.”

Bahtiyar ne zamandır içlerindeki ispiyoncuğu bulmak için uğraşıyordu. Hakan mı değil mi anlamak için ona bir yem attı. Bakalım gidip Atakan’a yetiştirecek miydi?

“Yok oğlum, yok, kimse bilmiyor. Bilse gider anasına söylesin, buraya gelir sonra Hayriye, dırdır dırdır huzur vermez.”

“Anladım Bahtiyar abi, ben kimseye bir şey demem. Sen biraz kafanı dinle. Var mı bir eksiğin tamam edeyim hemen.”

“Yok çocuğum, sağ ol.”

“Varsa emret babalık bak yoksa kalbimi kırarsın.”

“Peki, peki haber ederim. Osman nerelerde?”

“Abi, onu ben Asuman’ın yanına gönderdim. Papatyama ellerimle papatyadan taç yaptım. Bir de plak ayarladım bizim Sahaf Alaattinden. ‘Papatya gibisin’ tangosu var ya onun plağını.”

“Oğlum bu devirde plak mı kaldı, kız nasıl dinleyecek?”

“Aaa abi, haklısın nasıl dinleyecek?”

“Evet, ben de onu soruyorum sana.”

“Abi, o zaman ben bir de gramofon ayarlayayım bizim Eskici Hüseyin’den, hay aklınla bin yaşa.”

“Hay benim avanak oğlum, hadi bakalım.”

“Osman dükkâna gelince seni arattıracağım abiciğim.”

“Artık şu çocuğa bir cep telefonu al be oğlum.”

“Alacağım, evet, o da aklımdaydı. İyi söyledin, şu gramofonu alırken eskiciden bir de telefon bakayım. O da bir Rüya tutturmuş, kızın peşine bir düşüyor bulamıyoruz sonra.”

“Al birini vur ötekine işte.”

“Yapma be abi, sevdalık nedir bilmiyor musun sanki?”

“Bilmez miyim ah, bilmez miyim?”

“Abi, müşteriler çay bekliyor. Ufaktan kapatalım mı telefonu?”

“Hadi, hadi hayırlı işler.”

“Sağ ol abi.”

Hakan müşterileriyle ilgilenirken Osman da Hakan’ın hedi-yelerini Asuman’a teslim etmek için sağlık ocağına doğru aval aval yürüyordu. Rüya’yı kuaför salonunda çalışırken görünce Şukufe’nin kuaför dükkânının orada kalakalmış, bir adım dahi atamamıştı. Belki Rüya’sı onu görür, dışarıya çıkar da iki laf ederler diye bir umut bekliyordu. Islak havluları dışardaki ipe asmak için Rüya dışarı çıkınca asılı çamaşırların arasında sakla-nan Osman, Rüya’yı korkutmamak için çamaşırların arasından arkasından dolaşarak, çığlık atıp annesi Şukufe’nin tepelerinde bitmemesi için bir eliyle Rüya’nın ağzını kapamış bir eliyle de elini beline dolayıp kendine doğru çekivermişti. Neye uğradığını anlayamayan kızcağız çığlık atmaya başlamış, Osman’ın, “Sus kız benim, Osman,” diye kulağına fısıldamasıyla sakinleşmişti.

Osman, elini Rüya’nın ağzından çeker çekmez Rüya, “Aşk olsun ödümü patlattın. Böyle arkamdan sinsi sinsi gelip belime sarılmaya utanmıyor musun sen?” diyerek Osman’ın göğsüne birkaç tane küçük yumruk indiriverdi. Osman da, “Yapma kız, canımı acıtıyorsun,” deyip Rüya’nın ellerini alıp sıktığı yumruklarını açtı. Avuçlarının içini öpüp, Hakan’ın Asuman için kır bayır dolaşıp çalı çırpıların arasından zar zor topladığı papatyalardan kendi elleriyle ördüğü tacı, Rüya’nın elleri arasına bırakiverdi. Rüya, tacı görünce yumuşadı. Kızgınlığını unuttu. Tacı hemen başına takıp Osman’a sarıldı. “Teşekkür ederim,” de-yip yanağına da bir öpücük kondurdu. Osman’ın dili tutuldu, bir tek kelime dahi edemedi. Rüya’nın, “Annem kızar, dükkâna dönmeliyim,” demesine dahi bir şey diyemedi. Hemen arkasında sakladığı plağı da uzatınca Rüya sevinçten küçük bir çığlık attı, “Nereden biliyorsun, en sevdiğim tango bu!” deyip diğer yana-ğına da bir öpücük kondurdu, koşarak dükkâna girdi. Osman da yaşadıkları rüya mı gerçek mi diye anlamaya çalışarak asılı

çamaşırların arasından Rüya'nın rüya gibi kaybolmasını izledi.

Bahtiyar, Osman'ı bulamayınca, iş başa düştü, deyip Saklı'da gözcülük yapmak için Lütfi'nin kasabadaki evinden İstanbul'a gelmek üzere yola çıktı. Kapıyı kapamasıyla Letafet'in arkasında bitmesi bir oldu.

"Hayrola Bahtiyar Beyciğim bir yere mi gidiyorsunuz?"

Ah Hayriye, ah! Ağzımdan laf alacağım diye şu kadını taktın ya peşime! Senin sütlacından kurtulayım diye buralara kaçtım. Burada da buldun beni. Her gün sütlaç bahanesiyle ne yaptığımı kontrol ettiriyorsun bu kadına. Yazıklar olsun sana! Ben yer miyim bu oyunları?

"Yok, gitmiyorum."

"Peki neden evden çıktınız bir yere gitmeyecekseniz?"

"Biraz öteberi alacağım."

"Bugün buranın pazarı var, orayı mı gideceksiniz?"

"Ha evet, evet, pazara gideceğim."

"Ay gerçekten mi?"

Bahtiyar, ya ne var bunda, sanki uzaya gidiyorum, dedim.

Bu ne mutluluk, diye içinden söylendi.

"İki dakika bekleyin o zaman."

"Ne için?"

"Ne için olacak canım?"

"Ben de onu soruyorum ya."

Bahtiyar, Letafet'in ağır ağır cevap vermesini beklerken içinden de tövbe, tövbe aklı mı kıt bunun, diye söyleniyordu.

"Ay sizi de kapıda beklettim böyle, kusuruma bakmayın."

"Öyle oldu biraz."

"Kusuruma bakmayın Bahtiyar Beyciğim."

Hay Bahtiyar Bey kadar taş düşsün başına. Yalı kazığı gibi dikti beni burada.

"Estağfurullah."

"Siz bekleyin, ben pazar çantamı alıp geleyim. Ben de pazara

gidecektim. Beraber gideriz. Yolda da hem biraz sohbet ederiz," deyip işveli işveli güldü Bahtiyar'a.

"Çok erken değil mi sizin için? Hava da sıcak, güneşin inmesini bekleseydiniz keşke biraz. Maazallah güneş geçer başınıza."

"Yok, yok, hiç problem değil. Normalde ikindiden önce gitmem ama bu seferlik böyle olsun," deyip bir de göz kırptı. O göz kırpınca Bahtiyar, fesuphanallah çattık, diye söylendi. Bir bahane bulur kaçırım yanından, diye düşünüp, "Peki, bekliyorum sizi," dedi.

Letafet pazar çantasını almak için evine gittiğinde Bahtiyar, Atakan'ı aradı.

"Oğlum Atakan."

"Efendim baba."

"Oğlum tam iki saat sonra beni arayıp, 'Baba acil görüşmemiz lazım,' de e mi?"

"Hayırdır baba, ne oldu?"

"Ya sen ara, acelem var şimdi."

"Saklı'yla ilgili bir şey mi?"

"Oğlum soru sorup durma, dediğimi yap," deyip telefonu Atakan'ın yüzüne kapadı.

Atakan kendi kendine, babam ne çabuk duydu olanları, valla-hi boşuna kendine komutan demiyor, diye düşünüp telefonunu cebine koydu. Ocakbaşında kebablarını pişirmeye devam etti.

Bahtiyar, o gün Saklı'ya ancak akşam olunca gelebildi. Atakan aramış da olsa Letafet'in elinden kolay kurtulamadı. Önce sebze meyvenin en iyisini bulmak için güzelce tüm pazarı dolaştılar. Sonra onları almak için tekrar tüm pazarı dolaştılar. Sıcaktan Letafet'in tansiyonu düştü, pazarın yakınındaki pastanede oturup birer ayran içtiler. Sonra da pastanenin meşhur limonatasından içip sütlacından yediler. Böyle böyle saati dört ettiler. En sonunda Bahtiyar, "Benim oğlanı çok beklettim," diye söyleyip Letafet'in yanından kaçtı da öyle gelebildi Saklı'ya. Geldiğinde

de çoktan akşam olmuştu. Hemen gizli odasında plan yapıp Atakan'ı yanına çağırdı. Yeni planını anlattı. Atakan'ın gözünün içine bakarak, "Muhbirin Çirkin Hakan olabileceğinden şüpheleniyorum," dedi. Atakan şaşkınlıkla, "Nasıl yani baba bizim Hakan mı?" diye sordu.

"Evet."

"Hani bizim Çirkin Hakan."

"Oğlum başka Hakan mı var mahallede?"

"Var baba."

"Kimmiş?"

"Ayakkabıcı Bülent'in çırağı."

"Oğlum o küçücük çocuk, daha donunu toplayamıyor nasıl muhbirlik yapısın?"

"Çirkin Hakan diyorsun ha baba?"

"Evet, öyle diyorum."

"Yazıklar olsun be koynumuzda yılan beslemişiz."

"Oğlum dur hemen celallenme öyle, günahını alma yetimin."

"Niye baba aklını Asuman'la bozmuş zaten. Bunun için her şeyi yapar, bizi bile satar."

"Olabilir bak, aferin! Kedi olalı bir fare tuttun. Ben hiç böyle düşünmemiştim."

"Tabii baba başka neden yapacak ki?"

"Geçen gün sızlanıp duruyordu, 'Hacı babaya sabah namazlarından sonra o kadar kahve yapıyoruz yüzümüze bile bakmıyor, ancak namaza gitmediğim için sitem ediyor,' diyordu. O da hacı amcanın gönlünü almak için, 'Babacığım, çalışmak ibadetlerin en güzeli değil mi? Şu cıracak biraz daha işleri öğreysin söz, her sabah camide başımı secdeye koyacağım,' diyormuş."

"Aferin bak, güzel cevap vermiş sıpa."

"Baba."

"Efendim."

"Hakan geçenlerde 'Hacı amca pas vermiyor acaba hacı

anneden yana mı şansımı deneyeyim?' diye soruyordu bana. Sonra da annemin yanında gördüm Hakan'ı. Hararetili hararetili konuşuyorlardı. Acaba diyorum annem mi karıştırıyor ortalığı?"

"Oğlum, annen ne anlarsın ortalık karıştırmaktan, onda o zekâ nerede? Ancak mal mal sütlaç pişirsin o."

"Aaa ayıp ediyorsun ama baba. Ummadığın taş baş yarar," diyerek babasına asıl iş çevirenin annesi olduğunun tüyosunu vermeye çalıştı ama Bahtiyar, Letafet'i peşine taktığını sandığı için Hayriye'ye o kadar sinirliydi ki bunu düşünecek hâli yoktu.

"Oğlum ancak anan benim peşime hafiyeye taksın."

"Ne hafiyesi baba?"

"Ah o yok mu? Hani senin şu Sadullah var ya."

"Evet baba, bizim Sado. Seni pek sevmez hani."

"Sor bakalım, niye sevmez?"

"Niye baba?"

"Çocukluğunda az dayağımı yemedi de ondan."

"Aaa niye baba çok efendidir Sadullah, namazında niyazındadır hem de. Daha kafasını kaldırıp bir kadına baktığını görmedim."

"Sen o sıpayı çocukluğunda görecektin. Nereye gitsem peşimde. Ot gibi her yerden bitiverirdi."

"Aaa! Gerçekten mi, niye ki?"

"Oğlum anan gönderiyordu peşimden. Nerede ne yaptığım hakkında rapor verdiriyordu."

"Nasıl yani bizim Sado'ya mı?"

"Evet, tabii."

"Vallahi şok oldum."

"Sadece benim de değil neredeyse tüm mahallenin peşindeydi. Gerçi garibimin günahı yoktu. Yılanın başı İnci Hanım'dı, İnci Eczanesi'nin sahibi. Çocuğu sağa sola gönderir, günahına ortak ederdi."

"Vay! Demek annem peşine adam taktı ha, mafya gibi. 'Ha-

nım Ağa Hayriye, sinemalarda...”

“Bırak! Ne mafyası ne hanım ağası?”

“Letafet Hanım kim baba?”

“İşte ananın peşime taktığı hafiye o da. Kasabada karşı ko-
nakta oturuyor.”

“Nasıl ya?”

“Vallahi artık nasıl bulduysa beni?” Kinayeli kinayeli Atakan’a
baktı bunları söylerken.

“Aaa baba aşk olsun! Benden de mi şüpheleniyorsun?”

“Ben herkesten şüphelenirim oğlum. Taarruzdayız. Komutan
olarak dikkatli olmalıyım.”

“Ya baba ama ayıp ediyorsun.”

“Vallahi bilmiyorum, son zamanlarda dikkat ediyorum da
gelinin ağzına düşeceksin artık ne halt işlediysen?”

“Ya ne haltı işleyeceğim?”

“Eee niye öyle hanım köylü oldun o zaman?”

“Ya baba bir gün tutturmuş, ‘Niye o terliği almıyorsun?’ diye,
küstü bana.”

“Aha aynı anan gibi. O da yıllarca yedi beni terlik de terlik
diye. Ne deyim oğlum üzüm üzümüne baka baka kararır. Kızcağızı
da kendine benzetti sonunda.”

“Ya baba, bir şey daha var.”

“Neymiş?”

“Annem gibi o da her gün sütlaç pişirmeye başladı evde.
Yemeyince de küsüyor, dünyayı dar ediyor bana.”

“Hay amına koyayım. Bana çektirdiği yetmedi oğlumuzu da
çektirecek.”

“Ya baba kızma, ne yapsın kadın? Dönersin diye her gün
sütlaç yapıyor. Nevriye de yanına gide gele o da başladı yapmaya,
annem, ‘Çok sever Atakan sütlaç,’ dedi diye.”

“Yahu sevmiyorum ben sütlaç Allah Allah!”

“Baba, bir şey daha var.”

“Daha ne var?”

“Annem yazdığın günlüğü bulmuş.”

“Yapma ya! Okumuştur da kesin meraklı şey.”

“Evet.”

“Yahu insanın özel hayatına da saygı kalmamış. Merak et-
mesen ne olur kadın, okumasan!”

“Baba.”

“Ne var daha, baba baba?”

“Sütlacı hiç sevmediğini de okumuş.”

“İyi olmuş, başkalarının özel şeylerini okursa böyle olur.”

“Ama çok üzüldü, sen seviyorsun diye yapıyormuş.”

“Yapmasaymış Allah Allah! Hem o anan az değil, az!”

“Niye, ne oldu ki?”

“Ben de bahçedeki yabani otları temizlerken ananın
Hıdırellez’de gül ağacının altına gömdüğü dilek mektubunu
buldum.”

“Okudun mu peki?”

“Okudum tabii, soruya bak?”

“Aaa baba, kızılıyorsun ama sen de okumuşsun.”

“Allah Allah! Kırk yıllık karım, okuyacağım tabii.”

“Peki, peki, Sana da laf edilmez. Bazen diyorum ki annem
haklı mı acaba?”

“Kerataya bak, anası haklı mıymış?”

“Ne yazmış peki annem mektubuna, hani ona ait olan mek-
tuba?”

“Ne yazacak meğer sütlaç pişirmeyi hiç sevmezmiş.”

“Eee ne var bunda?”

“Yalancı işte oğlum kadın. Kandırmış beni yıllarca.”

“Ya ne alakası var ki?”

“Olmaz mı oğlum? Ben de o yapmayı seviyor diye öğüre
öğüre yiyordum. Küsmesin, darılmasın diye.”

“Ah be babacığım, niye söylemediniz ki birbirinize sevme-

diğiniz şeyleri?”

“Oğlum, ananı bilmiyor musun, konuşturuyor sanki.”

“Yani haklısın, pek konuşturmuyor.”

“Gördün mü sen bile farkındasın ananın ne mal olduğunun.”

“Ama bak sen gittiğinden beri çok üzgün.”

“Üzülmez o, üzülmez. Katır gibidir o.”

“Hastalandı, kaç kere doktora götürdüm.”

“Neyi var ki?”

“Tansiyonu iniyor çıkıyor hep.”

“Ya bırak ilgi çekmek için numara yapıyordur.”

“Ya baba ne numarası geçen sefer bir gece hastanede yatırdı doktor, göndermedi eve.”

“Allah Allah! O kadar ciddi mi yahu?”

“Evet, ciddi. Sen üzülme diye sana da söyletmedi.”

“Allah Allah! Niye üzülecekmişim? Oğlu var baksın işte!”

“Baba, seninle ben bir miyim?”

“Ne dedi peki doktor?”

“Üzüntüden, sıkıntıdan olmuş, dedi. Bir de perhiz yazdı.”

“Üzülecek neyi var ki? Yediği önünde yemediği ardında. Şikâyet edip duruyordu benden. Ben de yokum. Oturup zil çalıp oynayacağı yerde hanımefendi hastane köşelerinde. Olacak iş değil.”

“Ya baba, durum öyle değil, annem çok üzgün.”

“Bir şey olmaz onaaa.”

“Bir arasan mı acaba?”

“Ya ben niye arıyorum ki?”

“Eee annemi biliyorsun.”

“Bilmez miyim katır gibi inatçıdır.”

“Eee o zaman bir arasan keşke.”

“Evladım, aramam, işte o kadar.”

“O arasin o zaman.”

“Onu da istemem. Bana yalan söylemeden önce düşünsey-

miş.”

“Ya ne yalanı? Uzatıyorsunuz ikiniz de.”

“Hadi uzatma artık, hareket planımızı yapalım. Ben yolda gelirken düşündüm,” diye planını anlatmaya başladı Bahtiyar.

En son düştükleri tuzaktan sonra daha da kararlıydı Saklı'nın erkekleri. El mi yamandı, bey mi, göstereceklerdi. Atakan'dan gelen mesajla hemen harekete geçtiler. Artık bunlar iyice uyarı kaçırmıştı. Yediklerine ishal ilacı koymak neydi, hele de şap?

Sabahtan beri kendi aralarında konuşup aldıkları karara uyamamanın suçluluğunu bastırmaya çalışıyorlardı kadınlara kızarak.

Hain kadınlar nasıl da sofrayı donatmış, süslenip püslenip bir de karşımızda süzüm süzüm süzöldüler öyle. Şeytan bunlar, şeytan. Nasıl da aklımızı çeldiler cilveli cilveli. Yahu taş olsan çatlarsın. Bir yandan güzel yemekler bir yandan aylardır süren yatak odası yasağının kalkma ihtimali, her gece ağrıyan başların birdenbire ağrımıyor olması... Eee bir de üzerine çocuklar da evde yok. Abi yani biz de erkeğiz, erkekliğimize laf mı getireceğiz? Yatak odasının kapısındaki kilidi kırdık, girdik içeri. Eee tabii kadınlar da gönlümüzü almak için uğraşmışlar o kadar. Aslan gibi adamlarız. Dayanamadılar cazibemize. Şimdi hayal kırıklığına mı uğratalım eşlerimizi yahu? Gerçi ne oldu bir güzel şapa oturduk. Daha doğrusu şaplandık...

Saklı'daki bu gürültüyü bastırmak için Atakan kürsüye çıkıp yüksek sesle bağırdı; “Arkadaşlar, sessizlik lütfen. Sanırım durumu hep beraber değerlendirdik yeteri kadar. Hem onu bunu bırakın da bu hain tuzağı kim kurdu bize, aramızdaki ispiyoncu kim? Onu bulalım biz önce. Daha mühim meseleler var konuşulacak. Size yeni planı anlatacağım. Hepiniz uyacaksınız bu sefer. Böyle gidersek küme düşeceğiz, lütfen biraz toparlanalım,” dedi ve sustu. Herkes meraklı gözlerle Atakan'ın ne anlatacağını sabırsızlıkla beklemeye başladı.

Bahtiyar, çoktan yeni hareket planını Atakan'a anlatmış, bu sefer işi sıkı tutmasını, herkesin evlerinden kanıt getirmesini istemesini tembihlemişti. Sosyal medyalarına da fotoğraf koymalarını istemişti. Böylece yazılan yorumları takip ederek hain ispiyoncuyu bulabileceğini düşünüyordu.

Plan şuydu; bu akşam yemeğinde herkes hanımlarından tavuk haşlama isteyecekti. Yanında da şöyle tereyağlı, bol nohutlu pilav ve cacık. Mis, mis, yeme de yanında yat, diye tezahüratlar geliyordu erkeklerden.

"Tavuktan çıkan lades kemiğiyle herkes lades tutuşacak. Aman ha kimse tufaya düşmesin, aklımda demeyi unutmayın!" diye de ekledi Atakan. Her biriniz, eşlerinizin damar noktasını biliyorsunuz. En sevmediğiniz şey her ne ise o konuda ladesse girecek ve asla yenilmeyeceksiniz. Erkeğin gücünü gösterme zamanı geldi ve geçti bile.

Salon ıslık, tezahürat ve zılgıtlarla inliyordu. Bu sefer zafer kaçınılmazdı, derken Osman toplantı salonunun açık bırakılan kapısından her şeyi duymuş, tuvalete gitme bahanesiyle görev yerinden ayrılmıştı. Akşama az vakit kaldığı için de acele acele Hayriye'yi aramış, o da hızlıca bir plan geliştirip Nevriye'yi, Nevriye de Saklı'nın kadınlarını, Rüya da Bahtiyar'ı çoktan aramıştı.

Her iki taraf da savaşa hazırды. Kılıçlar kuşanıldı, tavuklar haşlandı, bol tereyağlı ve nohutlu tane tane pirinç pilavları yapıldı, yanına da bol sarımsaklı cacıklar... Ha ayrıca, bir önceki meydan muhaberesinde açılan yatak odasının kilidi tekrar takıldı. Yemeğin lezzetini arttırmak için azıcık ama azıcık şap eklendi pilava. Erkekler de boş durur mu? Mahallenin aktarı Serhat'tan mesir macunlarını alıp kaşık kaşık yemişlerdi. Onlar mesir macunlarını kaşıklaya dursunlar, Serhat'ın karısı Oya da dükkândaki tüm şapları tek tek kadınların evlerine götürüp teslim ediyordu.

O gün akşama kadar hem kadınlar hem de erkekler kendi

aralarında telefonda konuşup durdular. Birbirlerine taktikler verdiler.

Şükran sorularıyla Pakize'yi canından bezdirdi. En sonunda, "Sen sadece lades oynama mi, bak sakın başka bir şey yapma. Şap map yok, unut. Elinin de uyarı yok, adamınki bir daha kalkmaz. Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan da olma," diye söylene söylene ladesi nasıl oynayacağını anlattı. Kaya yetmezmiş gibi bir de Şükran'ı göndermiş bana kurban olduğum Rab'bim sabrımı sınamak için, diye de kendi kendine hayıflandı.

Saklı'da alınan karar sonrası kasap Hayri'deki bütün tavuklar tükenmek üzereydi ki son birkaç tavuktan birine yetişen Asuman'a, "Vallahi ben bu işten bir şey anlamadım, sanki hepsi sözleşmiş gibi gelip beş dakikada tüm tavukları aldılar. Bu kadınların işine akıl sır ermez," diye şaşkın şaşkın söylenerek tavuğu paket yapıp verdi Hayri.

Asuman'ın kasap Hayri'ye geldiğini gören Hakan çabucak takım elbisesinin parlak ceketini sırtına geçirip, *'Hayatı tespih yapmışım'* şarkısını son ses açıp tespihini de sallayarak kasabın önünde çoktan volta atmaya başlamıştı. Voltasını atıyordu ama akli bir karış havadaydı. Asuman'ın kasaptan çıktığını bile göremeyip çarpışmalarına ve Asuman'ın aldığı tavuğu yere düşürmesine sebep olmuştu.

Tavuk paketi fırlayıp yere düşünce, Asuman annesine ne diyeceğini düşünerek öfkelenip Hakan'a söylenmeye başladı. "Ya ne kadar dikkatsizsin sen!"

"Ne oldu ki Asuman Hanım?"

"Bir de soruyor, görmüyor musun?"

"Görmüyorum."

"Nasıl görmüyorsun ya?"

"Görmüyorum, göremiyorum daha doğrusu."

"Nasıl göremiyorsun?"

"İşte anlarsın ya."

“Neyi anlayacağım?”
“İşte anlarsın ya Asuman kör oldum.”
“Doktora git göremiyorsan.”
“Doktor derdime çare olmaz ki.”
“Niye olmazmış?”
“O kadar geldik kalbimiz yaralı diye, dermanı bizde yok diye sepet havası çektin ya bize o gün.
Aşktan, aşkından kör oldum ben be!”
“Ne aşkı ya?” derken yalancıkta kızarak her zamanki cilveli, işveli hâllerini takınıp hafiften de gülmeye başladı Asuman.
“İşte aşktan diyorum ya anlasana be kızım.”
“Ben hiç aşktan hastalanan görmedim.”
“İşte karşında, görüyorsun.”
“Ben de göremiyorum.”
“Ah yoksa sende mi aşkınsın be papatyam?”
“Yok daha neler!”
“Yoksa başkasına mı aşkınsın kız? Kalbime tak diye indireceksin.”
“Yooo.”
“Bak kalbime indirecektin. Hem kör hem de kötürüm edecektin beni be papatyam.”
“Yaaa, gerçekten mi?”
“Tabii kız. Hem sen benim hediyelerimi beğenmedin mi bakayım?”
“Hangi hediyelerini?”
“Kendi ellerimle papatyadan taçlar yaptım ipek gibi saçlarına tak, papatyam tangosunu dinlerken de ince ince beni düşün diye.”
“Ne plağı, ne tacı?”
“Allah Allah! Kız gönderdiğim gramofonu da almadın mı yoksa?”
“Onu getirdi Osman da diğer dediklerin yok.”
“Bak sen eşeğe!”

“Ama dediğin plağı Şukufe ablanın dükkânında gördüm. O gün Rüya'nın başında bir de papatyadan taç vardı hatta ben de çok beğenmiştim.”
“Şimdi durum anlaşıldı.”
“Ne anlaşıldı?”
“Yahu bizim Osman, Rüya'ya yanık ya papatyam, aynı benim sana olduğun gibi.”
“Yaa sen bana yanık mısın?”
“Tabii kız hem de nasıl! Bizim ki de Rüya'ya öyle yanık. Sana diye gönderdiğim emaneti yanlış yere teslim etmiş avanak.”
“Ya çok tatlı, kızma sakın Osman'a.”
“Kızırım papatyam benim. Bak emanetimi ulaştırmamış sana.”
“Ya kızma işte, yazık öksüz o.”
“Tamam prensesim, sen iste ben dağları devireyim. Ferhat gibi delip içinden geçeyim. Kurban olduğum, ömrüm, söyle dağları deleyim mi, devirip önüne sereyim mi?”
“Ya, deli!”
“Deliyim tabii, deli etti aşkın beni.”
O sırada mahallenin İmamı Murat da tavuk almak için Kasap Hayri'ye gelmişti.
“Gençler, ne yapıyorsunuz böyle kapının girişinde? Nimeti de yere düşürmüşsünüz, günah!” diyerek Hakan ve Asuman'ı ince ince azarladı.
İmamı gören Hakan ve Asuman hemen toparlanıp düşen tavuk paketini almak için telaşla yere eğildiler. Bu sırada kafalarını birbirine çarptılar.
“Ya işte, nimeti yerlere düşürürseniz kafalarınızı toslarsınız. Allah'ın sopası yok,” dedikten sonra, “Selamünaleyküm Hayri kardeş,” diyerek kasabın kapısından içeri girdi İmam Murat.
“Bizim Hanım Berna sultan gönderdi beni. Bizim ufaklık Deniz'in canı tavuk istemiş. Akşama pişirecekmış. Bir tavuk alıp

gelmemi söyledi,” diyerek Hayri’yle sohbete başladı.

Hakan da yere düşen paketin yırtılan kenarından tavuğun kirlenen yerlerini ceketinin koluyla sildikten sonra öpüp başına koydu ve Asuman’ın eline tutuşturarak işinin başına döndü. Asuman çok geç kalmıştı. Annesinin azarlamasından korktuğu için koşturarak evin yolunu tuttu.

Akşam olup mahallenin erkekleri evlerine varınca hemen sofraya oturdular. Mis, mis, oh şahane olmuş, benim karım ne güzel yaparmış tavuğu da pilavı da, gibi övgü dolu sözler söyleyerek çabuk çabuk yemeye başladılar. Erkeklerin bazıları, pilavda bir gariplik olduğunu anladı. Yemeklerin tadının niye tuhaf olduğunu sordular eşlerine. Onlar da, tuzunu fazla kaçırmışım, cacık ye üstüne hararetini alır, diye çabuk çabuk cevap verdiler, yemeklerine ufak miktarda şap attıklarının belli olmasından endişelenerek.

Bu cevapla tatmin olan erkekler, tavuktan lades kemiği çıkınca şaşırması gibi yaparak, aaa, lades kemiği çıktı, hadi lades tutuşalım, diye yalancılıktan heyecanlandılar.

Kadınlar kaçın kurası, hiç orali olmadan, ne ladesi bu yaşta, çocuklarla oyna, diye geçiştirirler eşlerini. Onlarsa, a olur mu öyle şey, hep çocuklarla mı oyun oynayacağız? Azıcık da biz oynayalım, diye ikna ettiklerini sanırlar eşlerini. İkna olmuş gibi davranan kadınlar, e madem öyle istiyorsun beyim, hadi oynayalım. Ben bilmem beyim bilir ne de olsa, diyerek üstüne cilveler, işveler yapıp erkeklerin içini gıdıkladılar. Gıdıklandılar da aşağı tarafta hiç hareketlenme yoktu. Yemeği çok kaçırdıkları için hayıflanıp, neyse ki daha geceye çok var, diyerek kendi kendilerinin içlerini rahatlattılar. O kadar da mesir macunu yemişlerdi oysaki. Yemişlerdi de erkeklerin aktardan mesir macunu aldığını gören aktarın eşi Oya, dükkânın deposundaki şapları çoktan kadınlara yetiştirmişti. Eee ne olur ne olmaz, eşekler sağlam kazıklara bağlanmalıydı. Savaşta her şeyi yapmak mubahtı.

Kaya, “Hadi bakalım hanım, ladesim ladesin olsun mu?” diye uzattı lades kemiğini.

“Olsun tabii kocişim, nesine?” diye sordu Pakize.

“Sen ne istersen hanım. Yalnız şu geçen altın gününde gördüğün Şükran’ın kolundaki burma bileziklerden isteme, Kasap Hayri değil ki biz takalım koluna sıra sıra burmaları.”

“Ay aşkım, ben öyle görgüsüz müyüm? Hava atacağım diye öyle sıra sıra burma bilezikler mi takacağım koluma? Hem benim altın kalpli kocam var. Bilezikleri ne yapayım? Elin bollaşınca bir beşbiryerde takıverirsin olur biter.”

Kaya’nın koltukları kabardı. Bir yandan da başka bir yerinin kabarmamasına şaşırıyordu. Pakize, bu akşam hafifçe göğüs çatalını gösteren bluzunu da giyinmişti üstelik, hem de kırmızı. Arada, “Azgın boğam benim, ay!” diye de cilveleşiyordu hatta tam kıvamındaydı, üstelik ne başı ne de karnı ağrıyordu.

“O zaman, sen kaybedersen, tuvalette klozetin kapağını hep yukarıda bırakacağız. İndir kaldır kafam şaşırıyor yahu diye,” dertlendi Kaya.

“Sen kaybedersen de iki bacağına ağda yapacağız,” dedi Pakize.

Kaya’ya bu biraz ağır geldi ama erkeklige leke sürdürmemek için kabul etti. Ne de olsa erkeklerin canı yoktu tabii, onlar da bir ananın evladı değildi. Canları mı yanardı hiç, pehpeh! Ne acıyacak, eşek derisi gibi cildimiz var tabii bizim, yaparız tabii ağdayı, diye söylenip lades çubuğunu kırdı.

Mahalledeki her evde o gece ladesler tutuşuldu. Kimi kaynasını evden göndermeye kimi dansöz kıyafeti giyip mahallede dolaşmasına kimi de eşek gibi anırarak tüm mahallede dolaşmasına diye anlaşılar. Tüm lades tutuşan erkeklerin aslında tek isteği vardı; kadınların her gece bitmek bilmeyen baş ağrılarının son bulması.

Oysaki o gece bunun için lades tutuşmaya hiç gerek yoktu.

Kadınlar hazırda da erkeklerde tık yoktu.

Kaya, Pakize uyuduktan sonra gizlice önce Serhat'ı aradı.

“Oğlum senin mesir macunların bozuk muydu? Doğruyu söyle bak.”

“Abi ben bozuk mal satar mıyım? Beni tanıyıyormuşsun gibi konuşuyorsun.”

“Madem bozuk değil, o kadar yedik niye tık yok oğlum?”

“Nasıl tık yok? Abi mümkün değil!”

“Nerden biliyorsun oğlum, nasıl mümkün değil?”

“Kendimden abi, nereden olacak. Faydasını görmediğim bir şeyi satar mıyım abi dükkânımda, aşk olsun! Yalnız abi, bizim hanımı depoyu karıştırırken gördüm. Nereden aklına geldi bilmem, temizleyeceğim,” diye tutturdu.

“Eee?”

“Sonra bizim komutanlardan biri geldi askerler için şap almaya. ‘Ne kadar varsa getir,’ dedi.”

“Eee gece gece niye bunu anlatıyorsun?”

“Abi işte ben de depoya girdim, depodaki şapları almak için, toplu sipariş olunca raftakiler yetmemişti. Bir baktım koyduğum yerde yoklar.”

“Anladım oğlum, anladım. Senin hanım almış onları oradan.”

“İyi de abi bizim hanım o kadar şapı ne yapacak?”

“Ne yapacak, herkese dağıtmış işte. Gece gece herkes WhatsApp grubuna mesajlar yağdırmış, görmüyor musun?”

“Yok abi, görmedim.”

“Kalkmadı, benim ki de, benimki de, diye yazmışlar ya oğlum.”

“Abi ben televizyon karşında uyuyakalmışım. Hanımın yaptığı tavuklu pilavı fazla kaçırılmışım. Hiçbir şey görmedim.”

“Şimdi kapatıyorum Atakan'ı arayacağım.”

“Tamam abi, tamam, iyi geceler.”

Kaya, Atakan'ı arayıp Serhat'la olan konuşmasını anlattı, o

da babasına...

Bahtiyar, “Anlıyorum,” deyip telefonu kapattı ve bir sonraki hamlelerinin planını yapılmaya koyuldu.

Bir hafta sonra Atakan herkesi Saklı Ocakbaşı'nda topladı. İşe erken koyulacaklarını ve planlarının detayını yaptıkları acil durum toplantısında konuşmuşlardı.

Hazırlıklar son hızla devam ediyordu. Bu sefer el mi yaman bey mi yaman kesin göstereceklerdi. Bugüne kadar yaptıkları tamamdı da son yaptıkları bardağı taşıran son damla olmuştu. Gösterip gösterip vermemek de neydi? Günlerini göreceklerdi. Artık devran dönecekti. Artık erkekler gösterip gösterip vermeyecekti.

Pazar günü mahalle bir sesle inlemeye başladı. Saklı'nın erkekleri mehter takımı kıyafetleri giyinmiş, ceddin deden, diyerek bir ileri iki geri yürüyüş yapıyorlar, bir yandan da diğerleri geceden mahallenin meydanında hazırladıkları sandalyelerin, balonların, süslemelerini tamamlıyordu. Er meydanı kurulmuştu. Kadınlara günleri gösterilecekti. Tüm mahalleyi dolaşan mehter takımı, Bayıldım Mahallesi 1. Geleneksel Yağlı Güreş Müsabakası için tüm mahalleliyi muhtarlığın önündeki meydana davet ediyordu. Duyanlar çok heyecanlanmış, alkışlar ve ıslıklarla hem mehter takımına eşlik ediyor hem de mahallenin meydanına gitmek için acelece yürüyorlardı.

Saklı'nın kadınları ne olduğuna şaşırılmıştı. Kahveye gitti sandıkları kocalarını, er meydanında yağlanan pehlivanlar olarak gördüklerinde ise hayrete düşmüş, neredeyse dilleri tutulmuştu.

Tarihi Kırkpınar Güreşlerinin baş cazgırının salavat getirmesiyle mahallenin pehlivanları er meydanına doğru yürümeye başladı.

“Allah Allah illallah, erler çıktı meydana, biri birbirinden merdane, biri ak, biri kara, Mevlâ'm her birine kuvvet vere!”

Salavatın bitmesiyle Saklı'nın erkekleri yağlı güreşe tutuştu.

Kaç gündür altın kemerli pehlivanlardan dersler alıyorlardı. Kırk yıllık pehlivanlar gibiydiler. Onları izlerken tüm mahalleli coşmuş, Saklı'nın kadınları da bu güç gösterisi karşısında kendilerinden geçip, maşallah, maşallah, bu benim kocam, diye birbirlerine gösterip diğer kadınların gözlerinin içine bakıyorlardı. Zira erkeklerini beğenen ve izledikçe 'maşallah' diye iç geçiren tanımadıkları başka kadınlar vardı.

Yarışmalar bittikten sonra kazanan Çirkin Hakan, büyük bir coşkuyla omuzlara alınmış, tüm meydanda gezdirilmişti. İzleyenler arasında Hemşire Asuman da vardı. Kendini tutamayıp Hakan'a öpücük atmıştı. Hakan için en büyük ödül işte buydu.

Mahallenin diğer erkekleri üzerlerindeki yağları temizlemiş, damatlar gibi giyinip süslenmiş, mahallenin ortasında kurulan uzun yemek masasına yerleşmiş, mahallenin türkücüsü Nevzat ile çoktan coşmaya başlamışlardı. *'Dam üstünde un eler, tombul tombul memeler'*, deyip rakılarını tokuşturarak keyifle içiyorlar, bir yandan da halaydaki kızların üzerlerinden paraları savuruyorlardı. Elbette eşlerini yan gözle izlemeyi de ihmal etmiyorlardı. Kısıkandıklarını da anlayınca iyice bir keyfe gelip coşuyorlardı. Ardından bir de, *'Karpuz getir yiyelim'* türküsünü patlattı Nevzat, hep beraber halay çekip göbek attılar.

Kocalarının, başka kadınlarla göbek attığını gören Saklı'nın kadınları, erkeklerin masalarına oturmak için mücadele verince Bahtiyar baş cazgıra anons yaptırdı; "Bu masa sadece erkek masasıdır, onlar kimi isterlerse masalarına onu davet ederler," diye. Kıskançlıktan iyice hırslanan kadınlar, ne yapacaklarını bilemeden kedinin ciğere baktıkları gibi kocalarının başka kadınlarla olan kutlamalarını izlemekle yetindiler. En büyük vurgunu da sahnedeki gerçek Mezdeke grubunu görünce yaşadılar. Belli ki o gece kendi eşlerinin yaptığı dansın tadı erkeklerin damağında kalmıştı.

Hayriye elbette erkeklerin tezgâhladığı oyunu çoktan öğ-

renmiş, hazırlıklarını yapıp harekete bile geçmişti. O da taarruz için bir sonraki pazar gününü seçmiş, kermes düzenlemeye karar vermişti. Elbette bu kermes görüldüğü kadar masum değildi. Pehlivan güreşlerinden sonra yememiş içmemiş hazırlık yapmışlardı.

Güreş kutlamalarından sonra eve gittikleri o gece, erkeklerin, başım ağrıyor, diye sırtlarını dönmeleri bardağı taşıran son damla oldu. Kırk yılın başı canları istiyordu zaten halveti. Bir de reddedilince hepsi kesenin ağzını açmıştı. Ne de olsa para onlardaydı, evin kasaları kadınları. Pazar parasından arttırdıkları da vardı. Saklı'daki toplantıda kararlar alınınca mahalledeki spor salonunun sahibi Tuğra hocanın yanında aldılar soluklarını. Şu sahneye çıkan, kocalarını ellerinden almaya çalışan süslü kadınlar gibi zayıf olmak ve azıcık da kıvırtmak istiyordu hepsi.

Tuğra, sert bir hocaydı, dediklerini harfi harfine yapmazlarsa hepsini kapı dışarıya atacağını söyleyip kadınlardan sözünden çıkmayacaklarının garantisini alınca, "Anlaştık o vakit," deyip el sıkışmışlardı. El sıkışmışlardı da derslerin bu kadar zorlu geçeceğini bilseler acaba söz verirler miydi? Tuğra hocayla cehennem günleri de böylece başlamıştı. Her gün derslerde canları çıkan kadınlar, akşamları bitap düşmüş bir hâlde koltukta uyuyakalıyorlardı. Kocaları, bu ne hâl, diye sorduğunda, hepsi ağız birliği yaptıklarından biraz kilo vermeleri, kendilerini toparlamaları gerektiğini, bunun için de mahalledeki spor salonuna gittiklerini söylüyorlardı. Saklı'nın erkeklerinin de pek hoşuna gidiyordu bu durum. Aralarında da konuşuyorlardı toplantılarda.

İyi ki o gece Mezdeke grubu geldi de dans etti, tabii güreşte de gördüler gücümüzü, vallahi mum gibi oldular, mum. Şimdi bir de spora başlamışlar. Kilo vereceklermiş. Allah razı olsun Tuğradan, nasıl yoruyorsa bunları bir bakıyorum televizyonun karşısında sızmış. Evde bir huzur, ayaklarımı da sehpaye uzatıyorum. Döke saça çekirdekleri çitleyip maçı izliyorum. Dünya

varmış ya!

En çok da Kaya mutluydu hâlimden. Pakize'nin dırdırlarının gecenin erken saatinde bitmesi, ona kendisini cennette gibi hissettiriyordu.

Pazar günü, Bayıldım Mahalle'sinin meydanında bir hareket vardı. Kimisi sandalyeleri taşıyor kimisi balonları, bayrakları asıyordu. Kadınlar süslenip süslenip kuaförden çıkıyorlardı. Rüya, kadınları hazırlamaya yetişemiyordu. Hatta hazırlıklar neredeyse bir hafta önceden başladığından boyası, röflesi, ağdası, manikürü, pedikürü derken Saklı'daki gözcülük görevine bile gidememişti. Gitmek istediğinde de annesi, "Sana gerek yok orada. Ben bir koşu gider gelirim, sen müşterilerle ilgilen," deyince de hiçbir yere hareket edememişti. Osman'ı da koca bir hafta boyunca görememişti.

Kuafördeki işlerini bir gün önceden bitirebilenler, mahallenin meydanına, erkeklerin 'er meydanı' diye caka sattıkları, raki masalarını kurup gecenin finalinde de Mezdeke'yi çıkardıkları yerde, mahalledeki okuyamayan çocuklar için yapacakları hayır amaçlı kermesin son düzenlemelerini yapıyorlardı.

Saklı'nın kadınları, boyu posu devrilesiceler, kendilerini günaha soktukları yetmiyor gibi çoluğa çocuğa da kötü örnek oluyorlar. Biz size dansöz oynatmak ne demekmiş göstereceğiz. Hem biz neyinize yetmiyoruz ki gözünüz dışarda hep. O gözleri oymayan, 'pişmanım' diyerek sizi peşimizden koşturmayan ne olsun, diye diye mahallenin meydanına kurdukları masaları hazırlıyorlardı. Masalarda neler neler vardı; sarmalar, dolmalar, el açması börekler, saçta pişirilen gözlemeler, içliköfteler, mantılar, keteler, baklavalar, çeşit çeşit pastalar... Diğer masalarda el emeği, göz nuru el işleri...

Mahallenin girişine '1. Bayıldım Mahallesi Kermesi' pankartını da astıktan sonra davul zurna eşliğinde, Hayriye'nin, kermesin giriş bölümüne gerilmiş olan kırmızı kurdeleyi kes-

mesiyle şenlik başladı.

İşten dönen mahallenin erkekleri, mahallenin meydanındaki kermesi görünce pek bir şaşırıldılar. Onlardan habersiz eşleri yine arkalarından işler mi çeviriyordu acaba?

Pehlivan güreşlerinden sonra, erkeğin gücünü göstermişlerdi oysaki. Hele bir de güreş kutlamalarından sonra evlerine gittiklerinde üstlerine atlayan eşlerini, başım ağrıyor, biraz hâlsizim, bu saatte banyoya girip hiç gusülle uğraşamam, yarın erken kalkacağım, diye başlarından savuşturup sırtlarını dönüp de otura osura yatınca içlerindeki yağlar erimişti. Maşallah eşleri mum gibiydi o günden sonra, mum, mum. Sözlerinden çıkmıyorlardı. Ne baş ağrıları kalmıştı ne de karın ağrıları. Ama bu kermes de neyin nesiydi? Hem de habersiz bir şekilde, olacak iş değildi. Yoksa bu bir isyan mı, diye hafiften gerilmişlerdi ki her birinin eşi koşarak yanlarına geldi.

Pakize, "Koçuşım, sürprizimizi beğendin mi? Size sürpriz yapmak istedik. Mahalledeki okuyamayan çocuklara yardım amaçlı kermes düzenledik. Hoşuna gitti mi koçuşım sürprizimiz?" diye Kaya'yı öpünce yanacıklarından, Kaya'nın yelkenler suya inivermişti, aynı mahallenin diğer erkekleri gibi.

Kaya, "Tabii, tabii gitmez mi? Hem bu hayır işi, sevaptır. Çok iyi yapmışsınız. Hadi biz de bir şeyler alalım," deyip Pakize'nin koluna girdi, kermesi gezmeye başladı. Böyle hayırlı bir işi düzenledikleri için tüm erkekler eşleriyle gurur duydu.

Kermesin ilerleyen saatlerinde artık herkesin keyfi de pek bir yerindeyken birden kolonlardan çıkan müziğe dikkat kesildiler. Sis bulutları arasından sahneye dansözler çıkıyordu. Kaya, ister istemez yanındaki Kasap Hayri'yi dürttü, "Abi bırak, çiğköfteyi, içli köfteyi de sahneye bak!" diyerek. Hayri, "Ben bakmam yahu, günaha sokacaksınız beni yine," diye itiraz etti.

Erkekler, bir taraftan alkışlamaya bir taraftan da sislerin arasından gelenlerin kim olduğunu anlamaya çalıştılar. Saklı'nın

kadınları, üst üste birkaç şarkıyla dans ettiler. Bu arada birbirlerine kaş göz işareti yapıyorlardı, görüyor musun bak, nasıl ağzlarının suları akıyor, diye. Finale doğru yaklaşınca ellerine büyük yelpazeleri aldılar ortalarına da Azad'ı.

Azad, sahnede dans etmeye başlayınca tüm erkekler ne yapacağını şaşırıldı, sahnede bir erkek dans ediyordu, hem de şahane bir şekilde. Dansıyla, değme kadına taş çıkartırdı. İzlese mi izlemesek mi diye karar vermeye çalışırken sahnede dans eden kadınların peçelerini açmalarıyla oldukları yerde donakaldılar. Eşlerini sahnede, hem de dans kıyafetleri içinde zayıflamış görünce hepsinin nutku tutuldu. Bu kadar kısa sürede nasıl böyle kıvırtabildiklerine şaşırılmışlardı. Kadınlar az değildi, dediklerini yapmışlardı. Onlar donakalırken diğer erkek dansçılar da sahneye çoktan çıkmış, Saklı'nın kadınlarıyla, 'Para bende' şarkısı çalarken karşılıklı göbek atmaktaydılar.

Elbette intikam soğuk yenen yemektir, onların ne yapacağını öğrenen Bahtiyar, erkeklere mahallenin diğer dans hocası Ayşe'den dans dersi aldirmişti. Hocanın annesinden emdiği süt tabii burnundan gelmişti onlara göbek atmaya öğreteceğim diye. 'Ablan star bebeğim' şarkısı çalınca, işaret geldi, deyip yüzlerindeki peçeleri indirdiler. Bu sefer şaşırma sırası kadınlardaydı. Azad'ın erkek dans ekibinin arasına sızmışlardı. Saklı'nın kadınları ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Erkekler ise sahnede 'Limon çiçeğim', ardından 'Hap koydum' ve son olarak 'Şak şuka' şarkıları çalarken Azad'la beraber göbek atmaya başladılar.

Her ne kadar erkekler finali göbecik atarak da yapsalar Bahtiyar için bu zafer değildi. Öyle erkek dansçıyla sahnede göbek atmamak neymiş gösterecekti üstelik dans edenlerin arasında Hayriye de vardı, güya yokluğunda üzüntüden hastanelik olan Hayriye. Attığı göbeciklere bakılırsa hiç de öyle gözüküyordu.

Saklı'nın kadınları, sütyenlerinin arasına sıkıştırdıkları ne kadar para varsa, bir zenneden dans dersi almak için açık

artırma usulüyle yaptıkları eğlenceye vermişlerdi. Asuman da ortalığı kızıştırmak için sahnede neler neler yapmıştı. "Yok mu arttıran?" diye diye zuladaki bütün paralarını topladı kadınların. Hayır oldu tabii çocuklara da kasalar boşaldı. Bakalım artık kocalarından zırnık koparabilecekler miydi?

Saklı'nın kadınlarının son golünden sonra erkekler 90. dakikada bu golün nasıl atıldığını anlamak için Saklı'da buluşmuşlardı. Kermesten nasıl oldu da zenneli gösteriye gelmişlerdi, çözmeye çalışacaklardı. Hele bir de eşlerini sahnede dansöz kıyafetleriyle dans ederken görünce o sırada yedikleri sarmalar boğazlarında kalmıştı.

Kaya, Pakize'yi sahnede kıvırtırken görünce hem de onu her akşam uzun eteğinin altındaki pijamaları dışında bambaşka bir kıyafetle görünce tanımakta zorluk çekmişti. Selo bir bardak su vermese yediği dolma boğazında kalacak, hık diye gidiverecekti orada.

Sadece Kaya değil, Saklı'nın tüm erkekleri şaşkınlık içerisindediler. Bir de o zennenin etrafında dans edişleri vardı ki adamın ağzına düşeceklerdi.

Allah yukarda, adam da iyi dans ediyordu, tığ gibiydi, kaslıydı üstüne üstlük. Çirkin şey, diye konuşuyorlardı arkasından. Oysaki nasıl kadının kalçalısı makbulse, erkeğin de göbeklisi makbuldü. Azıcık göbekleri varsa ne olacaktı ki?

Futbol maçlarındaki teknik direktörler gibi Atakan, futbol taktik tahtasının başına geçmiş, bir takıma kendi isimlerini, rakip takıma da kermesi düzenleyen kadınların ismini yazmıştı. Yazdığı isimlerden biri de karısı Nevriye'nin ismiydi. O da nasıl göbek atıyordu sahnede...

Taktik panosunun üzerinden tartışıyorlardı. Kermes iyi hoştu, hayır işiydi, hani eşleri de pek güzel kıvırtmıştı ama bu iş iyice zıvanadan çıkmıştı. Başka bir erkekle kıvırtmak da ne demektir? Üstüne bir de açık arttırma yapmak ne demektir? Güya

çocuklara daha çok para gitsin diyeymiş. Zenneye bir dans dersi için nasıl da paralarını harcadılar. Biz pazar parası diye verelim, onlar adama açık arttırma yaptırıp orada çarçur etsinler.

Hararetli bir şekilde konuşurlarken Atakan konuşmaları bölüp Bahtiyar'dan aldığı yeni taktikleri açıklamaya başladı. Mahalleler Arası '1. Domates Güzeli Yarışması' düzenleyeceklerdi. Yarışmacılar, ayarlayacakları manken kızlar olacaktı. Yarışmanın sonunda da mahallenin sünnet edilecek gariban çocukları ve askere gidecek olan gençleri için para toplanmış olacaktı.

Bir de erkekler arasında mini bir yarışma düzenlenecekti. 'Çilii Bom' dansıyla sandalye kapmaca yarışması. Kazanan domates güzelinin yanağından öpecekti. Bu öpücüğün değerini de açık arttırmayla belirleyeceklerdi.

Kermesi en ince detayına kadar konuşular, taktikler belirlendi. Futbol tahtasının üzerinde çizimler yapıldı. Orta sahada pas atacaklar, forvetler, kaleci hepsi belirlendi. Artık herkes ne yapacağını biliyordu. Dikkat edilmesi gereken en önemli husus bu yarışmayı, sünnet düğünü ve asker uğurlaması için düzenlenmiş bir kermes olarak göstermeleri gerektiği idi. Mahallede ne kadar sünnet edilecek öksüz çocuk, askere gidecek genç varsa onların muhakkak orada hazır bulunması gerekiyordu yoksa aralarındaki muhbir her şeyi karşı tarafa sızdırabilir, küme düşerlerdi. Galibiyet için gerekli puanları hâlâ toplayamamışlardı.

Kadınların yaptığı gibi aynı yerde organize ettiler kermesi. Mangallar yakıldı, Hayri'den kilo kilo etler geldi. Konu komşu et yesin sevaptır, diye pişirildi. Ekmek arası köfteler yapıldı. Ciğer şişler hazırlandı. Saklı Ocakbaşı'nın ustası Atakan, Adana kebabları pişirmeye başladı. Mangal kokusu tüm mahalleyi sardı. Bir yandan da oyun havaları çalınıyordu 'Aman Adanalı' diye, herkes eşlik ediyor, mahallenin meydanında, 'Aman Adanalı' diyerek göbecikleri atıyorlardı. Kimisi 'Tokat Sarması' oynuyor kimisi de 'Çilli Bom' dansı yapıyordu.

Artık saatler ilerlemeye başlamıştı. Atakan sahneye çıktı. Tüm paslar alınmıştı, karşı takımın kalecisi göbek atmaktan bitkin düşmüştü. İşte orta sahadan gelen pası bir Maradona edasıyla gole çevirmenin tam zamanıydı. Mikrofonun çalışıp çalışmadığından emin olmak için birkaç kere, "Ses, bir iki, bir iki, domates, domates," deyip konuşmaya başladı.

"Sayın Konuklar, Mahalleler Arası 1. Bayıldım Domates Güzeli Yarışması'na hoş geldiniz!"

Erkekler hemen alkışlamaya, ıslık çalmaya başladı, kadınlar ise ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

"Yarışmamız, mahallelerimizin yoksul ve kimsesiz çocuklarının sünnet merasimleri ve askere gidecek olan gençlerimizin yararına yapılacak olup tüm geliri muhtarlığa verilecektir."

Erkekler tekrar alkışladı, kadınların da hoşuna gitti bu durum. Sayelerinde kocaları cennetlik olacaktı. Demek onların yaptıkları kermesi örnek almışlardı. Aferin be, dediler içlerinden.

Atakan, bir de mahalleler arasında yapılacak olan mini yarışmadan ve açık arttırmadan bahsetti. Kadınlar biraz huzursuz oldular ama yan mahallenin çirkin kadınlarının onların yanında hiçbir şansı yoktu. Birincinin kim olduğu zaten belliydi; mahallemin su gibi güzeli Asuman!

Atakan, yarışmacıları sahneye davet etmeye başladı; "Gülten yenge, Şükran yenge, Pakize yenge, Hemşire Asuman."

İsimleri söylenirken kırta kırta sahneye çıkıyorlardı. Dans ederken kendilerinden geçmişlerdi. Ter içinde kalmışlar, saçları başları dağılmıştı.

Atakan diğer mahallenin yarışmacılarını sahneye davet etmeye başladı. "Döndü yenge, Kezban yenge, Merdane yenge."

Öteki mahallenin yaşlıları sahneye çıktıkça bizimkiler birbirini dürtüyordu. Aralarında kıkırdaşıp, bunlar mı kazanacak yarışmayı, diye dalga geçiyorlardı; ta ki Sudenaz, Yazgülü, Alev,

Banu, Ceyda ve Sezen sahneye çıkana kadar. Esmer, sarışın, kızıl afetler sahnede salınmaya başladı. Hepsi sülün gibiydi, melek gibi süzüle süzüle yürüyor, sahneden Saklı'nın erkeklerine öpücük atıyorlardı. Sadece kadınlar değil, erkekler de bu yavru ceylanlar karşısında neye uğradıklarını şaşırılmıştı.

Bahtiyar, model ajansından kızları büyük bir özenle seçmişti. Vurmuş ve gol olmuştu. Erkekler ıslık çalıyor, zılgıt çekiyor, 'meleklerim' diyerek tezahürat yapıyorlardı. İşte buydu, vurmuş ve golü atmışlardı kadınlara. Hem de tam orta sahadan tarihi bir gol. Saklı'nın erkekleri dürterek birbirlerine kadınların şaşkınlığını gösterip kıs kıs gülüyorlardı.

Atakan yarışmayı başlattı.

Kadınlar bir anlık yenilgiden sonra hemen kendilerini toparlamıştı. Sizin kanatlarınızı kırarız, diye bağırıyorlardı. Meleklermiş! Sahnede yavru ceylanlar süzülürken kulise geçmiş, kendilerine çeki düzen vermişlerdi ama ne düzen, ne düzen! Hepsi de pavyondan fırlamış gibiydi. Mahallelinin verdiği alkışa göre kadınlar eleniyordu. En çok da Saklı'nın kadınları eleniyordu. Arada mankenlere çelme takıyor, sahneye çıkmadan önce de çimdikliyorlardı lakin hiçbir şey mahallelinin alkış ve ıslıklarını engelleyemiyordu. Kadınlar yavaş yavaş yenilgiyi kabul etmeye başladılar, ne de olsa bu bir hayır işiydi. Ucunda fakir çocuklara ve şanlı Türk askerine yardım etmek vardı. Sahnede de Asuman dışında karşı mahalleye rakip kimse kalmamıştı.

Erkekler, kazanan Sudanaz'ı öpmek için yaptıkları Çilli Bom sandalye yarışmasını, tüh reziller, diyerek izliyordu Saklı'nın tüm kadınları. Bir de açık arttırmada çoluğun çocuğun rızkını saçmaya başladıklarında sahnenin kenarına sepet sepet konulmuş domatesleri alıp, şimdi gösteririm domates güzelini, diyerek önce yarışmayı kazanan Sudanaz'a, sonra da ağızlarının suyu akarak tezahürat yapan eşlerine atmaya başladılar. Bunu gören diğer mahallenin kadınları da ellerine birer sepet domates alıp

hem kızlara hem de erkeklere, söyleyin bakalım köpekler, bu dünyadaki en güzel kadın kimmiş, diyerek atmaya başladılar.

Mahallenin meydanında kadınlı erkekli kavga sürerken Osman hemen Hayriye'yi aramıştı. Rüya ile Asuman dertleşirken duyduklarını anlatmaya başladı. Asuman, pehlivan güreşlerinde birincilik ödülünü alınca Hakan'a biraz daha farklı gözle bakmaya başlamıştı. Onun için çabalamasını görmek hoşuna gidiyor, diğerleri gibi olmadığını düşünmesine sebep oluyordu; ta ki domates güzeli yarışmasına kadar. Sahneden, diğer mahallenin kızları öpücük atarken Hakan'ın kendinden geçip Asuman'ı sahnede bile görmemesi ve yarışmayı kaybetmesine sebep olması onu hayal kırıklığına uğratmış, çok da üzümüştü. Bu da mı benden faydalanmak istiyor, evde mi kaldım, ben hiç evlenemeyecek miyim, diye kedere düşmüştü. Ancak Asuman yapacağını biliyordu. Kaportacı çırağı Gürbey'den, yarışmadan sonra Çirkin Hakan'ın arabasını bir sorun sebebiyle tamire getireceğini öğrenmişti. Gürbey, on beş yaşlarındaydı ve Asuman'a sırlıslıkla aşığı. İşe giderken onun yolunu gözler, Asuman dükkânın önünden geçerken Cem Karaca'dan 'Tamirci çırağı' şarkısını açardı bangır bangır. Tamirhanenin her yeri Cem Karaca posteriyile doluydu. Asuman her sabah bu şarkıyı duyar, dükkânın önünden geçerken gülümser, Gürbey'e bakıp, "İşçisin sen işçi kal," diyerek şarkıya eşlik eder, bir de yanağına kırmızı rujlu dudaklarıyla öpücük kondurur, Gürbey'in aklını iyice karıştırırdı.

Asuman, işe giderken yine, "İşçisin sen işçi kal," deyip öpücüğü konduracak, sonra da Gürbey'e bir avuç anahtar verecekti o arabaların hepsini tamirhanenin önüne sıralaması için. Böylece onlar da kocalarının gözbebekleri arabalarına istedikleri zararı usulüne uygun bir şekilde verebileceklerdi.

Rüya, Asuman'ın bu planını dinledikten hemen sonra aramıştı Bahtiyar'ı, onların konuşmasını duyan Osman da Hayriye'yi...

Hayriye yeni hamlelerini planlıyordu. İşte şimdi kadınların zamanıydı. Ligde elbette maç kaybedebilirlerdi. Ancak önemli olan kimin şampiyon olacağıydı. Onları en hassas yerlerinden biri olan arabalarıyla vuracaklardı. Asuman da onlara yardım edecekti.

Akşam işlerinden dönen Saklı'nın erkekleri, arabalarını kaportacının önünde sıra sıra dizilmiş görünce şaşırdılar. Eşlerinin, şalvarlarını çekmiş köpürte köpürte araba yıkadıklarını görünce daha da şaşırdılar. Onlar da domates güzeli yarışmasına katılan güya yan mahallede oturan kızları bulup çağırmışlardı. En öndeki arabayı Sudanaz yıkıyordu. Üzerinde de sadece kırmızı bir bikini üstü ve mini bir kot şort vardı.

Erkekler foyalarının ortaya çıktığına mı, Sudanaz'ın arabayı nasıl yıkadığına mı yoksa eşlerinin şalvarları çekip arabalarını davul zurna eşliğinde çize çize yıkamalarına mı şaşırsın? Hepsi birden, acaba Gürbey'i kafalayıp arabaların herhangi bir aksamaına zarar verdirdiler mi, diye düşünerek bakıyordu. O sırada Pakize arabayı yıkadığı köpüklü süngeri alıp araba yıkar gibi Kaya'yı yıkamaya başladı. Onu gören diğer kadınlar da aynısını kendi eşlerine yapmaya başlamışlar, ardından da kadınlarla erkekler arasında köpüklü bir su savaşı çıkmıştı, hem de alt alta üst üste.

Saklı'nın kadınları ve erkekleri köpükler içinde yerlerde yuvarlanırken, Rüya ve Osman herkesten uzak bir yerde buluşmuş, gizli gizli öpüşüyorlardı.

Bahtiyar, başkomutan olarak olacakları çoktan öngördüğünden mahallenin hamamını çoktan ayarlamıştı. Atakan'ı arayıp herkesi oradan alıp hamama götürmesini istedi. Bu sırada Hayriye de Osman'dan, Bahtiyar'ın ne yapacağını öğrenmiş, o da hamamın tellallarını çoktan ayarlamıştı. Saklı'nın hem erkekleri hem de kadınları hamama girdiğinde ortaya güzel bir sofr kurulmuştu. Arkadan da, *'Bağa girdim bağ budanmış'*

türküsü çalıyordu inceden. Yemekleri görünce herkes birden sakinleşti. Erkekler zaten işten yeni çıktıklarından hepsi çok açtı. Kadınlar da bütün gün araba yıkamışlardı. Öğlen yemeği bile yiyememişlerdi. Hem çok yorulmuşlar hem de üstleri başları sırlıklam olmuştu. Dolmalar, sarmalar, köfteler de iştahlarını kabartmıştı. Hemen yemeklere yumuldular.

Hamamdaki natırlar gelip kadınları, tellaklar da erkekleri alana kadar yemek yemeye, gülüşmeye, cilveleşmeye devam ettiler. Her biri güzelce sıcak suyla yıkandıktan sonra tek tek göbek taşına yatmaya başladılar. Önceden bol bol bahşişlerini alan natırlar ve tellaklar, kirler böyle daha iyi çıkıyor, diye tek tek hepsini derilerini neredeyse yüzene kadar keselemişti. O sırada hamamın tek kişilik odacıklarında ayrı ayrı yıkanan Hayriye ve Bahtiyar, onların acıdan attıkları çığlıkları duyunca birbirlerinden habersiz, eee hamama giren terler, deyip birer tas suyu tepelerinden aşağıya boşaltarak gidip göbek taşına sere serpe uzanıp sıcak hamamın keyfini çıkardılar.

Hamamdan sonra Nevriye ve Atakan evlerine gidip ayaklarını uzatarak sodalı ayranlarını içip dinlenirken Atakan'ın telefonu çaldı. Arayan hastaneden Ayşen Hemşire'ydi. Aynı zamanda da Nevriye'nin telefonu çaldı. Onu da arayan Miray Hemşire'ydi. Hayriye'nin ve Bahtiyar'ın hastanede olduğunu, hamamda ıslak zeminde kaydıklarını vücutlarında hafif kırıklar olduğunu ve müdahale edildiğini söylediler. Alelacele giyinip yola çıkan Nevriye ve Atakan, yolda aralarında konuşup anne ve babalarıyla ciddi bir konuşma yapmaya karar verdiler. Artık bu oyuna bir son vermeleri gerekiyordu. Birbirlerini anlasınlar diye yaptıkları bu oyunlar iyice kontrolden çıkmıştı.

Hastaneye vardıklarında anne ve babalarını aynı odada sargılar içinde yatarken görünce çok üzüldüler. Üstelik ikisi de birbiriyle konuşmuyordu. Oynadıkları oyundan her ikisinin de haberdar olduğunu ve artık bu oyuna alet olmak istemediklerini

söylediler. En son gittikleri piknikte oynadıkları airsoft oyununda erkeklerin kendilerini kaybederek savaşta olduklarını zannedip kadınları düşman diye yaralayarak, kaç kişiyi hastanelik ettiklerini, hastanelik olmayanların da evlerinde yara bere içinde yattığını hatırlattı Nevriye. Atakan da kadınlar yatağa düşünce erkeklerin ve çocukların ne kadar perişan olduğunu hatırlattı. Yemek yok, evler pis, çocukların dersleri eksik kaldı, düzenleri bozuldu herkesin, diye de söylendi her ikisi de. Anne ve babalarını barıştırmak için ne kadar uğraşalar da işe yaramadığını üstelik daha beter birbirlerine düştüklerini, sadece kendilerinin değil tüm mahalledeki karı kocaların aralarının bozulduğunu, artık kimsenin Saklı'ya gelmek istemediğini anlatıp el ele tutuşarak Bahtiyar'la Hayriye'nin yattıkları odadan çıktılar.

Bahtiyar ve Hayriye onların odadan çıkmasıyla, birbirine bakıp, her ikisi de aynı anda birbirlerine, "Senin suçun hep bunlar," deyip hemşireye seslenerek aralarındaki perdeyi çekmesini istediler. Neredeyse on beş gün hastanede aynı odada tek bir kelime etmeden kadılar. Taburcu olduktan sonra Hayriye evlerine, Bahtiyar da kasabadaki Lütfi'nin evine döndü.

Mahalledeki savaş bitmiş, yaralar sarılmış herkes eski düzeyine dönmüştü. Erkekler eşlerine ne kadar haksızlık ettiklerini anlamış, ev işlerinde daha çok yardım etmeye başlamışlardı. Durumları iyi olanlar eşlerine emeklilik sigortası bile yaptırmıştı. Kadınlar da artık eşleri eve geldiğinde onları güler yüzlü karşılayıp günlerinin nasıl geçtiğini sorar, akşam yemeklerinden sonra uzun uzun sohbet eder olmuşlardı. Yatak odasının kapısına vurulan kilitler de kalkmıştı.

Hakan, cesaret edip mahallenin en büyüğü Kemal ve Cevriye ile Asuman'ı istemeye gitmiş, Hacı İlhan da, "Aferin ha şöyle, en başta yapman gerekeni şimdi yapabildin. İstemeye gelseydiniz zaten verecektik, değil mi hanım?" diyerek eşi Nurten'e bakıp, "Hadi söyle Asuman'a kahveleri yapsın," diye de ekleyip herkesi

rahatlatmıştı.

Bir tek Bahtiyar ile Hayriye evlerinde yalnız başlarına kalmışlardı. Üstelik tüm mahalleli, oğulları ve gelinleri kendi savaşlarına onları da alet ettikleri için küsmüş, konuşmuyorlardı.

Bu durumun düzelmesi için el atan Osman ve Rüya olmuştu. Mahallenin meydanında kocaman bir barışma şenliği düzenledi.

'Bayıldım Mahallesi 1. Barış Şenliği'ne Hoş Geldiniz!' yazan pankartın altındaki sahneye ilk çıkan İmam Murat oldu. Besmele çekip mikrofonu eline alarak tüm mahalleliye Barış Şenliği'nin hayırlı ve uğurlu olmasını diledikten sonra Mevlânâ Celaleddin Rumi'den bir rubainin ilk mısralarını okudu;

"Gel, gel, ne olursan ol yine gel,

İster kâfir ister mecusi ister puta tapan ol yine gel,

Bizim dergâhımız ümitsizlik dergâhı değildir,

Yüz kere tövbeni bozmuş olsan da yine gel..."

Bitirdiğinde tüm mahalleli ıslıklar eşliğinde İmam Murat'ı alkışladı. Alkışların bitmesinden sonra İmam Murat hayranı olduğu rap şarkıcısı Resul'den 'Masal' adlı şarkıyı söyledi. Ardından Asuman ve Hakan çıktı sahneye. Hakan, Asuman'ın önünde diz çöküp, "Benimle evlenir misin?" diye sordu. Asuman'dan, "Evet!" cevabını duyan mahalleliden coşkulu bir alkış koptu yeni çifte. Onlar da düet yaparak 'Tavukları pişirmişem' şarkısını söylediler.

Harmandalı Mustafa, Neboş'ın gözlerinin içine bakarak, 'Kız seni yerler' şarkısını söyledi. Ardından Pakize, 'Bizi yatak paklar' şarkısını söyledi, Kaya da 'Kuzu kuzu' şarkısını söylemek için Pakize'den hemen sonra sahneye çıktı. Onlardan sonra sahneye Atakan'la Nevriye çıktı. 'İki deli bir araya gelmemeliydik' şarkısını söylediler.

Bütün mahalleli sahneye çıkanlara alkışlarla, ıslıklarla oynayarak eşlik etti.

Gecenin sonunda orkestra, 'Samanyolu' şarkısını çalmaya

başladı. Bembeyaz gelinliği içinde Hayriye ve beyaz damatlığı içinde Bahtiyar, birbirlerinin gözlerinin içine bakarak birbirlerine doğru, “*Bir şarkısın sen, ömür boyu süreceksin,*” diyerek sahneye gelip, konsolun üstündeki çerçevede duran fotoğraflarındaki gibi dans etmeye başladılar tüm mahallelinin alkışları eşliğinde...

* * *